

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
MODA TASARIM TEKNOLOJİLERİ ALANI

MODEL ANALİZİ VE MODEL GELİŞTİRME

9

DERS KİTABI

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
MODA TASARIM TEKNOLOJİLERİ ALANI

MODEL ANALİZİ
VE
MODEL GELİŞTİRME

9

DERS KİTABI

YAZARLAR

EMİNE YILDIRIM
FATMA ALICI DAĞDEVİREN
GÜNAY ÇAPIK

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

HAZIRLAYANLAR

DİL UZMANI: ERKAN ÖZSARAÇ

GÖRSEL TASARIM UZMANI: ERKAN BULUT

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

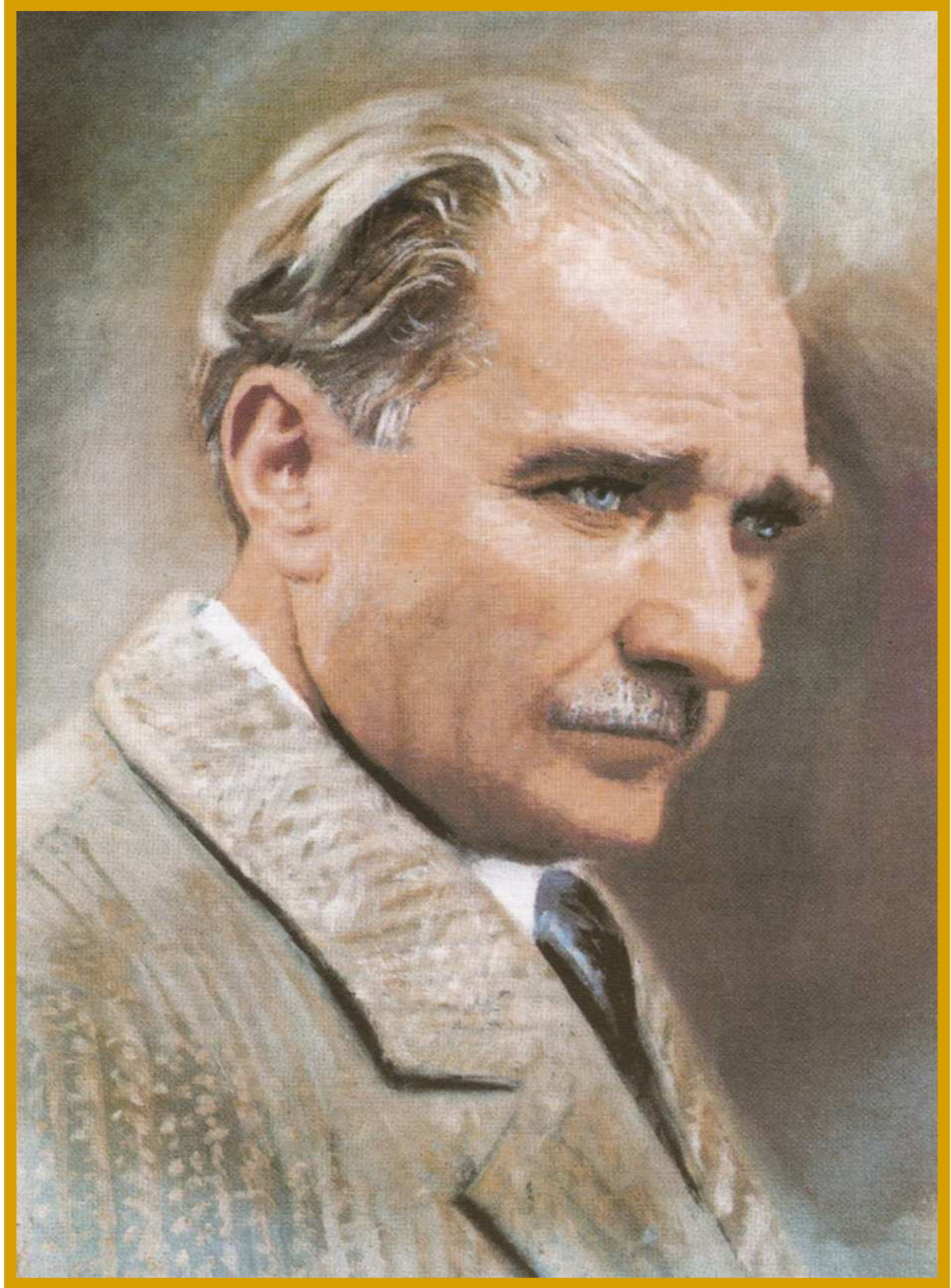
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

KİTABIN TANITIMI.....	12
-----------------------	----

1.ÖĞRENME BİRİMİ – MODEL ANALİZİ

1.1. GİYSİ KALIP TASARIMI VE ÜRETİM TERİNOLOJİSİ.....	16
1.1.1. TEMEL KAVRAMLAR.....	16
1.1.2. GİYSİ TÜRLERİNİN SINIFLANDIRILMASI.....	17
1.1.3. GİYSİ TÜRLERİNİN LİSTELENMESİ.....	18
UYGULAMA FAALİYETİ 1.....	20
1.2. GİYSİ PARÇALARININ ANALİZİ.....	22
1.2.1. GİYSİ PARÇALARININ SINIFLANDIRILMASI.....	22
1.2.2. YAKA ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ.....	23
1.2.3. CEP TÜRLERİ VE ÖZELLİKLERİ.....	29
1.2.4. KOL ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ.....	31
1.2.5. GİYSİDE KULLANILAN DİĞER DİKİŞ DETAYLARI.....	38
1.2.6. DETAY VE AKSESUAR ÇEŞİTLERİ.....	50
1.2.7. GİYSİ BOYLARI.....	51
UYGULAMA FAALİYETİ 2.....	54
UYGULAMA FAALİYETİ 3.....	55
UYGULAMA FAALİYETİ 4.....	56
UYGULAMA FAALİYETİ 5.....	57
1.2.8. GİYSİ TÜRLERİNİN TEKNİK ÇİZİMLERİ.....	58
BİLGİLERİMİZİ ÖLÇELİM.....	64

2.ÖĞRENME BİRİMİ – MODEL GELİŞTİRME

2.1. MODEL GELİŞTİRME ÖĞELERİ PRENSİP VE YÖNTEMLERİ.....	68
2.1.1. MODEL GELİŞTİRME ÖĞELERİ.....	68
2.1.2. MODEL GELİŞTİRME PRENSİPLERİ.....	74
2.1.3. MODEL GELİŞTİRME YÖNTEMLERİ.....	78
UYGULAMA FAALİYETİ 1.....	79
UYGULAMA FAALİYETİ 2.....	81
2.2. TEMEL VE GEOMETRİK ÇİZGİLER.....	82
2.2.1. TEKNİK RESMİN ENDÜSTRİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ.....	82
2.2.2. TEKNİK RESİMDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇLER.....	82
UYGULAMA FAALİYETİ 3.....	90
2.2.3. ÇİZİM ARAÇLARININ KULLANIMI.....	90
2.2.4. ÇİZGİ.....	94
2.2.5. ÇİZGİ ÇEŞİTLERİ.....	94
2.2.6. TEKNİK RESİMDE KULLANILAN ÇİZGİ ÇEŞİTLERİ.....	95
UYGULAMA FAALİYETİ 4.....	98

2.2.7. GEOMETRİK ŞEKİLLER.....	101
2.2.8. GEOMETRİK ŞEKİLLERİN ÇİZİMİ.....	103
UYGULAMA FAALİYETİ 5.....	103
2.2.9. DİKİŞ GÖRÜNÜMLERİ.....	120
UYGULAMA FAALİYETİ 6.....	120
2.3. MODELE UYGUN SİLÜET VE MALZEME SEÇİMİ.....	124
2.3.1. MODA TASARIMIN TANIMI VE ÖNEMİ.....	124
2.3.2. SİLÜET SEÇİMİ YAPARKEN DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR.....	126
2.3.3. HAYAL GÜCÜ TETİKLEME NOKTALARI.....	127
2.3.4. SİLÜET DURUŞ ŞEKİLLERİ.....	129
2.3.5. MODELE UYGUN SİLÜET SEÇİMİ.....	130
UYGULAMA FAALİYETİ 7.....	130
2.3.6. MODELE UYGUN BELİRLENEN MALZEMELERİ SINIFLANDIRMA.....	134
2.3.7. MODELE UYGUN MALZEMELERİ TOPLAMA.....	137
2.3.8. MALZEME KARTELASI OLUŞTURMA.....	137
UYGULAMA FAALİYETİ 8.....	138
2.4. SİLÜET ÜZERİNDE MODEL GELİŞTİRME.....	139
2.4.1. SİLÜET ÜZERİNDE MODEL GELİŞTİRME İŞLEM BASAMAKLARI.....	139
2.4.2. SİLÜET ÜZERİNDE MODEL GELİŞTİRMEDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	140
2.4.3. ÇEŞİTLİ TEKNİKLERLE SİLÜET ÜZERİNDE MODEL GELİŞTİRME.....	145
2.4.4. YAPILAN ÇALIŞMALAR SERGİYE HAZIR HALE GETİRME.....	148
UYGULAMA FAALİYETİ 9.....	149
UYGULAMA FAALİYETİ 10.....	151
UYGULAMA FAALİYETİ 11.....	153
BİLGİLERİMİZİ ÖLÇELİM.....	154

3.ÖĞRENME BİRİMİ – MODEL TEKNİK FÖY HAZIRLAMA

3.1. GİYSİ DETAYLARININ TEKNİK ÇİZİMİ.....	158
3.1.1. TEKNİK ÇİZİMİN KULLANIM ALANLARI.....	158
3.1.2. TEKNİK ÇİZİMDEKİ DOĞRU VE YANLIŞLAR.....	159
3.1.3. TEKNİK ÇİZİM YAPARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER.....	163
3.1.4. SERBEST (ÖLÇÜSÜZ) TEKNİK ÇİZİM.....	164
UYGULAMA FAALİYETİ 1.....	168
3.1.5. MAMUL GİYSİDEN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM.....	169
UYGULAMA FAALİYETİ 2.....	174
3.1.6. ARTİSTİK ÇİZİMDEN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM.....	175
UYGULAMA FAALİYETİ 3.....	178
3.1.7. FOTOĞRAFTAN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM.....	179
UYGULAMA FAALİYETİ 4.....	182

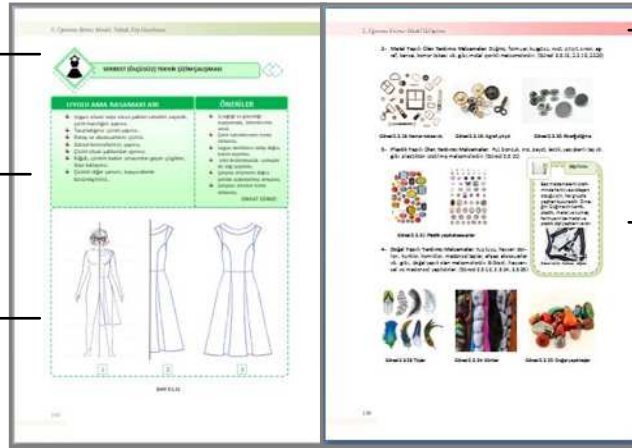
3.2. TEKNİK FÖY.....	183
3.2.1. TEKNİK FÖY HAZIRLARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER.....	183
3.2.2. ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİMLERİN KONTROL EDİLMESİ.....	184
3.2.3. MODEL DETAY ÇİZİMLERİNİN KONTROL EDİLMESİ.....	184
3.2.4. ÖLÇÜ TABLOSUNUN KONTROL EDİLMESİ.....	185
3.2.5. TEKNİK FÖY HAZIRLAMA.....	186
UYGULAMA FAALİYETİ 5.....	189
TEKNİK ÇİZİMDE KULLANILABİLECEK VÜCUT ŞABLON CETVELLERİ.....	190
BİLGİLERİMİZİ ÖLÇELİM.....	192
KONTROL EDELİM.....	195
SÖZLÜK.....	196
KAYNAKÇA.....	204
GÖRSEL KAYNAKÇASI.....	205
ŞEKİL KAYNAKÇASI.....	207
TABLO KAYNAKÇASI.....	208

Öğrenme birimi, uygulamalı konu başlığının yer aldığı bölüm.

Öğrenme birimi, uygulamalı konuların işlendiği bölüm.

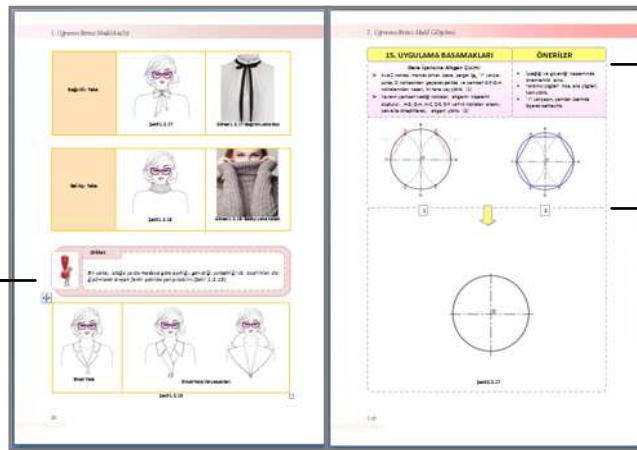
Uygulamalı konu çizimlerinin yer aldığı bölüm.

Öğrenme birimi adının yer aldığı bölüm.

Konu ile ilgili bilgi notlarının yer aldığı bölüm.

Konu ile ilgili dikkat edilmesi gereken bilgilerin yer aldığı bölüm.

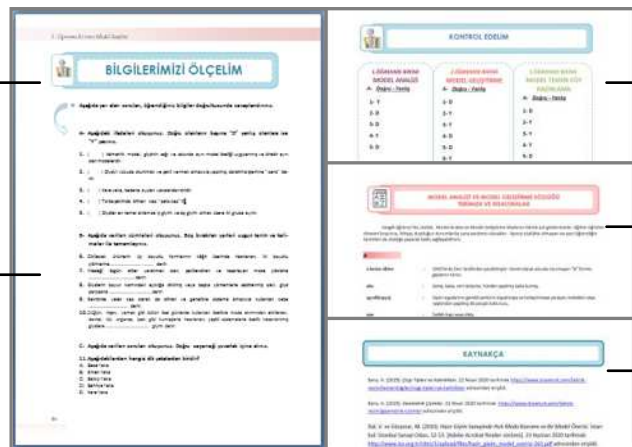

Uygulama basamaklarının ve çizimlerinin yer aldığı bölüm.

Uygulamanın yapılacağı alanı gösteren bölüm.

Öğrenme birimi ölçme ve değerlendirme başlığının yer aldığı bölüm.

Öğrenme birimini kapsayan soruların yer aldığı bölüm.

Öğrenme birimleri, ölçme soru cevaplarının yer aldığı bölüm.

Terimler ve kısaltmalar sözlüğünün yer aldığı bölüm.

Kitapta faydalanılan kaynakların yer aldığı bölüm.

1. ÖĞRENME BİRİMİ

MODEL ANALİZİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- 1- Giyim, giysi, kalıp tasarımı ve üretim ile ilgili temel kavramları,
- 2- Giysi türlerinin sınıflandırılmasını,
- 3- Giysi türlerinin listelenmesini,
- 4- Giysi parçalarının sınıflandırılmasını,
- 5- Yaka çeşitlerini ve özelliklerini,
- 6- Cep türlerini ve özelliklerini,
- 7- Kol çeşitlerini ve özelliklerini,
- 8- Giyside kullanılan diğer dikiş detaylarını,
- 9- Detay ve aksesuar çeşitlerini,
- 10-Giysi boylarını,
- 11-Giysi türlerinin teknik çizimlerini.

ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

**1-GİYSİ KALIP TASARIMI VE ÜRETİM
TERMİNOLOJİSİ**

2-GİYSİ PARÇALARININ ANALİZİ

1.1. GİYSİ KALIP TASARIMI VE ÜRETİM TERMİNOLOJİSİ

Düşünelim

- 1- Moda alanında günlük yaşamda kullandığınız terimler nelerdir?
- 2- Günlük hayatta kullandığınız giysi türlerinin isimleri nelerdir? Bu giysileri nasıl gruplandırabileceğinizi düşününüz.

Bilim, sanat ve teknik alanlarına özgü kullanılan terimler olduğu gibi, moda tasarımının da bilgisel çatisını oluşturan birçok terim vardır. Bu terimler giysi tasarımı, kalıp çizimi ve üretim süreçleri boyunca kullanılan temel kavramlardır.

1.1.1. TEMEL KAVRAMLAR

Giyim: Vücudu hava şartlarından (sıcak, soğuk vb.), dış etmenlerden koruma, süsleme ve dini inançlar gibi nedenlerle gövdenin kimi yerlerini örtme şeklinde tanımlanır.

Giysi: Her türlü dış etkenlerden korunma, güzel ve çekici görünme, bireyin yaşadığı ruhsal durumu dışa vurma, geleneklerin ve modanın etkisini yansıtmaya amacıyla giyilen, doğal ya da yapay nesnelere denir.

Kalıp: Dikilecek ürünlerin üç boyutlu formlarının, kâğıt üzerinde hazırlanan iki boyutlu çizimlerine denir.

Baz Kalıp: Beden ölçülerine uygun olarak hazırlanmış ve üzerinde model uygulanabilecek ana kalıplardır.

Siluet: Üzerinde tasarım yapılacak veya tasarlanmış kıyafet ve aksesuarı sergilemek için çizilmiş moda figürleridir.

Simetrik Model: Giysinin sağ ve solunda, aynı model özelliği uygulanmış ve birebir aynı olan modellerdir.

Asimetrik Model: Giysinin sağ ve solunda farklı model özelliği uygulanmış ve birbiri ile aynı olmayan modellerdir.

Stilist: Mesleği özgün stiller yaratmak olan, şekillendiren ve tasarlayan moda çizicisidir.

Modelist: Tasarlanmış modellerin temel kalıplarını çıkaran, üzerine model uygulayan, kullanılacak kumaş ve aksesuarları belirleyen kişiye denir.

Üretim: Hammade, yarı mamul, makine gibi elle tutulabilir girdileri fikir, bilgi gibi elle tutulamayan girdiler ile birleştirilerek müşterinin kullanımına sunulan, sanayi veya hizmet ürünlerinin elde edilmesine "üretim" denir.

Simetrik Model	 <p>Şekil 1.1.1</p>	 <p>Görsel 1.1.1: Simetrik elbise</p>
Asimetrik Model	 <p>Şekil 1.1.2</p>	 <p>Görsel 1.1.2: Asimetrik elbise</p>

1.1.2. GİYSİ TÜRLERİNİN SINIFLANDIRILMASI

Giyisiler çok çeşitli şekillerde sınıflandırılabilir. Temel olarak iki gruba ayrılmaktadır:

- Dış giyim
- İç giyim

Ancak, giyim konusu pek çok unsurdan etkilendiği için daha detaylı incelenmektedir. Bu durum da giysi türlerinin grup sayısını arttırmaktadır. Örneğin: Mevsimler bir etkidir, giysiler yazlık ve kışlık olarak ayrılır. Giysilerin giyildiği yerler bir etkidir ve bunun için giysiler: Günlük, spor, iş, yarı fantezi ve fantezi olarak gruplandırılır. Yaş etkeni ile giysiler: Bebek, çocuk, genç, yetişkin olarak; cinsiyet etkeni ile de kadın ve erkek giyimi olarak, bunun yanı sıra gençlerde hem kız hem de erkeklerin giyebildiği unisex giyim olarak çeşitlenmektedir. (Görsel 1.1.3)

Görsel 1.1.3: Giysi türleri

1.1.3. GIYSİ TÜRLERİNİN LİSTELENMESİ

Giysiler, temel işlevlerine göre çeşitli şekillerde listelenmektedir. En temelde, cinsiyete göre listelenen giysiler, iç ve dış giyim olarak ve aynı zamanda kullanım yerlerine göre de sınıflandırılmaktadır.

a) Giysi Çeşidine Göre Giysi Türleri

İç giyim: Cilt ile doğrudan temas eden, teri emen ve vücut sıcaklığını muhafaza eden, dış giyimin altına giyilen ve genellikle pamuklu kumaşlardan yapılan giysilerdir. Örneğin: İç çamaşırları, gecelik, pijama, sabahlık vb. iç giyim giysileridir.

Dış giyim: İç giyim üzerine giyilen, moda, çevreye, yaşa, iklime, ekonomik duruma, sosyal yaşantıya ve kumaş özelliğine göre değişiklik gösteren giysilerdir. Kendi içinde de iki guruba ayrılır.

- **Üst giyim:** Kaban, ceket, bluz, elbise vb. giysilerdir.
- **Alt giyim:** Pantolon, şort, etek vb. giysilerdir.

b) Kullanım Yerlerine Göre Giysi Türleri

Spor Giyim: Fiziksel egzersiz çalışmalarında rahatlık ve kolay hareket sağlaması açısından kullanılan sportif kıyafetlerdir. Örneğin: Eşofman, şort, tayt, kayak kıyafeti vb. spor giysileridir.

Günlük Giyim: Günlük yaşamda kullanılan sade, kullanışlı, belirli düzen ve şıklıkta olan rahat kıyafetlerdir. Örneğin: Kot pantolon, gömlek, sweatshirt vb. günlük kıyafetlerdir.

İş Elbiseleri: Çalışan kişinin rahat olması ve kıyafetlerinin temiz kalması amacıyla tercih edilen, iş başında giyilen basit giysilerdir. Örneğin: Doktor önlükleri, iş tulumları vb. iş elbiseleridir. Aynı işi yapan insanların giydikleri, kurumlar tarafından belirlenen üniformalar da bu gruba girmektedir. Örneğin: Polis ve asker üniforması, okul önlüğü vb. kıyafetler de iş elbiseleridir.

Abiye Giyim: Düğün, nişan, yemek gibi bütün özel günlerde kullanılan, özellikle moda akımından etkilenen, dantel, tül, organze, ipek gibi kumaşlarla hazırlanan, çeşitli süslemelerle özellik kazandırılmış giysilerdir. Örneğin: Mezuniyet elbiseleri, nişan kıyafetleri vb. abiye giyimlerdir.

Resmi Giyim: Kişiye ciddi bir görünüm kazandırmak amacıyla tasarlanmış giysilerdir. Önemli iş toplantılarında, resmi görüşmelerde kullanılır. Kumaş pantolon, ceket takımları, döpüyes vb. resmi kıyafetlerdir.

Bilgi Notu

DÖPIYES
Etek, ceket veya pantolon ceketten oluşan iki parçalı kadın giysisine denir.

Görsel 1.1.4: Döpüyes

Yöresel Giyim: Belirli bir yöreye özgü olan, o yörenin kültürünü yansıtan ve yöreden yöreye değişebilen, genellikle özel günler ve bayramlarda giyilen kıyafetlerdir. Örneğin: Bindallı, şalvar, çarık, yelek, peştamal vb. yöresel kıyafetlerdir. (Görsel 1.1.5)

Görsel 1.1.5: Yöresel kıyafet

c) Cinsiyete Göre Giysi Türleri

Kadın Giyimi: Fiziksel yapılarına uygun olarak, kadınların günün modasına göre tercih ettikleri giysilerdir. Örneğin: Etek, bluz vb. kıyafetlerdir. (Görsel 1.1.6)

Görsel 1.1.6: Kadın giyimi

Erkek Giyimi: Erkeklerin toplumdaki sosyal statülerine ve başkaları üzerinde iyi bir etki yaratmak için giydikleri giysilerdir. Örneğin: Pantolon, gömlek, ceket vb. kıyafetlerdir. (Görsel 1.1.7)

Çocuk Giyimi: Çocukluk çağına uygun renkli, çocuğun büyüme ve gelişimine engel olmayan, rahat ve kullanışlı giysilerdir. Örneğin: Tişört, şort vb. kıyafetlerdir. (Görsel 1.1.8)

Bebek Giyimi: Özellikle yeni doğan grubuna, sade, rahat, yumuşak ve yüksek sıcaklıklarda yıkamaya dayanıklı organik kumaşlardan üretilen giysilerdir. Örneğin: Zıbın, tulum vb. kıyafetlerdir. (Görsel 1.1.9)

Görsel 1.1.7: Erkek giyimi

Görsel 1.1.8: Çocuk giyimi

Görsel 1.1.9: Bebek giyimi

UYGULAMA FAALİYETİ 1

İnceleyelim

Aşağıda verilen modelleri analiz ederek soruları cevaplandırınız.

Giysinin adı nedir?	Giysi çeşidine göre hangi tür giysidir?
<p>1</p> <p>Görsel 1.1.10: Giysi</p>	<p>Kullanım yerine göre hangi tür giysidir?</p> <p>Cinsiyete göre hangi tür giysidir?</p>
<p>2</p> <p>Görsel 1.1.11: Giysi</p>	<p>Kullanım yerine göre hangi tür giysidir?</p> <p>Cinsiyete göre hangi tür giysidir?</p>

<p>Giysinin adı nedir?</p> <p>1</p> <p>Görsel 1.1.12: Giysi</p>	<p>Giysi çeşidine göre hangi tür giysidir?</p> <p>Kullanım yerine göre hangi tür giysidir?</p> <p>Cinsiyete göre hangi tür giysidir?</p>
<p>Giysinin adı nedir?</p> <p>2</p> <p>Görsel 1.1.13: Giysi</p>	<p>Giysi çeşidine göre hangi tür giysidir?</p> <p>Kullanım yerine göre hangi tür giysidir?</p> <p>Cinsiyete göre hangi tür giysidir?</p>

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Modelleri analiz eder.		
2. Giysilerin adlarını belirler.		
3. Giysilerin çeşitlerini belirler.		
4. Kullanım yerine göre türlerini belirler.		
5. Cinsiyete göre türlerini belirler.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

1.2. GİYSİ PARÇALARININ ANALİZİ

Düşünelim

Günlük hayatta kullandığınız giysiler hangi parçalardan oluşmaktadır? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Giysiler birbirinden farklı birçok parçanın bir araya gelmesiyle oluşurlar. Her bir parçanın kendine has özelliği, modeli ve tekniği vardır. Bir giysi incelendiğinde en genel olarak; yaka, kol, cep vb. parçalardan oluştuğu görülmektedir.

1.2.1. GİYSİ PARÇALARININ SINIFLANDIRILMASI

Yaka Çeşitleri

- Bedene Oyulan Yakalar (Yuvarlak, Kare, Kayık, V, U, Çentik ve Degaje Yakalar)
- Bedene Takılan Yakalar (Yatık Yakalar, Dik Yakalar)

Cep Çeşitleri

- Aplike Cep
- Körüklü Cep
- Fleto Cep
- Peto Cep
- Kapaklı İlik Cep
- Pantolon Yan Cep
- Kanguru Cep

Kol Çeşitleri

- Bedene Takılan Kollar (Takma Kol, İki Parçalı Kol, Çan Kol, Kesik Kol, Karpuz Kol, Düşük Kol, Volan Kol, Parçalı Pelerin Kol, Büzgülü Kol, Pensli Kol)
- Bedenden çıkan kollar (Reglan/ Japone Kol, Kimono Kol, Yarasa Kol, Uçurtma Kol)

Diğer Dikiş Detayları

- Pili Çeşitleri (Pili, Pilise, Pilikaşe, Kanun Pili, Nervür)
- Drape, Roba, Korsaj, Pens, Kup, Büzgü, Volan, Fıfır
- Yırtmaç Çeşitleri (Açık Yırtmaç, Kapalı Yırtmaç, Basit Kol Yırtmacı, Erkek Gömleği Kol Yırtmacı, Biyeli Kol Yırtmacı)
- Kol Ağzı Temizleme Teknikleri (Apartura Manşet, Fransız Manşet, Double Manşet, Bağcıklı Kol Ağzı, Lastikli Kol Ağzı, Ribanalı Kol Ağzı)
- Fermuar Çeşitleri (Tek Taraflı Fermuar, Çift Taraflı Fermuar, Gizli Fermuar, Patletli Fermuar)
- Bel Temizleme Teknikleri (Kemerli Bel, Pervazlı Bel, Lastikli Bel)
- Kapama Payı Teknikleri (Basit Kapama, Kruvaze Kapama, Patlı Kapama, Gizli Pat, Patletli Fermuarlı Kapama, Yarım Patlı (Polo) Kapama, Fermuarlı Kapama)

1.2.2. YAKA ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ

Giysilerin boyun kısmındaki açıklığa dikilmiş veya başka yöntemlerle sabitlenmiş olan giysi parçasına "yaka" denir. Bir diğer ifadeyle, boyun, omuz ve ön dekolte kısmına uzanan açıklık ya da boynu saran giysi parçasıdır.

Yakalar giysileri rahat giyip çıkarmaya yarar ve aynı zamanda giysiyi süsleyerek güzel görünmesini sağlar. Yaka seçimini etkileyen etmenler: Giysinin türü, modeli, kumaşı ve kişinin vücut tipidir. Yakaların da moda göre zaman içerisinde boyutları değişmiş, yeni şekil ve görünümler kazanmıştır. (Görsel 1.2.1)

Görsel 1.2.1:Yaka çeşitleri

a) Bedene Oyulan Yakalar

Giysinin boyun kısmında, omzun bir kısmı ile ön ve arka dekolterine doğru, istenen model doğrultusunda oyularak yapılan basit yakalardır. Bir yaka, model özelliğine göre farklı açıklık ve genişliklerde oyulabilir.

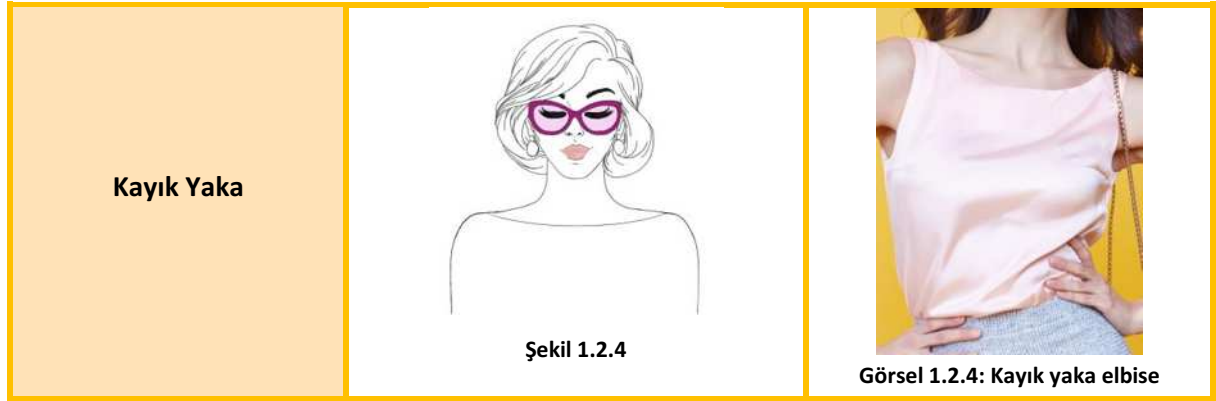
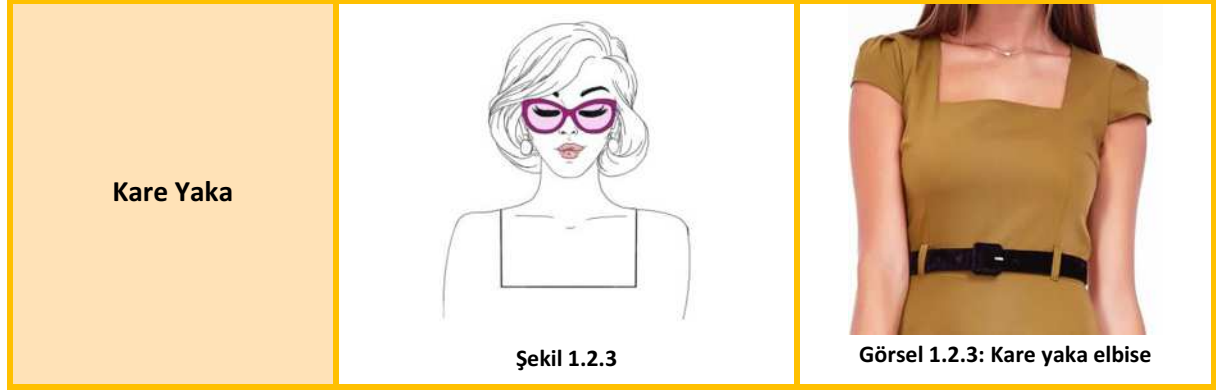
Yuvarlak (Bisiklet) Yaka

Şekil 1.2.2

Görsel 1.2.2: Yuvarlak yaka tişört

b) Bedene Takılan Yakalar

Giysinin ön dekoltesi ve boyun bölgesinde, bir kısmı giysiyle beraber ya da tamamı ayrı hazırlanarak monte edilen yakalardır. “Yatık yakalar” ve “dik yakalar” olmak üzere ikiye ayrılır:

- **Yatık Yakalar:** Bedene takılan yakalardan olup, giysinin boyun kısmında fazla yükselmeden geriye dönerek oturan yakalardır.

Şal Yaka

Şekil 1.2.10

Görsel 1.2.10: Şal yaka ceket

Bebe Yaka

Şekil 1.2.11

Görsel 1.2.11: Bebe yaka elbise

Erkek Yaka

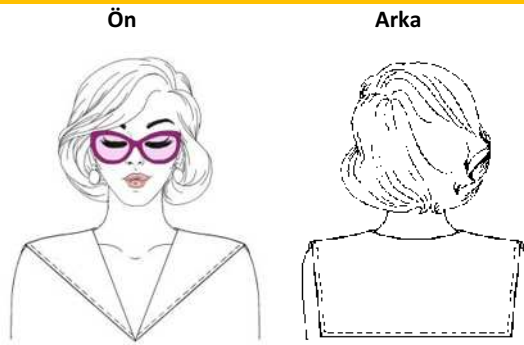

Şekil 1.2.12

Görsel 1.2.12: Erkek yaka kaban

Bahriye Yaka

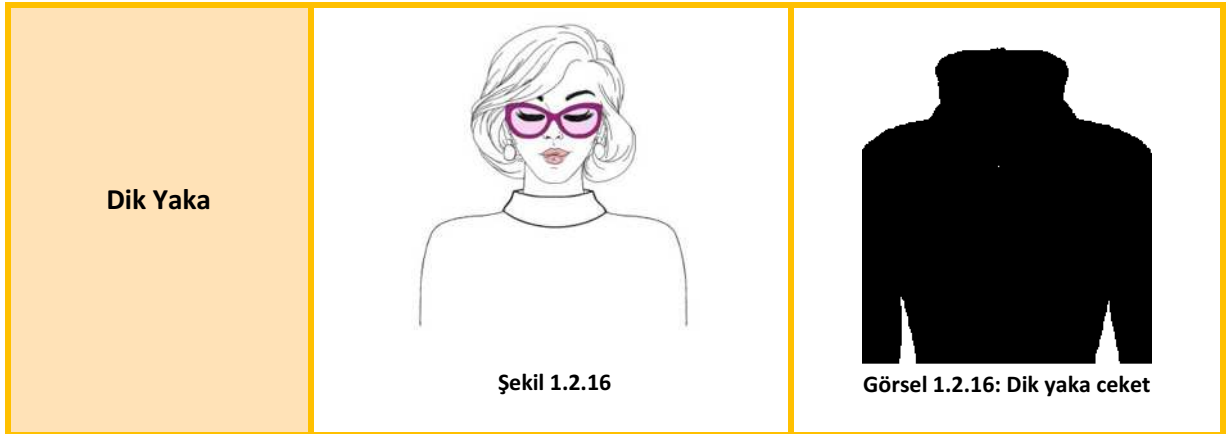
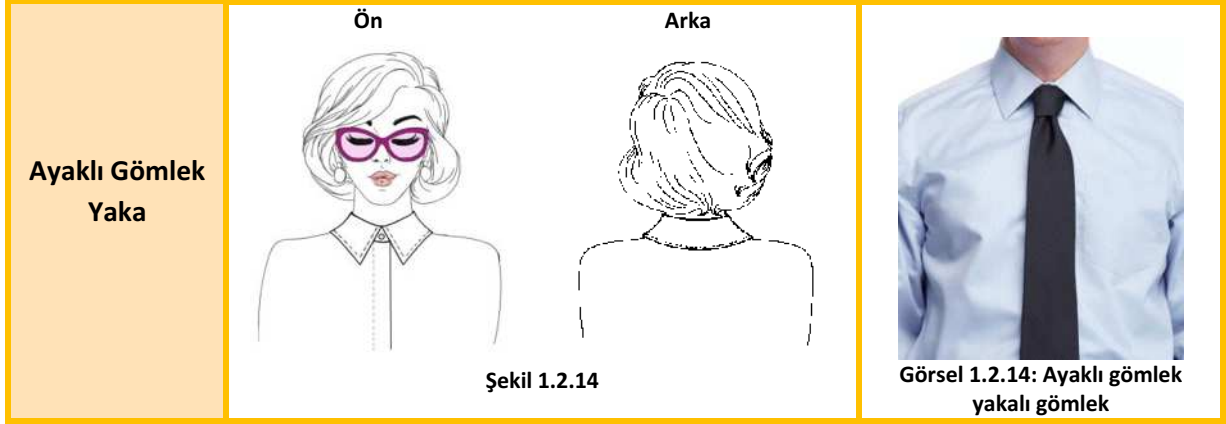

Şekil 1.2.13

Görsel 1.2.13: Bahriye yaka bluz

- **Dik Yakalar:** Bedene takılan yakalardan olup, giysinin boyun kısmını sarak yükselen ya da “ayak” denilen yaka parçası üzerinde yükseldikten sonra, dışa doğru dönen yakalardır.

Bağcıklı Yaka

Şekil 1.2.17

Görsel 1.2.17:Bağcıklı yaka bluz

Balıkçı Yaka

Şekil 1.2.18

Görsel 1.2.18: Balıkçı yaka kazak

Dikkat

Bir yaka, isteğe ya da moda göre açıklığı, genişliği, yüksekliği vb. özellikleri değiştirilerek birçok farklı şekilde çalışılabilir.(Şekil 1.2.19)

Erkek Yaka

Erkek Yaka Varyasyonları

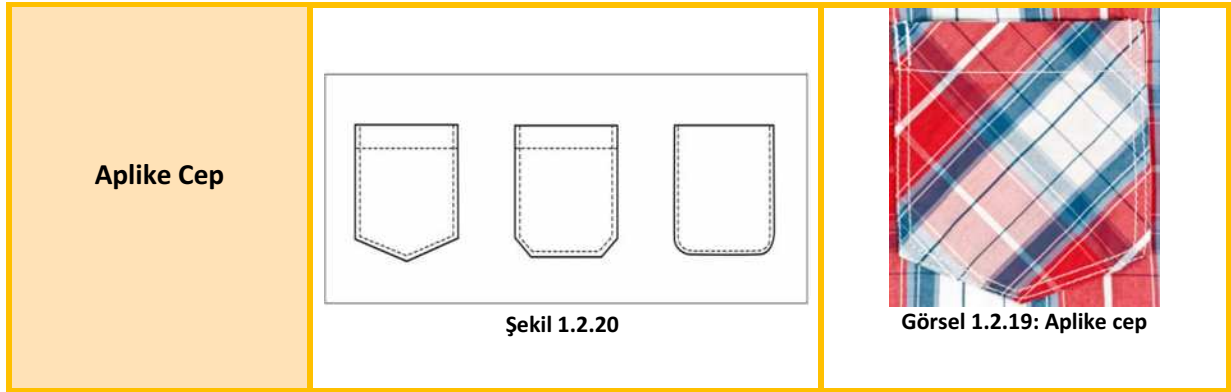

Şekil 1.2.19

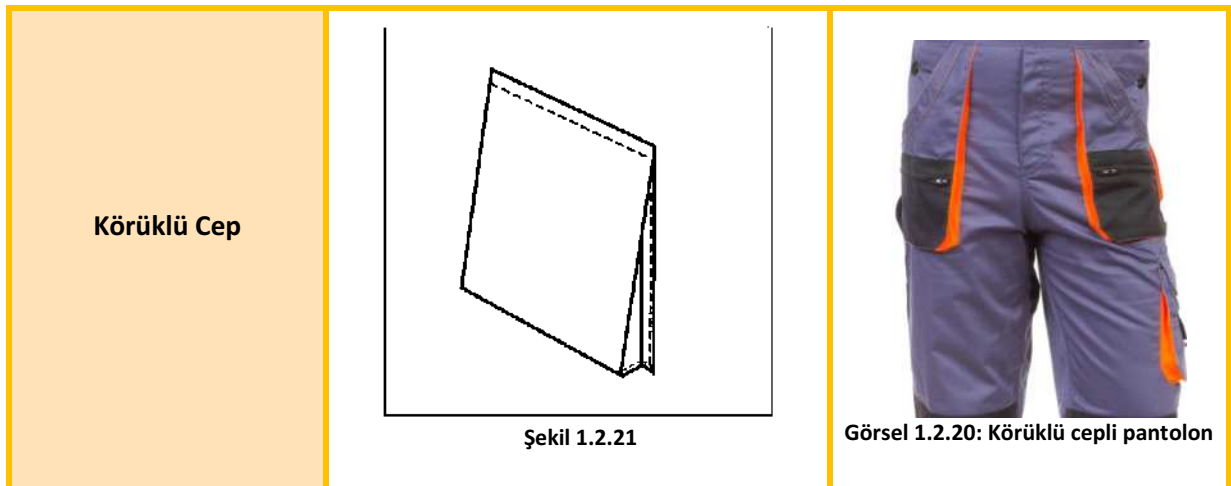
1.2.3. CEP TÜRLERİ VE ÖZELLİKLERİ

Her an ihtiyaç duyabileceğimiz eşyaları koymamızı sağlayan ya da sadece süsleme amacı ile giyisinin içine ya da dışına dikilen parçalara “cep” denir. Cep kelimesi, eski Fransızca “poque” sözcüğünden türemiştir. Diğer giysi ayrıntıları gibi, cepler de ihtiyaçtan dolayı ortaya çıkmıştır. Modanın gelişimiyle giyisinin tamamlayıcı unsurlarından olmuştur.

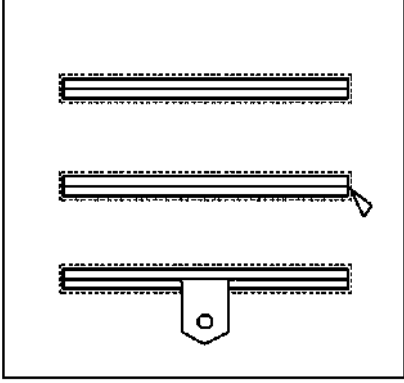

- **Aplike Cep:** Model özelliğine göre değişiklik gösterse de genellikle dört kenardan oluşan cebin, üç kenarı dikilir ve bir kenarı kullanım için açık bırakılır. Dekoratif amaçlı kullanılan farklı biçimde applike cepler de vardır. Giysi modeline ve uygulama tekniğine göre giyisinin içinden ya da dışından dikilebilir.

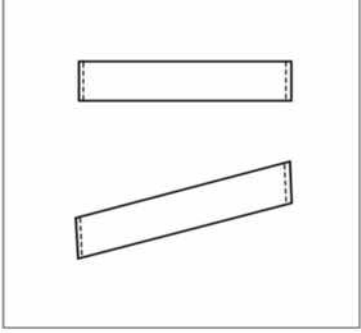

- **Körüklü Cep:** Cebe içten hacim kazandırmak amacıyla, kendi kumaşından pay verilerek ya da farklı renkte bir parça eklenerek, cep giysiye dikilir. Bu pay veya ara parça sayesinde, cep istendiğinde torba şeklinde genişleyebilmektedir. Kullanım kolaylığı sağladığından iş kıyafetlerinde sıklıkla kullanılır.

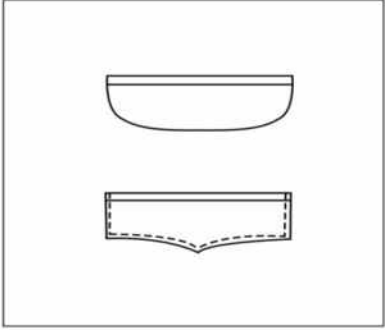

- **Fleto Cep:** Cebin bir ya da iki kenarında şeritleri bulunan, cep açıklığı bu şeritler ile süslenen veya kapatılan cep çeşididir. “Tek fleto cep” ve “çift fleto cep” şeklinde kullanılmaktadır.

<p>Fleto Cep</p>	 <p>Şekil 1.2.22</p>	 <p>Görsel 1.2.21: Fleto cepli ceket</p>
-------------------------	---	---

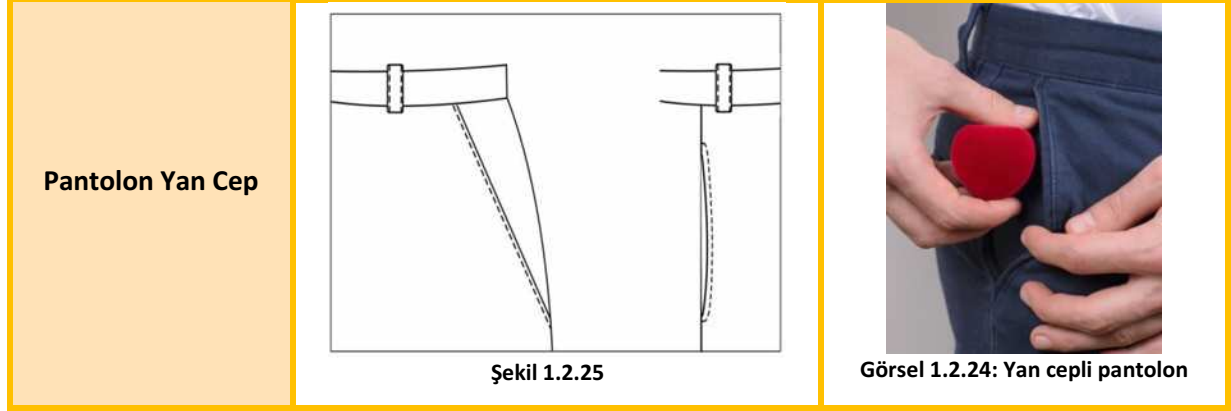
- **Peto Cep:** Sektörde “yelek cep” olarak da bilinen peto cep, genellikle süsleme amacıyla kullanılmaktadır.

<p>Peto Cep</p>	 <p>Şekil 1.2.23</p>	 <p>Görsel 1.2.22: Peto cepli yelek</p>
------------------------	--	---

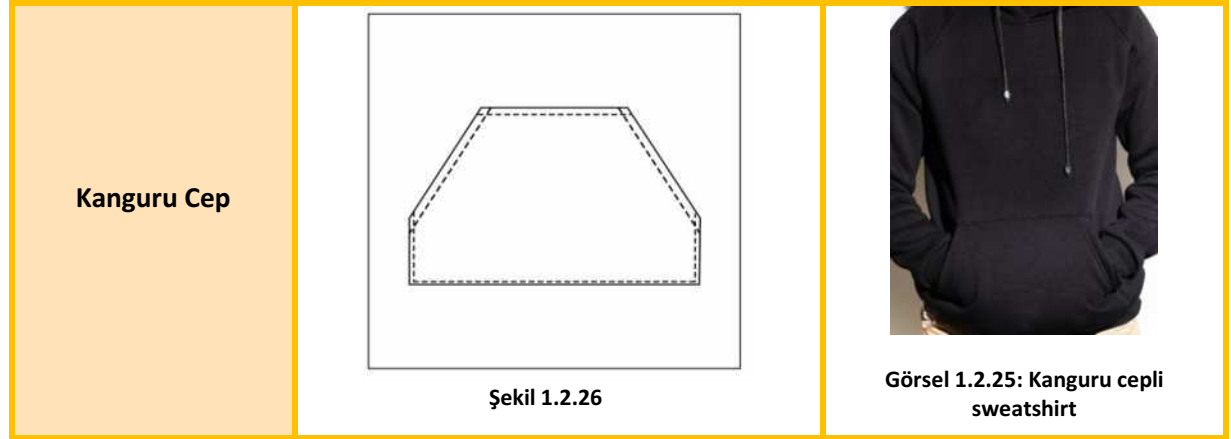
- **Kapaklı İlik Cep:** Özellikle pantolonlarda ve ceketlerde kullanılmaktadır. Modelin özelliğine göre: Cep torbalı ya da cep torbasız olarak çalışır. Cep kapağı, giysilerde kullanılan cebin ağzını kapatmak, cep içindekilerin dışarıya çıkmasını engellemek ya da süslemek için, cep açıklığının üzerine, çift katlı dikilen kumaş parçasıdır. Kapak detayı tüm ceplerde kullanılabilir.

<p>Kapaklı İlik Cep</p>	 <p>Şekil 1.2.24</p>	 <p>Görsel 1.2.23: Kapaklı ilik cepli ceket</p>
--------------------------------	---	--

- **Pantolon Yan Cep:** Özellikle, pantolonların kullanım kolaylığını arttırmak için kullanılan, cep detaylarıdır.

- **Kanguru Cep:** Kanguru keseleri gibi, kıyafetlerin ön bölümlerinde kullanıldıkları için bu ismi almışlardır. Cep, iki elin birden sığabileceği genişliktedir. Sağ ve solda bulunan bu açıklık, kullanımı rahatlatır.

1.2.4. KOL ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ

Değişik model ve formda olmak üzere, bedene genellikle kol oyuntusundan takılan, model özelliğine göre uzun veya kısa olarak giysiyi tamamlayan ve kolu örten giysi parçasıdır. Çeşitli formlarda olan kolların, model tasarımında modelin özelliği, kullanım alanı, kumaş cinsi vb. özellikleri dikkate alınarak en uygun formu seçilmelidir. Genel olarak; “bedene takılan” ve “bedenden çıkan” kollar olmak üzere iki grupta toplanmaktadır. (Görsel 1.2.26)

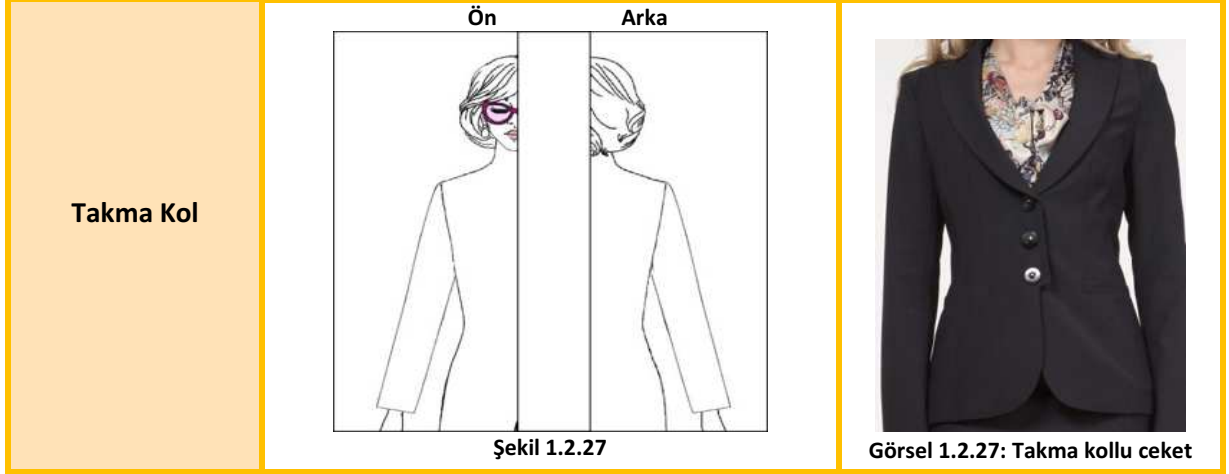

Görsel 1.2.26: Kol çeşitleri

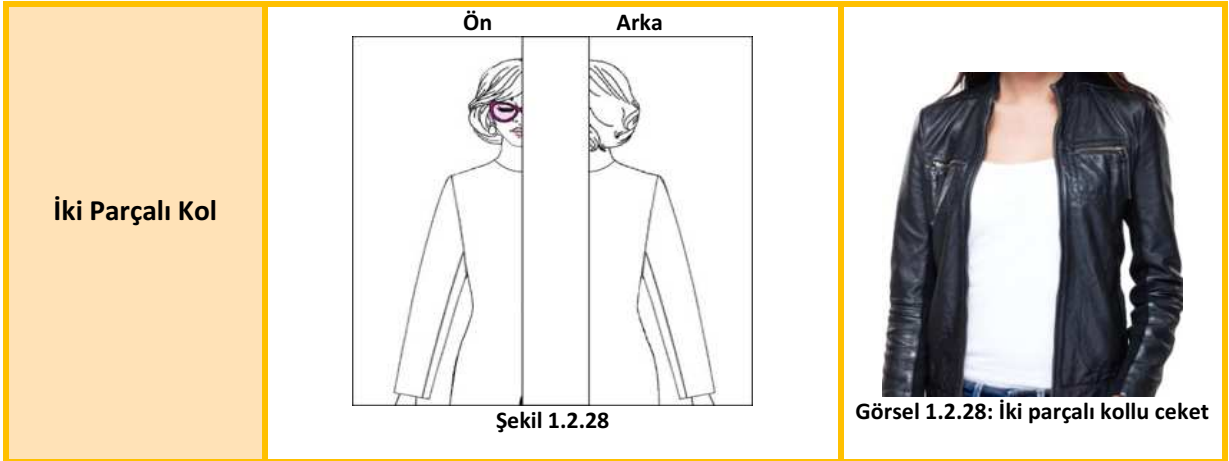
a) Bedene Takılan Kollar

Beden kalıbından ayrı hazırlanarak, kol oyuntusuna dikilen kollarıdır. Farklı uzunluk ve kısalıklarda olabileceği gibi çeşitli model özelliklerine sahiptirler.

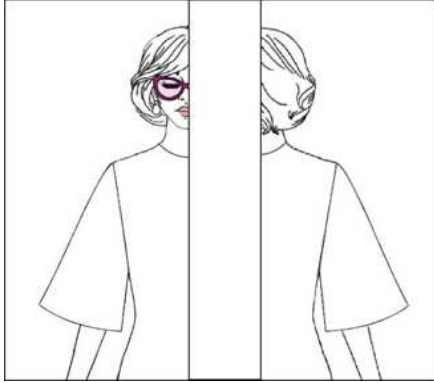

- **Takma Kol:** Ayrı olarak hazırlanan kol parçasının, kol oyuntusuna takılması ile yapılan kol çeşididir. Model özelliğine göre, kolun uzunluk ve kısalığı değişebilir.

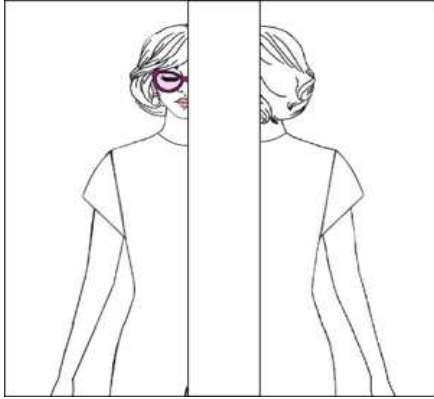

- **İki Parçalı Kol:** Model özelliğine göre, kol parçasının, önde ve arkada kol altına yakın yerden ayrılıp birleştirilmesiyle oluşan kol çeşididir.

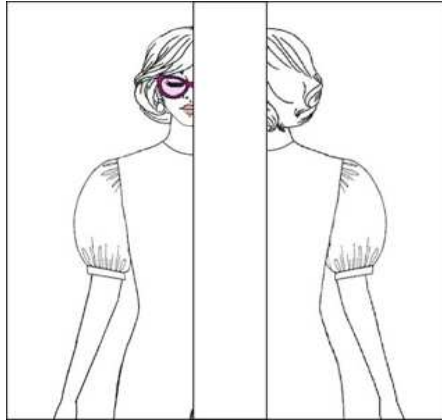

- **Çan Kol:** Model özelliğine göre, kol ucunun belirli ölçüde genişletilmesiyle oluşan kol çeşididir.

Çan Kol	<p>Ön Arka</p> <p>Şekil 1.2.29</p>	 <p>Görsel 1.2.29: Çan kollu elbise</p>
---------	--	--

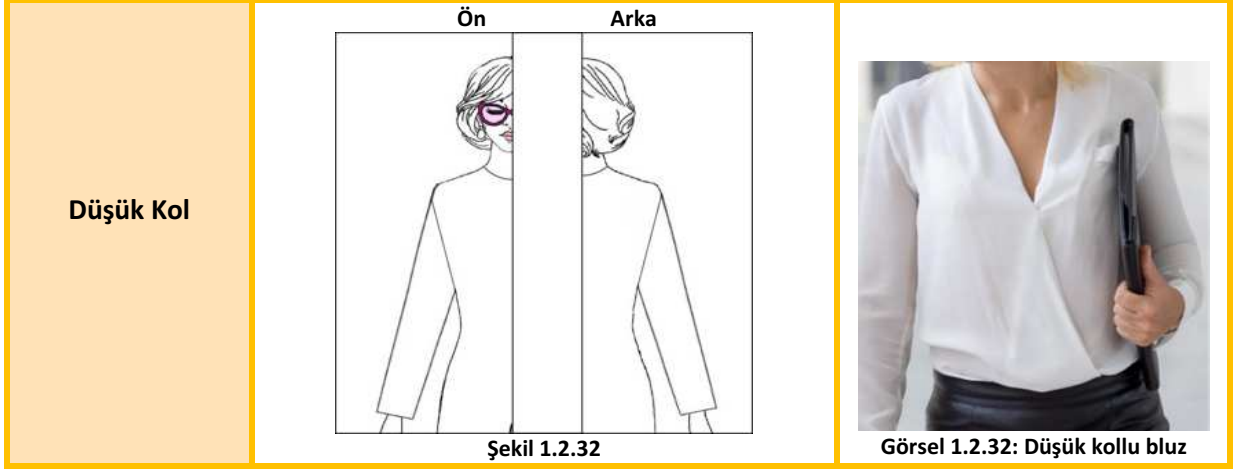
- **Kesik Kol:** Kol parçasının, kol evi ölçüsünden daha küçük bir ölçüyle hazırlanması ve kol evi ni tamamen kapsamaması ile yapılan kol çeşididir.

Kesik Kol	<p>Ön Arka</p> <p>Şekil 1.2.30</p>	 <p>Görsel 1.2.30: Kesik kollu elbise</p>
-----------	---	---

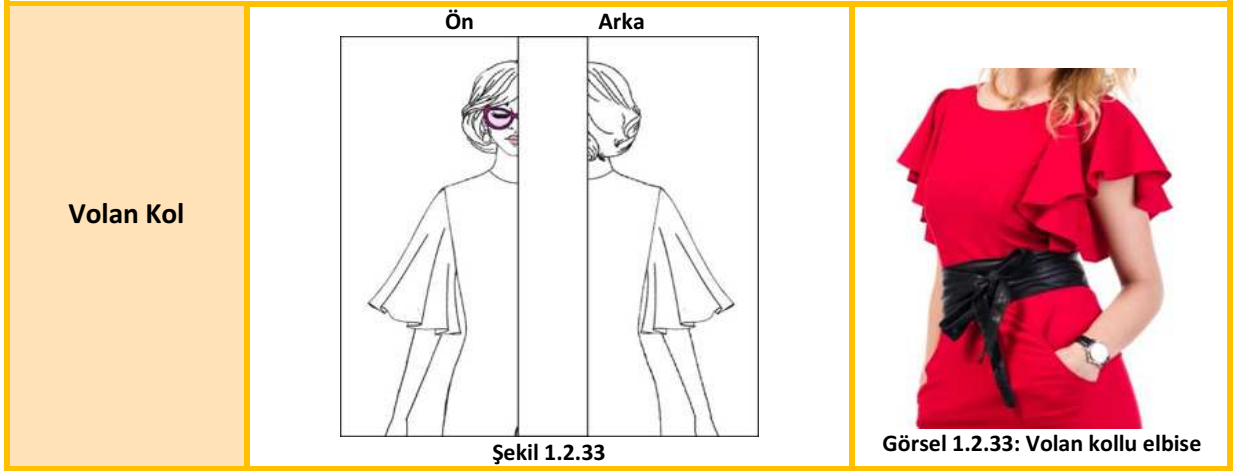
- **Karpuz Kol:** Omuz kısmından, kola doğru kabarık bir biçimde inen kol çeşididir.

Karpuz Kol	<p>Ön Arka</p> <p>Şekil 1.2.31</p>	 <p>Görsel 1.2.31: Karpuz kollu elbise</p>
------------	--	---

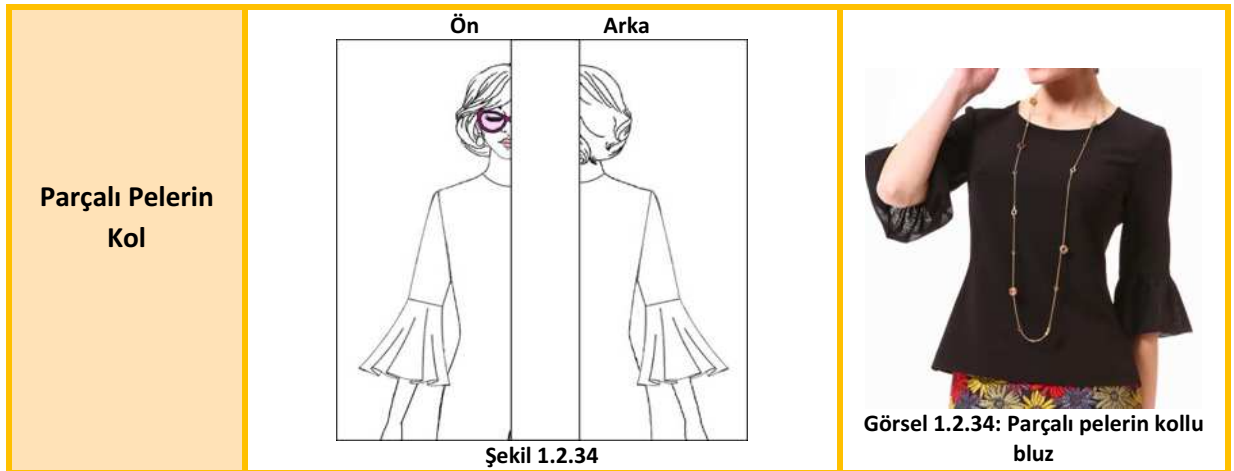
- **Düşük Kol:** Kol evinin, omuz çizgisinden daha aşağıda kalmasıyla ve kol parçasının bu forma göre hazırlanıp dikilmesiyle oluşan kol çeşididir.

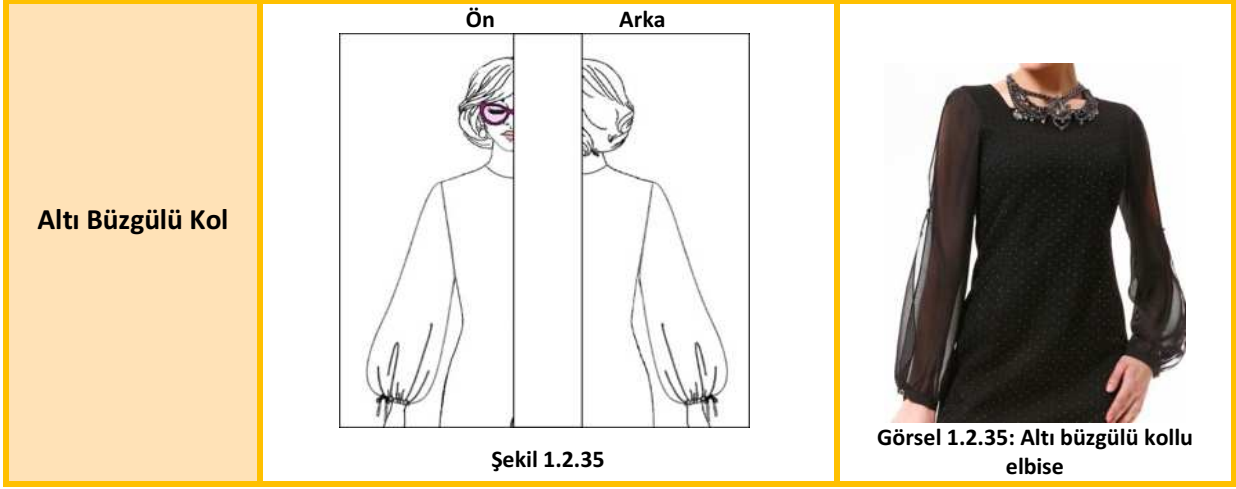
- **Volan Kol:** Model özelliğine göre, kol ucunun çan kola göre daha fazla genişletilmesiyle oluşan kol çeşididir.

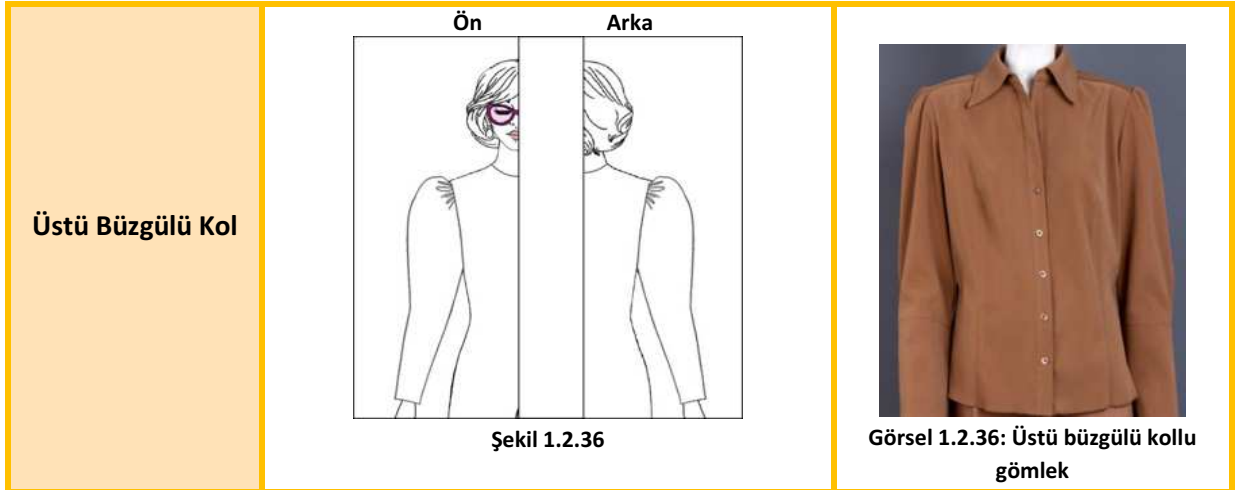
- **Parçalı Pelerin Kol:** İki parça şeklinde hazırlanan kolun, dirsek hizasından volanlı olan kol parçası ile birleştirilmesiyle oluşan kol çeşididir.

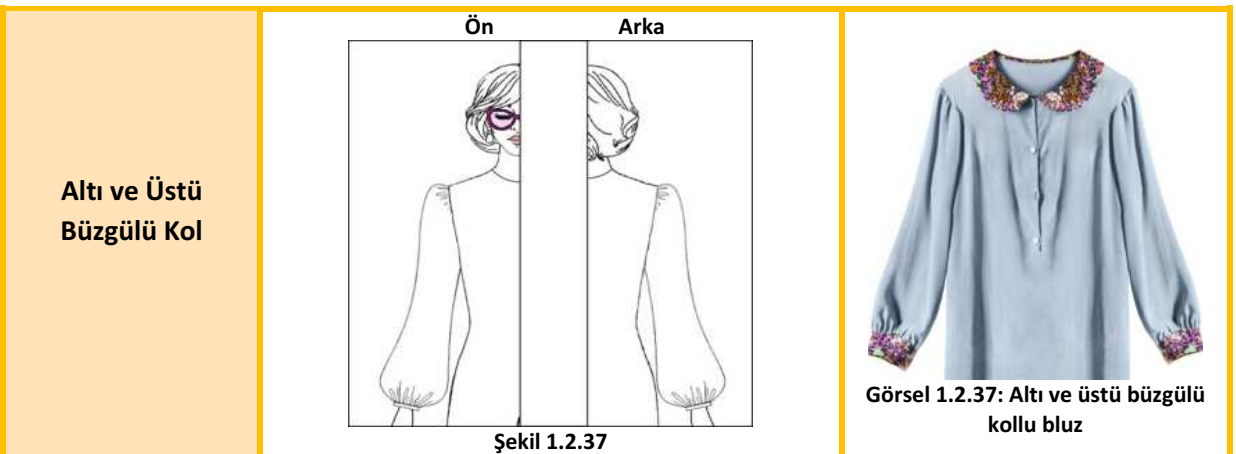
- **Altı Büzgülü Kol:** Model özelliğine göre, genişletilmiş şekilde yapılan kol ucunun, bilek genişliğinde tekrar büzülmesi ile oluşan kol çeşididir.

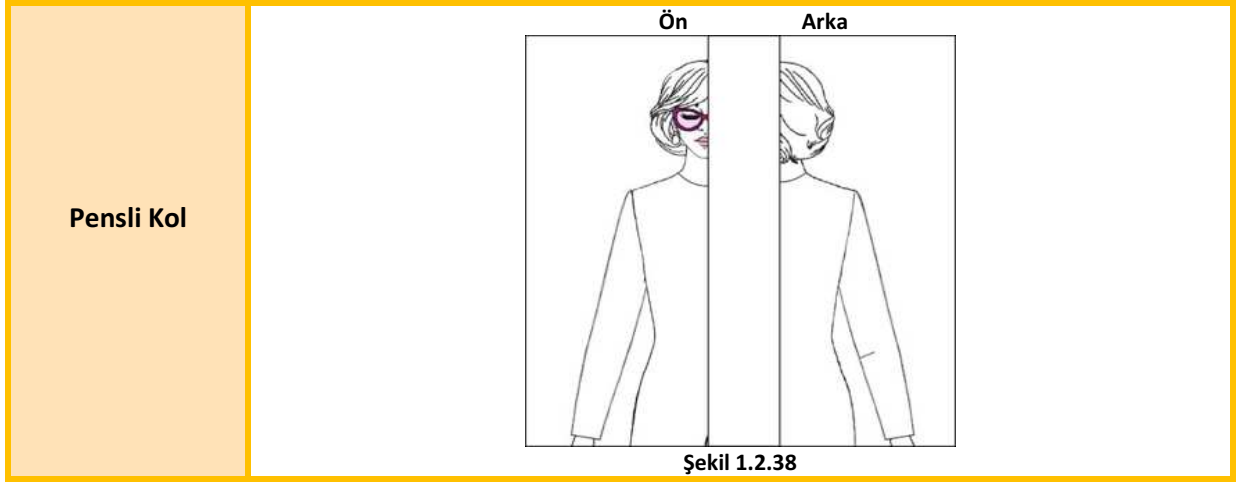
- **Üstü Büzgülü Kol:** Model özelliğine göre, genişletilmiş şekilde yapılan kol parçasının, kol evi ölçüsünde büzülmesi ile oluşan kol çeşididir.

- **Altı ve Üstü Büzgülü Kol:** Kol parçasının alt ve üst kısmının belirli ölçüde genişletilerek, daha sonra kol evi ve bilek genişliği ölçülerinde büzülmesi ile oluşan kol çeşididir.

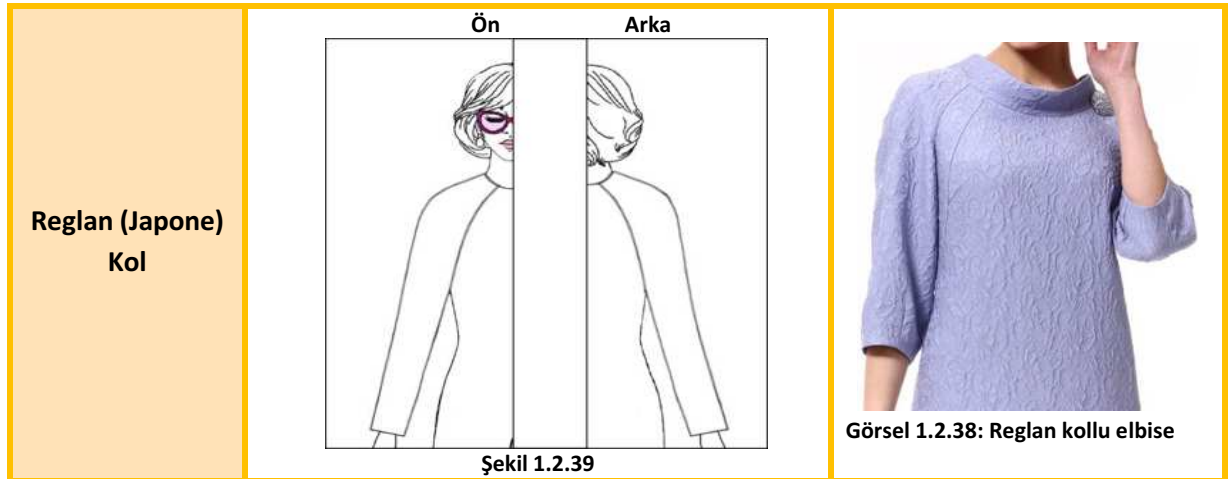
- **Pensli Kol:** Arka dirsek hizasına hareketi kolaylaştırmak amacıyla, pens yapılarak oluşturulan kol çeşididir.

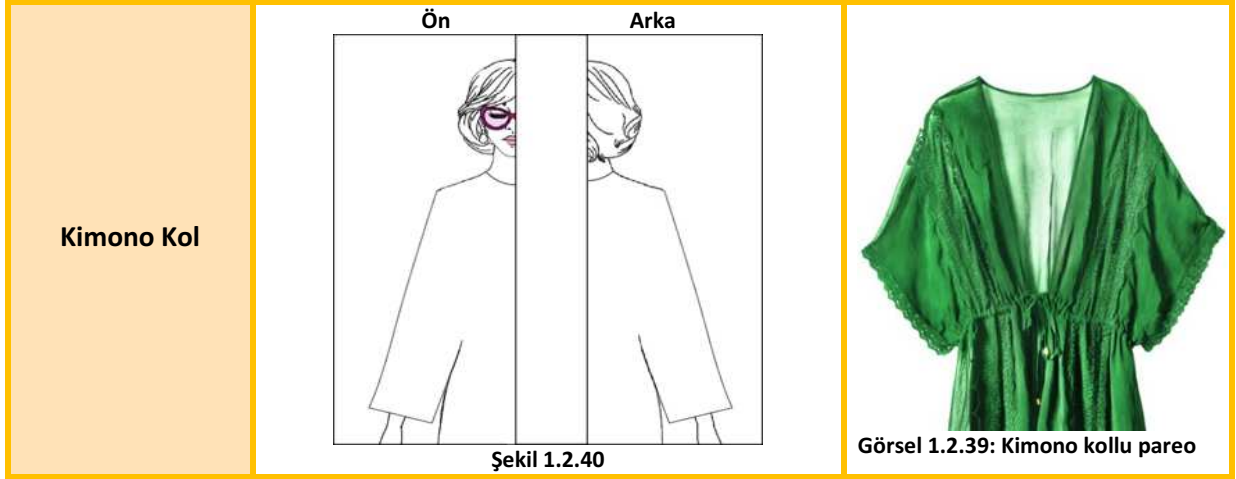
b) Bedenden Çıkan Kollar

Beden ve kol kalıbının kısmen veya tamamen birlikte çizilmesiyle elde edilen kollardır. Farklı uzunluk ve kısalıklarda olabileceği gibi, çeşitli model özelliklerine sahiptirler.

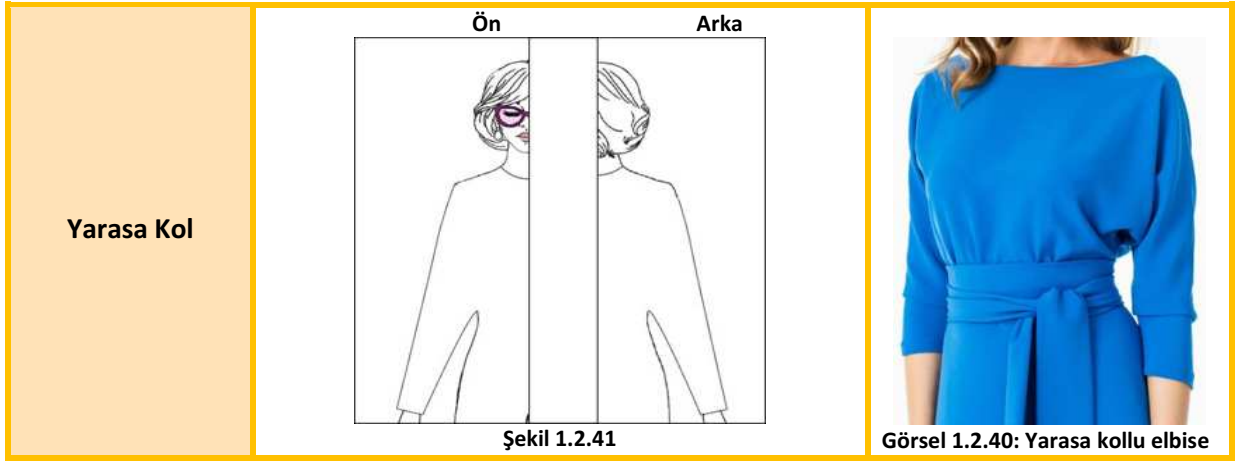
- **Reglân (Japone) Kol:** Kol oyuntusundan, yakaya kadar uzanan ve bütün omzu kaplayan kol çeşididir.

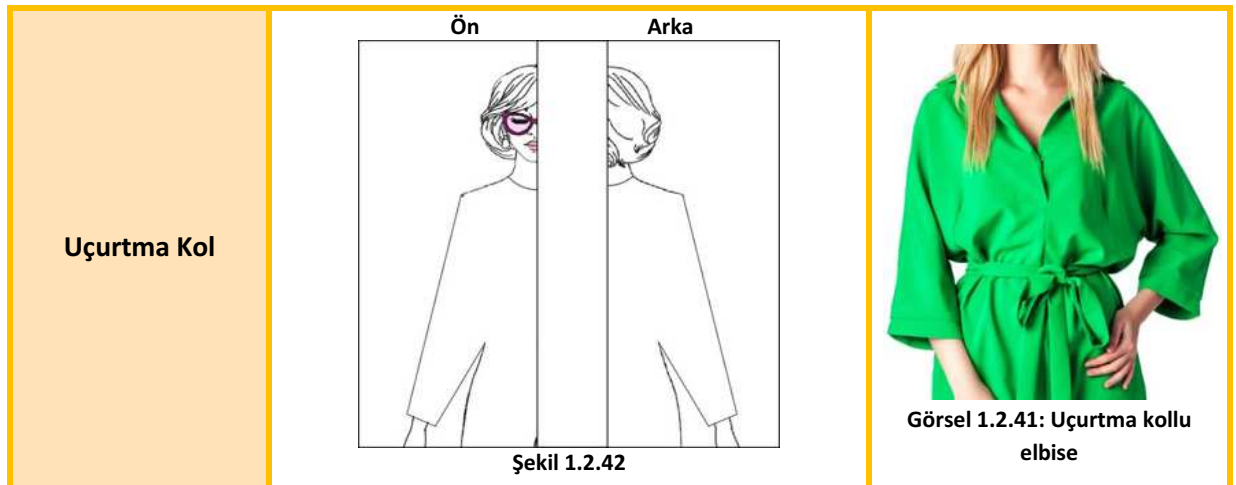
- **Kimono Kol:** İsmi Japonların geleneksel giysisi olan "kimono"dan almıştır. Kolun dikdörtgen şeklinde ve genellikle beden ile birlikte yapılmasıyla oluşan kol çeşididir.

- **Yarasa Kol:** Bedenin kola doğru daraltılarak uzatılması ile elde edilen ve kol evi oyuntusu olmayan kol çeşididir.

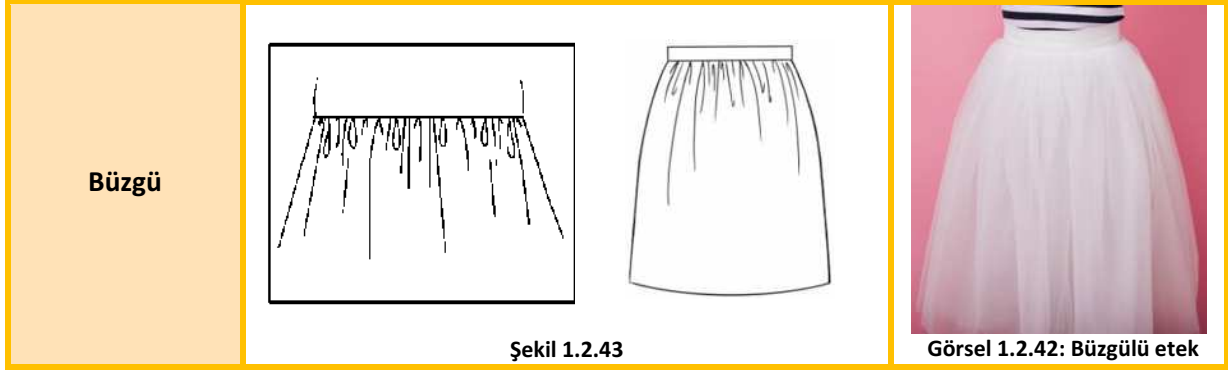
- **Uçurtma Kol:** Bedenin, kola doğru üçgen form verilerek uzatılması ile elde edilen ve kol evi oyuntusu olmayan, kol çeşididir.

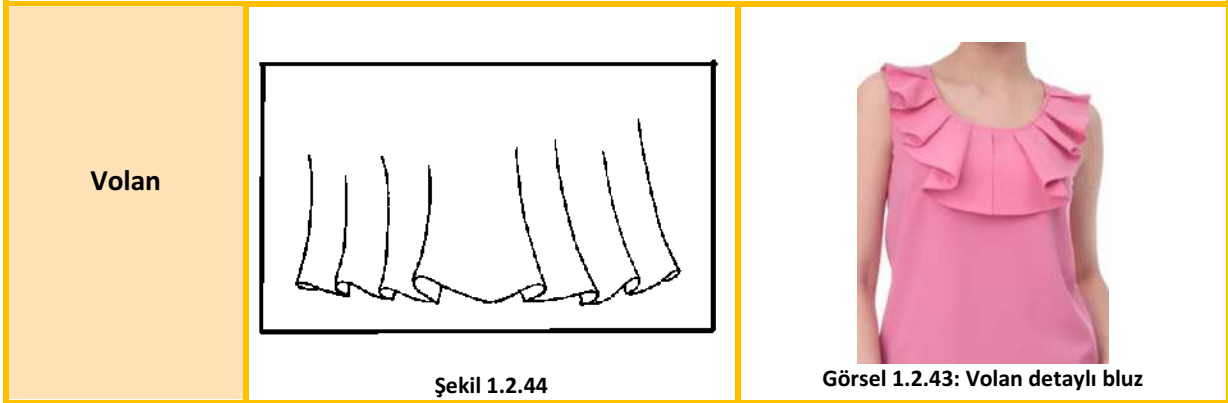
1.2.5. GIYSİDE KULLANILAN DİĞER DİKİŞ DETAYLARI

Giyside model özelliği oluşturmak, kullanım kolaylığı sağlamak veya parçaları temiz göstermek için farklı dikiş detayları kullanılmaktadır. Örneğin: Büzgü, volan ve fırfırlar model özelliği oluştururken; kapama payları ve yırtmaçlar kullanım kolaylığı sağlamak; pervaz ve kemerler ise, parçaları temiz göstermek için kullanılır.

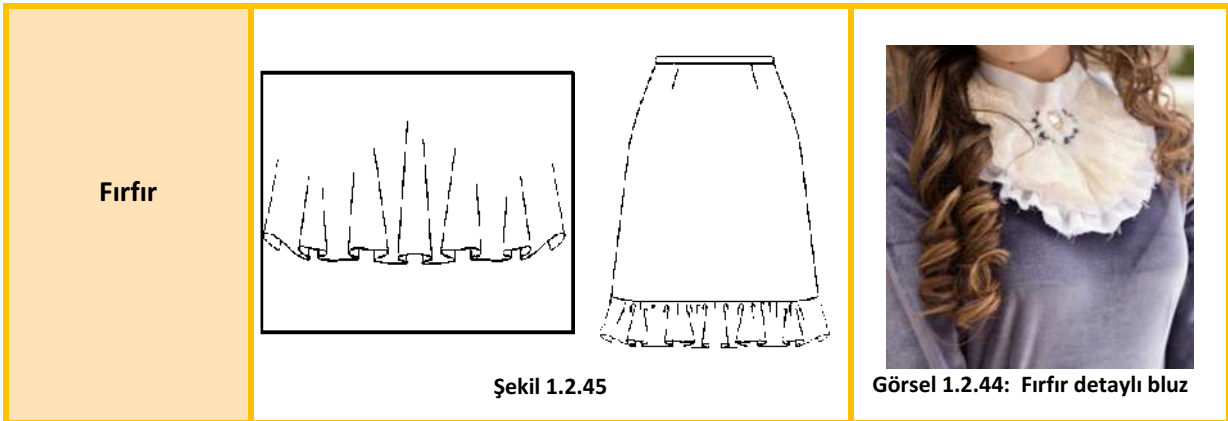
- **Büzgü:** Dikişte, kumaşın bir ucundan istenilen yere kadar geçirilen bir ipliğin, çekilmesi ile oluşan, kumaşın bolluğunu azaltan kıvrımlara denir.

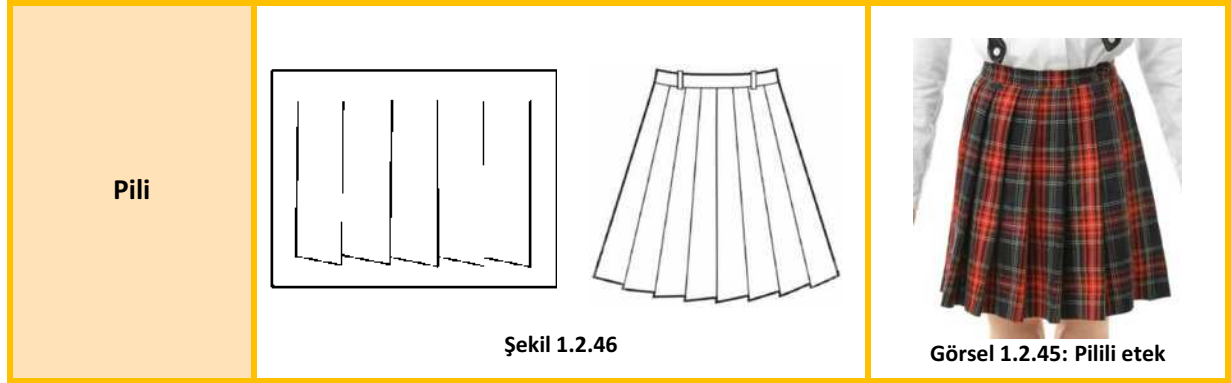
- **Volan:** Giysilere model özelliği kazandırmak için etek ucu, kol, yaka vb. yerlerine verev kesilmiş kumaştan yapılan, dalgalı süslemeye denir.

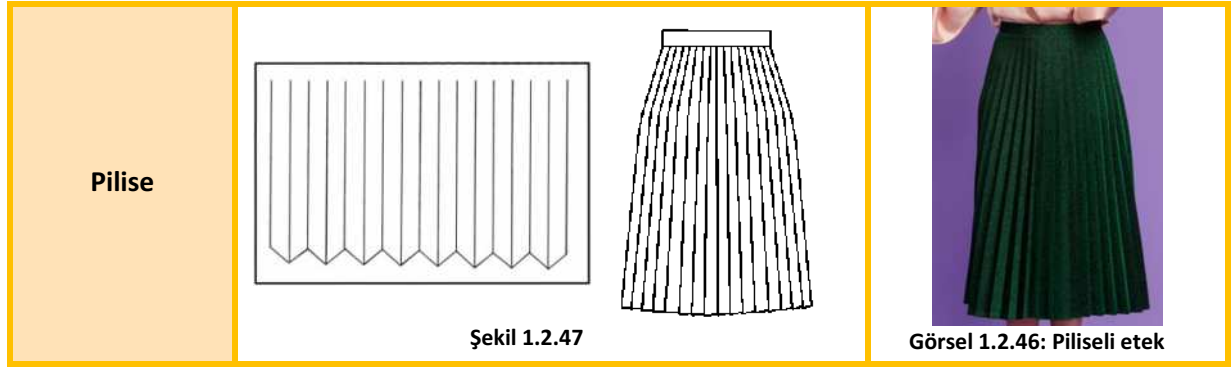
- **Fırfır:** Model özelliği kazandırmak için giysi, perde vb. kenarlarına dikilen, kırmalı veya büzgülü süslere denir.

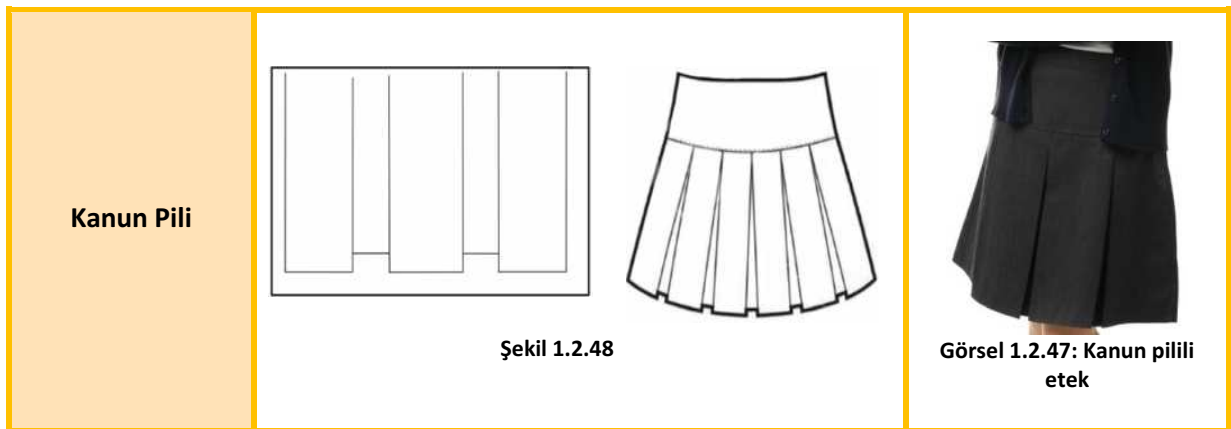
- **Pili:** Kumaşın bir bölümünün katlanarak alttaki kumaş üzerine getirilmesiyle oluşan, kıvrım ve kırmalara denir.

- **Pilise:** Kumaşın ısı veya basınç uygulanarak, sabitlenmesiyle oluşan, ince pili çeşidine denir.

- **Kanun Pili:** Geniş ve eşit aralıklarla yan yana getirilen, ters pililerden hazırlanmış pili çeşididir.

- **Pilikaşe:** Karşılıklı, birbirine doğru katlanmış iki piliden oluşan pili çeşididir.

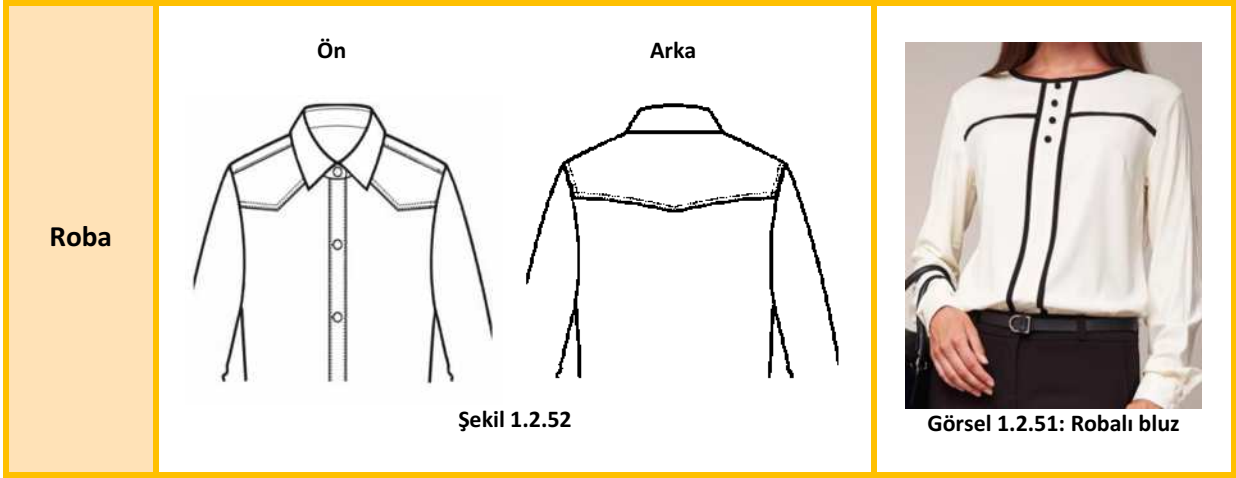
- **Nervür:** Bir veya iki mm genişlikte, katlanarak oluşturulan ince pililere denir.

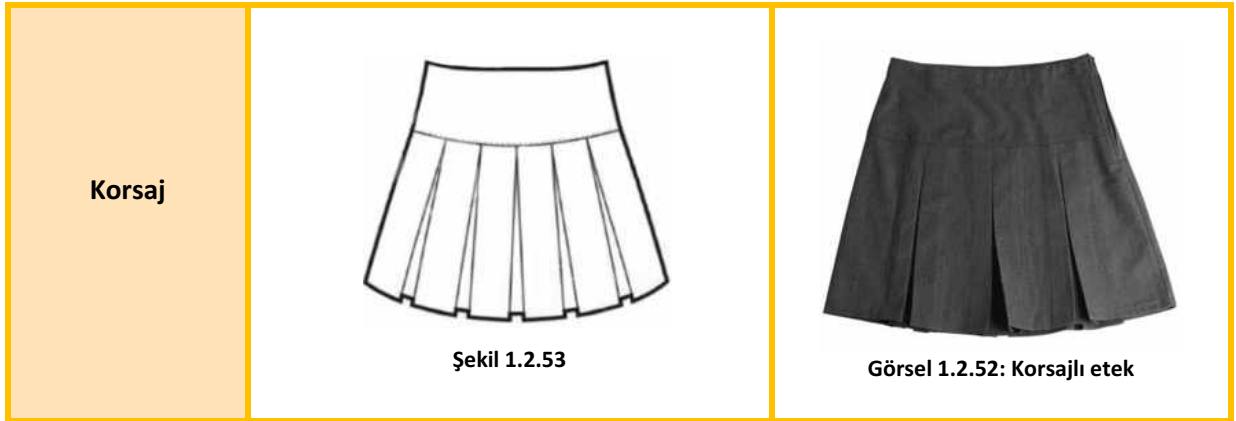
- **Drape:** Kumaşta oluşturulan, serbest pili ve büzgü benzeri görünümlere denir.

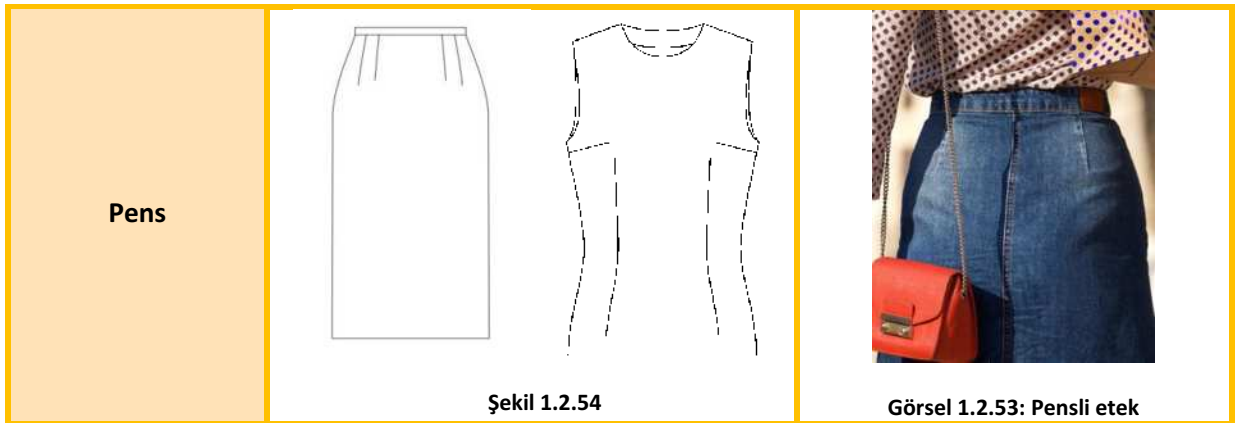
- **Roba:** Ceket, gömlek, elbise gibi giysilerin, üst bölümünde omuzdan itibaren, model oluşturmak için giysi bedeninde enine kesim yapıp, yeniden dikilmesiyle oluşturulan model özelliğine denir.

- **Korsaj:** Bir giysinin, bel ile kalça düşüklüğü arasında kalan bölümüne eklenen, yatay kesik veya parçaya denir.

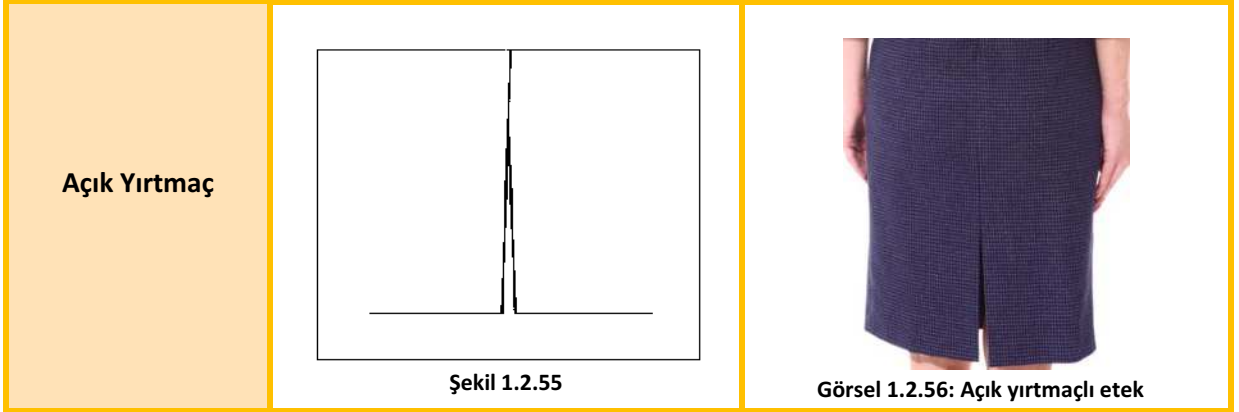
- **Pens:** Giysiyi bedene oturtmak için yapılan, kumaş paylarının içeriye doğru katlanarak dikilmesi işlemine denir.

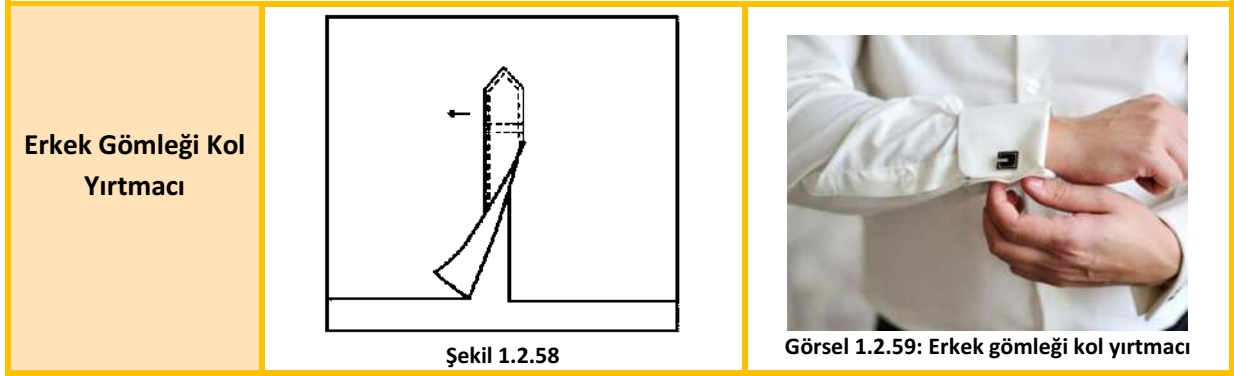
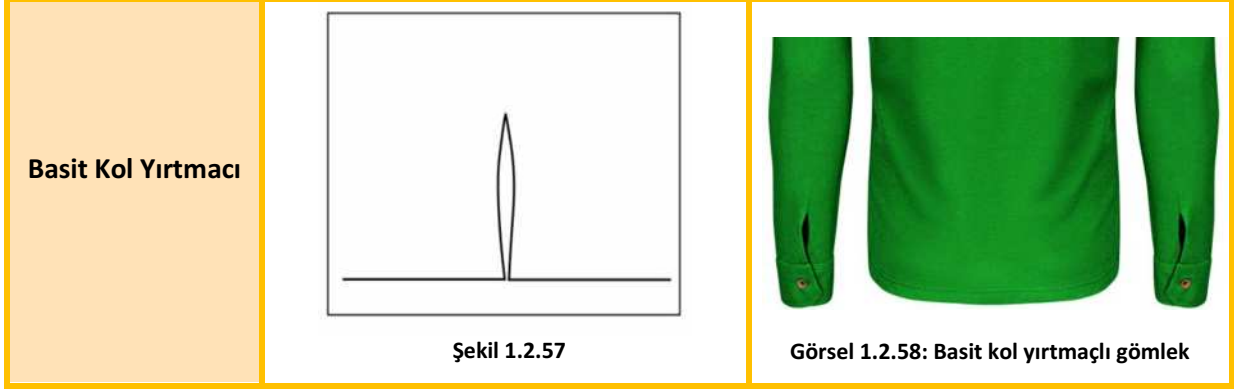

- **Kup:** Giysinin bedene oturtulması için, sonradan dikilmek üzere, boydan boy kesilmiş parçalardır.

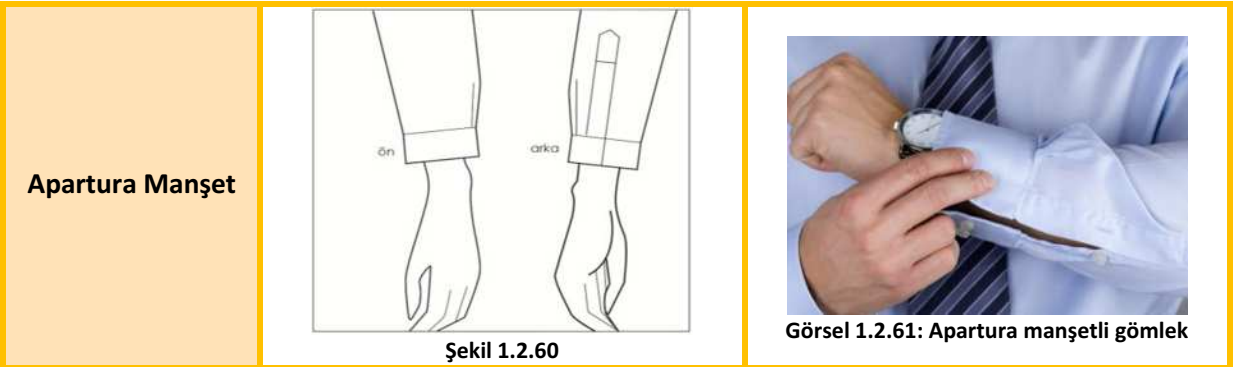

- **Yırtmaç:** Giysinin kolay kullanımını sağlamak ve giysiye model özelliği kazandırmak amacıyla bırakılmış, dikilmemiş olan açıklıklardır. Farklı model özelliğinde olan şekilleri vardır.

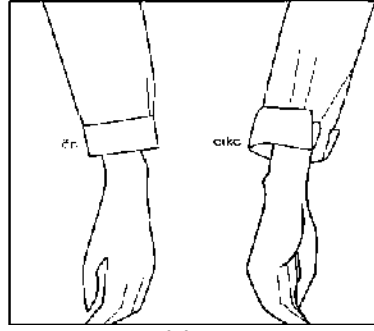

- **Kol Ağız Temizleme Teknik Çalışmaları:** Giysilerin kol ağızına, temiz bir görünüm elde etmek için geçirilen, genellikle çift katlı kumaştan yapılan teknik parçalardır.

Fransız Manşeti

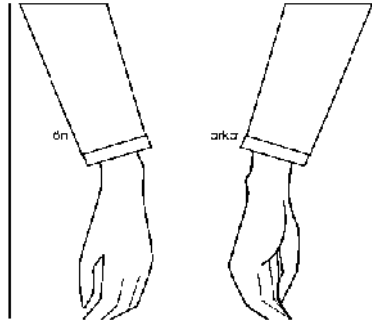

Şekil 1.2.61

Görsel 1.2.62: Fransız manşetli ceket

Duble Manşet

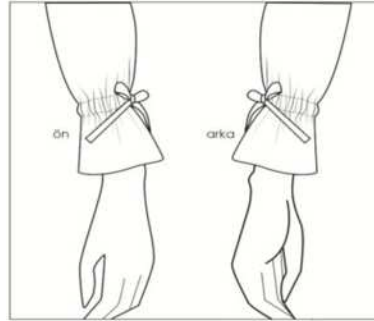

Şekil 1.2.62

Görsel 1.2.63: Duple manşetli ceket

Bağcıklı Kol Ağızı

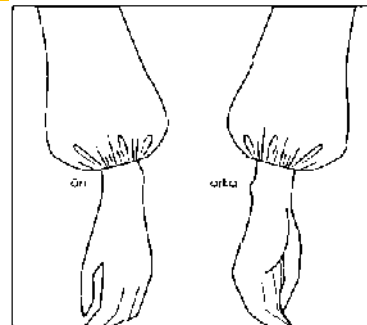

Şekil 1.2.63

Görsel 1.2.64: Kolu bağcıklı gömlek

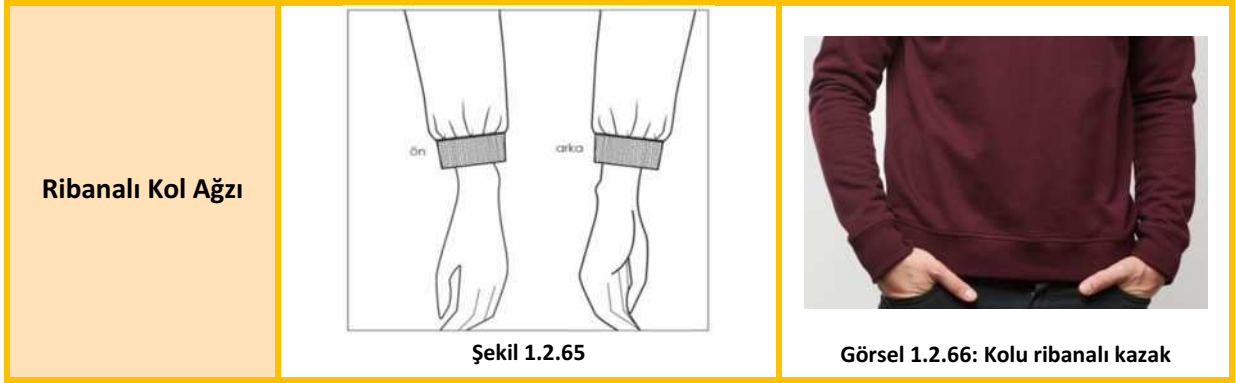
Lastikli Kol Ağızı

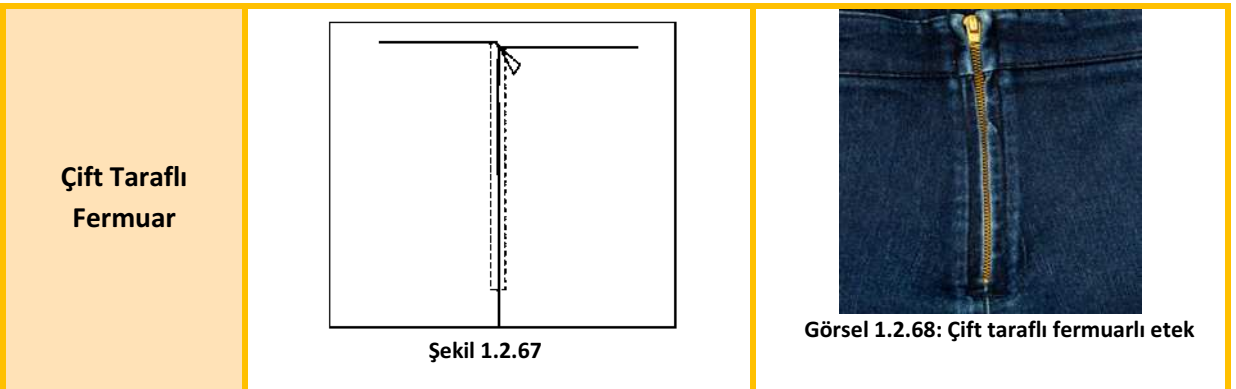
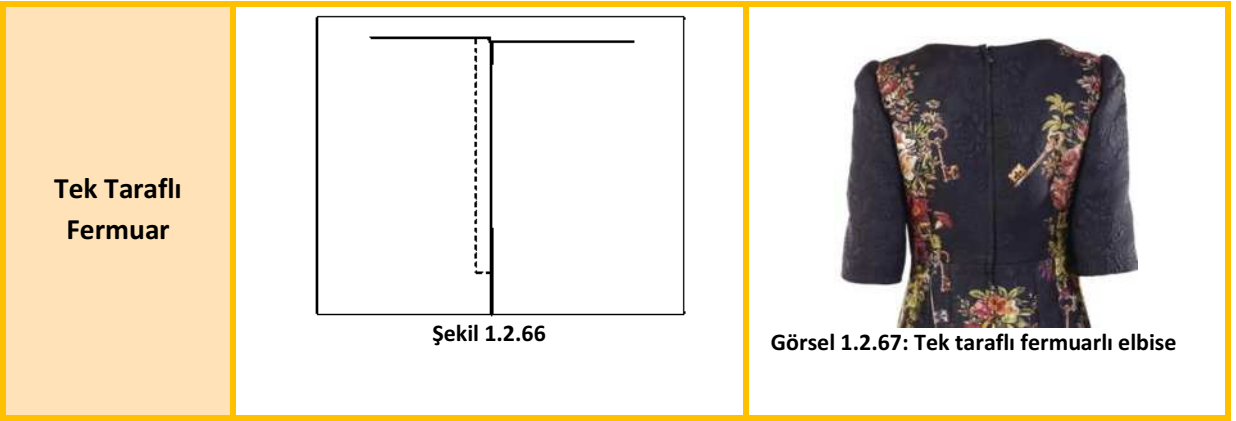
Şekil 1.2.64

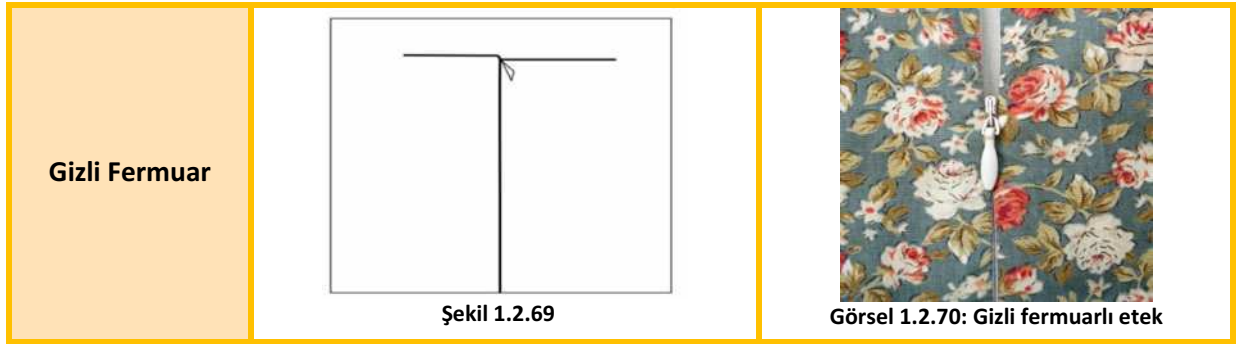
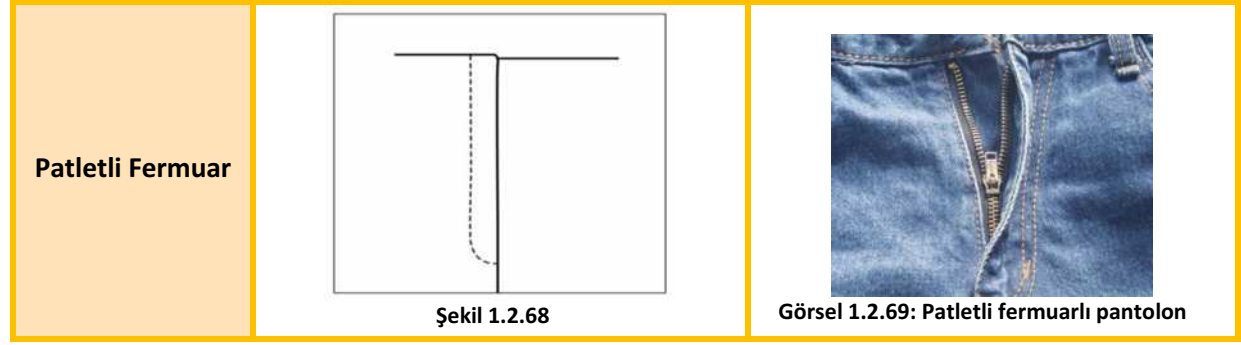

Görsel 1.2.65: Kolu lastikli elbise

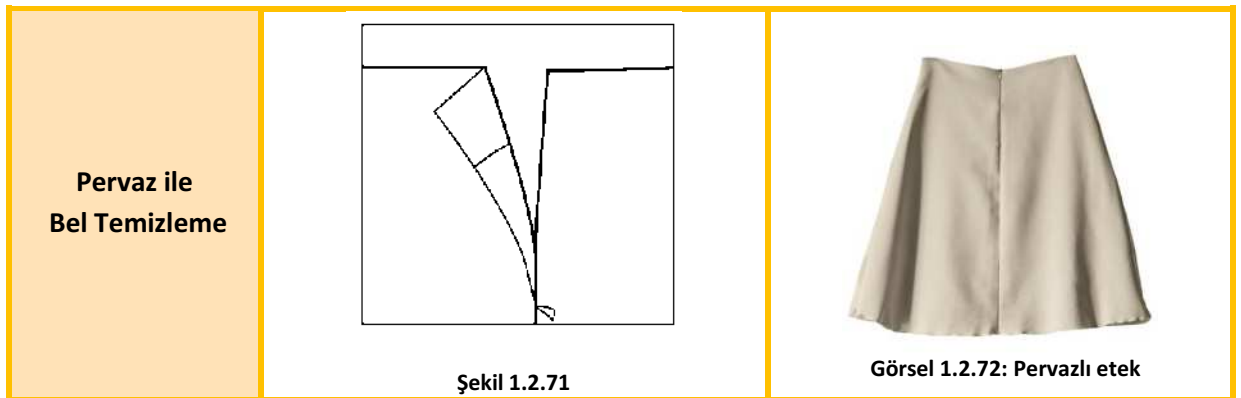
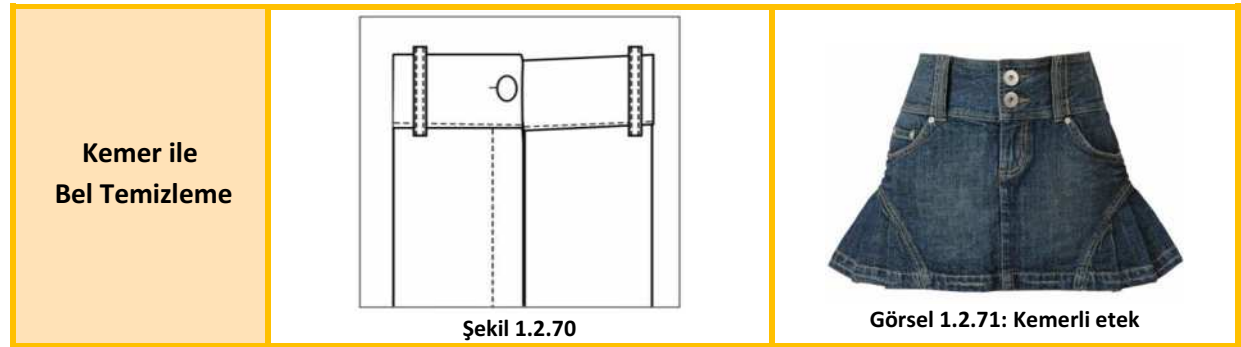

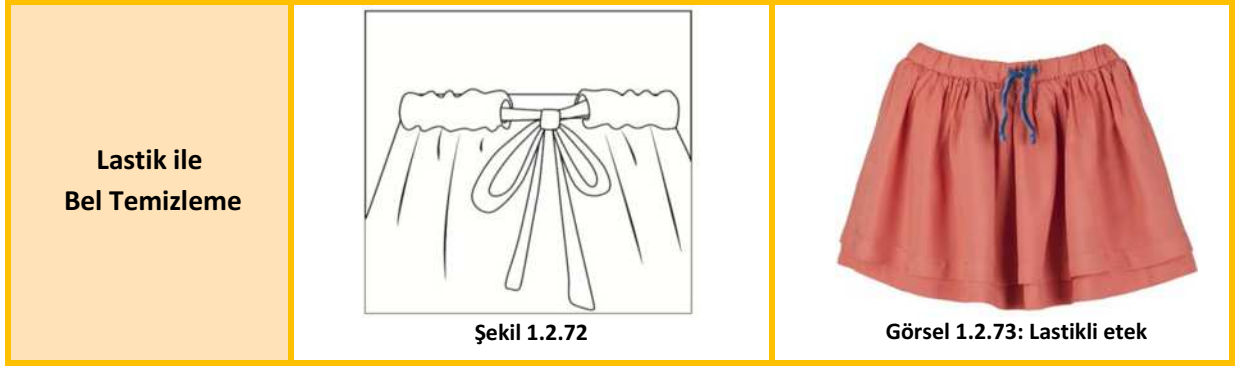
- **Fermuar:** Giysi, çanta, çizme gibi ürünlerin açılıp kapanmasını sağlayan ve istenilen yerlerinde süsleme amacıyla da kullanılan malzemedir. Karşılıklı, iki dar dokuma şeridi üzerinde bulunan dişler (plastik, metal vb.) ile birbiri içine girerek, tam bir kapanma sağlayan düzektir.

- **Bel Temizleme Teknikleri:** Giysilerin bel kısımlarını vücuda oturtmak ya da model özelliğine göre süsleme amacıyla, çeşitli tekniklerle yapılan, bel temizleme işlemidir. Belin temiz ve net görünmesini sağlar.

- **Kapama Payı Teknikleri:** Giysiyi oluşturan parçaların uç uca veya birbiri üzerine getirilmesine "kapama payı" denir. Giysilerde kullanımı rahatlatmak ya da model özelliği katmak amacıyla kullanılır. Kapama payları giysinin ön hattında, omuz hattında vb. yerlerde kullanılır. Moda trendlerine ve giysi kullanım alanlarına göre, değişik şekillerde ve malzemelerle kapama payı teknikleri uygulanmaktadır. Kapama payı malzemesi olarak: Düğme, zincir, bağcık, kopça, çitçit, fermuar, birit, cırt vb. gibi aksesuarlar kullanılmaktadır.

Patlı Kapama

Şekil 1.2.75

Görsel 1.2.76: Patlı kapamalı elbise

Gizli Pat

Şekil 1.2.76

Görsel 1.2.77: Gizli patlı kaban

**Yarım Patlı (Polo)
Kapama**

Şekil 1.2.77

Görsel 1.2.78: Yarım patlı tişört

**Patletli Fermuarlı
Kapama**

Şekil 1.2.78

Görsel 1.2.79: Patletli fermuarlı ceket

Fermuarlı Kapama

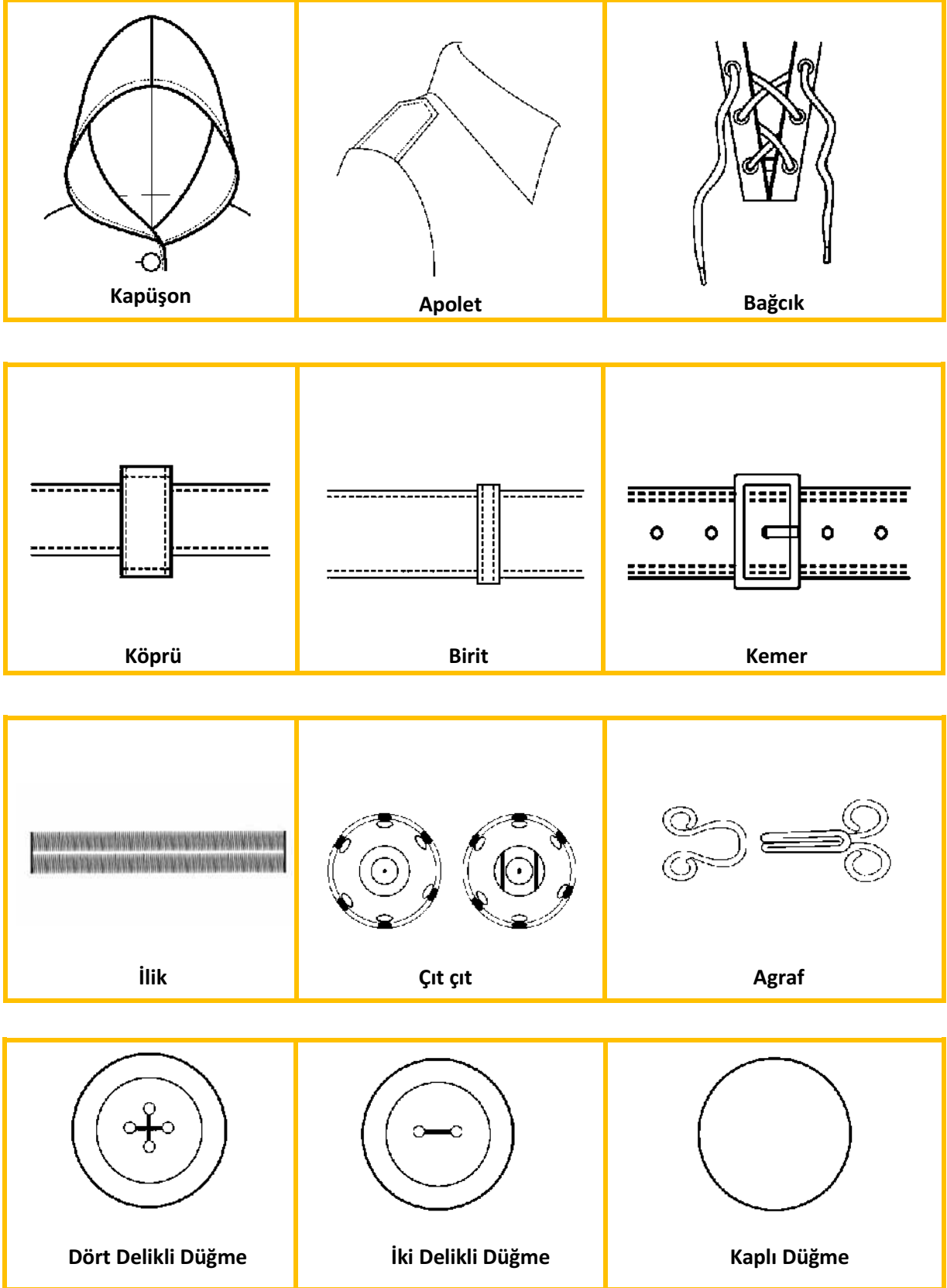

Şekil 1.2.79

Görsel 1.2.80: Fermuarlı ceket

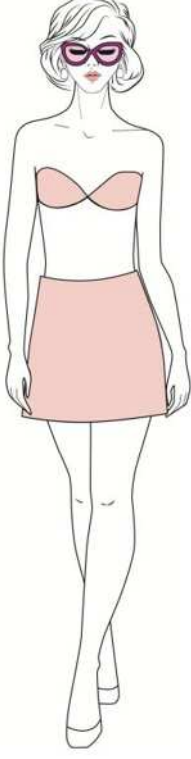

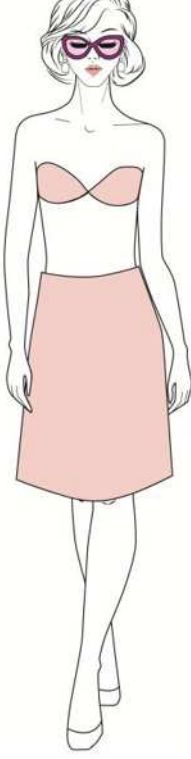
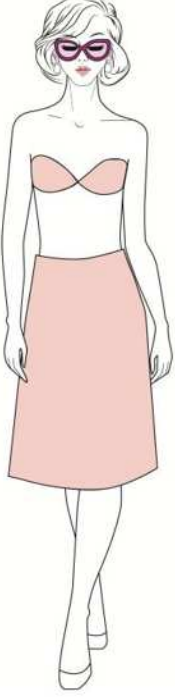
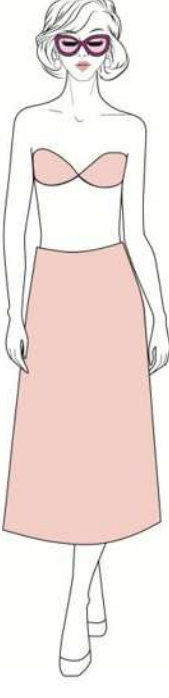
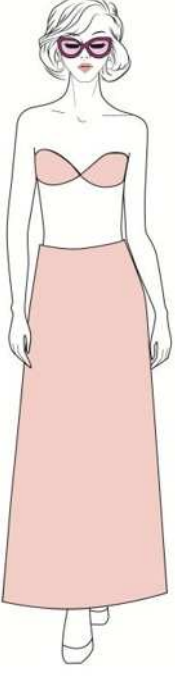
1.2.6. DETAY VE AKSESUAR ÇEŞİTLERİ

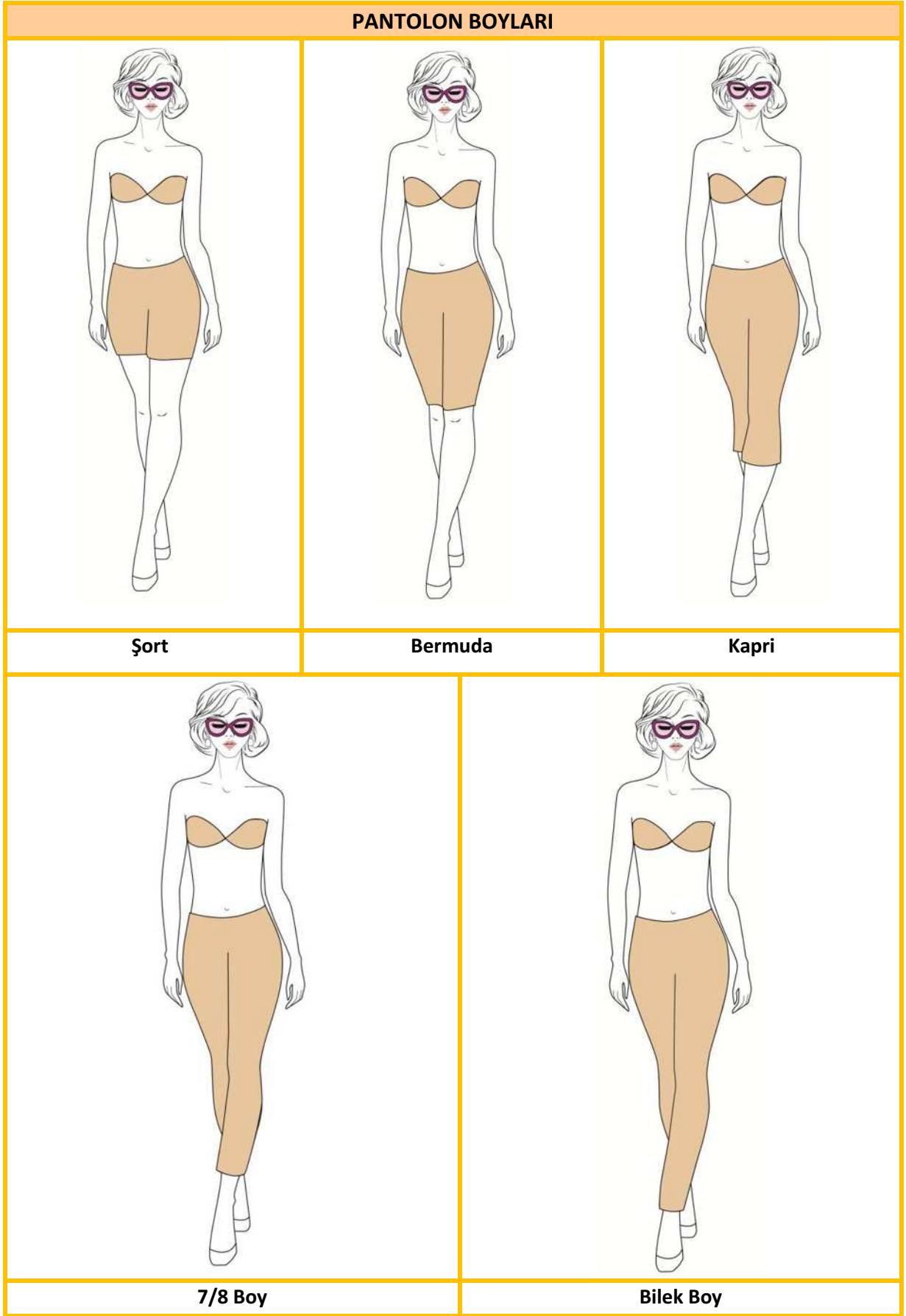
Şekil 1.2.80

1.2.7. GİYSİ BOYLARI

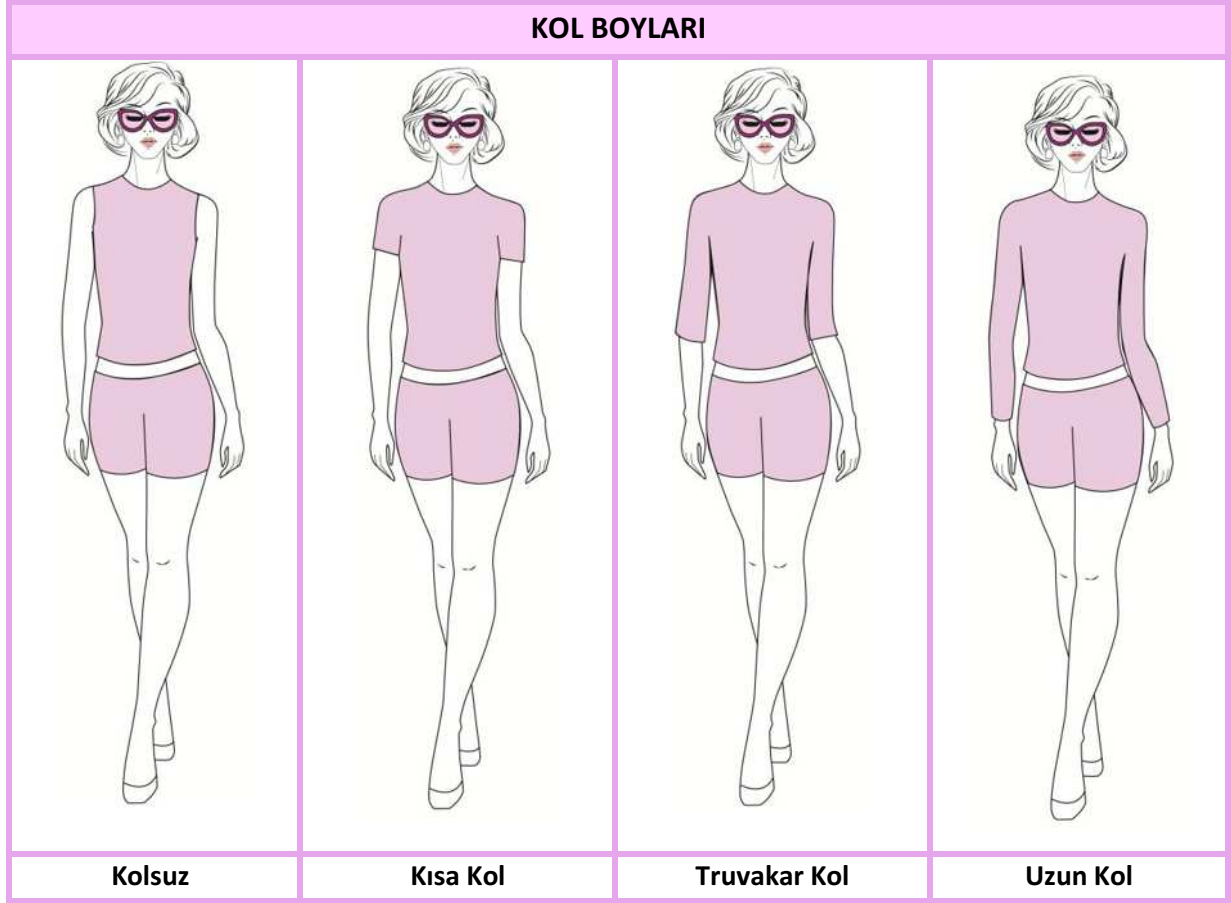
Tablo 1.2.1: Giysi boyları

Etek Boyları		
		
Mini	Diz Üstü	Diz Hizası
		
Diz Altı	Midi	Maksi

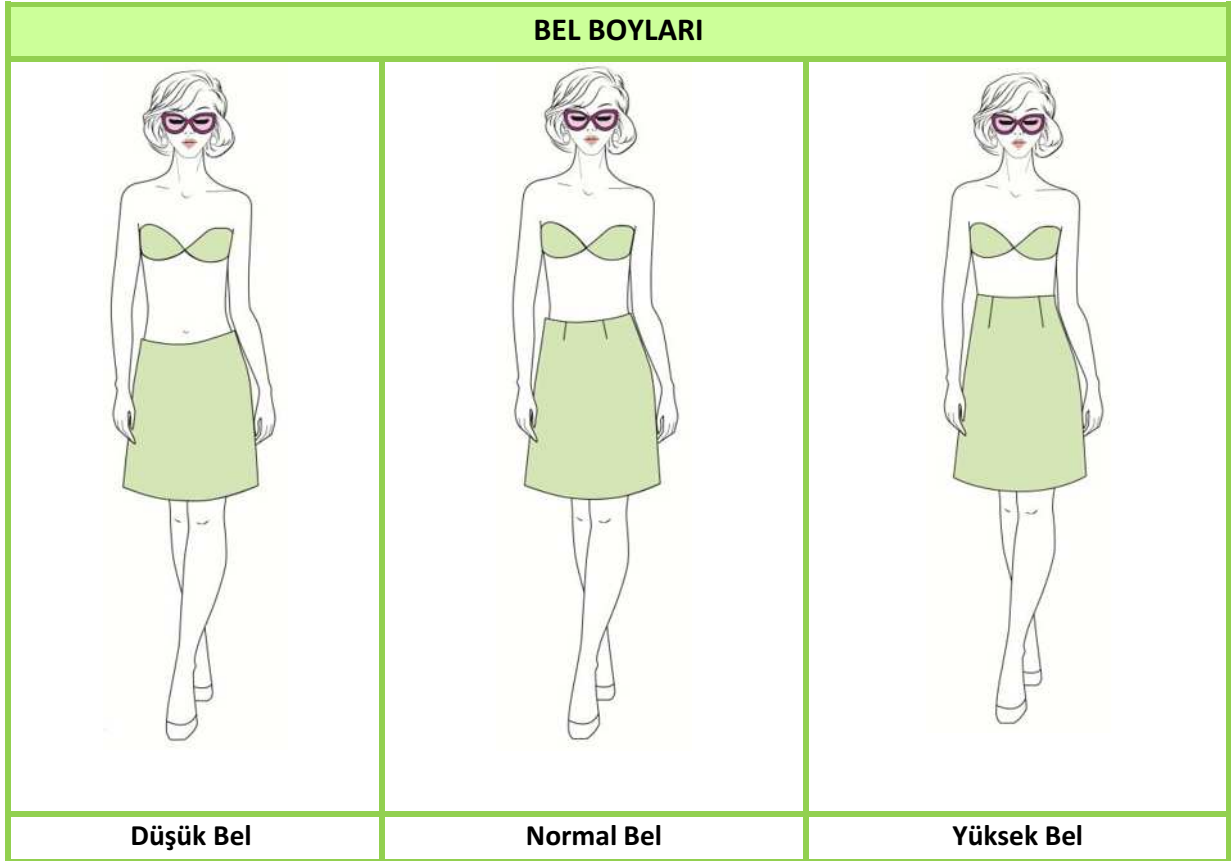
Şekil 1.2.81

Şekil 1.2.82

Şekil 1.2.83

Şekil 1.2.84

UYGULAMA FAALİYETİ 2

İnceleyelim

Aşağıda verilen modelleri analiz ederek soruları cevaplandırınız.

Görsel 1.2.81: Elbise

Yaka çeşidi nedir?

Etekte kullanılan tekniğin çeşidi nedir?

Kol çeşidi nedir?

Kapama payı çeşidi nedir?

Kullanılan diğer dikiş detayları nelerdir?

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Modeli analiz eder.		
2. Yaka çeşidini doğru tespit eder.		
3. Cep çeşidini doğru tespit eder.		
4. Kol çeşidini doğru tespit eder.		
5. Kapama payı çeşidini doğru tespit eder.		
6. Kullanılan diğer dikiş detaylarını doğru tespit eder.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ 3

İnceleyelim

Aşağıda verilen modelleri analiz ederek soruları cevaplandırınız.

<p>Görsel 1.2.82: Elbise</p>	Yaka çeşidi nedir?
	Etekte kullanılan tekniğin çeşidi nedir?
	Kol çeşidi nedir?
	Kapama payı çeşidi nedir?
	Kullanılan diğer dikiş detayları nelerdir?

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Modeli analiz eder.		
2. Yaka çeşidini doğru tespit eder.		
3. Etekte kullanılan tekniğin çeşidini doğru tespit eder.		
4. Kol çeşidini doğru tespit eder.		
5. Kapama payı çeşidini doğru tespit eder.		
6. Kullanılan diğer dikiş detaylarını doğru tespit eder.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

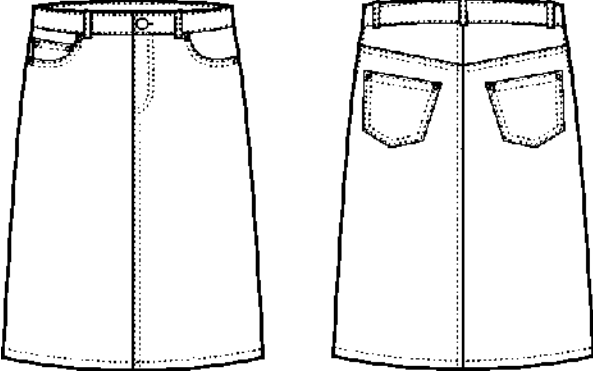

UYGULAMA FAALİYETİ 4

İnceleyelim

Aşağıda verilen modelleri analiz ederek soruları cevaplandırınız.

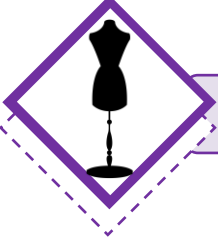
 <p>Görsel 1.2.83: Etek</p>	Bel temizleme tekniği nedir?
	Cep çeşitleri nelerdir?
	Fermuar çeşidi nedir?
	Giysinin boy uzunluğu nedir?
	Kullanılan diğer dikiş detayları nelerdir?

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Modeli analiz eder.		
2. Bel temizleme tekniğini doğru tespit eder.		
3. Cep çeşitlerini doğru tespit eder.		
4. Fermuar çeşidini doğru tespit eder.		
5. Giysinin boy uzunluğunu doğru tespit eder.		
6. Kullanılan diğer dikiş detaylarını doğru tespit eder.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

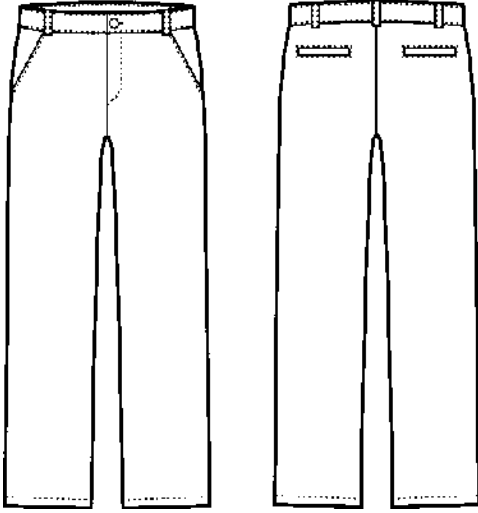

UYGULAMA FAALİYETİ 5

İnceleyelim

Aşağıda verilen modelleri analiz ederek soruları cevaplandırınız.

Görsel 1.2.84: Pantolon

Bel temizleme tekniği nedir?

Cep çeşitleri nelerdir?

Fermuar çeşidi nedir?

Giysinin boy uzunluğu nedir?

Kullanılan diğer dikiş detayları nelerdir?

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Modeli analiz eder.		
2. Bel temizleme tekniğini doğru tespit eder.		
3. Cep çeşitlerini doğru tespit eder.		
4. Fermuar çeşidini doğru tespit eder.		
5. Giysinin boy uzunluğunu doğru tespit eder.		
6. Kullanılan diğer dikiş detaylarını doğru tespit eder.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

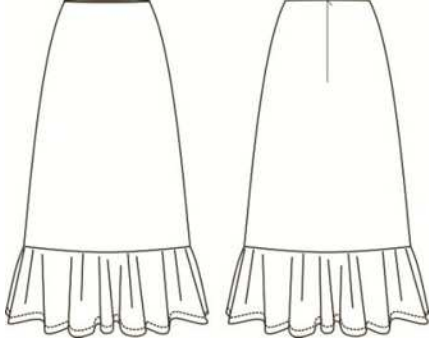
1.2.8. GIYSİ TÜRLERİNİN TEKNİK ÇİZİMLERİ

İnceyelim

Bu bölümde, farklı giysi gruplarının teknik çizimlerini göreceksiniz. Çalışmalarınızda bu bölümden faydalanabilirsiniz.

❖ Model Uygulamalı Etek Teknik Çizimleri

Görsel 1.2.85: Etek

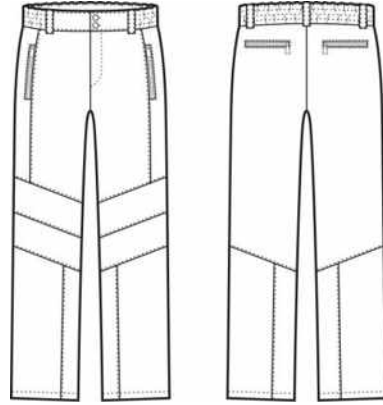

Görsel 1.2.86: Etek

❖ Model Uygulamalı Pantolon Teknik Çizimleri

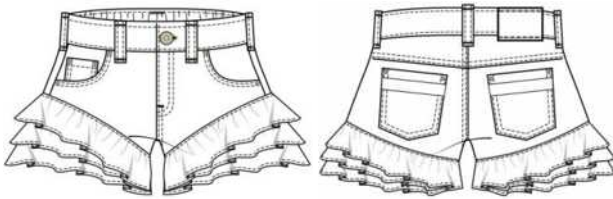

Görsel 1.2.87: Pantolon

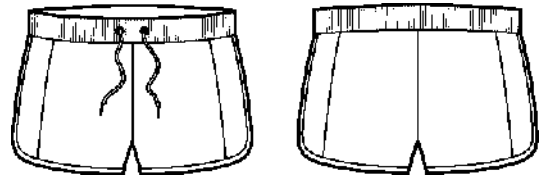

Görsel 1.2.88: Pantolon

❖ Model Uygulamalı Şort Teknik Çizimleri

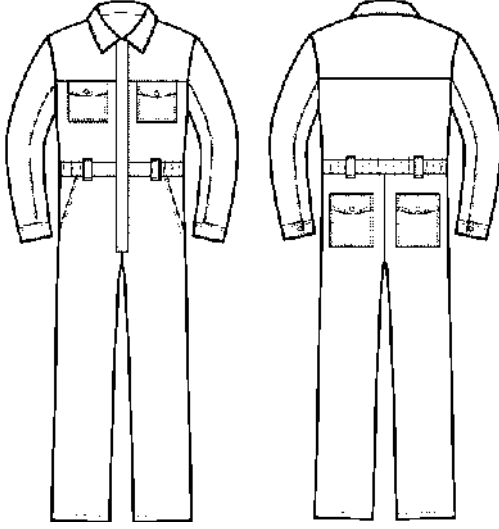

Görsel 1.2.89: Şort

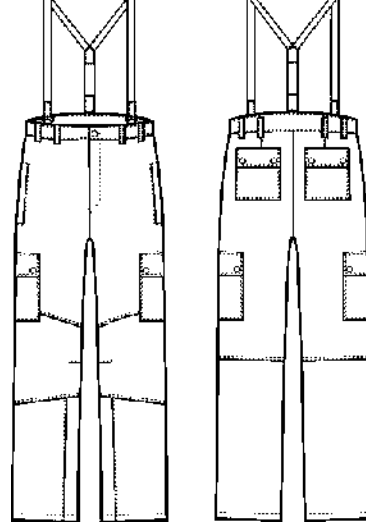

Görsel 1.2.90: Şort

❖ Model Uygulamalı Tulum Teknik Çizimleri

Görsel 1.2.91: Tulum

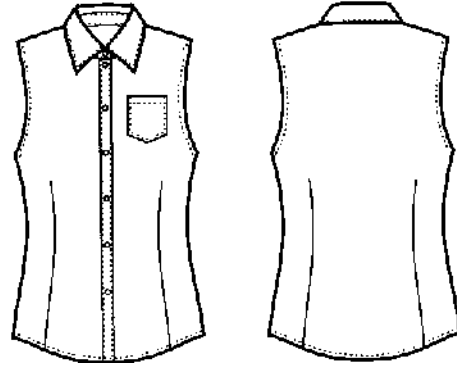

Görsel 1.2.92: Tulum

❖ Model Uygulamalı Gömlek Teknik Çizimleri

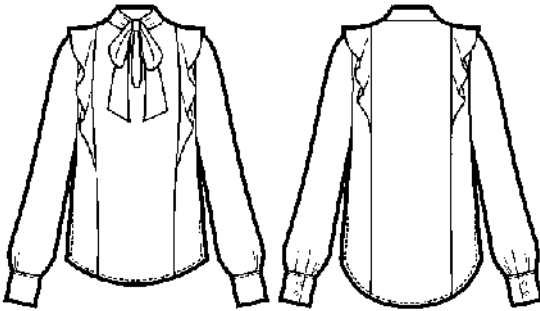

Görsel 1.2.93: Gömlek

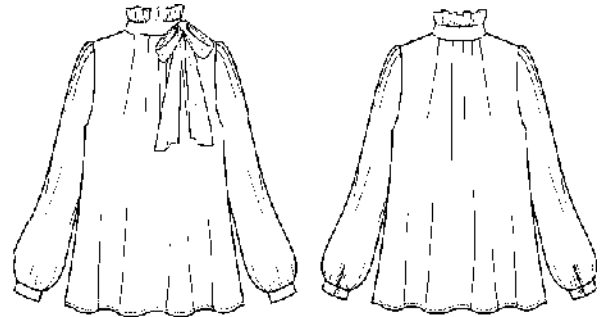

Görsel 1.2.94: Gömlek

❖ Model Uygulamalı Bluz Teknik Çizimleri

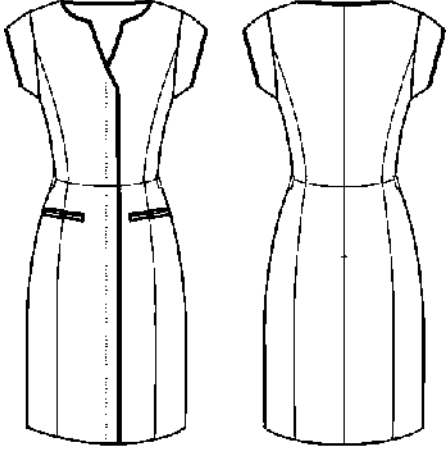

Görsel 1.2.95: Bluz

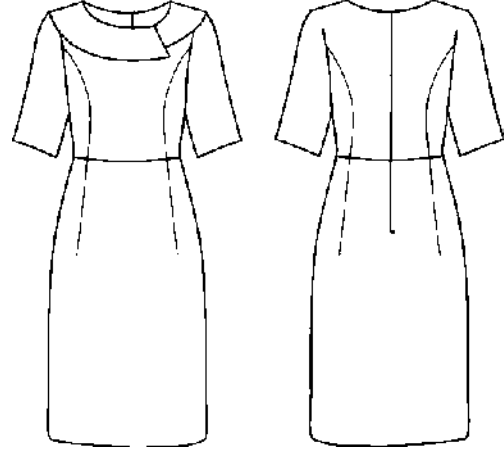

Görsel 1.2.96: Bluz

❖ Model Uygulamalı Elbise Teknik Çizimleri

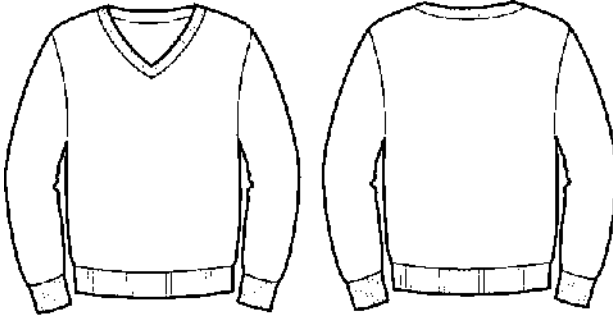

Görsel 1.2.97: Elbise

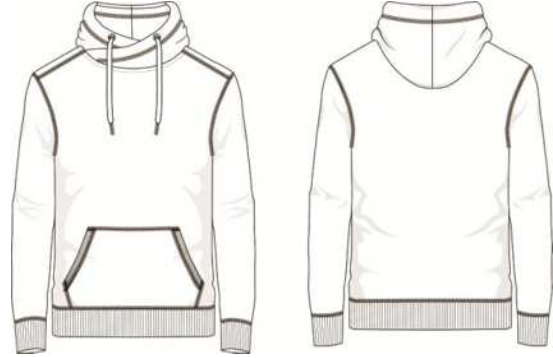

Görsel 1.2.98: Elbise

❖ Model Uygulamalı Sweatshirt Teknik Çizimleri

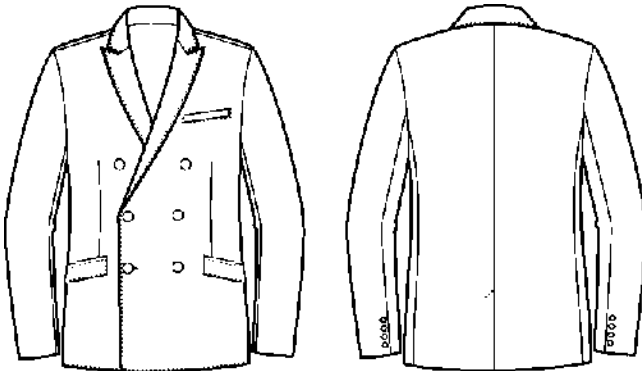

Görsel 1.2.99: Sweatshirt

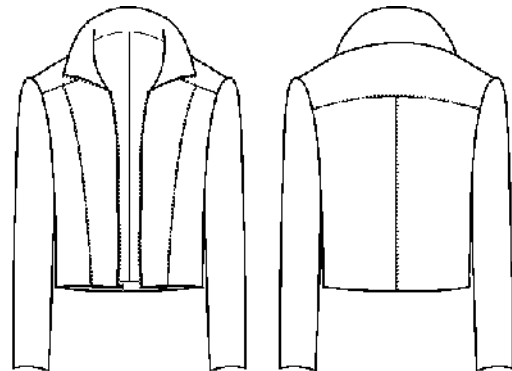

Görsel 1.2.100: Sweatshirt

❖ Model Uygulamalı Ceket Teknik Çizimleri

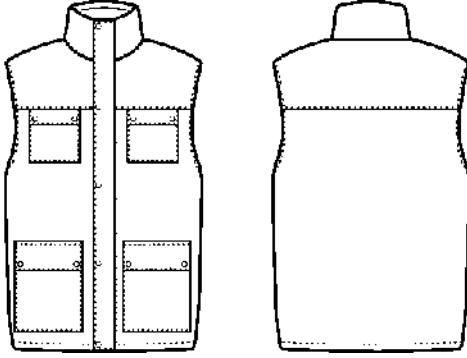

Görsel 1.2.101: Ceket

Görsel 1.2.102: Ceket

❖ Model Uygulamalı Yelek Teknik Çizimleri

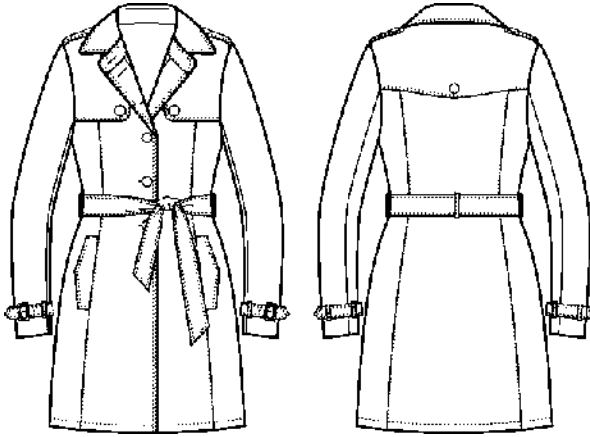

Görsel 1.2.103: Yelek

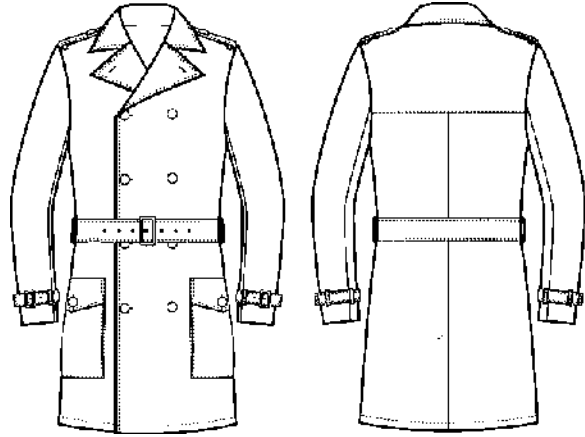

Görsel 1.2.104: Yelek

❖ Model Uygulamalı Trençkot Teknik Çizimleri

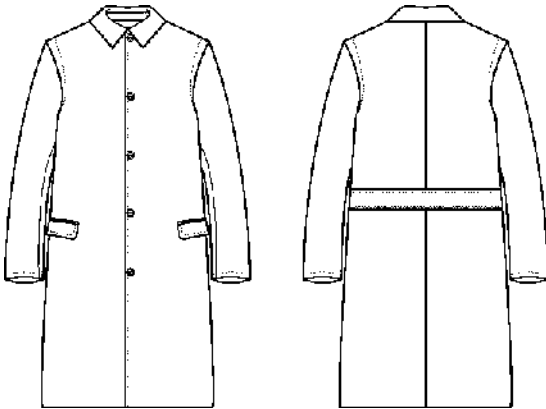

Görsel 1.2.105: Trençkot

Görsel 1.2.106: Trençkot

❖ Model Uygulamalı Kaban Teknik Çizimleri

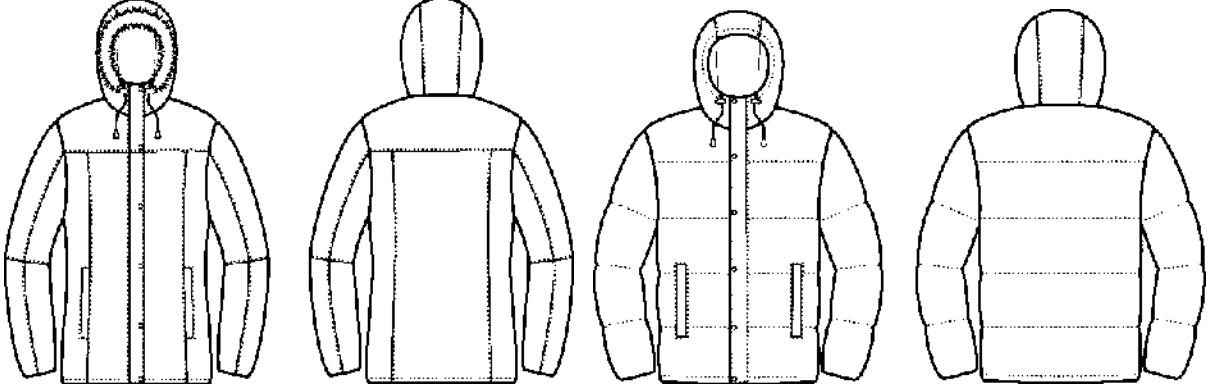

Görsel 1.2.107: Kaban

Görsel 1.2.108: Kaban

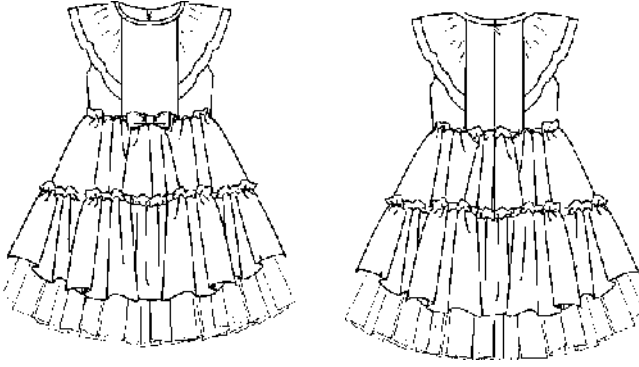
❖ Model Uygulamalı Mont Teknik Çizimleri

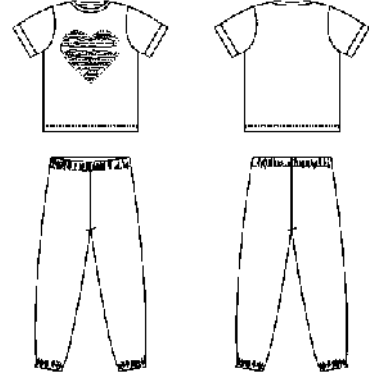
Görsel 1.2.109: Mont

Görsel 1.2.110: Mont

❖ Model Uygulamalı Çocuk Kıyafeti Teknik Çizimleri

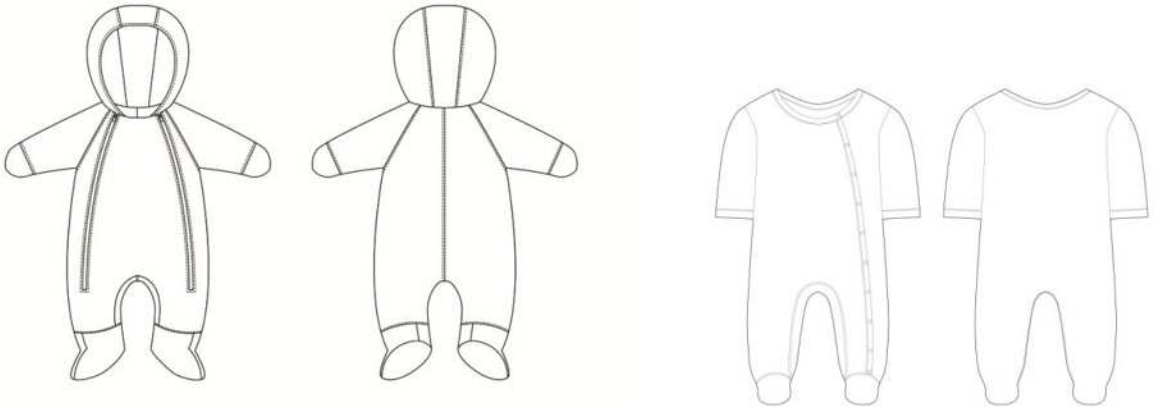

Görsel 1.2.111: Çocuk kıyafeti

Görsel 1.2.112: Çocuk kıyafeti

❖ Model Uygulamalı Bebek Kıyafeti Teknik Çizimleri

Görsel 1.2.113: Bebek kıyafeti

Görsel 1.2.114: Bebek kıyafeti

OKUMA PARÇASI

MODA TAHMİNİ

Marka konumlandırmasının en önemli aşamalarından olan Tüketici Analizleri gerçeği, stratejik planlamanın zemini, kampanya çalışmalarının temelini, yaratıcı uygulamanın ise binasını oluşturuyor diyebiliriz. Kelime anlamı olarak içgörü; anlayış, kavrayış, içe dönüş ve içe bakış anlamlarına gelmektedir. Moda pazarlamasındaki anlamına bakarsak, marka vaadinin temelini yapılandırmakta ve bu sayede marka ile tüketici arasında yakın bir bağ oluşturmaktadır.

Görsel 1.2.115: Giysi vitrini

Var olan bir olguyu anlamlandırarak tüketicinin ilgisini çekebilme, ona yaklaşmak ve ürünle karşılaştığında arzuladığı bağı gerçekleştirmek; içgörüyü tespit etmekten ve ona uygun mesajı vermekten geçmektedir. Moda pazarına baktığımızda bu mesajın içerisinde doğru kelimeleri bulmak, doğru silüeti kullanmak, renk ve çizgiyi mesajla doğru anlamlandırmak çok önemlidir. Mesaj; tüketiciyi tanımlayabilmeli, geçmişle bağlantı kurabilmeli, geleceğini yorumlayabilmeli yani empati kurabilmelidir.

Bazı öngörüler, marka platformu olacak kadar güçlüyken; bazılarının kampanya teması olarak kalması, stratejik planların uzun vadeli yapılmamasına ya da mesajın ömrünü erken tüketmesine bağlayabiliriz. Öngörünün her marka ile ömür boyu yaşaması da doğru değildir. Ucuzluk belirten bir slogan, gerçek güzelliği vadeden bir kampanya, farklılığı temsil eden bir işaret, renk, logo veya cazibeyi çağrıştıran bir müzik, ses, markanın belli dönemlerde değişimi ve dönüşümü sırasında farklılaşmak zorundadır.

Bu konuda birkaç örnek verecek olursak: 2009 yılında ünlü bir markanın başlattığı tüketici reklamlarında başarılı bir tüketici analizi vardır. Tüketiciler sevdikleri, hatta yaşam tarzı haline getirdikleri markalar için, özveride bulunmak ve bu sayede kendilerini sosyal medya aracılığıyla göstermek istemektedirler. Markanın sitesine yüklenen videolarla, kullanıcılar hislerini dile getirmektedirler. Bu, tüketicinin hissettiklerini anlamının önemine dair, iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Tahmin, tüketicinin olduğu her yerdedir. Satış planlarının yapıldığı, stratejinin ön ayak olduğu ve hedef kitlenin bulunduğu her alanda karşımıza çıkabilmektedir. Markaların pazarlanmasında, dijital platformda öncelikle yararlanılan Hedef Kitle Endeksi raporları, internette markaların nasıl konumlanması gerektiği konusunda yön vermektedir. Kampanya sonu analizlerinde, bu raporların olumlu etkisi fazlasıyla görülmektedir. Çünkü: Hedeflenen kitlenin kim olduğu önceden bilinmekte ve planlar bu doğrultuda yapılmaktadır.

İçgörü, sadece reklam dünyasını etkilemekle kalmaz. Yaratıcı sürecin kendini gösterdiği 'tasarım' dünyasını da yakından ilgilendirmektedir. Özellikle endüstri ürünlerinin tasarımında, tüketicilerin hayatlarını kolaylaştıracak ve günlük yaşamlarına fayda sağlayacak ürünlere ihtiyaç vardır. Bunun için de insanların hayatlarındaki değişimler, geçmişten akılda kalanlar, gelecekte beklenenler gibi hususlar, ürün ve hizmetlere bakış açısında önemli hale gelmektedir.

Dal ve Gürpınar, 2010, s.52-53 (Düzenlenmiştir.).

BİLGİLERİMİZİ ÖLÇELİM

❖ Aşağıda yer alan soruları, öğrendiğiniz bilgiler doğrultusunda cevaplandırınız.

A- Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başına “D” yanlış olanlara ise “Y” yazınız.

- ( ) Asimetrik model, giysinin sağ ve solunda aynı model özelliği uygulanmış ve birebir aynı olan modellerdir.
- ( ) Giysiyi vücuda oturtmak ve şekil vermek amacıyla yapılmış, daraltma işlemine “pens” denir.
- ( ) Kare yaka, bedene oyulan yakalardan biridir.
- ( ) Torba şeklinde bilinen cep “peto cep”tir.
- ( ) Giysiler en temel anlamda iç giyim ve dış giyim olmak üzere iki gruba ayrılır.

B- Aşağıda verilen cümleleri okuyunuz. Boş bırakılan yerleri uygun terim ve kelimeler ile tamamlayınız.

- Dikilecek ürünlerin üç boyutlu formlarının kâğıt üzerinde hazırlanan, iki boyutlu çizimlerine..... denir.
- Mesleği özgün stiller yaratmak olan, şekillendiren ve tasarlayan moda çizicisine .....denir.
- Giysilerin boyun kısmındaki açıklığa dikilmiş veya başka yöntemlerle sabitlenmiş olan, giysi parçasına .....denir.
- Sektörde yelek cep olarak da bilinen ve genellikle süsleme amacıyla kullanılan cebe ..... denir.
- Düğün, nişan, yemek gibi bütün özel günlerde kullanılan özellikle moda akımından etkilenen, dantel, tül, organze, ipek gibi kumaşlarla hazırlanan, çeşitli süslemelerle özellik kazandırılmış giysilere ..... giyim denir.

C- Aşağıda verilen soruları okuyunuz. Doğru seçeneği yuvarlak içine alınız.

11. Aşağıdakilerden hangisi dik yakalardan biridir?

- Bebe Yaka
- Erkek Yaka
- Balıkçı Yaka
- Bahriye Yaka
- Kare Yaka

12. Aşağıdakilerden hangisi, etrafına eklenen parça sayesinde genişleyebilen ve iş kıyafetlerinde sıklıkla kullanılan cep çeşididir?

- A) Fleto Cep
- B) Körüklü Cep
- C) Peto Cep
- D) İlik Cep
- E) Aplike Cep

13. Aşağıdakilerden hangisi bedene takılan kollardan birisidir?

- A) Çan kol
- B) Japone kol
- C) Kimono kol
- D) Yarasa kol
- E) Uçurtma Kol

14. Aşağıdakilerden hangisi etek boyu isimlerinden biri değildir?

- A) Mini
- B) Midi
- C) Maksı
- D) Diz Boyu
- E) Kapri

15. Hammadde, yarı mamul, makine gibi, elle tutulabilir girdileri fikir, bilgi gibi elle tutulamayan girdiler ile birleştirilerek müşterinin kullanımına sunulan, sanayi veya hizmet ürünlerinin elde edilmesi olarak tanımlanan terim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketim
- B) Giyim
- C) Hazır giyim
- D) Üretim
- E) Kalıp

16. Üzerinde tasarım yapılması amacıyla veya tasarlanmış kıyafet ve aksesuarı sergilemek için çizilmiş moda figürleri olarak tanımlanan terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siluet
- B) Kalıp
- C) Baz Kalıp
- D) Asimetrik Model
- E) Giysi

17. Aşağıdakilerden seçeneklerden hangisi “kapama payı” tekniklerinden birisi değildir?

- A) Kruvaze Kapama
- B) Basit Kapama
- C) Patlı Kapama
- D) Gizli Pat
- E) Aparturalı Kapama

Cevap Anahtarına; Öğrenme Birimlerinin en sonunda bulunan “Kontrol Edelim” bölümünden ulaşabilirsiniz.

ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

- 1- MODEL GELİŞTİRME ÖĞELERİ PRENSİP VE YÖNTEMLERİ
- 2- TEMEL VE GEOMETRİK ÇİZGİLER
- 3- MODELE UYGUN SİLÜET VE MALZEME SEÇİMİ
- 4- SİLÜET ÜZERİNDE MODEL GELİŞTİRME

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- 1- Model geliştirme öğelerini,
- 2- Model geliştirme prensiplerini,
- 3- Model geliştirme yöntemlerini,
- 4- Teknik resmin, endüstrideki yeri ve önemini,
- 5- Teknik resimde kullanılan araç gereçleri,
- 6- Çizim araçlarının kullanım işlemlerini,
- 7- Çizginin tanımını ve çeşitlerini,
- 8- Teknik resimde kullanılan çizgi çeşitlerini,
- 9- Geometrik şekillerin isimlerini ve çizim tekniklerini,
- 10- Teknik resim doğrultusunda geometrik şekilleri çizmeyi,
- 11- Dikiş görünümlerini çizmeyi,
- 12- Moda tasarımının tanımını ve önemini,
- 13- Modele uygun silüet seçimi yaparken nelere dikkat edileceğini,
- 14- Hayal gücü tetikleme noktalarını,
- 15- Silüet duruş şekillerini,
- 16- Modele uygun silüet seçimini,
- 17- Modele uygun belirlenen malzemelerin sınıflandırılmasını,
- 18- Modele uygun malzemelerin toplanmasını,
- 19- Malzeme kartelasının oluşturulmasını,
- 20- Silüet üzerine model geliştirme işlem basamaklarını,
- 21- Silüet üzerine model geliştirmede dikkat edilecek hususları,
- 22- Çeşitli tekniklerle silüet üzerine model geliştirmeyi,
- 23- Yapılan çalışmalarını sergiye hazır hale getirmeyi.

2.1. MODEL GELİŞTİRME ÖĞELERİ PRENSİP VE YÖNTEMLERİ

Düşünelim

Trend modelleri değerlendirirken dikkat ettiğiniz noktalar nelerdir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Model geliştirme süreci, öğelerin ve prensiplerin birbiri ile olan uyumu ile ilerlemektedir. Başarılı bir tasarımdan söz edebilmek için öğelerin, prensiplerin ve yöntemlerin bilinmesi gerekir. Tasarımın öğeleri ve prensipleri hakkında bilgi sahibi olmak, aynı zamanda diğer tasarımcıların güçlü yanlarını görebilmeyi ve piyasadaki trendleri değerlendirebilmeyi kolaylaştırır.

2.1.1. MODEL GELİŞTİRME ÖĞELERİ

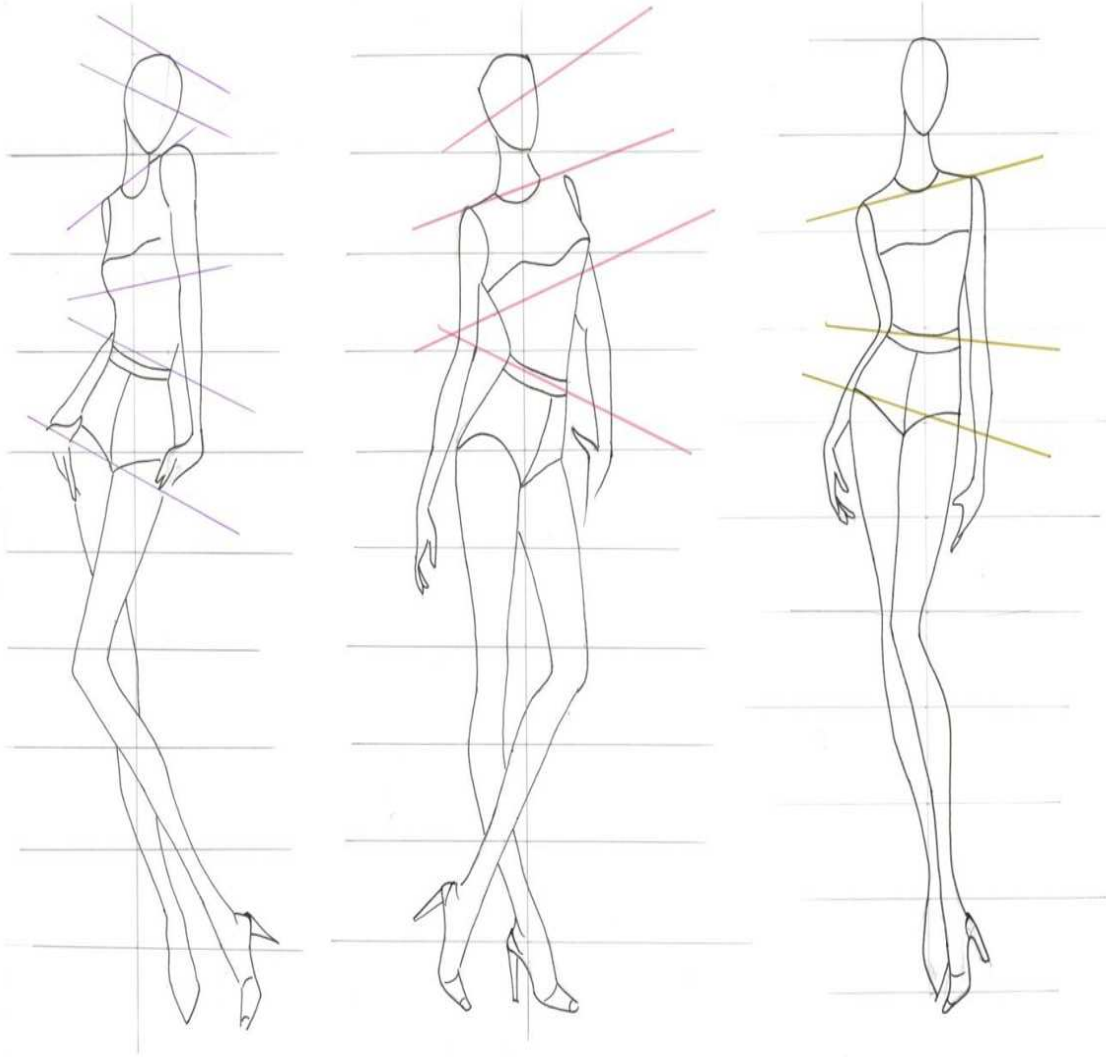
Model geliştirme, yeni kombinasyonlar ve ürünler oluşturmak amacıyla, tasarım öğelerini bir araya getirebilme işidir. Model geliştirmede, tasarım öğelerinin birbiri ile arasındaki uyum, tasarımda verilmek istenen mesajı daha kolay verebilir. Moda tasarımının temel öğeleri: *Siluet, çizgi, doku ve renktir.*(Görsel 2.1.1)

Görsel 2.1.1: Model geliştirme

a) Siluet

Siluet, bir nesneyi yalnızca kenar çizgileriyle gösteren resim olarak tanımlanabilir. Tasarımcı, tasarlayacağı giysiye göre, siluetini seçer ve hayalindeki giysiyi bu siluet üzerinde giydirir. Bu nedenle tasarımdaki mesajı güçlü bir şekilde iletebilmek için siluet seçimi yaparken, farklı siluet modelleri denenmelidir. Siluetler de moda değişimi ile paralellik göstermektedir. Kadın, erkek ve çocuk siluet şekilleri vardır.

Şekil 2.1.1: Siluet duruşları

b) Çizgi

Bir noktanın art arda yürütülmesiyle oluşan biçim veya izlere "çizgi" denir. Tasarımda kullanılan her çizgi, insan üzerinde farklı duygusal ve psikolojik etkiler oluşmasını sağlar. Bir çizgi, kesinliği ya da esnekliği ifade edebilirken, aynı zamanda sert ve yumuşak da olabilir. Çizgiler aşağı, yukarı, çapraz veya yuvarlak şekillerde hareket edebilir. Çizgilerin modadaki en yaygın kullanımı, kalıp parçalarının dikilmesinde ve birleştirilmesindedir.

<ul style="list-style-type: none"> • Dikey Dikiş Çizgileri: Dikey çizgiler gözü vücut boyunca yukarı ve aşağı doğru yönlendirdiği için, uzunluk ve zarafet etkisi yaratır. (Şekil 2.1.2)	<ul style="list-style-type: none"> • Yatay Dikiş Çizgileri: Yatay çizgiler daha kısa olduğu için, dikkati vücudun genişliğine yönlendirir. (Şekil 2.1.3)
 <p>Şekil 2.1.2</p>	 <p>Şekil 2.1.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Çapraz Çizgiler: Çapraz çizgiler, kumaşa akışkan ve dinamik bir nitelik kazandırarak, vücut boyunca ve vücut çevresinde çapraz olarak seyrederek, çizgiler birbirine yaklaşarak uzaklaşarak, güçlü yön etkisi verebilir. (Şekil 2.1.4)	<ul style="list-style-type: none"> • Kıvrımlı Çizgiler: Kıvrımlı çizgiler kıyafete kesin bir bütünlük vererek, genellikle beli ince göstermek için kullanılır. (Şekil 2.1.5)
 <p>Şekil 2.1.4</p>	 <p>Şekil 2.1.5</p>

c) Doku

Bir yüzeyde, dokunarak algılanabilen niteliklerin bütününe “doku” denir. Kendine özgü hatları ve pürüzleri vardır. Önemli olan nokta ise doku ve desenin farklı terimler olduğudur. Bir malzemenin yüzeyinde doğal olarak mevcut olan veya sonradan kazandırılmış, pürüzlülük etkisi oluşturmeyen boyama, baskı, motif ve resimler doku sayılmazlar. Bir malzemenin dokusu, göz kapalı iken bile el sürüldüğünde hissedilen, pürüzlülük duygusudur.

- **Doğal Doku:** Cisimlere temas edildiğinde hissedilen dokulara “doğal dokular” denir. (Görsel 2.1.2)
- **Yapay Doku:** Bir cismin resmini yaparken, pürüzlülük derecesini göstermek amacıyla kâğıt üzerine yapılan taramalar ve noktalara “yapay doku” denir. (Görsel 2.1.3)

Görsel 2.1.2: Doğal doku

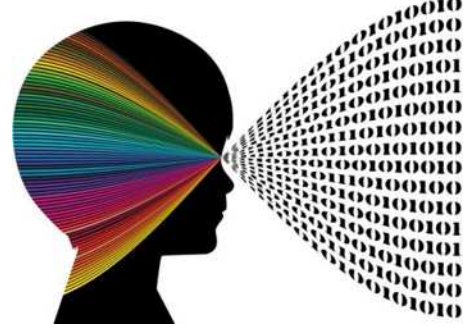

Görsel 2.1.3: Yapay doku

ç) Renk

Cisimler tarafından yansılan ışığın gözde oluşturduğu duyuma “renk” denir. Rengin görülebilmesi için, ışığın varlığı dışında, sağlıklı bir göz ve beyne ihtiyaç vardır. Fiziksel olarak başlayan renk görme olayı, fizyolojik olarak devam eder ve psikolojik olarak tamamlanır. Buna göre;

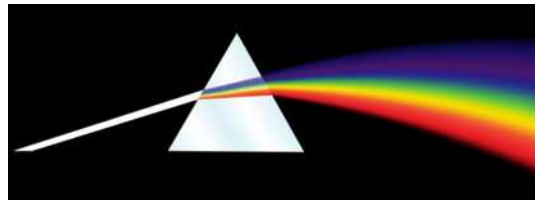
- Işık kaynağından çıkan beyaz ışığın bir cisme çarpması ve bazı dalga boyları cisim tarafından emildikten sonra, kalan dalga boylarının renk olarak göze yansması “fiziksel boyut”tur.
- Cisimden yansarak gelen dalga boyları ile gözün retina-sında oluşan etkinin, sinirler aracılığı ile beyne iletilmesi “fizyolojik boyut”tur.
- Sinirlerle gelen uyarının beyinde anlamlandırılması ve rengi duyumsamanın gerçekleşmesi “psikolojik boyut”tur. (Görsel 2.1.4)

Görsel 2.1.4: Renk görme

1666 yılında İngiliz Fizikçi İsaac Newton (Aytek Nivtin) renk tayfını bularak, renk teorisinin ve bilginin temelini oluşturdu. Bir yaz günü, yağmurlu havanın ardından güneş, batı yönündeyken gökyüzünde oluşan gökkuşağını Newton, kendi evinin içinde gerçekleştirdi. Karanlık bir odada, küçük bir delikten tek bir güneş ışınına eşdeğer ince bir ışık demeti sızdırdı. Daha sonra bu ışığı prizmadan geçirerek beyaz ışığı, güneş tayfı renklerine (mor, lacivert, mavi, yeşil, sarı, turuncu ve kırmızı) ayırmayı başardı. (Görsel 2.1.5)

Göz, üç temel birleştirici renk olan, kırmızı, yeşil ve maviye tepki verir. Beyin, diğer renkleri bu üç rengin farklı birleşimleri olarak algılar. Renklerin algılanışı dış koşullara bağlı olarak değişir. Tasarımda kullanılacak renklerin moda, kişiye, yaşa ve çevreye uyumlu olması beklenir. Sonbahar ve kış aylarında insanlar sıcak ve neşeli renkleri ya da vücut sıcaklığını korumak için, koyu renkleri tercih edebilirler. İlkbahar ve yaz aylarında ise ısıyı yansıtan beyaz ve pastel renkler, daha çok tercih edilir

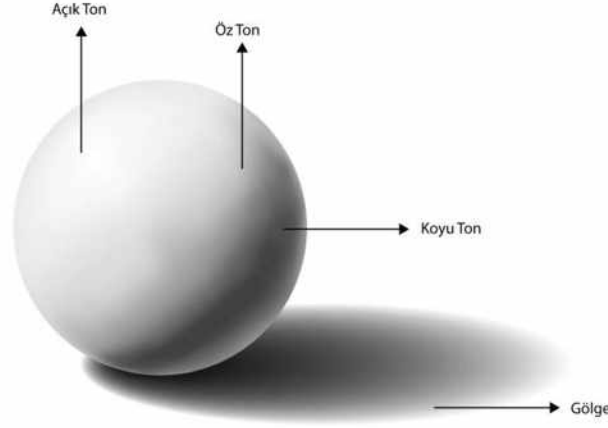

Görsel 2.1.5: Işık prizması

- ❖ **Işık - Gölge İlişkisi:** Cismi ve cismin rengini görmeyi sağlayan ışık kaynakları: Güneş, ay ve yapay ışıklardır. Işık, cismin her yerine aynı oranda ulaşmaz. Işık kaynağına yakın olan yerler daha aydınlık, uzak olan yerler ise daha karanlık görünür. Işık ve gölge arasında kalan yerler ise cismin kendi renginde görünmesini sağlar. Işığın aydınlatma gücüne bağlı olarak, rengin koyuluk ya da açıklık derecesine “ton” denir. Başlıca dört ton değeri vardır:

- **Açık Ton:** Işığın cisim üzerine doğrudan gelmesiyle oluşan aydınlık kısımdır. Cisim olduğundan daha açık bir renkte görünür.

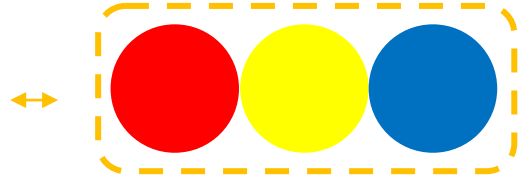
- **Öz Ton:** Işığın cisim üzerine eğik gelmesiyle oluşan, parlamanın olmadığı kısımdır. Cismin gerçek rengidir.
- **Koyu Ton:** Cismin hiç ışık almayan kısmıdır. Cisim olduğundan daha koyu bir renkte görünür.
- **Gölge:** Cismin zemin üzerine düşen görüntüsüdür. (Görsel 2.1.6)

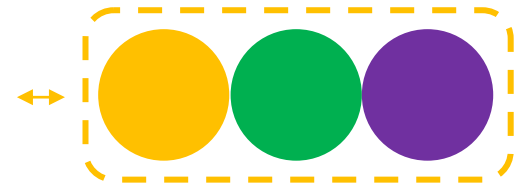
Görsel 2.1.6: Işığın cisim üzerindeki tonu

❖ Renklerin Sınıflandırılması:

- **Ana (Birincil) Renkler:** Kırmızı, sarı ve mavi renkler "ana renkler"dir. Karışımla elde edilmez ve doğada saf olarak bulunabilirler. Birbiriyle belli oranlarda karıştırıldıklarında tüm renkleri oluşturabilirler. Üç renk de eşit ölçüde, üst üste bindirildiğinde, beyaz rengi oluştururlar.

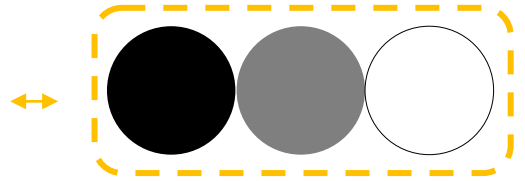

- **Ara (İkincil) Renkler:** Turuncu, yeşil ve mor renkler "ara renkler"dir. İki ana rengin karıştırılmasıyla elde edilirler. Doğada saf olarak bulunamazlar.

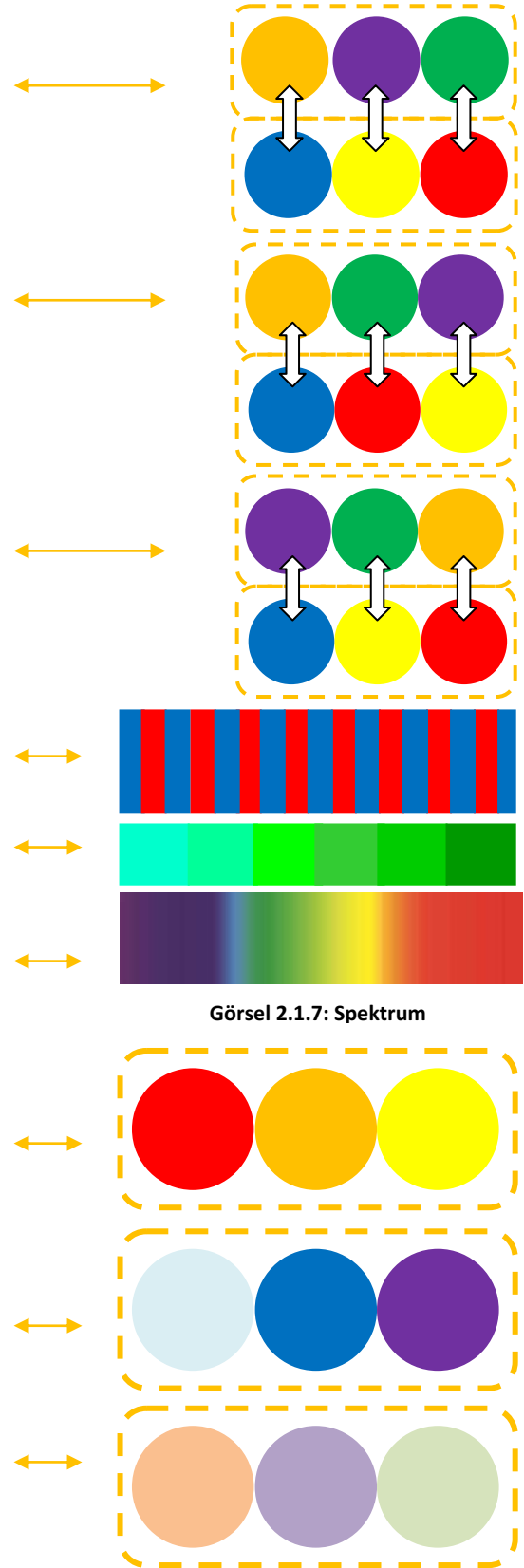

Sarı + Kırmızı = Turuncu
Sarı + Mavi = Yeşil
Kırmızı + Mavi = Mor

- **Tarafsız Renkler:** Beyaz, gri ve siyah tarafsız renklerdir. Baskın bir renk özü olmayan renklerdir.

- **Tamamlayıcı Renkler:** İki ana rengin karışımıyla orta çıkan ara renk, karışıma katılmayan ana rengin tamamlayıcı rengidir.
  - **Kontrast (Zıt) Renkler:** Renk çemberinde birbirinin karşısında görünen renklerdir. Her ana rengin karşısına düşen renk, o ana rengin kontrast rengidir. Aynı zamanda birbirlerinin tamamlayıcı rengidir. Kontrast renkler bir araya geldikleri zaman beyaz ışığı oluştururlar.
  - **Bütünleyici (Armoni) Renkler:** Renk çemberinde ardışık olan ve ortak bir tona sahip olan renklerdir.
  - **Titreşik Renkler:** Eşit değerdeki renkler bir araya geldiğinde gerçek yoğunluğunun üstünde bir yoğunluğa sahip olurlar. Bu renkler "titreşik renkler"dir.
  - **Değer:** Bir rengin açıklık veya koyuluk derecesinde "değer" denir. Her tonun değeri değişir.
  - **Spektrum:** Prizmadan geçen beyaz ışığın, mordan kırmızıya doğru oluşturduğu renk tayfına "spektrum" denir. (Görsel 2.1.7)
  - **Sıcak Renkler:** Ateşe ve güneşe yakınlıkları ile sıcaklık hissi uyandıran sarı, kırmızı ve turuncu gibi renklerdir.
  - **Soğuk Renkler:** Gökyüzü, deniz, buz ile ilişki kurulan ve soğukluk hissi uyandıran mavi, mor, beyaz gibi renklerdir.
  - **Pastel Renkler:** Beyaz ile açılmış parlak ve canlı olmayan renklerdir.
- ❖ **Renklerin Psikolojik Etkileri:**
- **Kırmızı:** Dikkat çekici ve dinamik bir renktir. Ateş unsurudur, adrenalin salgısını artırır, sinirleri uyarır ve kan dolaşımını hızlandırır. Kırmızı aynı zamanda aşk, neşe ve samimiyeti temsil eder.

- **Turuncu:** Dinamik bir renk olup, sıcaklığı, hareketi ve yaşama kudretini anlatır. Duyguları canlandırır ve genellikle mutluluk, neşe verir.
- **Sarı:** Aydınlık bir renktir, sempati ve neşe hissi uyandırır. Akıl ve mantığın rengi olup, karamsarlık hallerinden kurtarır.
- **Yeşil:** Kişiyi gençleştiren, serin ve taze bir etkisi vardır. İnsanın tabiat özlemini ve fiziki yorgunluğunu giderir. İnsanları dinlendirerek, hastalık ve umutsuzluk duygularından uzaklaştırır.
- **Mavi:** Soğuk, sakin ve berrak bir renktir. İnsanların düşünme, karar verme ve yaratıcı fikirler geliştirmesini sağlar.
- **Beyaz:** Safılık, doğruluk ve temizlik hissi uyandırır.
- **Siyah:** Ağırılık, ciddiyet, korku ve keder hissi uyandırır.
- **Gri:** Ağırbaşlılık ve olgunluğu ifade eder.

Görsel 2.1.8: Renkler

- ❖ **Tasarımcı ve Renkler:** Renklerin kullanımı ve birbiri ile olan uyumu, tasarımın en önemli öğesidir. Renk paletini oluştururken mevsime, yaşa ve moda trendlerine göre seçim yapılır. Orta tonlar, sakin bir etki yaratırken; zıt tonlar dikkati giyenin üzerine çeker. Renk, tasarımda vücudun bir kısmını vurgulamak için kullanılabilir. Doğru renkleri seçebilmek için farklı renk kombinasyonları denenmelidir. Tasarımda vurgulanmak istenen düşünceye uygun tonda renkler seçilerek, hikâye en etkili bir biçimde sunulmalıdır. Renk tercihleri kadın giyiminde, erkek giyimine göre daha hızlı yer değiştirebilir. (Görsel 2.1.8)

2.1.2. MODEL GELİŞTİRME PRENSİPLERİ

Tasarım öğelerin kullanıldığı yollara "tasarım prensipleri" denir. *Tekrar, ritim, uyum, denge, oran, bütünlük, derecelendirme, yayılma, zıtlık, vurgu ve yön* tasarım prensiplerindedir. Bir tasarımın hangi prensiplerden oluştuğunu analiz edebilme yeteneği, tasarımın düzeltilmesine ve geliştirilmesine olanak sağlar.

a) Tekrar

Tasarım öğelerinin ve süsleme detaylarının bir kıyafette birden fazla kez kullanılmasıdır. Bir özellik düzenli veya düzensiz olarak tekrar edebilir. Tekrarın düzenli olması, çoğu zaman fark edilmemesine neden olur. İnsan vücudunun simetrik olması, tekrarın iki tarafta da aynı şekilde yapılmasını kolaylaştırmaktadır.

Tekrar, pilili bir etekteki, tekrar eden pililerden kaynaklı bir model özelliği olabilir. Aynı zamanda yinelenen baskılı ve çizgili kumaşın veya dekoratif aksesuarların, eşit şekilde kullanımı ile de olabilir.

b) Ritim

Giysi tasarımında yer alan öğelerin kendi aralarında oluşturdukları uyumlu, ölçülü ve ahenkli tekrarlardır. Tasarım prensiplerinden, göze en çok hitap eden öğelerden birisidir.

c) Uyum

Giysi tasarımında kullanılan her öğenin kendi içinde oluşturduğu düzen ve birliktir. Birbiriyle çışmayan tonlar, teknikler ve kumaşlar, uyumun sağlanmasında önemlidir.

ç) Denge

Tasarımın bütün bölümleri arasında kurulan doğru bir ilişki ile estetik görünümün oluşturulması işlemidir. Tasarımın görsel ağırlığının eşit olarak dağıtılması anlamında kullanılmaktadır. İnsan vücudu da dikey eksene göre denge durumundadır. İki tür denge vardır:

- **Simetrik Denge:** Bir eksen çevresindeki biçimlerin eşit olarak yerleştirilmesidir. Giysi tasarımında simetrik dengeyi sağlamak kolaydır. Giyside ağırbaşlılık, monotonluk ve ciddiyet etkisi uyandırır. Vücut kusurlarını daha belirgin hale getirir. (Görsel 2.1.9)
- **Asimetrik Denge:** Bir ekseninde, simetri olmadan, serbest bir yerleştirme ile sağlanan dengedir. Asimetrik denge, tasarımcıya ifade ve yaratıcılık serbestliği verir. Vücut kusurlarını gizlemek amacıyla kullanılabilir. (Görsel 2.1.10)

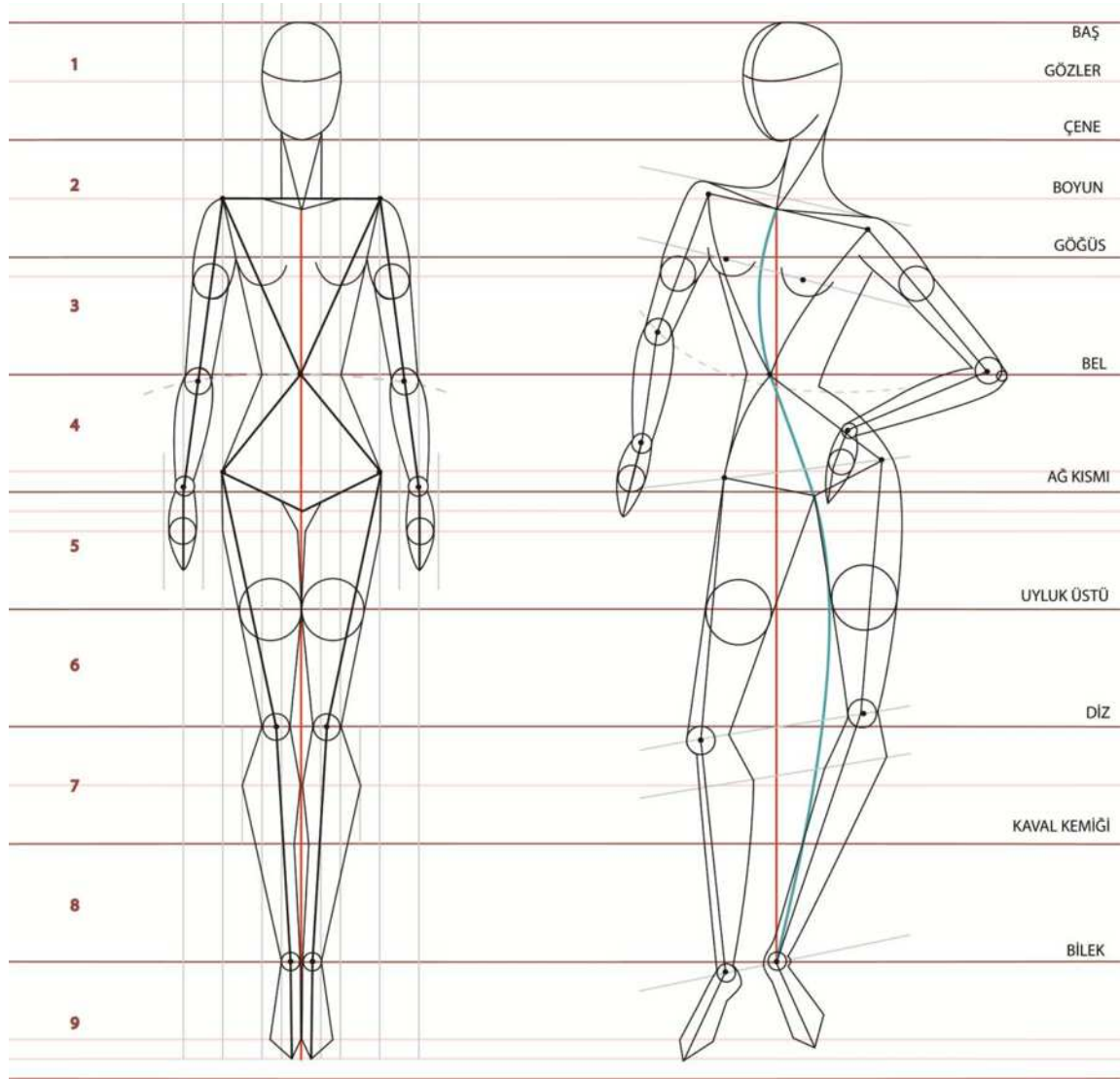
Görsel 2.1.9: Simetrik denge

Görsel 2.1.10: Asimetrik denge

d) Oran

Tasarımda estetik görünümüne sahip bir ürün ortaya çıkarmak, “oran” ile ilişkilidir. Oran, bir parçanın diğer parçalarla ve bütün ile olan ilişkisidir. İki temel oranlama yöntemi kullanılmaktadır. Bunlar 3:5:8 veya 5:8:13 yöntemidir. 3:5:8 kuralına göre, vücut ölçüsü bel hattından yukarı 3, bel hattından aşağı 5 olmak üzere, 8 eşit parçaya bölünür. 5:8:13 kuralında ise bel hattından yukarı 5, bel hattından aşağı 8 olmak üzere, 13 eşit parçaya bölünür. 3:5:8 kesitli figürler, daha çok teknik çizimlerde kullanılır. 5:8:13 kesitli figürler ise artistik tasarım çizimlerinde kullanılır. (Görsel 2.1.11)

Görsel 2.1.11: 3:5:8 kesitli figür

e) Bütünlük

Tasarımda kullanılan tüm öğelerin birbirileri ile ve bütün ile uyumlu olmasıdır. Bu sayede tasarımda birlik sağlanarak verilmek istenen mesaj daha net anlatılabilir. Bütünlüğün sağlanmasında tasarımdaki renklerin, çizgilerin, kumaşların, aksesuarların, süslemelerin ve giysi parçalarının birbirlerine göre durumu, oldukça önemlidir.

f) Derecelendirme

Tasarımdaki özelliklerin, artan ya da azalan büyüklüklerde verildiği karmaşık bir tekrar türüdür. Örneğin: Büzgülerin, merkezden kenarlara doğru azalan bir formda olması veya yukarıdan aşağıya inildikçe küçülen desenler, derecelendirmedir. Göz, tasarım boyunca farklı derecelerdeki değişimleri takip eder. Vücut özelliklerine dikkat çekme veya dikkati dağıtma yoludur. (Görsel 2.1.12)

Görsel 2.1.12: Derecelendirme

g) Yayılma

Bir noktadan başlayıp, dışa doğru dağılım gösteren tasarım çizgilerinin oluşturduğu etkidir. Yayılma etkisi, kumaş desen çizgileri ile oluşturulabildiği gibi, giysi detay dikişleri ile de oluşturulabilir. (Görsel 2.1.13)

Görsel 2.1.13: Yayılma

ğ) Zıtlık

Tasarımda, biçim, renk ve ölçü bakımından uyumsuzluk oluşturma işlemidir. Dikkat çekmek ve farklılık oluşturmak için kullanılır. Yumuşak kumaş ve sert metal birleşimi tasarımlar, zıtlığa örnek olarak verilebilir. (Görsel 2.1.14)

Görsel 2.1.14: Zıtlık

h) Vurgu

Tasarlanan giyside ön plana çıkması istenen kısımdır. Tasarımcı üründe kumaşı, aksesuarı veya model özelliğini vurgulayabilir. Verilmek istenen mesajın verildiği ve bakanın dikkatini ilk çeken bölümdür. (Görsel 2.1.15)

Görsel 2.1.15: Vurgu

ı) Yön

Tasarım sürecinde, tasarım öğelerinin bütün veya ayrı olarak oluşturduğu yatay, dikey ve diyagonal hatlardır. Tasarımdaki çizgilerin her biri, hareketi temsil eder. Tasarımcı vereceği mesaj doğrultusunda, bu hareketi yönlendirir. (Görsel 2.1.16)

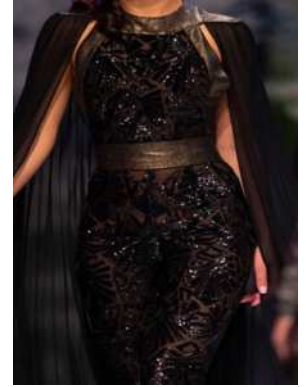
Görsel 2.1.16: Yön

2.1.3. MODEL GELİŞTİRME YÖNTEMLERİ

Model geliştirme, amacına göre, farklı şekillerde gerçekleşebilmektedir. Önemli olan faktör, geliştirilecek olan modelin, müşterinin isteği ve talepleri doğrultusunda yapılmasıdır.

a) Haute Couture (Otkütür) Tasarım

Haute couture, kişinin özel siparişi üzerine hazırlanmış, özel dikim giysi anlamına gelen ve Fransızca kökenli bir moda terimidir. Genellikle üst gelir seviyesindeki müşterilerin, ölçülerine ve beğenisine göre hazırlanan giyim türüdür. Gelinlik, buna bir örnek olabilir fakat haute couture sadece abiye değil, müşterilerin günlük giyim ihtiyaçlarını da karşılar. (Görsel 2.1.17)

Görsel 2.1.17: Haute couture tasarım

b) Avangarda (Avangart) Tasarım

Avangarda tasarım, belirli bir temaya, özgün bir hikâyeye ve belli bir sanat, kültür, sosyal yaşam temeline dayanan ve bu bakış açısı ile tasarlanan kıyafetlerdir. Avangarda tasarımda model özelliği, kumaş, dikim ve süslemelerin kalite değerleri oldukça yüksektir. Çoğu ürünler, birer adet üretilir ve koleksiyon tarzında hazırlanır. Pratik ve günlük yaşamda giyilebilir olmayan, ancak sıra dışı modeli ile farklı malzemelerden üretilen yaratıcı ve sanatsal kıyafetler olarak ifade edilebilir. (Görsel 2.1.18)

Görsel 2.1.18: Avangarda tasarım

c) Endüstriyel Tasarım (Hazır Giyim)

Uluslararası geçerliliği olan moda trendleri doğrultusunda tasarlanan ürün gurubudur. Standart ölçülere göre seri bir şekilde ve çok sayıda üretimi yapılan tasarımlardır. Gelişen sanayi ve artan nüfusa paralel olarak endüstriyel tasarım da hızlı bir gelişme göstermiştir. Müşteri için ürün çeşidinin bol olması, kısa zamanda ulaşma imkânı ve ekonomiklik yönünden, tercih sebebidir. (Görsel 2.1.19)

Görsel 2.1.19: Endüstriyel tasarım

UYGULAMA FAALİYETİ 1

Etkinlik

Uygulama basamaklarını ve önerileri takip ederek aşağıda verilen renkleri elde ediniz.

Ana Renkler

Ara Renkler

Lacivert

Turuncu

Bordo

Hardal Sarısı

Asker Yeşili

Mürdüm

Mor

Ten Rengi

Lila

Yeşil

Fıstık Yeşili

Buz Mavisi

Kiremit Rengi

Gri

Şekil 2.1.6: Uygulama örneği

Kullanılacak Araç Gereçler

- Resim Kâğıdı
- Pergel
- Guaj Boya Seti
- Fırça (1-3 numara)
- Kurşun Kalem
- Palet
- Su Kabı
- Su

UYGULAMA BASAMAKLARI	ÖNERİLER
<ol style="list-style-type: none"> 1- Tüm araç gereçlerinizi hazırlayınız. 2- Kâğıdınızda yukarıdaki şablon gibi pergel ile 1,5 cm yarıçaplı, 20 adet daire çiziniz. (Daire şablonu kullanabilirsiniz.) 3- Dairelerin tamamını kapsayacak şekilde, ana renkleri boyayınız. 4- Ara renkleri, ana renklerden elde ederek daireleri boyayınız. 5- Yukarıdaki diğer renkleri elde edebilmek için, hangi renklerin karıştırılmış olabileceğini düşünerek, denemeler yapınız. 6- Elde ettiğiniz renklerle, daireleri boyayınız. 7- Renklerin isimlerini ve karışımda kullandığınız renkleri, dairelerin altına yazınız. 8- Sayfa temizliği ve düzenine dikkat ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> • İş sağlığı ve güvenliği kapsamında önlemlerinizi alınız. • Renk karışımlarında en az iki, en fazla üç renk kullanınız. • Renkleri hangi oranlarda karıştırmanız gerektiğini, deneme yaparak bulunuz. • Karışımda kullanabileceğiniz renkler: Beyaz, siyah, kahverengi, kırmızı, mavi, yeşil, sarı, mor, pembe.

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen derecelendirme ölçeğinde yer alan ölçütlere göre, ders öğretmeni tarafından değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız. Performans düzeylerinin puanlaması, ölçek üzerinde belirtilmiştir.

ÖLÇÜTLER	PERFORMANS DÜZEYİ			
	Çok İyi (4 Puan)	İyi (3 Puan)	Orta (2 Puan)	Geliştirilebilir (1 Puan)
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.				
2. Kullanılacak araç gereçleri hazırlar.				
3. Renk şablonunu hazırlar.				
4. Ana renk çalışmasını yapar.				
5. Ara renk çalışmasını yapar.				
6. Verilen renkleri elde edebilmek için denemeler yapar.				
7. Elde ettiği renk çalışmalarını yapar.				
8. Karışımda kullanılan renk isimlerini yazar.				
9. Temiz ve düzenli çalışır.				
10. Süreyi verimli kullanır.				

Değerlendirme: Ölçek 10 maddeden oluştuğu için toplam puan: $4 \times 10 = 40$ olacaktır. Bu durumda ölçekten alınan toplam puan 2,5 ile çarpılarak, 100 üzerinden puanlama sağlanacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ 2

İnceleyelim

Aşağıda verilen tasarımı inceleyiniz. Model geliştirme öğelerinin ve model geliştirme prensiplerinden hangilerinin kullanıldığını belirleyiniz. İncelemenizin sonuçlarını arkadaşlarınızla paylaşınız.

	Model Geliştirme Öğeleri
	Model Geliştirme Prensipleri

Şekil 2.1.7: Uygulama görseli

2.2. TEMEL VE GEOMETRİK ÇİZGİLER

Düşünelim

Günlük hayatta, teknik resim olarak nitelendirebileceğiniz örnekler nelerdir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Bir yapının veya parçanın hangi araç gereçle ve nasıl yapılacağını gösteren plan, görünüş, perspektif biçiminde ölçekli çizimlere “teknik resim” denir. Teknik resim; tekstil, makine, inşaat, elektrik gibi teknik ve endüstriyel üretimin her aşamasında kullanılan, ortak bir dildir. Moda tasarımında da teknik resim, giysi detayları ve özelliklerinin çiziminde kullanılır.

2.2.1. TEKNİK RESMİN ENDÜSTRİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Teknik resim, ISO (International Organization for Standardization) ve ona bağlı olan TS’ ye (Türk Standartları) göre çizildiği zaman, dünyanın her yerinde mühendis ve teknik elemanlar tarafından, kolaylıkla okunup anlaşılabilir. Karışık üretim süreçleri olan parçaların, boyut, ölçek, yüzey, şekil vb. bilgileri bakımından standartlaşmayı sağlar. Evrensel bir dil olarak, iletişimi kolaylaştırıcı bir yapıdadır. Bu nedenle zaman ve insan gücünden tasarruf sağlanarak, hatasız bir üretim süreci oluşturur. Örneğin: Bir ülkede tasarlanan giysinin temel çizimi sayesinde, farklı ülkelerde de aynı standartlarda üretilebilir.

2.2.2. TEKNİK RESİMDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇLER

a) Çizim Masası

Üzerine çizim yapılacak kâğıdın, sabitlendiği masalardır. Çizimin kusursuz olması için, yüzeyinin pürüzsüz olması gerekmektedir. Günümüzde ahşap, plastik, cam gibi malzemelerden üretilmektedir. (Görsel 2.2.1)

Görsel 2.2.1: Çizim masası

b) Cetveller

Teknik resimde kullanılan farklı türde cetvel çeşitleri vardır. Bu cetveller kullanım amacına göre seçilmektedir.

- **Düz Cetvel**

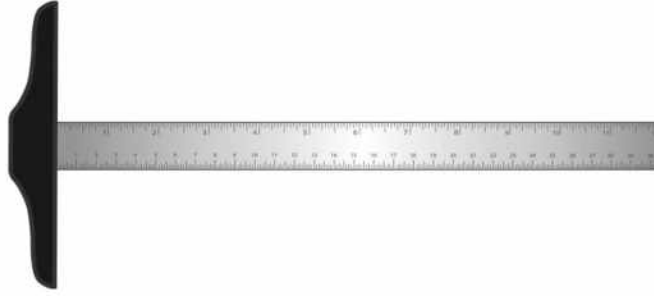
Doğru çizgileri çizmeye yarayan, dereceli veya derecesiz, tahtadan, plastikten, madenden yapılmış araçlardır. (Görsel 2.2.2)

Görsel 2.2.2: Düz cetvel

- **T Cetveli**

Bir kenarını çizim yapılan yüzeyin kenarına dayayıp, diğer kenarıyla birbirine paralel yatay çizgiler çizmeye yarayan "T" biçimindeki cetvellerdir. (Görsel 2.2.3)

Görsel 2.2.3: T cetveli

- **Ölçek Cetvelleri**

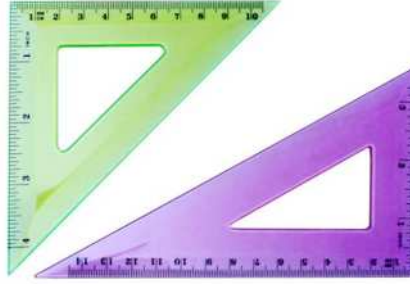
Kenarlarında $1/20$, $1/25$, $1/50$, $1/75$, $1/100$, $1/125$ gibi değişik ölçeklere uygun çizgiler bulunan, çoğu üçgen kesitli cetvellerdir. (Görsel 2.2.4)

Görsel 2.2.4: Ölçek cetveli

- **Gönyeler**

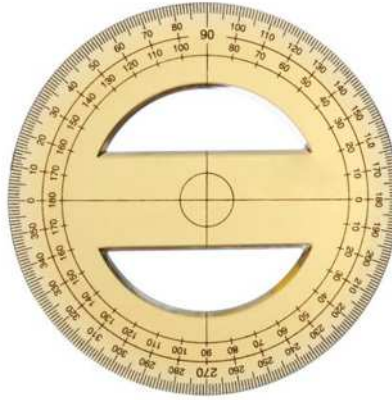
Dik açıları ölçmeye ve çizmeye yarayan, dik üçgen biçimindeki cetvellerdir. “T” cetveline kılavuzluk yapması amacıyla da kullanılabilir. (Görsel 2.2.5)

Görsel 2.2.5: 45° ve 30-60° gönyeleri

- **Açı Ölçer (İletki)**

Bir açıyı ölçmeye ve başka bir yerde aynı açıyı çizmeye yarayan, yarım veya tam çember biçimindeki cetvellerdir. (Görsel 2.2.6)

Görsel 2.2.6: Açı ölçer (iletke)

- **Eğri Cetveller (Pistole ve Rigalar)**

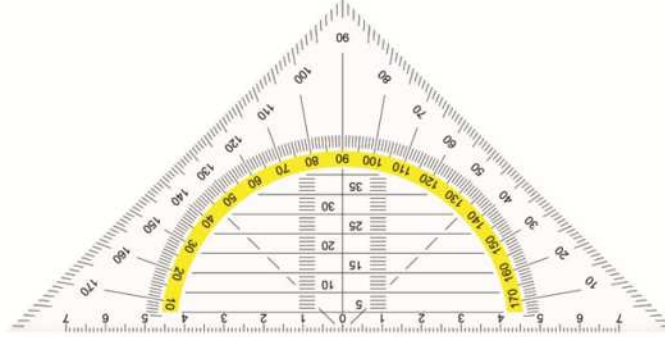
Kenarları elips parçası eğrilerden oluşan, değişik eğri çizgilerin ve kavislerin çizilmesinde kullanılan, cetvel türleridir. (Görsel 2.2.7)

Görsel 2.2.7: Eğri cetveller

- **Aristo Cetvel (Geoder)**

Üzerinde 1 cm aralıklarla çizilmiş paralel çizgiler bulunan, kolay çizgi çizilmesinde kullanılan ve aynı zamanda açı ölçmeye yarayan, bir cetvel türüdür. (Görsel 2.2.8)

Görsel 2.2.8: Aristo cetveli

c) Mezura

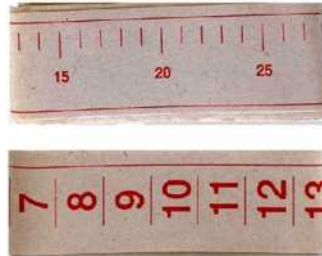
Ölçü almak için kullanılan, genellikle 1,5 metre uzunluğunda olan, her iki tarafı cm ve mm bölün-
tülü veya bir tarafı cm ve mm diğer tarafı inch biriminde olan araçtır. Yumuşak malzemeden üretildiği
için kavisli hatların da ölçülmesinde kullanılır. (Görsel 2.2.9)

Görsel 2.2.9: Mezura

ç) Eşel

Minyatür giysi kalıbı çalışmalarında kullanılan, bire bir ölçünün belirli oranlarda küçültülmesiyle
elde edilmiş olan ölçü aracıdır. (Görsel 2.2.10)

Görsel 2.2.10: Eşel

d) Pergel ve Takımları

Çember ya da çember yaylarını çizmeye veya iki nokta arasındaki uzaklığı ölçmeye ve taşımaya yarayan araca “pergel” denir. (Görsel 2.2.11) Teknik resimde kullanılan pergel çeşitleri şunlardır:

- Takma Ayaklı Pergel
- Taşıma Pergeli
- Nokta Pergeli
- Tirlin

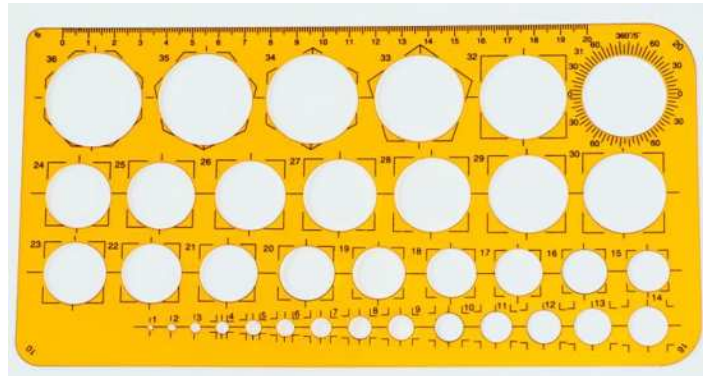

Görsel 2.2.11: Pergel

e) Şablonlar

Teknik resimde, ortak özellikleri olan, değişik çap ve ölçülerde bulunan hazır kalıplara “şablon” denir. Nesnelerin kolay çizilmesini sağlar. Teknik resimde kullanılan şablon çeşitleri şunlardır:

- Daire ve Yay Şablonları (Görsel 2.2.12)
- Elips Şablonlar
- Yazı Şablonu
- Sembol Şablonu

Görsel 2.2.12: Daire şablonu

f) Kalemler

• Kurşun Kalemler

Teknik resmin çizilmesinde ve yazıda kullanılan içi grafitli (kömür), yazısı kolayca silinebilen, değişik biçimleri olan kalemlere denir.

Sertlik dereceleri, üzerlerine yazılan harf ve rakamla sembolleştirilmiştir. Bu semboller, İngilizce hard (sert), firm (dolgun) ve black (siyah) kelimelerinin ilk harflerinden gelmektedir. Rakamlar harflerden önce yazılmakta olup, rakamlar büyüdükçe yumuşaklık ve sertlik dereceleri artmaktadır. (Görsel 2.2.12)

Tablo 2.2.1: Kurşun kalemlerin kullanım amaçları

Sert Kalemler	Orta Sertlikte Kalemler	Yumuşak Kalemler
<ul style="list-style-type: none"> • Tablolar çizilirken, ▪ Grafik ve diyagramlar çizilirken, ▪ Resimler kopya edilirken kullanılır. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F-H, orta kalınlıktaki çizgilerin çizilmesinde, ▪ HB-B, kalın çizgilerin çizilmesinde, ▪ Yazı ve rakamların yazılmasında kullanılır. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resimlerin çizilmesinde, ▪ Artistik resimlerde gölgelemede kullanılır.

Görsel 2.2.13: Kurşun kalemler ve sertlik dereceleri

- **Takma Uçlu (Versatil) Kalemler**

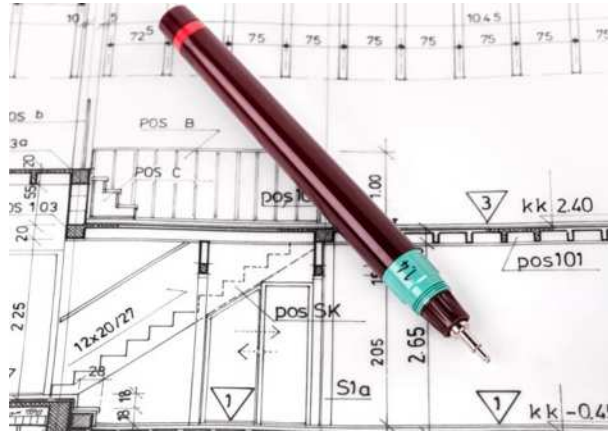
Çeşitli incelik ve kalınlıklardaki (0,3 - 0,5 - 0,7 - 0,9 ve 2 mm) grafit uçların, kalemin iç haznesine yerleştirilmesiyle kullanılabilen kalemlerdir. Çizgiler, aynı incelik ve kalınlıkta çizilebildiği için, daha fazla kullanılmaktadır. (Görsel 2.2.14)

Görsel 2.2.14: Takma uçlu (versatil) kalemler

- **Teknik Çizim (Rapido) Kalemleri**

Teknik çizimde kullanılan, çizilecek çizgilerin kalınlıklarına göre değiştirilebilen ve mürekkep hazneli uçları bulunan kalemlere “rapido kalemleri” denir. (Görsel 2.2.15)

Görsel 2.2.15: Teknik çizim (rapido) kalemi

g) Silgiler

Hatalı yazım ve çizimlerin temizlenmesi için kullanılır. Yumuşak ve sert olarak çeşitleri bulunmaktadır. (Görsel 2.2.16)

Görsel 2.2.16: Silgi

ğ) Teknik Resimde Kullanılan Kağıtlar

Teknik resimde kullanılan kâğıtlar kullanım alanlarına göre seçilmelidir.

Resim Kâğıdı: Resim yapmak için ya da proje çizimde kullanılan, saydam olmayan kâğıtlardır.

Aydinger Kâğıdı: Kaygan yüzeyli, saydam, genellikle moda ve mimarlıkta çizim için kullanılan özel kâğıtlardır.

Ozalit Kâğıdı: Saydam kâğıtlara çizilmiş resimleri, ışıklı kopya yoluyla, duyarlı kâğıtlara aktararak, çoğaltma için kullanılan kâğıtlardır.

Fotokopi Kâğıdı: Yazılı belge ve teknik resimlerin çoğaltılmasında kullanılan kâğıtlardır.

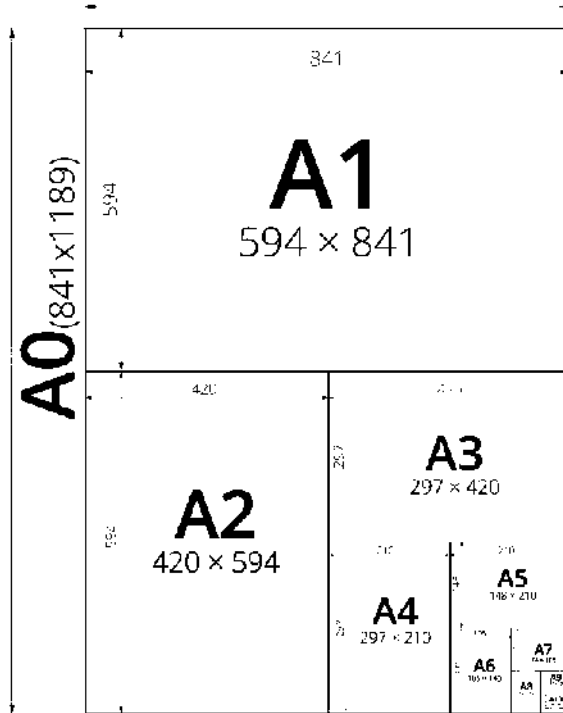
Milimetrik Kâğıt: Üzerinde milimetrik ölçülerin basılı olduğu ve genellikle kroki gibi detayların çiziminde kullanılan kâğıtlardır.

- **Standart Kağıt Ölçüleri**

Teknik resimde A serisi kâğıt formları kullanılmaktadır. Kullanılan en büyük resim kâğıdı A0' ın alanı 1 m^2 dir. (Görsel 2.2.17)

Tablo 2.2.2: Standart kağıt ölçüleri

Kağıt Formu Adı	A0	A1	A2	A3	A4	A5	A6
Net Ölçüleri (mm)	841x1189	594x841	420x594	297x420	210x297	148x210	105x148

Görsel 2.2.17: A0, A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8 ve A9 kâğıtlarının ölçüleri

UYGULAMA FAALİYETİ 3

2.2.3. ÇİZİM ARAÇLARININ KULLANIMI

Etkinlik

Uygulama basamaklarını ve önerileri takip ederek çizim araçlarını kullanınız.

Görsel 2.2.18:Çizim araçları

Kullanılacak Araç Gereçler

- HB Kurşun Kalem
- Renkli Kalem
- Silgi
- Düz Cetvel
- Eşel
- T Cetveli
- Gönye
- İletki (Açıölçer)
- Pergel
- Aristo Cetvel (Geoder)
- Eğri Cetvel (Riga, Pistole)
- Mezura

UYGULAMA BASAMAKLARI	SIRA SİZDE	ÖNERİLER
<p>1- Düz Cetvel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma alanınız üzerinde iki nokta belirleyiniz. ➤ Cetveliniz aracılığıyla bu iki noktayı birleştiriniz. ➤ Cetvelin ölçülü kısmını (0' dan başlayan bölümü) çizmiş olduğunuz doğrunun üzerine yerleştirip, ölçünüz. 		<ul style="list-style-type: none"> • İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız. • Bulduğunuz ölçüm sonucunu üzerine yazınız.
<p>2- Eşel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma alanınız üzerinde iki nokta belirleyiniz. ➤ Cetveliniz aracılığıyla bu iki noktayı bileştiriniz. ➤ 25 eşeliniz ile iki nokta arasındaki mesafeyi ölçünüz. ➤ Bulduğunuz sonucu üzerine yazınız. ➤ Aynı işlemi 50 eşelle de tekrar ediniz. 		<ul style="list-style-type: none"> • Aynı doğrunun iki ölçüm sonucunda farklı çıkmasının sebebi: Eşelin metrenin %50, %25, %15 vb. gibi oranlarla küçültülmüş formu olmasıdır • Eşel, büyük ölçülerde çalışamayacağı durumlarda, minyatür çizimler yapmanıza olanak sağlar.
<p>3- T Cetveli</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cetvelinizin baş kısmını masanızın kenarı ile birleştiriniz. ➤ Çalışma alanınızda belirlediğiniz ölçülerde, yatay, dikey ve birbirine paralel çizimler yapınız. 		<ul style="list-style-type: none"> • Arada hiç boşluk olmamasına ve cetvelin baş kısmının iyice oturmuş olmasına dikkat ediniz. • T cetvelini gönyenize kılavuzluk yapmak için de kullanabilirsiniz.
<p>4- Gönye</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Belirlediğiniz derecede açılar ve düşey-yatay çizgiler çiziniz. 		<ul style="list-style-type: none"> • Sayfa düzenine dikkat ediniz.

<p>5- İletki (Açıölçer)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma alanınıza istediğiniz uzunlukta bir doğru parçası çiziniz. ➤ Açıölçerinizin merkezini, çizdiğiniz çizginin üzerine yerleştiriniz. ➤ 45, 60, 90° lik herhangi bir açıyı bularak, bir nokta işaretleyiniz. ➤ Açınızın merkez noktasını ve bulduğunuz derece noktasını, cetvelle birleştiriniz.		<ul style="list-style-type: none"> • Açıölçerinizin cetvel kısmını kullanabilirsiniz.
<p>6- Pergel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pergeli, çizeceğiniz çemberin veya yayın yarıçapı kadar açınız. ➤ Pergelin iğneli (sivri) ucunu belirlediğiniz eksen merkezine batırınız. ➤ Pergelin baş kısmından tutarak, soldan sağa doğru, tek elle çiziminizi tamamlayınız.		<ul style="list-style-type: none"> • Pergelin sivri ucuna, dikkat ediniz. • Çizim esnasında pergelin iğneli ayağını, yerinden oynatmayınız.
<p>7- Aristo Cetvel (Geoder)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cetvel üzerinde yer alan çizgiler sayesinde, çalışma alanınıza yatay- dikey ve birbirine paralel çizgiler çiziniz.		<ul style="list-style-type: none"> • Çizim esnasında cetveli kaydırırken, aradaki paralellığe dikkat ediniz.
<p>8- Eğri Cetveller (Pistole ve Rigalar)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Oluşturacağınız şekil için uygun pistole veya rigayı seçiniz ve çizimi yapınız. ➤ Kavislerde, kırık hat olmamasına ve çizgilerin sürekliliğine dikkat ediniz.		<ul style="list-style-type: none"> • Çizeceğiniz şekil ile cetvelinizin oyuntusu örtüşmüyorsa, cetvelinizi kaydırarak çiziminizi birkaç aşamada yapınız.
<p>9- Mezura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ölçü alacağınız bölümü (bel, beden, kalça vb.) belirleyiniz. ➤ Mezuranızın başlangıç kısmından başlayarak, ölçüm işlemi yapınız. ➤ Ölçüm sonuçlarını yazınız.		<ul style="list-style-type: none"> • Arkadaşınız ile karşılıklı birbirinizin ölçüsünü alabilirsiniz. • Ölçü alırken, mezuranızın yere paralel olmasına dikkat ediniz. • Ölçü alırken, mezurayı çok gevşek ya da çok sıkı şekilde tutmayınız.

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.		
2. Çalışmada kullanılacak araç gereçleri hazırlar.		
3. Düz cetveli, amacına uygun olarak kullanır.		
4. Eşeli, amacına uygun olarak kullanır.		
5. T cetvelini, amacına uygun olarak kullanır.		
6. Gönyeyi, amacına uygun olarak kullanır.		
7. İletkiyi (açıölçeri), amacına uygun olarak kullanır.		
8. Pergeli, amacına uygun olarak kullanır.		
9. Eğri cetvelleri, amacına uygun olarak kullanır.		
10. Mezurayı, amacına uygun olarak kullanır.		
11. Temiz ve düzenli çalışır.		
12. Süreyi verimli kullanır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

2.2.4. ÇİZGİ

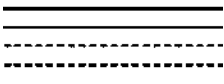

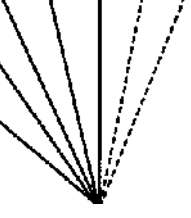
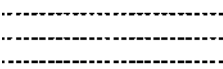
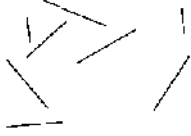

Çizgi, Latince “graf” kökünden gelmektedir. Teknik olarak, yan yana sıralanmış noktaların oluşturduğu iz ya da sınır olarak tanımlanabilir. Noktaların birleşmesinden oluşur. Çizginin çeşitli tanımları mevcuttur.

Çizgi, plastik ve geometrik bir kavram olmakla birlikte görsel anlatım dilinin temeli, başlangıcı ve önemli bir denge unsuru olan, temel tasarım öğesidir. Sanatın da ilk adımı niteliğini taşıyan çizgi, önemli bir görselleştirme unsurudur. Çizgiyi oluşturan temel özellik harekettir. Hareket, çizgiye süreklilik kazandırmaktadır.

2.2.5. ÇİZGİ ÇEŞİTLERİ

Çizgiler özelliklerine göre birçok farklı şekilde gruplandırılmaktadır.

a) Fiziki Yapılarına Göre Çizgiler

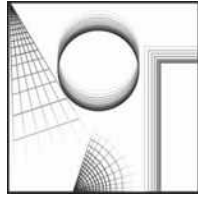
	Yatay çizgiler	Dikey çizgiler	Perspektif çizgiler
Doğru çizgiler: Kesinliği, doğruluğu, sağlamlılığı, sakinliği, sürekliliği ve sadeliği ifade eder.			
Kesik Çizgiler: Düzensizliği ve aldırmazlığı ifade eder.	Düzenli Kesik Çizgiler		Düzensiz Kesik Çizgiler
			
Diyagonal (Verev) Çizgiler: Kuvvet ve hareketi ifade eder.			
Yuvarlak ve Yarım Yuvarlak (Eğri) Çizgiler: Ritmik hareketleri, değişkenliği, kaynaşmayı, neşeyi ve zarafeti ifade eder.			

b) Kalınlıklarına Göre Çizgiler

Sertliği, yumuşaklığı, keskinliği ve netliği ifade eder.

Kalın Çizgiler: 0,5 - 1 mm kalınlığındaki çizgilerdir.	
Orta Kalın Çizgiler: 0,3 - 0,5 mm kalınlığındaki çizgilerdir.	
İnce Çizgiler: 0,2 - 0,3 mm kalınlığındaki çizgilerdir.	

c) Tonlarına Göre Çizgiler

Hacmi, ağırlığı, dokuyu ve mekân içindeki konumu ifade eder. Koyu, orta ve açık renk olarak, üç şekilde kullanılmaktadır.	
---	--

2.2.6. TEKNİK RESİMDE KULLANILAN ÇİZGİ ÇEŞİTLERİ

Sanayide aynı işi yapanlar tarafından üretilen parçaların, aynı ölçü, kalite ve özelliklerde üretimine "standart" denir. Standartlaşmayı sağlamak üzere, çeşitli standart kuruluşları kurulmuştur. Bunlardan bazıları şunlardır:

ISO: International Organization for Standardization (Uluslararası Standartlar Örgütü)

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

EN: Europeane Norm (Avrupa Standartları)

Standartlar:

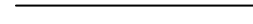
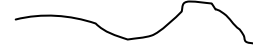

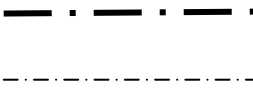
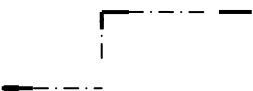

1. Üretimde birliği sağlamak,
2. Kaliteyi artırmak,
3. Kullanılan malzemeleri hazır olarak kolayca, aynı özelliklerde bulabilmek,
4. Zamandan tasarruf etmek amacıyla kullanılmaktadır.

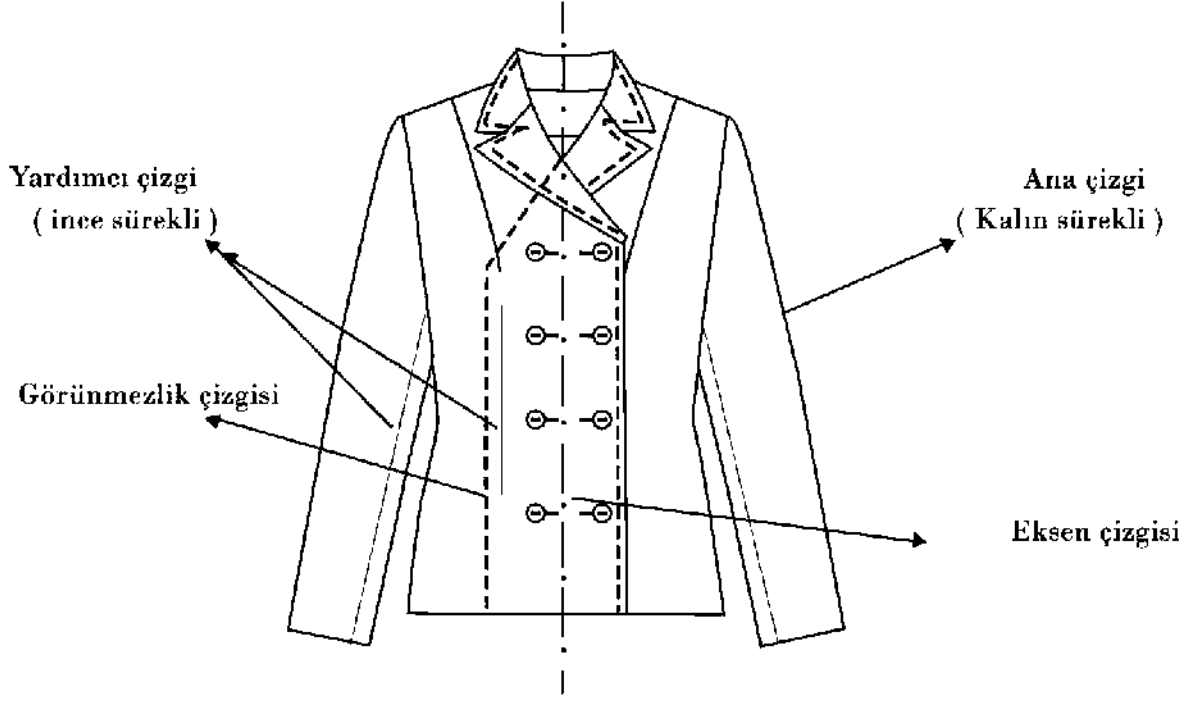
Dikkat

Çizgi ölçüleri (kalınlıkları) resim kâğıtlarının büyüklüğüne göre değişmektedir. Örneğin; çizim A4 kâğıdına yapılacaksa çizgi kalınlığı 0,5 mm, A2 kâğıdına yapılacaksa çizgi kalınlığı 1 mm olmalıdır. Bunun nedeni çizimlerde, çizgilerin kalınlık olarak birbirinden rahatlıkla ayırt edilebilmesidir.

Tablo 2.2.3: Teknik resimde kullanılan çizgi çeşitleri

ÇİZGİ ÇEŞİTLERİ		ÇİZGİ KALINLIKLARI	ÇİZİMDE KULLANILDIĞI YERLER
A- ANA ÇİZGİ (Kalın Sürekli Çizgi)		0,5 – 1,0 mm	1. Görünen kenarlar, 2. Görünen çevreler, 3. Keskin kenarlar.
B- YARDIMCI ÇİZGİ (İnce Sürekli Çizgi)		0,25 – 0,35 mm	1. Görünen ara kesitler, 2. Ölçü çizgileri, 3. Ölçü bağlama çizgileri, 4. Kılavuz çizgileri, 5. Taramalar, 6. Sadeleştirilmiş eksenler.
C- SERBEST ÇİZGİ (İnce Sürekli Çizgi)		0,25 – 0,35 mm	1. Görünüş veya kesitleri sınırlayan çizgiler, 2. Koparılmış görünüş çizgisi.
Ç- İNCE ZİKZAKLI ÇİZGİ (Düz)		0,25 – 0,35 mm	1. Sınırlama eksen çizgileriyle yapılmadığında, görünüş veya kesitleri sınırlayan çizgiler.
D- GÖRÜNMEZ ÇİZGİ (Kalın ve İnce Kesik Çizgi)		0,5 – 1,0 mm 0,35 – 0,5 mm	1. Görünmeyen kenarlar, 2. Görünmeyen çevreler.
E- EKSEN ÇİZGİSİ (Kalın ve İnce Noktalı Kesik Çizgi)		0,5 – 1,0 mm 0,25 – 0,35 mm	1. Özel (kalın) işlemler yüzeylerinin sınırlarının gösterilmesi, 2. Eksen çizgileri, 3. Simetri çizgileri, 4. Yörüngeler, izler.
F-KESİT EKSEN ÇİZGİSİ		0,25 – 0,35 mm	1. Kesit düzlemleri izlerinin gösterilmesi.
G- İNCE İKİ NOKTALI KESİK ÇİZGİ		0,25 – 0,35 mm	1. Bitişik parçaların çevreleri, 2. Hareketli parçaların sınır konumları, 3. Şekillendirilmiş parçaların başlangıç çevreleri, 4. Ağırlık merkezi.

Teknik resimde kullanılan çizgilerle ilgili temel kurallar TS 88-20 ISO 128-20/2000 standardında verilmiştir.

Şekil 2.2.1: Çizgilerin, giysi teknik çiziminde kullanımı

UYGULAMA FAALİYETİ 4

Etkinlik

Uygulama basamaklarını ve önerileri takip ederek çizgi çeşitlerini uygulayınız.

Kullanılacak Araç Gereçler

- HB Kurşun Kalem
- Düz Cetvel
- Silgi

UYGULAMA BASAMAKLARI	SIRA SİZDE	ÖNERİLER
1. ANA ÇİZGİ Cetvel kullanarak, yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet kalın sürekli ana çizgi çiziniz		<ul style="list-style-type: none"> • Dik oturunuz. • Çizim için ayrılmış alanı düzenli kullanınız. • Uygun kalınlıkta kalem seçiniz. • Çizgi uzunluklarını eşit çiziniz.
2.YARDIMCI ÇİZGİ Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet ince sürekli ana çizgi çiziniz.		
3.SERBEST ÇİZGİ Cetvel kullanmadan, yukardan aşağıya doğru, ölçüsüz, 4 adet serbest sürekli çizgi çiziniz.		
4. İNCE ZİKZAKLI ÇİZGİ Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 3 adet ince sürekli zikzak çizgi çiziniz.		

5. GÖRÜNMEZ ÇİZGİ

Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet **kalın** kesik görünmez çizgi çiziniz.

6. GÖRÜNMEZ ÇİZGİ

Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet **ince** kesik görünmez çizgi çiziniz.

7. EKSEN ÇİZGİSİ

Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet **kalın** kesik eksen çizgisi çiziniz.

8. EKSEN ÇİZGİSİ

Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet **ince** kesik eksen çizgisi çiziniz.

9. KESİT EKSEN ÇİZGİSİ

Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 2 adet kesit eksen çizgisi çiziniz.

10. İNCE İKİ NOKTALI KESİK ÇİZGİ

Cetvel kullanarak yukardan aşağıya doğru, 1 cm aralıklarla, 4 adet **ince** iki noktalı kesik çizgi çiziniz.

- Dik oturunuz.
- Çizim için ayrılmış alanı düzenli kullanınız.
- Uygun kalınlıkta kalem seçiniz.
- Çizgi uzunluklarını eşit çiziniz.

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında çalışmaya hazırlar.		
2. Çalışmada kullanılacak araç gereçleri hazırlar.		
3. Ana çizgi çalışmasını yapar.		
4. Yardımcı çizgi çalışmasını yapar.		
5. Serbest çizgi çalışmasını yapar.		
6. İnce zikzaklı çizgi çalışmasını yapar.		
7. Görünmez çizgi çalışmalarını yapar.		
8. Eksen çizgi çalışmalarını yapar.		
9. Kesit eksen çizgisi çalışmasını yapar.		
10. İnce iki noktalı kesik çizgi çalışmasını yapar.		
11. Temiz ve düzenli çalışır.		
12. Süreyi verimli kullanır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

2.2.7. GEOMETRİK ŞEKİLLER

Düşünelim

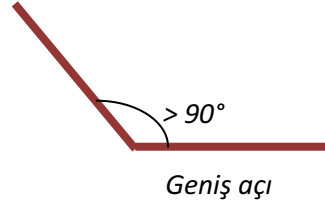
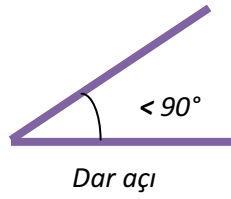
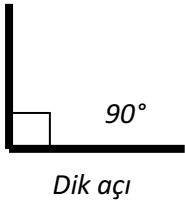
- 1- Bildiğiniz geometrik şekiller nelerdir?
- 2- Çevrenizde bulunan cisimler, hangi geometrik şekillere örnek olarak verilebilir?

Geometrik Şekiller: Nokta, doğru, eğri, yüzey vb. geometrik cisimlerin birleşimiyle oluşan şekiller olarak tanımlanmaktadır. Geometrik şekiller farklı tekniklerle çizilebilmektedir. Pergel ve gönye ile çizim, bu tekniklerden ikisidir. Geometrik şekillerden bazıları şunlardır:

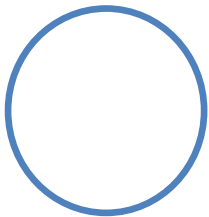
- **Doğru**

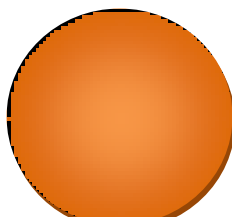
- **Açılar**

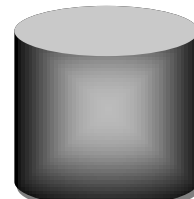
- **Çember, Daire, Küre, Koni ve Silindir**

Çember

Daire

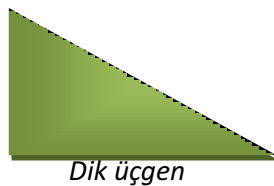

Silindir

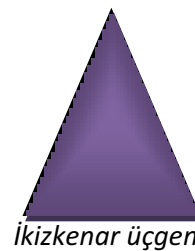
- **Üçgenler (Dik Üçgen, Eşkenar Üçgen, İkizkenar Üçgen, Üçgen Prizma, Piramit vb.)**

Eşkenar üçgen

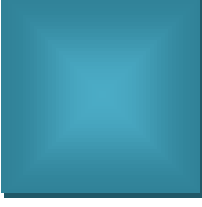

Dik üçgen

İkizkenar üçgen

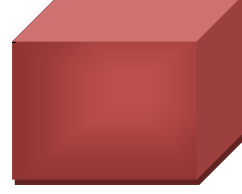
- **Dörtgenler (Kare, Dikdörtgen, Paralelkenar, Yamuk, Küp, Kare Prizma, Dikdörtgen Prizma vb.)**

Kare

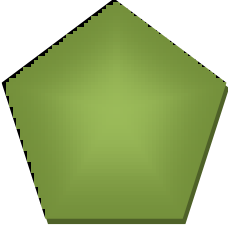

Dikdörtgen

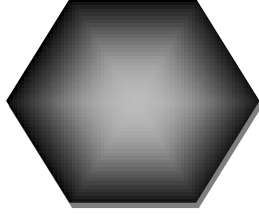

Küp

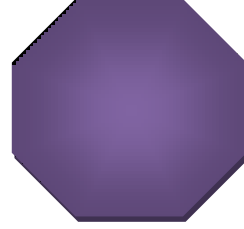
- **Çokgenler (Beşgen, Altıgen, Yedigen vb.)**

Beşgen

Altıgen

Sekizgen

UYGULAMA FAALİYETİ 5

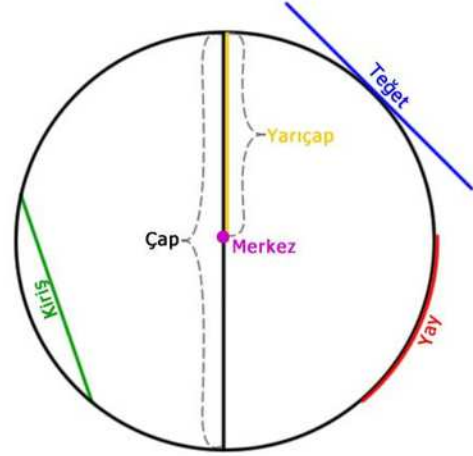

2.2.8. GEOMETRİK ŞEKİLLERİN ÇİZİMİ

Teknik resimde, şekli çizilmek istenen resmin, iyi analiz edilmiş olması gerekir. Çizim takımları kullanılarak yapılacak olan resimlerin, doğru yapılabilmesi için, geometrik çizim metotlarının bilinmesi ve bu metotların uygun şekilde kullanılması gerekir.

Daire ile İlgili Terimler

- **Çember:** Dairenin çevresini oluşturan çizgidir.
- **Merkez:** Dairenin orta noktasıdır.
- **Çap:** Uç noktaları, dairenin çevresi üzerinden ve merkezinden geçen doğru parçasıdır.
- **Yarıçap:** Çemberin herhangi bir noktasıyla, merkezini birleştiren doğru parçası ve çapın yarısıdır.
- **Teğet:** Çemberin yanından geçen ve ona bir noktadan değen, doğru ve yaylardır.
- **Kiriş:** Bir doğrunun, çemberi iki farklı noktadan kesmesidir.
- **Yay:** Çemberin herhangi bir parçasıdır.

Şekil 2.2.2

Etkinlik

Uygulama basamaklarını ve önerileri takip ederek geometrik şekillerin çizimini yapınız.

Kullanılacak Araç Gereçler

- HB Kurşun Kalem
- Takma Uçlu Kalem
- Silgi
- Düz Cetvel
- Gönnye (45° ve 30-60°)
- Pergel

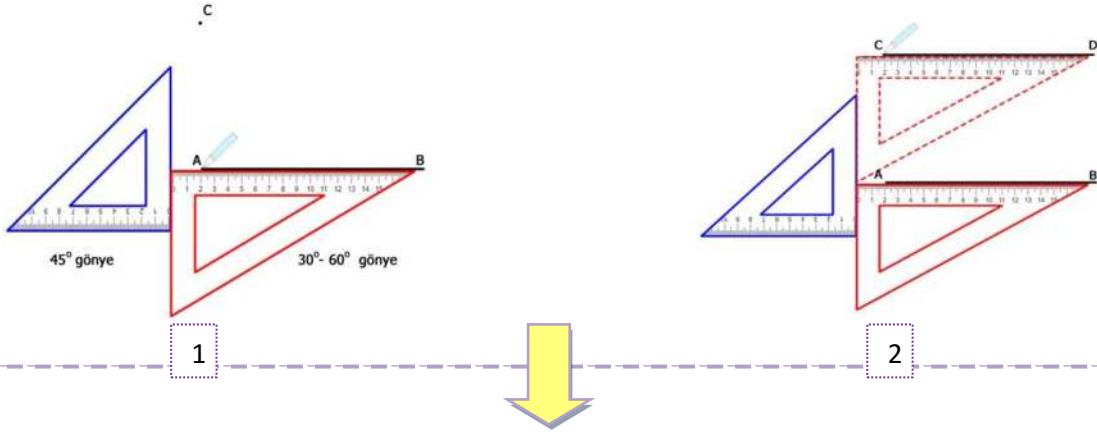
1. UYGULAMA BASAMAKLARI

Gönye Yardımıyla Paralel Doğru Çizimi

- Gönyenin bir kenarını paralel çizilecek doğruya hizalayınız.
- Diğer gönyeyi hizalamış olduğunuz gönyenin kenarına sabitleyiniz. (1)
- Hizalanmış olan gönyeyi, C noktasına kadar kaydırınız.
- CD paralel doğrusunu çiziniz. (2)

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Gönyenizi kaydırırken, sabitlemiş olduğunuz gönyeyi hareket ettirmeyiniz.

Şekil 2.2.3

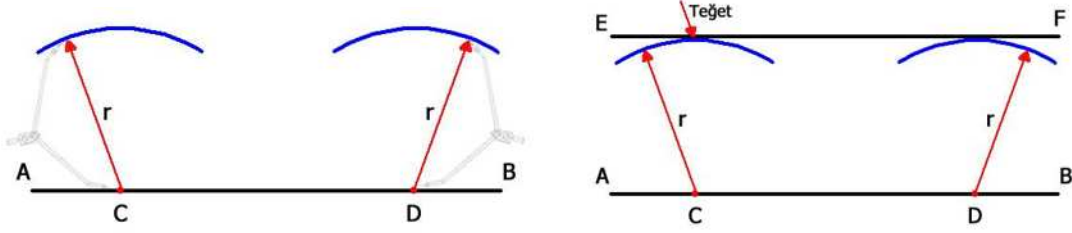
2. UYGULAMA BASAMAKLARI

Pergel Yardımıyla Paralel Doğru Çizimi

- C ve D noktalarını merkez alarak, pergel ile, "r" yarıçapında, iki farklı yay çizersiniz. (1)
- Yayların tepe noktalarına teğet olacak şekilde cetveli yerleştirip, EF paralel doğrusunu çizersiniz. (2)

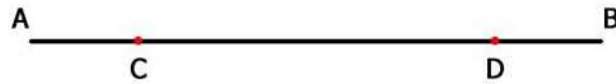
ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri kalın çizersiniz.
- "r" yarıçapını çizim alanını aşmayacak şekilde belirleyiniz.

1

2

Şekil 2.2.4

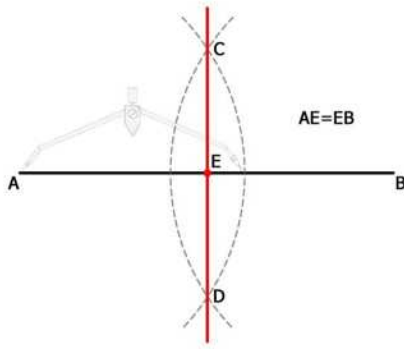
3. UYGULAMA BASAMAKLARI

Doğruyu İkiye ve Dörde Bölme

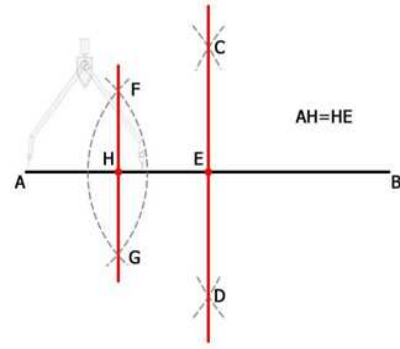
- Pergeli AB doğrusunun yarısından fazla açınız.
- A ve B noktaları merkez olmak üzere, pergel ile, doğruyu ve birbirini kesen iki yay çiziniz.
- Yayların kesişme noktalarını (C-D) cetvel ile birleştirdiğinizde doğru, iki eşit parçaya bölünmüş olur. (1)
- Aynı işlemleri sırasıyla A-E ve E-B noktaları arasında tekrarladığınızda, AB doğrusu, dört eşit parçaya bölünmüş olur.(2)

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri kalın çiziniz.
- Aynı işlemleri takip ederek, doğruyu istediğiniz sayıda eşit parçaya bölebilirsiniz.

1

2

Şekil 2.2.5

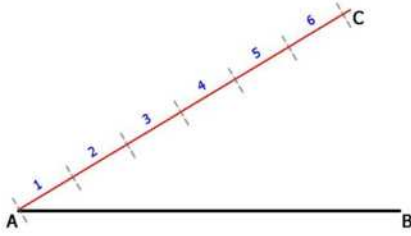
4. UYGULAMA BASAMAKLARI

Doğruyu Eşit Parçalara Bölme

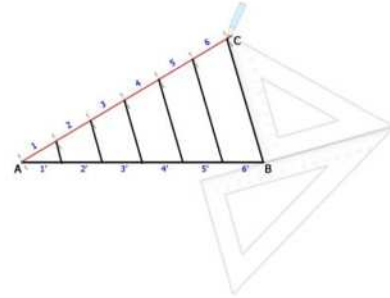
- AB doğrusunun ucundan, dar açılı bir yardımcı doğru çiziniz.
- Çizdiğiniz doğru üzerinde, pergeli veya cetvel ile, altı eşit bölüntü işaretleyiniz. (1)
- İşaretlediğiniz son noktayı gönye kullanarak B noktası ile birleştiriniz.
- Gönyeye, ikinci bir gönyeyi, alttan sabitleyiniz.
- Gönyeyi kaydırarak, işaretlenen noktalardan geçen ve AB doğrusunu, altı eşit parçaya bölen paralel doğruları çiziniz.(2)

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri kalın çiziniz.
- Gönyenizi kaydırırken, sabitlemiş olduğunuz gönyeyi hareket ettirmeyiniz.

1

2

Şekil 2.2.6

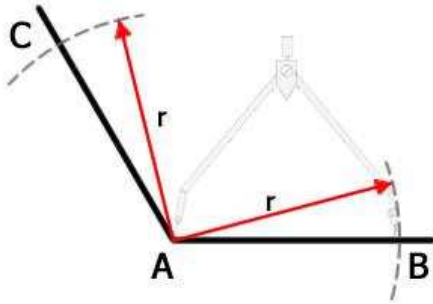
5. UYGULAMA BASAMAKLARI

Bir Açığı İkiye Bölme

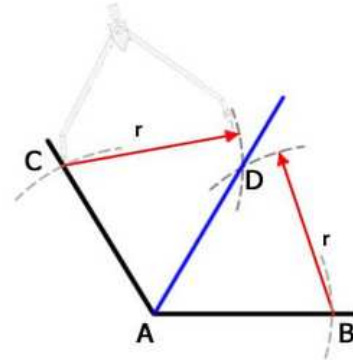
- A noktasını merkez alarak, pergel ile, "r" yarıçapında açı kollarını kesen, B ve C yaylarını çiziniz. (1)
- B ve C yayları merkez alınarak, "r" yarıçapında yaylar çizerek, kesişme noktası D'yi bulunuz. (2)
- A ve D noktalarını cetvel ile birleştirdiğinizde, açı, ikiye bölünmüş olur.

ÖNERİLER

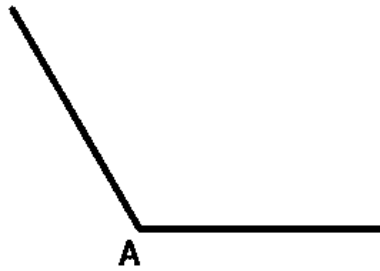
- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri kalın çiziniz.
- "r" yarıçapını, açı kollarını kesecek şekilde belirleyiniz.
- D noktasını belirlemek için, pergel açısını koruyunuz.

1

2

Şekil 2.2.7

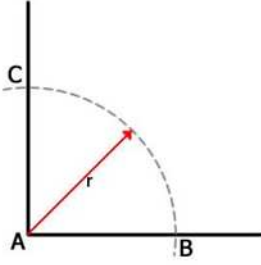
6. UYGULAMA BASAMAKLARI

Dik Açığı Üçe Bölme

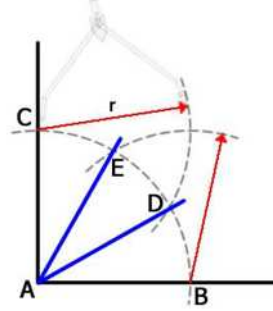
- A noktası merkez olmaz üzere, pergel ile, "r" yarıçapında, açı kollarını B ve C noktalarından kesen bir yay çizin. (1)
- Sırasıyla B ve C noktaları merkez alınarak, "r" yarıçapında, birbirini ve BC yayını, D-E noktalarından kesen yaylarını çizin.
- D ve E noktaları cetvel ile, A noktası ile birleştirildiğinde, dik açı üçe bölünmüş olur. (2)

ÖNERİLER

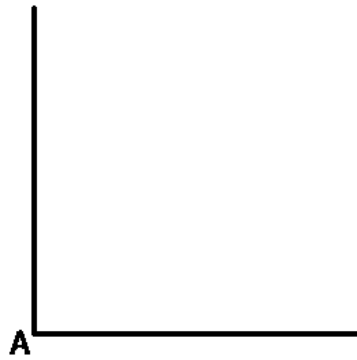
- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri kalın çiziniz.
- "r" yarıçapını açı kollarını kesecek şekilde belirleyiniz.
- D-E noktalarını belirlemek için, pergel açısını koruyunuz.

1

2

Şekil 2.2.8

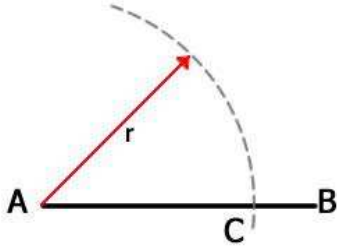
7. UYGULAMA BASAMAKLARI

Açı Çizimi (60° lik)

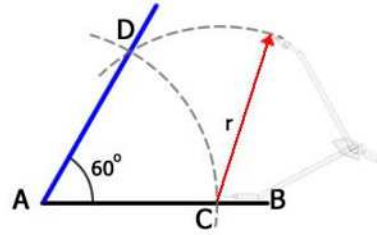
- A noktası merkez olmaz üzere, pergeli ile, "r" yarıçapında, AB doğrusunu C noktasından kesen bir yay çizin. (1)
- Pergel açıklığı bozulmadan, C noktası merkez olmak üzere, "r" yarıçapında çizilen yayı, D noktasından kesen, ikinci bir yay çizin.
- A ve D noktaları cetvel ile birleştirildiğinde, 60° lik açı çizilmiş olur. (2)

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri kalın çizin.
- "r" yarıçapını, doğru parçasını kesecek şekilde belirleyiniz.
- D noktasını belirlemek için, pergeli açıklığını koruyunuz.

1

2

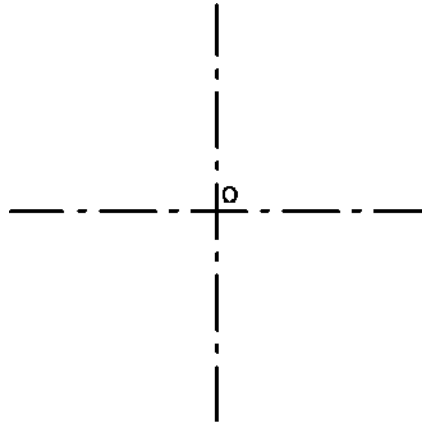
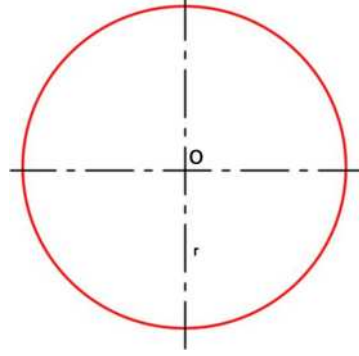

Şekil 2.2.9

8. UYGULAMA BASAMAKLARI**ÖNERİLER****Daire Çizimi**

- Pergelinizin ucunu, O noktasına yerleştiriniz.
- O noktası merkez olmaz üzere, pergeli ile, "r" yarıçapında bir çember çiziniz

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- "r" yarıçapını, eksen çizgisini kesecek şekilde belirleyiniz.
- Pergelinizi kaydırmadan, tek aşamada, çiziminizi yapınız.

Şekil 2.2.10

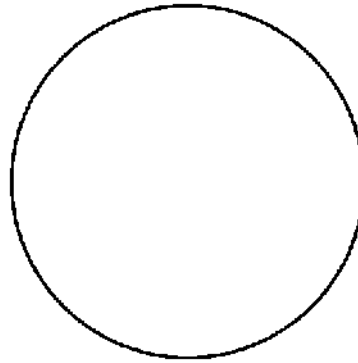
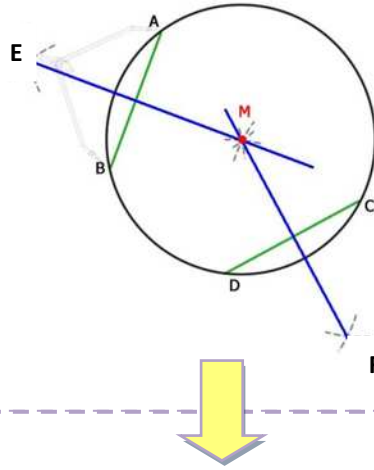
9. UYGULAMA BASAMAKLARI

Dairenin Merkezini Belirleme

- Dairenin herhangi iki noktasından, kenarlarına değen, AB ve CD kirislerini çiziniz.
- Pergeli, AB doğrusunun uzunluğu kadar açınız.
- A noktası merkez olmak üzere, pergel ile, dairenin içine ve dışına, yay çiziniz.
- Pergel açıklığını koruyarak, B noktası merkez olmak üzere, aynı işlemleri tekrarlayarak, E noktasını bulunuz.
- Pergel açıklığını koruyarak, sırasıyla, C ve D noktaları merkez olmak üzere, daire içinde ve dışında, aynı işlemleri tekrarlayarak, F noktasını bulunuz.
- E noktası ile dairenin içinde bulmuş olduğunuz noktadan geçen, bir doğru çiziniz.
- F noktası ile dairenin içinde bulmuş olduğunuz noktadan geçen, bir doğru çiziniz.
- Doğruların kesiştiği M noktası, dairenin merkezidir.

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri, kalın çiziniz.
- Noktaları belirlemek için, pergel açısını koruyunuz.

Şekil 2.2.11

10. UYGULAMA BASAMAKLARI

ÖNERİLER

Gönye ile Üçgen Çizimi

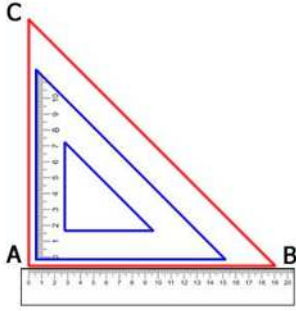
Dik Üçgen Çizimi

- Cetvelle, 4 cm uzunluğunda, bir AB doğrusu çiziniz.
- Gönyenin 90° lik kenarını kullanarak, A noktasından yukarı bir dik çizerek, C noktasını bulunuz.
- C ve B noktalarını cetvelle birleştirerek, çiziminizi tamamlayınız. (1)

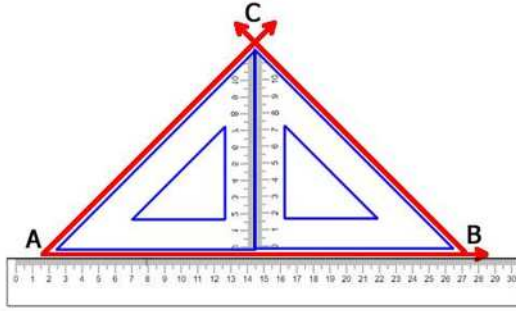
Eşkenar Üçgen Çizimi

- Cetvelle, 4 cm uzunluğunda bir AB doğrusu çiziniz.
- Gönyenin 45° lik kenarını sırasıyla, A ve B noktalarına sabitleyerek, cetvel boyunca uzatarak, çiziminizi tamamlayınız. (2)
- Çiziminizin üç kenarını ölçerek, doğruluğunu kontrol ediniz.

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Çizim yaparken, cetvelinizin hareket etmemesine dikkat ediniz

1

2

Şekil 2.2.12

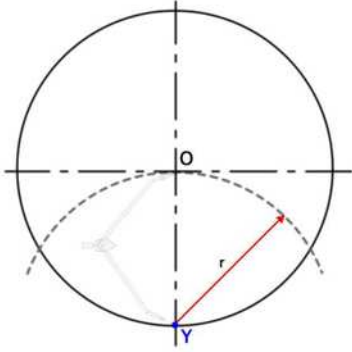
11. UYGULAMA BASAMAKLARI

Daire İçerisine Üçgen Çizimi

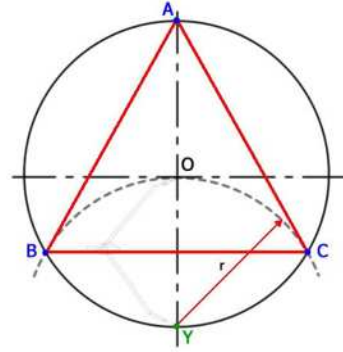
- Pergeli, dairenin yarıçapı kadar açınız.
- Y noktası merkez olmaz üzere, pergel ile, "r" yarıçapında, O noktasından geçen ve çemberi, B ve C noktalarından kesen bir yay çiziniz. (1)
- Çemberin tepe noktası A ve yayla kesiştiği B - C noktalarını cetvel ile birleştirerek çiziminizi tamamlayınız. (2)

ÖNERİLER

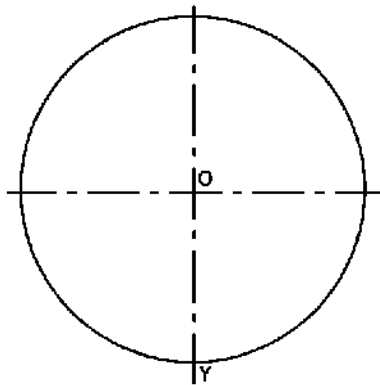
- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri, kalın çiziniz.
- Pergelinizi kaydırmadan, tek aşamada, çiziminizi yapınız.

1

2

Şekil 2.2.13

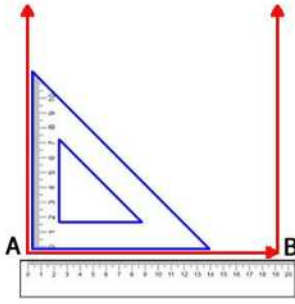
12. UYGULAMA BASAMAKLARI

Gönye ile Kare Çizimi

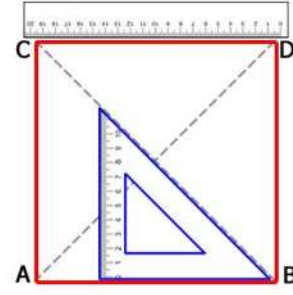
- Cetvelle, 4 cm uzunluğunda, bir AB doğrusu çiziniz.
- Gönyenin 90°lik kenarını kullanarak, A ve B noktalarından yukarı doğru, dikler çiziniz. (1)
- Gönyenin 45°lik kenarını kullanarak, A ve B köşelerinden, verev çiziniz.
- Kesişim noktaları olan C ve D'yi cetvelle birleştiriniz. (2)
- Çiziminizin dört kenarını ölçerek, doğruluğunu kontrol ediniz.

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri, kalın çiziniz.
- Çizim yaparken, cetvelinizin hareket etmemesine dikkat ediniz.

1

2

Şekil 2.2.14

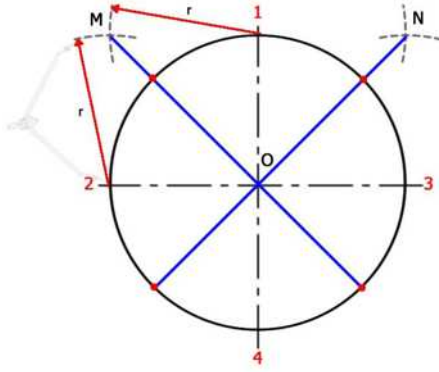
13. UYGULAMA BASAMAKLARI

ÖNERİLER

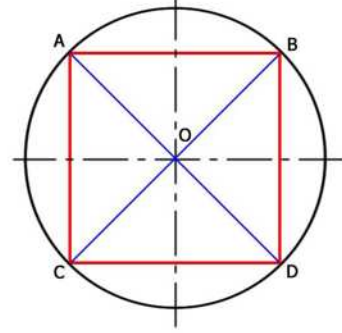
Daire İçerisine Dörtgen Çizimi

- 1 ve 2 noktası merkez olmak üzere, pergeli ile, "r" yarıçapında, daire dışında birbirini M noktasından kesen, iki tane yay çizersiniz.
- Aynı işlemi 1 ve 3 noktaları merkez olmak üzere, "r" yarıçaplı, daire dışında birbirini N noktasından kesen, iki tane yay çizerek, tekrarlayınız.
- M ve O noktaları ile, N ve O noktalarını, cetvel ile birleştirerek, uzatınız. (1)
- Çember ile kesişen A-B-C ve D noktalarını, cetvel ile birleştirerek, dörtgeni çizersiniz. (2)

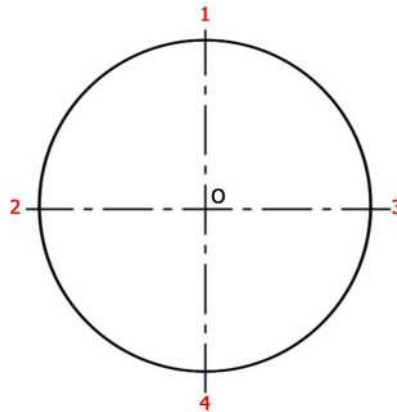
- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri, kalın çizersiniz.
- "r" yarıçapını, çember üzerinde ölçerek, belirleyiniz.
- Noktaları belirlemek için, pergeli açısını koruyunuz.

1

2

Şekil 2.2.15

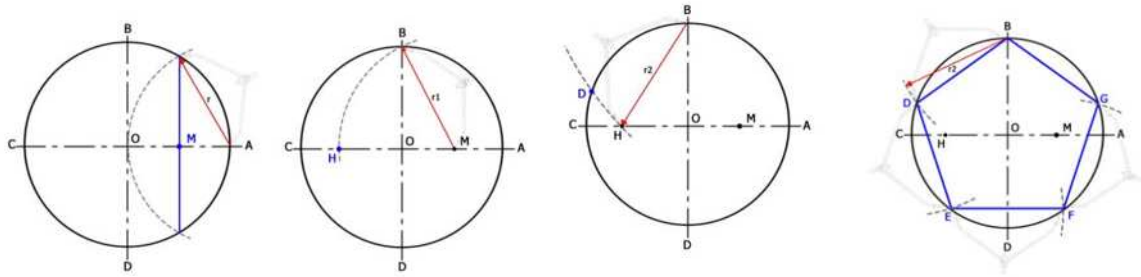
14. UYGULAMA BASAMAKLARI

ÖNERİLER

Daire İçerisine Beşgen Çizimi

- A noktasını merkez alarak, pergeli ile, "r" yarıçapında, çemberi alttan ve üstten kesen, bir yay çizin.
- Yayın çember ile kesiştiği noktaları cetvel ile birleştirerek, OA yarıçapının orta noktası olan M noktasını bulunuz. (1)
- M noktasını merkez alarak ve pergeli MB uzunluğunda açarak, yatay ekseni kesen r1 yarıçaplı yayı çizerek, H noktasını bulunuz. Oluşan BH uzunluğu, beşgenin bir kenar uzunluğunu oluşturacaktır. (2)
- B noktası merkez alarak ve pergeli BH uzunluğunda açarak, çemberi kesen bir yay çizip, D noktasını bulunuz. (3)
- Pergelin açısını bozmadan, D noktasını merkez alarak, çemberi kesen bir yay çizip, E noktasını bulunuz.
- Pergelin açısını bozmadan aynı işlemi, E ve oluşacak F noktalarında tekrarlayarak, G noktasını da bulunuz.
- Çember üzerinde oluşan B-D-E-F-G noktalarını, cetvel yardımıyla birleştirerek, beşgeni çiziniz. (4)

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri, kalın çiziniz.
- r yarıçapını, çember üzerinde ölçerek belirleyiniz.
- Noktaları belirlemek için, pergeli açısını koruyunuz.

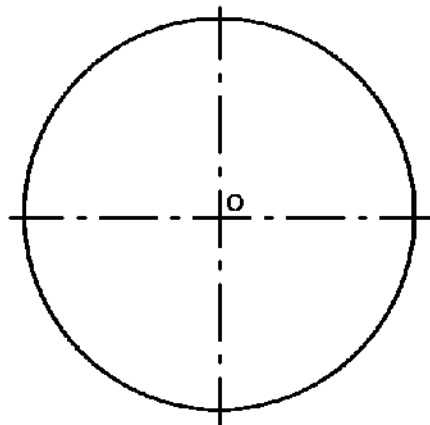

1

2

3

4

Şekil 2.2.16

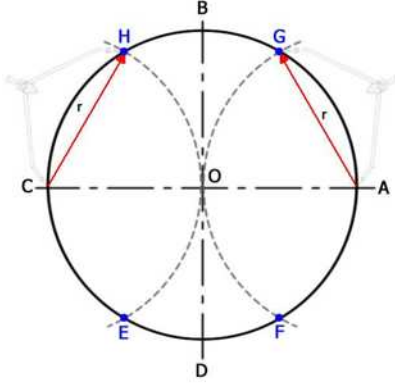
15. UYGULAMA BASAMAKLARI

Daire İçerisine Altıgen Çizimi

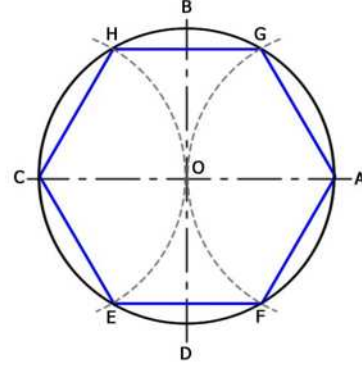
- A ve C noktası merkez olmak üzere, pergeli ile, "r" yarıçapında, O noktasından geçecek şekilde ve çemberi E-F-G-H noktalarından kesen, iki tane yay çiziniz. (1)
- Yayların çemberi kestiği noktalar, altıgenin köşelerini oluşturur. A-G, G-H, H-C, C-E, E-F ve F-A noktaları arasını, cetvel ile birleştirerek, altıgeni çiziniz. (2)

ÖNERİLER

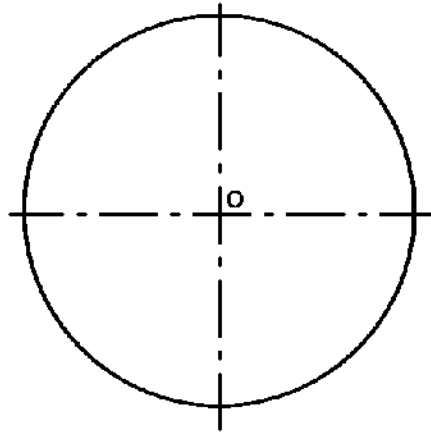
- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Yardımcı çizgileri ince, ana çizgileri, kalın çiziniz.
- "r" yarıçapını, çember üzerinde ölçerek belirleyiniz.

1

2

Şekil 2.2.17

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen derecelendirme ölçeğinde yer alan ölçütlere göre, ders öğretmeni tarafından değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız. Performans düzeylerinin puanlaması, ölçek üzerinde belirtilmiştir.

ÖLÇÜTLER	PERFORMANS DÜZEYİ			
	Çok İyi (4 Puan)	İyi (3 Puan)	Orta (2 Puan)	Geliştirilebilir (1 Puan)
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında çalışmaya hazırlar.				
2. Çalışmada kullanılacak araç gereçleri hazırlar.				
3. Gönye yardımı ile paralel doğru çizimini yapar.				
4. Pergel yardımı ile paralel doğru çizimini yapar.				
5. Doğruyu ikiye ve dörde bölme çalışmasını yapar.				
6. Doğruyu eşit sayıda parçalara bölme çalışmasını yapar.				
7. Açığı, ikiye bölme çalışmasını yapar.				
8. Dik açığı, üçe bölme çalışmasını yapar.				
9. 60°lik açı çizimini yapar.				
10. Daire çizimini yapar.				
11. Dairenin merkezini belirleme çalışmasını yapar.				
12. Gönye ile üçgen çizimini yapar.				
13. Daire içerisine üçgen çizimini yapar.				
14. Gönye ile kare çizimini yapar.				
15. Daire içerisine dörtgen çizimini yapar.				
16. Daire içerisine beşgen çizimini yapar.				
17. Daire içerisine altıgen çizimini yapar.				
18. Önerileri dikkate alarak çalışmalarını yapar.				
19. Temiz ve düzenli çalışır.				
20. Süreyi verimli kullanır.				

Değerlendirme: Ölçek 20 maddeden oluştuğu için toplam puan: $4 \times 20 = 80$ olacaktır. Bu durumda ölçekten alınan toplam puan 1,25 ile çarpılarak, 100 üzerinden puanlama sağlanacaktır.

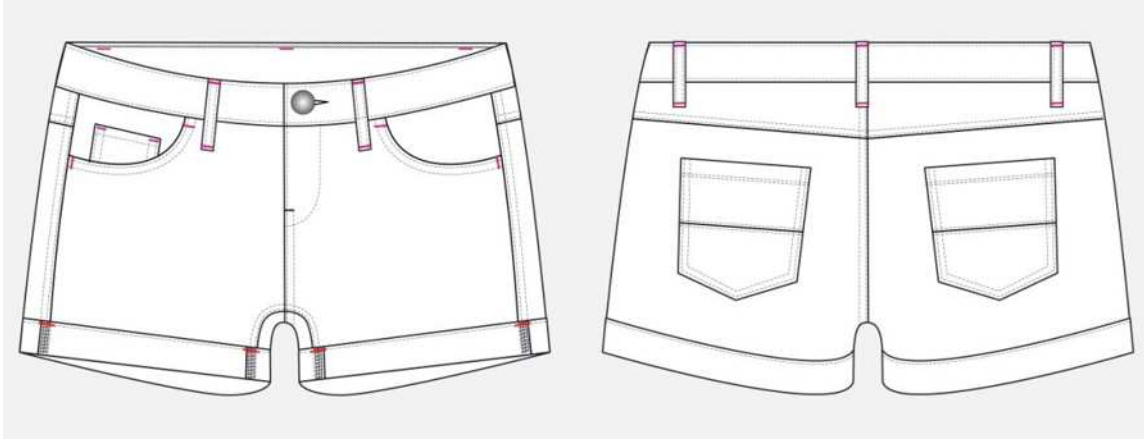

UYGULAMA FAALİYETİ 6

2.2.9. DİKİŞ GÖRÜNÜMLERİ

Makine ya da el yardımıyla, ipliğin dikilecek yüzeylerin içinden ya da arasından geçirilerek, ilmek sırası oluşturma işlemi “dikiş” olarak tanımlanmaktadır. Yüzeylerin birleştirilmesi, sağlamlaştırılması veya süslenmesi amacıyla kullanılmaktadır. Dikiş makinelerinde ve yardımcı makinelerde kullanılan dikiş tekniklerinin, teknik çizimleri mevcuttur. Dikiş türlerinin resmedilmesi, onların nasıl oluştuğunun kavranması açısından önemlidir. (Görsel 2.2.19)

Görsel 2.2.19: Dikiş görünümleri

Etkinlik

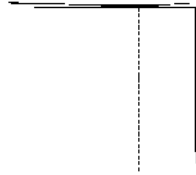

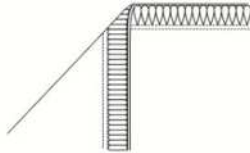
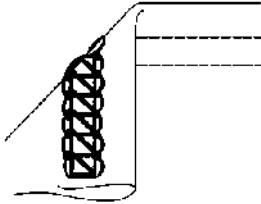

Uygulama basamaklarını ve önerileri takip ederek dikiş görünümlerinin çizimini yapınız.

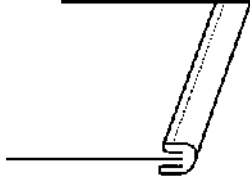
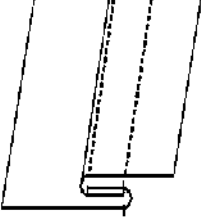
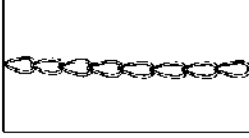
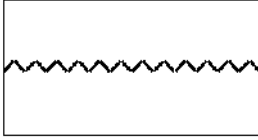
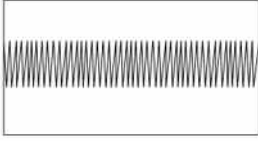
Kullanılacak Araç Gereçler

- HB Kurşun Kalem
- Takma Uçlu Kalem
- Silgi
- Düz Cetvel

Öneriler

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- Çizimlerinizi net ve düzenli yapınız.

DİKİŞ ADI	DİKİŞ GÖRÜNÜMÜ	SIRA SİZDE
<p>1- Düz Dikiş Üst iplikle alt ipliğin, ilmek yaparak oluşturduğu, dikiş türüdür. Kumaşın ön ve arka yüzeyinde aynı dikiş görünümü vardır.</p>		
<p>2- Çıma Dikişi Kumaşın ön yüzünden 1mm genişlikte yapılan, süs dikişidir.</p>		
<p>3- Gaze Dikişi Kumaşın ön yüzünden 0,5 cm genişlikte yapılan, süs dikişidir. "Yarım ayak dikişi" olarak da tanımlanmaktadır.</p>		
<p>4- Overlok Dikişi Kumaş kenarlarını tutturmak ve temiz bir görünüm sağlamak için, kenarların düzeltilerek, iplikle sarılması şeklinde yapılan dikiş türüdür. Üç, dört ve beş iplikli çeşitleri vardır.</p>		
<p>5- Reçme Dikişi Genellikle, örme kumaşların etek ucunun kıvrılarak dikilmesini sağlayan, çift iğneli dikiş türüdür. İki, üç veya dört iplikle oluşturulan çeşitleri vardır.</p>		
<p>6- Etek Ucu Baskı Dikişi Özel bir baskı ayağı kullanılarak yapılan, kenar temizleme ve baskı dikişidir. Kumaşın ön yüzünde dikiş görünümü olmazken, arka yüzeyinde, çapraz bir dikiş görünümü vardır.</p>		

<p>7- Biye Çift taraflı katlanmış kumaş şeritlerinin, süsleme ya da kenar temizleme amacıyla, ana kumaş kenarlarına yerleştirilmesiyle yapılan, kenar şerididir.</p>		
<p>8- Temiz (Fransız) Dikiş Sağlamlaştırma ve ek yerlerini gizleme amacıyla yapılan, kumaşta çift dikiş görünümü olan dikiş türüdür. Düz dikiş makinesi veya çift iğne zincir dikiş makineleri ile yapılabilir.</p>		
<p>9- Zincir Dikişi Özellikle esnek yüzeylerin dikiminde kullanılan, bir zincirin iç içe geçmiş halkaları gibi görünen, dikiş türüdür. Tek iplikli, iki iplikli ve çok iplikli çeşitleri vardır.</p>		
<p>10- Zig zag Dikişi İğnenin sağa ve sola hareketiyle meydana gelen dikiş türüdür. Kumaşın ön ve arka yüzünde aynı dikiş görünümü vardır. Kenar temizleme ve süsleme amacıyla kullanılmaktadır.</p>		
<p>11- Punteriz Dikişi Süsleme ve dikişin sökülmesini engellemek amacıyla yapılan dikiş türüdür. Kumaşın ön ve arka yüzünde aynı dikiş görünümü vardır.</p>		

Şekil 2.2.18: Dikiş görünümleri

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.		
2. Çalışmada kullanılacak araç gereçleri hazırlar.		
3. Uygulanacak çalışmanın amacını açıklar.		
4. Düz dikiş, teknik çizimini yapar.		
5. Çıma dikişi, teknik çizimini yapar.		
6. Gaze dikişi, teknik çizimini yapar.		
7. Overlok dikişi, teknik çizimini yapar.		
8. Reçme dikişi, teknik çizimini yapar.		
9. Etek ucu baskı dikişi, teknik çizimini yapar.		
10. Biye, teknik çizimini yapar.		
11. Temiz (Fransız) dikişi, teknik çizimini yapar.		
12. Zincir dikişi, teknik çizimini yapar.		
13. Zig zag dikişi, teknik çizimini yapar.		
14. Punteriz dikişi, teknik çizimini yapar.		
15. Temiz ve düzenli çalışır.		
16. Süreyi verimli kullanır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

2.3. MODELE UYGUN SİLÜET VE MALZEME SEÇİMİ

Düşünelim

Tasarımcının hayal gücünü tetikleyen noktalar nelerdir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Bir modelin tasarım özelliklerinin önemli olduğu kadar, o modeli üzerinde taşıyacak silüet, modelde kullanılacak kumaş özellikleri, aksesuarlar ve renklerin seçimi de oldukça önemlidir. Model geliştirme süreci aşamalı ve birbiri ile uyumlu ilerlemesi gereken bir süreçtir. Tasarlanacak kıyafetin duruşuna uygun seçilen silüet, aynı zamanda, kullanılacak kumaş ve aksesuar seçimini de etkilemektedir.

2.3.1. MODA TASARIMIN TANIMI VE ÖNEMİ

Moda: Bir toplumda belirli bir zaman dilimi içerisinde öne çıkan, kısa süreli olan, çabuk değişebilen, öykünme yoluyla yayılan geçici davranış, giyim tarzı ve sanat biçimleri olarak tanımlanmaktadır. Hayatın akışı içerisinde gelip geçen, yenilikler, değişiklikler ve zevklerdir.

Tasarım: Bir ürün veya hizmetin, bir sürecin ya da yapının gerçekleştirilebilmesi amacıyla ilgili projenin ya da onu oluşturan alt birimlerinin, tüm ayrıntılarını, eldeki olanaklar ve teknolojik bilgiler çerçevesinde saptayan, yaratıcı faaliyettir.

Moda tasarımı ise giyim alanında; hayal gücünün tetiklediği yaratıcılık yeteneği ile ortaya çıkan, çizimden üretime kadar giden kıyafet ve aksesuar tasarımıdır. Yeni kombinasyonlar ve ürünler ortaya çıkarmak için bilindik öğelerin farklı ve heyecanlı bir şekilde birleştirilmesidir.

Moda, vazgeçilmez bir ihtiyaç ve yaşam biçimidir. Moda tasarımı, toplumun farklı kesimlerinde, özellikle genç bireylerin sıra dışı ve farklı olma ihtiyacını karşılamak üzere oluşmuştur. Bu ihtiyaç, zamana göre değişiklikler göstermektedir. Bu nedenle ortaya çıkan moda akımları, tamamen toplumun beğenisi ve toplumda kabul görülme ile alakalıdır. Moda tasarımındaki yenilik ve farklılık olgusu, moda ile ilgilenen bireyler için vazgeçilmez bir tutku haline gelmiştir. Moda trendlerinin takip edilmesi ile kişi, kendine özgü stiller geliştirmekte ve farklı tarzlara ulaşabilmektedir.

Tasarılma sürecinde, zihindeki tasarımın kâğıda aktarılması, farklı şekillerde olabilmektedir. Bunlar:

- **Taslak (Eskiz) Çizim:** Bir tasarımın ilk aşaması olup, yeni fikrin ana hatlarıyla, elle çizimdir. Seçilen tema ya da konseptte göre, genellikle eskiz şeklinde yapılan çizimlerdir. Taslak çizimde ilham veren imgenin, objenin, bazen bütünü, bazen küçük bir detayı çizime aktarılır. Bu çizimler zaman içerisinde değişebilir. Üzerinde oynanılarak istenilen forma ulaşılan kadar, tekrar çizilebilir. Taslak çizimlerinden bazıları geliştirilerek, koleksiyon hazırlamada kullanılır. (Görsel 2.3.1)

Görsel 2.3.1: Taslak çizim

- **Artistik Çizim (Moda İllüstrasyonu):** Zihindeki tasarımın renk ve doku kullanılarak, teknik detaya inilmeden görsel olarak sunulmasıdır. Bilgisayar programları ya da elle çizim yapılabilir. Hareketli ve enerjik silüetler üzerinde, giysinin tüm detaylarını göstermekten çok, cazip ve çekici göstermeyi amaçlar. (Şekil 2.3.1)

Şekil 2.3.1: Artistik çizim

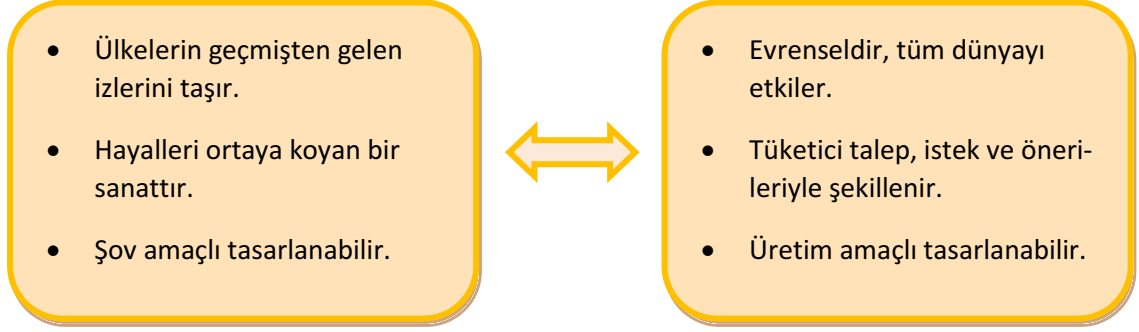
- **Teknik Çizim:** Üzerinde tasarlanan ve üretimi yapılacak giysinin, tüm teknik özelliklerinin yer aldığı çizimlerdir. Tasarımcı ile üretici, müşteri ve kullanıcı arasında görsel iletişim ve bilgi aracıdır. Silüet üzerinde ya da serbest olarak, bilgisayar programları aracılığı ile çizildiği gibi elle de çizilebilir. (Görsel 2.3.2)

Görsel 2.3.2: Teknik çizim

Moda tasarımı, giyim sektörünün lokomotifi olup, üretim ve satışa yön veren ve devamını sağlayan en önemli faktördür. Yıl içerisinde, mevsimlerle birlikte şekillenen iki, hatta dört sezon yenilenen moda, insanları alışverişe iter. Bir, iki yıl öncesinden, gelecek sezonların giysi, çizgi, renk, doku ve aksesuarları tasarlanır. Bu tasarımlar ışığında, tekstil üretimi, giysi üretimi, aksesuar üretimi ile bunlarla bağlantılı pek çok alanda tedarik, üretim, reklam, tanıtım ve pazarlama çalışmaları yapılır. Moda alanındaki hareketlilik, ülke ekonomisinin canlılığını sürdürmesine, pek çok insanın iş sahibi olmasına katkı sağlar.

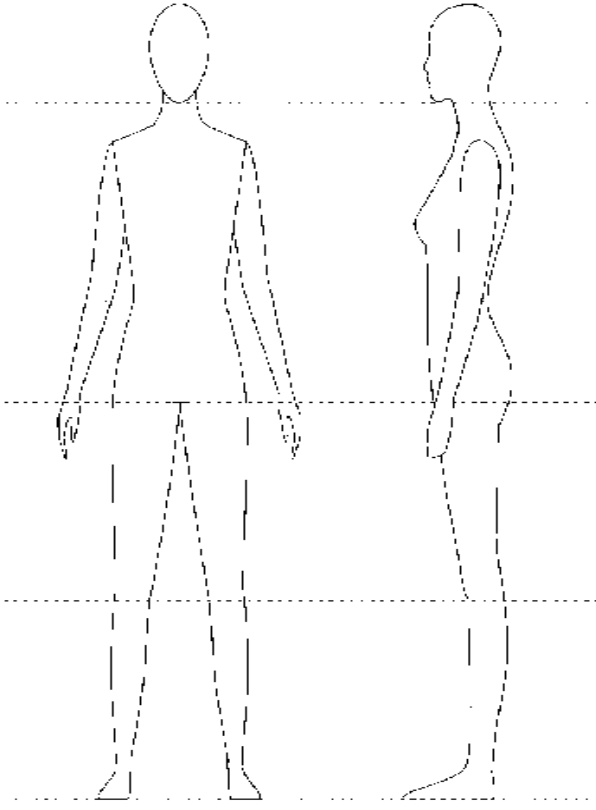
Moda Tasarımın Zıtlıkları

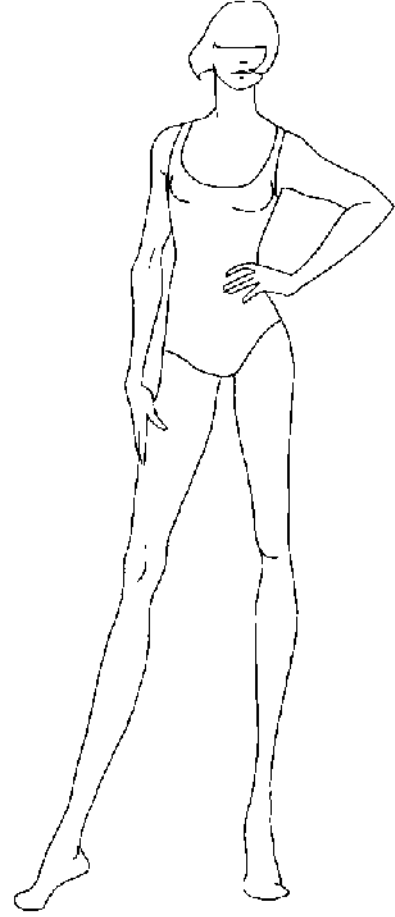
2.3.2. SİLÜET SEÇİMİ YAPARKEN DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

Silüet, bir nesnenin yalnız dış çizgileri ile gösterilmesiyle oluşan moda figürüdür. Silüet, aynı zamanda giysi tasarlanırken kullanılan, düzenlenmiş insan bedeni çizimidir. İnsan vücudu orantısız olarak 7 - 7,5 baş uzunluğundadır. (Görsel 2.3.3) Moda figürü olarak kullanılacak olan silüetler, özellikle bacak kısımları uzatılarak, 1/9 - 1/13 aralığındaki oranlarda çizilmektedir. (Şekil 2.3.3) Silüetin uzunluk ve şekilleri, moda ile paralel olarak değişiklik göstermektedir. Silüet seçimi yaparken, dikkat edilmesi gerekenler:

- Seçilen silüet dengeli olmalıdır. Vücudu, eşit şekilde boydan bölerek inen hat, yere basan ayağın bileğinden, bacaklar açık duruyorsa, tam ortasından geçmelidir.
- Çizimin amacına uygun silüet seçilmelidir. Teknik çizim için daha doğal duruşta ve gerçekçi, artistik çizim için ise stilize silüetler tercih edilmelidir.
- Hangi yaş ve cinsiyete göre giysi tasarlanıyorsa, ona uygun silüet seçilmelidir. Kadın, erkek, genç, çocuk vb. silüetleri gibi.
- Tasarlanacak giysiye uygun silüet seçilmelidir. Kalem etek için, bacaklar kapalı; pantolon için, iki yana açık duruş gibi.
- Giysinin detaylarını gösterecek şekilde pozlanmış silüet seçilmelidir. Örneğin: Giysinin yan tarafındaki bir detayı göstermek için, yan dönmüş silüet gibi.
- Tasarlanan giysinin arkasında bir detay varsa, aynı silüetin hem ön hem arka görünümü birlikte kullanılmalıdır.
- Silüet, giysiyle birlikte tasarlanan aksesuarları da (bilezik, şapka vb.) sergileyecek şekilde seçilmelidir.

Görsel 2.3.3: Teknik çizim silueti (Szkutnicka, 2011, s.21)

Şekil 2.3.3: Artistik Çizim Silueti

2.3.3. HAYAL GÜCÜ TETİKLEME NOKTALARI

Tasarımcılar, sürekli olarak yeni ve öncekilerden farklı modeller tasarlarlar. Sanatla ilgili her alanda olduğu gibi, onları harekete geçiren, onlara ilham veren kaynaklara ihtiyaç duyarlar. Bu, bazen mimari bir eser olabilir, bazen ise doğada gördüğü canlı veya cansız nesnelere olabilir. (Görsel 2.3.4)

Tasarımın ilk aşaması: 'Araştırma'dır. Tasarımcı, koleksiyonunda kullanacağı kumaş, aksesuar vb. somut malzemeleri ve tasarımının temasını oluşturacak esin kaynaklarını araştırır. Bunun için tasarımcının iyi bir gözlemci olması, detaylı bilgi toplaması, bilgileri kaydetmesi ve gruplandırması gerekir.

Görsel 2.3.4: Hayal gücünü tetikleyen noktalar

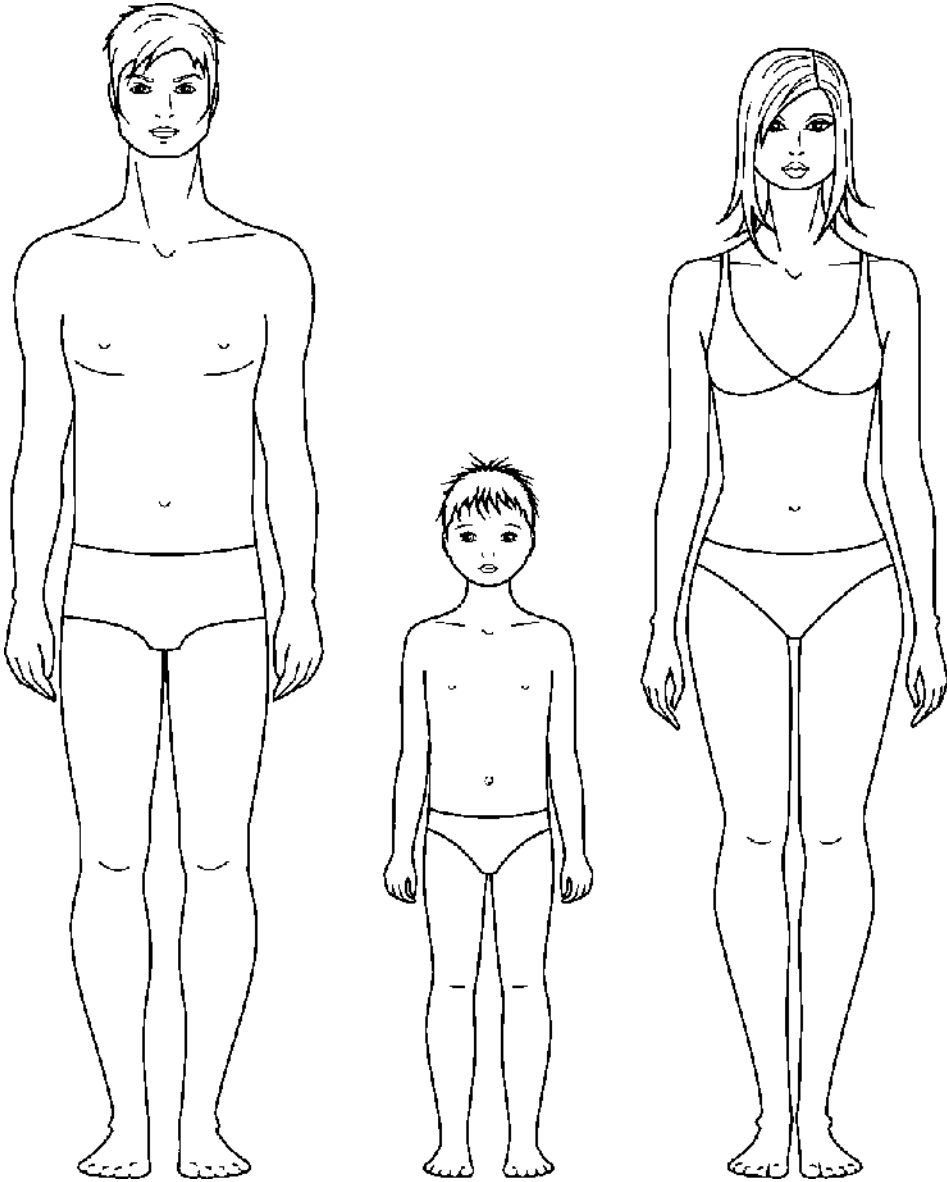

2.3.4. SİLÜET DURUŞ ŞEKİLLERİ

Teknik çizim silüetleri, üretimi yapılacak giysinin tüm detaylarını vermek, tasarımcı ile üreticiden tüketiciye kadarki zincirde, görsel iletişim sağlamak için kullanılır. 1/8 baş oranında, hareketsiz ve abartısız bir duruşa sahip hazırlanmış, gerçek insan vücut hatlarına uyumlu silüetlerdir. Üretimi yapılacak giysinin tüm detaylarını göstermek amacıyla, ön ve arka silüetleri birlikte kullanılır.

Artistik çizim silüetleri, giysinin podyum duruşunu sergilemek, giysiyi çekici göstermek için kullanılır. Artistik çizim silüetleri hareketli, akıcı ve enerjik duruşa sahiptir. Bu silüetlerin boyları, 1/9 ile 1/13 baş oranları arasında uzatılmış, hatları değiştirilmiştir. Böylece silüetlere daha ince, uzun ve zarif görünüm kazandırılmıştır. Podyum duruşuna sahip silüetlerin kol ve bacak mesafeleri açıktır. Böylece giysilerin, model ve detayları daha rahat sergilenebilmektedir. Giysi tasarlanırken, giysinin ve kullanılan silüetin duruşu, uyum sağlamalıdır.

Kadın silüetleri, ince, uzun ve zarif; erkek silüetleri, uzun, yapılı ve sert, çocuk silüetleri ise yuvarlak hatlara sahiptir. (Görsel 2.3.8)

Görsel 2.3.8: Erkek, çocuk ve kadın silüeti

UYGULAMA FAALİYETİ 7

2.3.5. MODELE UYGUN SİLÜET SEÇİMİ

Tasarım yaparken modelin güzel, farklı, çarpıcı görünebilmesi ya da detaylarını en iyi şekilde gösterebilmesinde en önemli faktör, silüettir. Doğru bir silüet seçimi, modeli çarpıcı gösterirken, yanlış seçim ise sönük gösterebilir.

Tasarımcı, çizimini yapacağı modele göre var olan silüetlerden uygun olanı seçebileceği gibi farklı teknikler kullanarak, silüeti kendisi de çizebilir. Teknik ya da artistik silüetler, yapılacak çizimin amacına göre kullanılır. Bu silüetlerin tasarıma uygun, detayları göstermeye yönelik duruş ve harekete sahip olanları seçilir. Yine tasarımın özelliğine göre ön, arka ve yan duruşa sahip olanları da birlikte kullanılabilir. Eğer özel bir grup için tasarım yapılıyorsa, grubun fiziksel özelliklerini taşıyan silüetler oluşturulur. Takı ve aksesuar tasarımlarında ise, silüetler, buna uygun duruş formunda olmalıdır. Örneğin: Şapka için sadece baş, ayakkabı için ayak kısımları kullanılabilir.

Silüetler orantılı çizimler olduğu için, tasarım sırasında kolay ve hatasız çizimlerin yapılmasını sağlar. Silüetler çeşitli duruş şekillerine sahiptirler. Tasarlamak istenilen kıyafete, en uygun olan tercih edilmelidir.

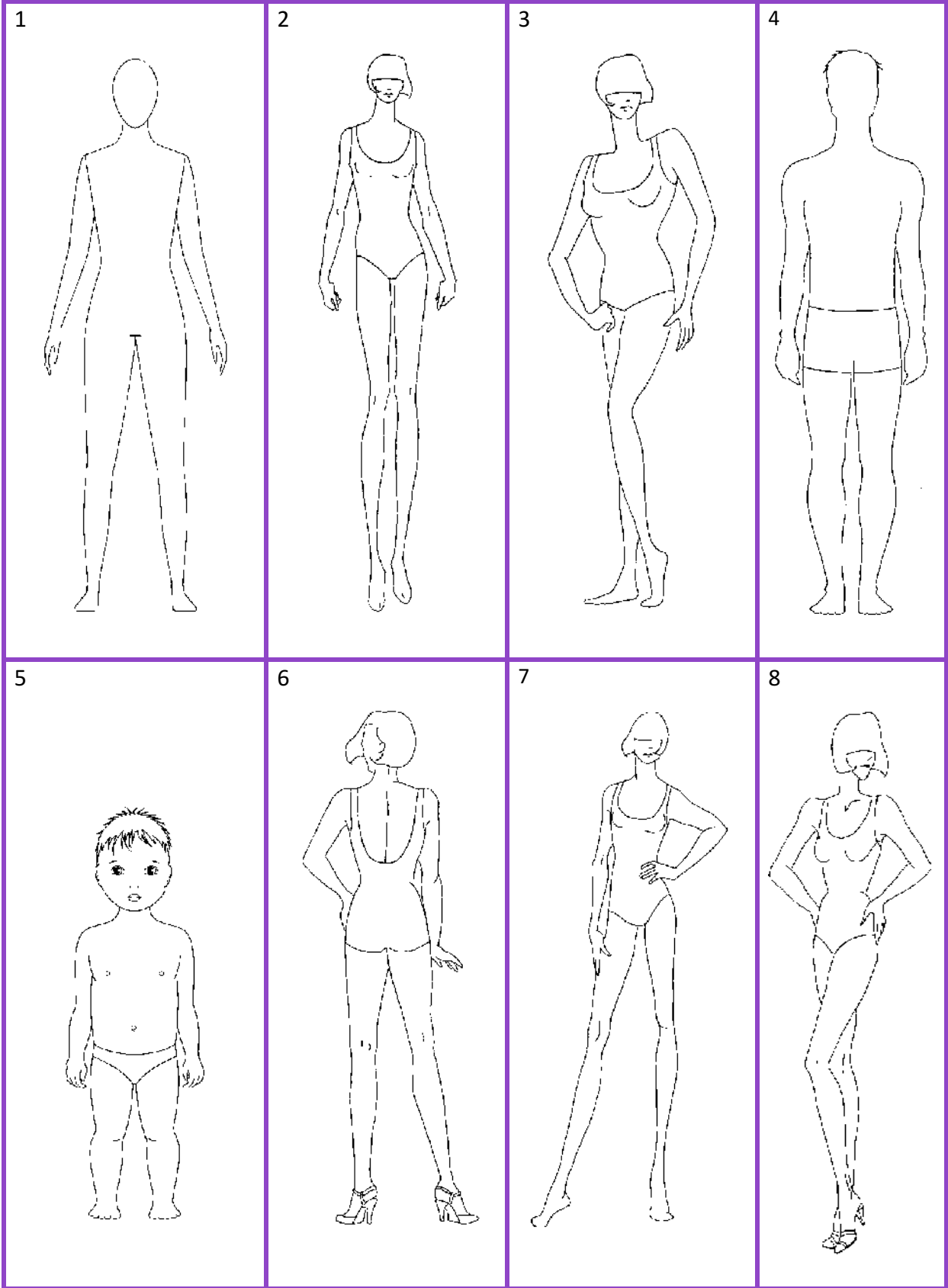

Etkinlik

Uygulama basamaklarını ve önerileri takip ederek silüet ve model eşleştirmelerini yapınız.

UYGULAMA BASAMAKLARI	ÖNERİLER
<p>Silüet panosunda teknik, duruş, cinsiyet ve yaş olarak, farklı silüet çeşitleri verilmiştir. Model panosunda ise farklı giysi modelleri yer almaktadır.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modellere uygun silüetleri belirleyip, eşleştirme tablosuna yazınız. ➤ Açıklama kısmına, silüeti seçim nedeninizi yazınız	<ul style="list-style-type: none"> • Aynı silüeti birkaç kez kullanabilirsiniz.

Tablo 2.3.1: Siluet tablosu

Görsel 2.3.9: Siluetler

Tablo 2.3.2: Model tablosu

1		2		3	
4		5		6	
7		8		9	
10		11		12	
13		14		15	

Görsel 2.3.10: Modeller

Tablo 2.3.3: Siluet ve model eşleştirme tablosu

EŞLEŞTİRME TABLOSU		
MODELLER	SİLÜETLER	AÇIKLAMA
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmanın amacını açıklar.		
2. Siluet panosundaki silüetleri inceler.		
3. Model panosundaki giysileri inceler.		
4. Siluet ve model eşleştirmelerini doğru olarak yapar.		
5. Silueti seçim nedenlerini yazar.		
6. Süreyi verimli kullanır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

2.3.6. MODELE UYGUN BELİRLENEN MALZEMELERİ SINIFLANDIRMA

Gelişen teknoloji, endüstrideki yenilikler, toplumların modaya verdiği önem ve artan üretim, giysilerde kullanılan kumaş ve malzemelerin çeşitlenmesini sağlamıştır. Bu çeşitlilik tasarımcıları özgün ve yaratıcı kılmıştır. Tasarımcı, ilham aldığı malzemeleri bir araya getirerek listeler ve kullanabileceği malzemeleri sınıflandırır.

Modele uygun malzemeler iki grupta sınıflandırılır. Bunlar:

- Ana Malzemeler
  - Kumaşlar
- Yardımcı Malzemeler
  - İplik
  - Kumaş Yapılı Olan Yardımcı Malzemeler
  - Metal Yapılı Olan Yardımcı Malzemeler
  - Plastik Yapılı Olan Yardımcı Malzemeler
  - Doğal Yapılı Olan Malzemeler

Görsel 2.3.11: Malzemeleri sınıflandırma

a) Ana Malzemeler

Kumaş: İplik ve liflerin belirli işlemlerle bir araya getirilmesi sonucu oluşturulan dokuma, örme ve su geçirmez yüzeyler olarak tanımlanır. Kumaş bir giysinin ana malzemesidir. Bu yüzden kumaş seçimi bir tasarımın geliştirilmesinde en önemli unsurdur. Kumaşın dokusu, çizimlerde incelik, kalınlık, matlık, yumuşaklık, ağırlık, hafiflik gibi özellikleri ile anlatılmalıdır. Örneğin: Yazlık bir elbise tasarımında, yumuşak ve hafif kumaş dokusu çizilmelidir. (Görsel 2.3.12, 2.3.13)

Görsel 2.3.12: Modelin rengini belirleme

Görsel 2.3.13: Modele uygun kumaş seçimi

Kumaşlarda renk seçimi de son derece önemlidir. Mevsim, vücut şekli, giysinin modeli, giysinin kullanılacağı yer gibi birçok etken, renk seçimine etki etmektedir. Örneğin: Mezopotamya'daki uygarlıklarda zengin ve yoksul halk, aynı tarz kıyafetleri giyerlerdi. Fakat zenginler, aradaki farkı göstermek için kıyafetlerini renkli ve parlak kumaşlardan hazırlamışlardır. Günümüzde ise abartılı, parlak ve renkli kıyafetleri, sahne sanatçıları görebiliriz.

Bir fikir doğrultusunda hazırlanan hikâye panosuna bakıldığında, kumaş seçimi hakkında bilgi sahibi olunabilir. Kumaşın rengi ve dokusu tasarımcıya ilham verir ve sıra dışı tasarımlar ortaya çıkabilir.

“Çok gösterişli bir kumaş, sade bir tasarım veya sade bir kumaş, çok gösterişli bir tasarım” tasarımcının mesajını daha net ortaya koymaktadır. Seçilen kumaşın dokusunun, renginin ve çizgilerinin tasarıma uygun olması beklenir. Birden fazla kumaş kullanılması durumunda, birbiriyle ilişkilendirilen, benzer yapıda kumaşlar seçilmelidir. (Görsel 2.3.14)

Görsel 2.3.14: Kumaş seçimi

b) Yardımcı Malzemeler

Dikim aşamasında, modele eklenen her türden malzemeye “Yardımcı Malzemeler” adı verilir. Tasarımda kullanılacak yardımcı malzemelerin seçiminde, bir mimari yapının motifleri veya ünlü tablolarındaki şekiller esin kaynağı olabilir. Yapılacak her süsleme, o tasarımın daha da ön plana çıkmasını sağlar. Tasarımın tümüne uygulanabileceği gibi, sadece cep, yaka, manşet veya etek uçlarına da uygulanabilir. Kullanılacak yardımcı malzemelerin, kumaşın dokusuna, rengine ve tasarımın ruhuna uygun olması beklenir. Yardımcı malzemeler:

- Model ile bütünlüğünü sağlamak,
- Modelin kullanım özelliklerini arttırmak,
- Modelin kullanımını kolaylaştırmak,
- Modeli, görsel açıdan zenginleştirmek ve süslemek amacıyla kullanılır.

Yardımcı malzemeler yapıları bakımından dört grupta incelenebilir.

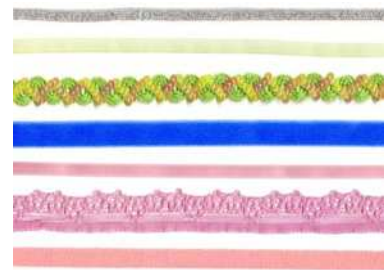
- 1- **Kumaş Yapılı Olan Yardımcı Malzemeler:** Tela, astar, vatka, biye, kurdele, sutaşı, fisto, dantel, şerit, kordon, püskül, applike, arma vb. gibi hammaddesi iplik ve kumaş olan malzemelerdir. (Görsel 2.3.15, 2.3.16, 2.3.17)

Görsel 2.3.15: Dar şerit dokumalar

Görsel 2.3.16: Dantel, fisto

Görsel 2.3.17: Su taşı, şerit

- 2- Metal Yapılı Olan Yardımcı Malzemeler:** Düğme, fermuar, kuşgözü, rivet, çıt çıt, zincir, agraf, kanca, kemer tokası vb. gibi, metal içerikli malzemelerdir. (Görsel 2.3.18, 2.3.19, 2.3.20)

Görsel 2.3.18: Kemer tokası vb.

Görsel 2.3.19: Agraf, çıt çıt

Görsel 2.3.20: Rivet, düğme

- 3- Plastik Yapılı Olan Yardımcı Malzemeler:** Pul, boncuk, inci, payet, lastik, yapışkanlı taş vb. gibi plastikten üretilmiş malzemelerdir. (Görsel 2.3.21)

Görsel 2.3.21: Plastik yapılı aksesuarlar

- 4- Doğal Yapılı Yardımcı Malzemeler:** Kuş tüyü, hayvan derileri, kürkler, kemikler, madensel taşlar, ahşap aksesuarlar vb. gibi, doğal yapılı olan malzemelerdir. Bitkisel, hayvansal ve madensel yapıdadırlar. (Görsel 2.3.12, 2.3.24, 2.3.25)

Görsel 2.3.23: Tüyler

Görsel 2.3.24: Kürkler

Görsel 2.3.25: Doğal yapılı taşlar

Bilgi Notu

Bazı malzemelerin üretiminde farklı yapı bileşeni olduğu için, her grupta çeşitleri bulunabilir. Örneğin: Düğmenin kemik, plastik, metal ve kumaş; fermuarın ise metal ve plastik dişli çeşitleri vardır.

Görsel 2.3.22: Fermuar, düğme

2.3.7. MODELE UYGUN MALZEMELERİ TOPLAMA

Modele uygun malzeme toplama aşamasında;

- Model bütün ayrıntılarıyla düşünülmelidir.
- Modelin özellikleri belirlenmeli ve malzemelerin gerekli özellikleri analiz edilmelidir. (Görsel 2.3.26)
- Kumaş, iplik, aksesuar vb. araştırması yapılmalı ve aday malzemeler seçilmelidir. (Görsel 2.3.27)
- Aday malzemelere yenileri eklenerek, bu süreç geliştirilmelidir. (Görsel 2.3.28)
- Tasarımcı, odağını küçülterek tasarımına uygun olan malzemeleri seçmelidir.

Görsel 2.3.26: Kumaş seçimi

Görsel 2.3.27: Kumaşa uygun iplik seçimi

Görsel 2.3.28: Kumaşa uygun düğme ve fermuar seçimi

2.3.8. MALZEME KARTELASI OLUŞTURMA

Kartelâ, bir alanla ilgili ön çalışma yapmak için, alana ait küçük örneklerin, parçaların bir arada bulunduğu, tanıtmâ, görselleştirme, fikir verme amacıyla hazırlanmış listeler olarak tanımlanabilir. Farklı alanlarda kullanılmaktadır. Malzeme kartelâsını hazırlarken:

- Modele uygun seçilen malzemeler, bir araya getirilir. (Görsel 2.3.29)
- Malzemeler renk, doku, yapı bakımından incelenerek gruplandırılır.
- Görsel ve estetik bir görünüm ile malzemeler yerleştirilir.

Görsel 2.3.29: Modele uygun malzemeleri bir araya getirme

UYGULAMA FAALİYETİ 8

Etkinlik

Seçeceğiniz bir tema doğrultusunda 50x70 cm lik bir zemin üzerine hikâye panosu oluşturunuz.

- Size ilham veren bir temayı araştırın. Dergiler, gazeteler, fotoğraflar, mimari eserler, sergiler ve doğadan faydalanabilirsiniz.
- Temanızla ilişkilendirdiğiniz görselleri, doğada bulunan yaprak, taş, maden vb. aksesuar, iplik ve süsleme malzemelerini toplayınız.
- Sezon ve temanıza uygun, kumaşları ve renkleri belirleyiniz.
- Seçtiğiniz tasarım temasını özetleyen, hikâye panosunu tamamlayınız.
  - Arkadaşlarınızla topladığınız malzemeleri karşılaştırarak, paylaşımda bulunabilirsiniz.

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen derecelendirme ölçeğinde yer alan ölçütlere göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız. Performans düzeylerinin puanlaması, ölçek üzerinde belirtilmiştir.

ÖLÇÜTLER	PERFORMANS DÜZEYİ			
	Çok İyi (4 Puan)	İyi (3 Puan)	Orta (2 Puan)	Geliştirilebilir (1 Puan)
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.				
2. Çalışmada kullanılacak araç gereçleri hazırlar.				
3. İlham alınan temayı belirler.				
4. Çalışma için gerekli olan araştırmaları yapar.				
5. Çalışmada kullanılacak malzemeleri toplar.				
6. Çalışmada kullanılacak kumaş ve renkleri belirler.				
7. Toplanan malzemeleri gruplandırır.				
8. Temayı özetleyen hikâye panosunu oluşturur.				
9. Temiz ve düzenli çalışır.				
10. Süreyi verimli kullanır.				

Değerlendirme: Ölçek 10 maddeden oluştuğu için, toplam puan: $4 \times 10 = 40$ olacaktır. Bu durumda, ölçekten alınan toplam puan, 2,5 ile çarpılarak 100 üzerinden puanlama sağlanacaktır.

2.4. SİLÜET ÜZERİNDE MODEL GELİŞTİRME

İnceleyelim

- 1- Moda dergilerini, mağaza vitrinlerini ve dolabınızdaki giysileri inceleyerek farklı giysi modelleri hakkında fikir ediniz.
- 2- İnternet üzerinden, web sayfası ve bloglardan giysi modellerini inceleyiniz.

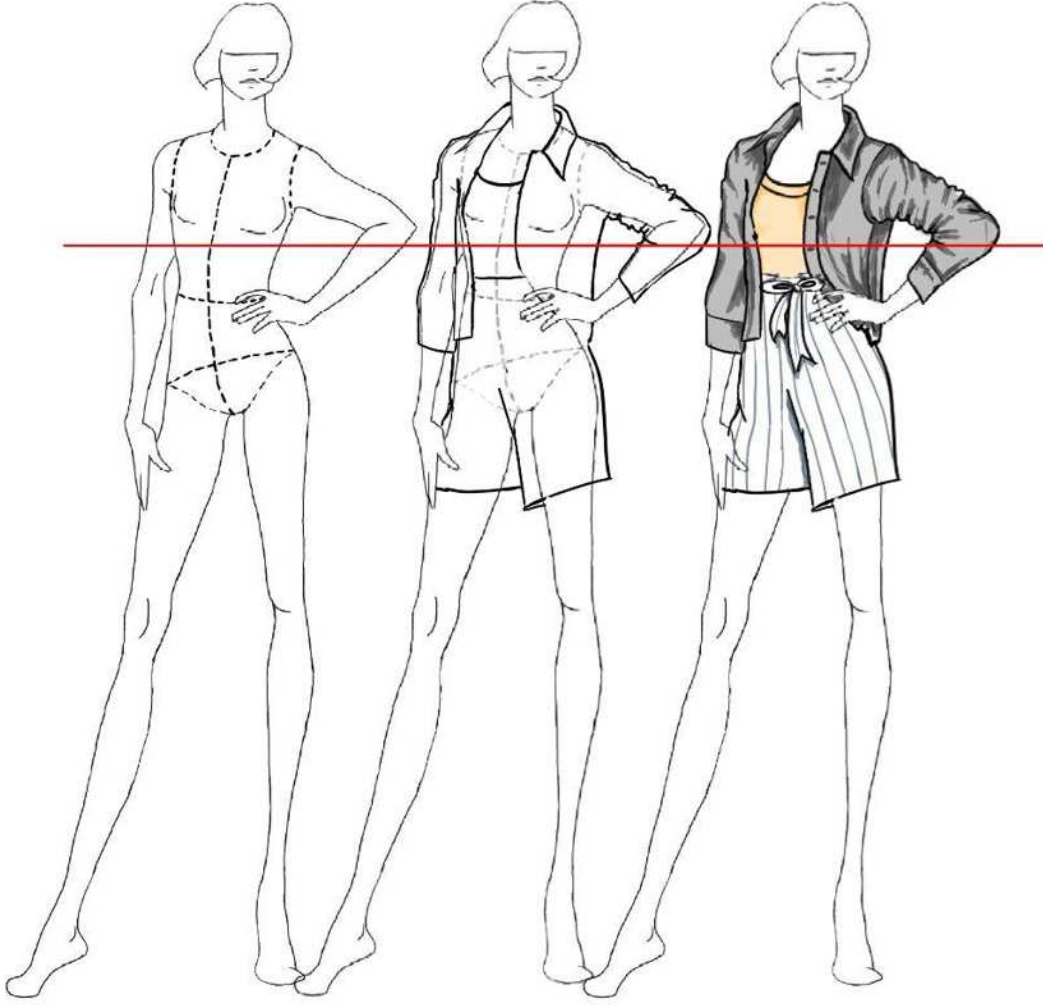
Tasarımcı, bir modeli oluşturmadan önce, zihnindeki tasarlama arzusuna uygun, hazırlıklar yapar. Kendisine ilham veren bir fikirden yola çıkarak, belirli aşamalardan geçer ve tasarımını oluşturur.

Tasarımın en önemli ögesi “insan”dır. Tasarımda, giysinin kişiye uygunluğu, işlevselliği, kişiyi iyi tanımakla ve hareket alanını bilmekle mümkündür. Tasarımcının hitap ettiği kişinin ve tüketici gruplarının istekleri, model geliştirme sürecini şekillendirir.

Tasarımcı model geliştirirken sosyal, kültürel, teknolojik, ekonomik ve estetik değerlerden etkilenir. Bu değerler zamana göre değişiklik göstermektedir.

2.4.1. SİLÜET ÜZERİNE MODEL GELİŞTİRME İŞLEM BASAMAKLARI

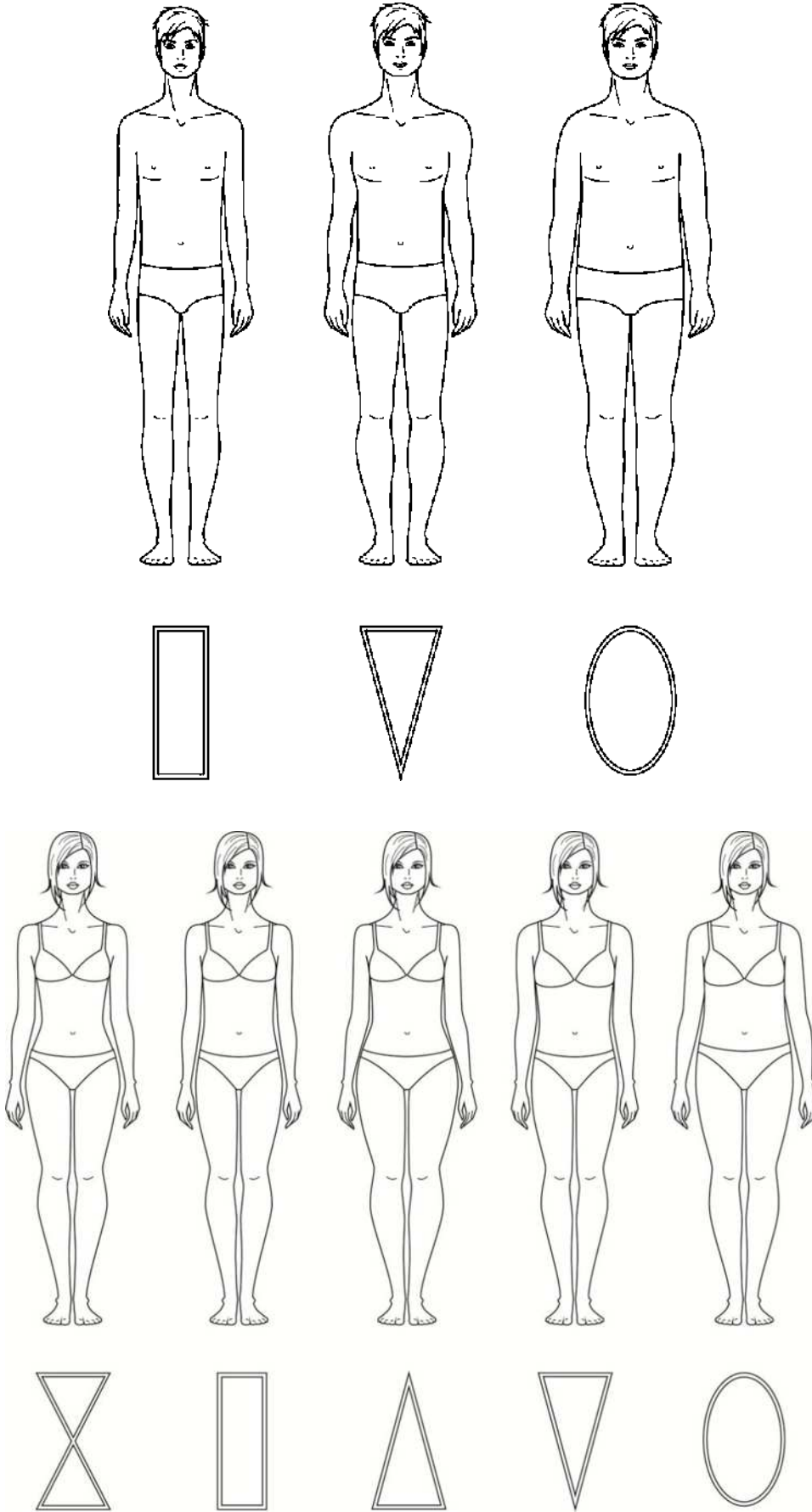
1. Tasarlanacak modelin detaylarına uygun duruşta, silüet seçilmelidir.
2. Silüetin ön ortası ve arka ortası, eksen çizgisi ile işaretlenmelidir.
3. Ana hatlar, kalın ve net; yardımcı çizgiler, ince çizilmelidir.
4. Giysi modeli, silüetin üzerine giysinin formu (dar, normal, bol) dikkate alınarak giydirilmelidir.
5. Çizimde, kıyafetin silüet üzerine yapışık gibi durmaması için, bir miktar, silüetin dışından çizilmelidir.
6. Giysi ve parçalarının boyları, silüet bedeniyle orantılı çizilmelidir.
7. Bedenden başlayarak çizim yapılmalıdır. Genel hatlardan özele, büyük parçalardan detaylara doğru çizilmelidir.
8. Yaka, omuz ve kolların yerleri, modele uygun bir şekilde tespit edilmelidir.
9. Kapanma payı genişliği, tekniğe ve kullanılacak malzemeye(fermuar, düğme vb.) göre ayarlanmalıdır.
10. Ana parçalar çizildikten sonra detaylar ve aksesuarlar çizilmelidir. (Şekil 2.4.1)

Şekil 2.4.1: Model geliştirme aşamaları

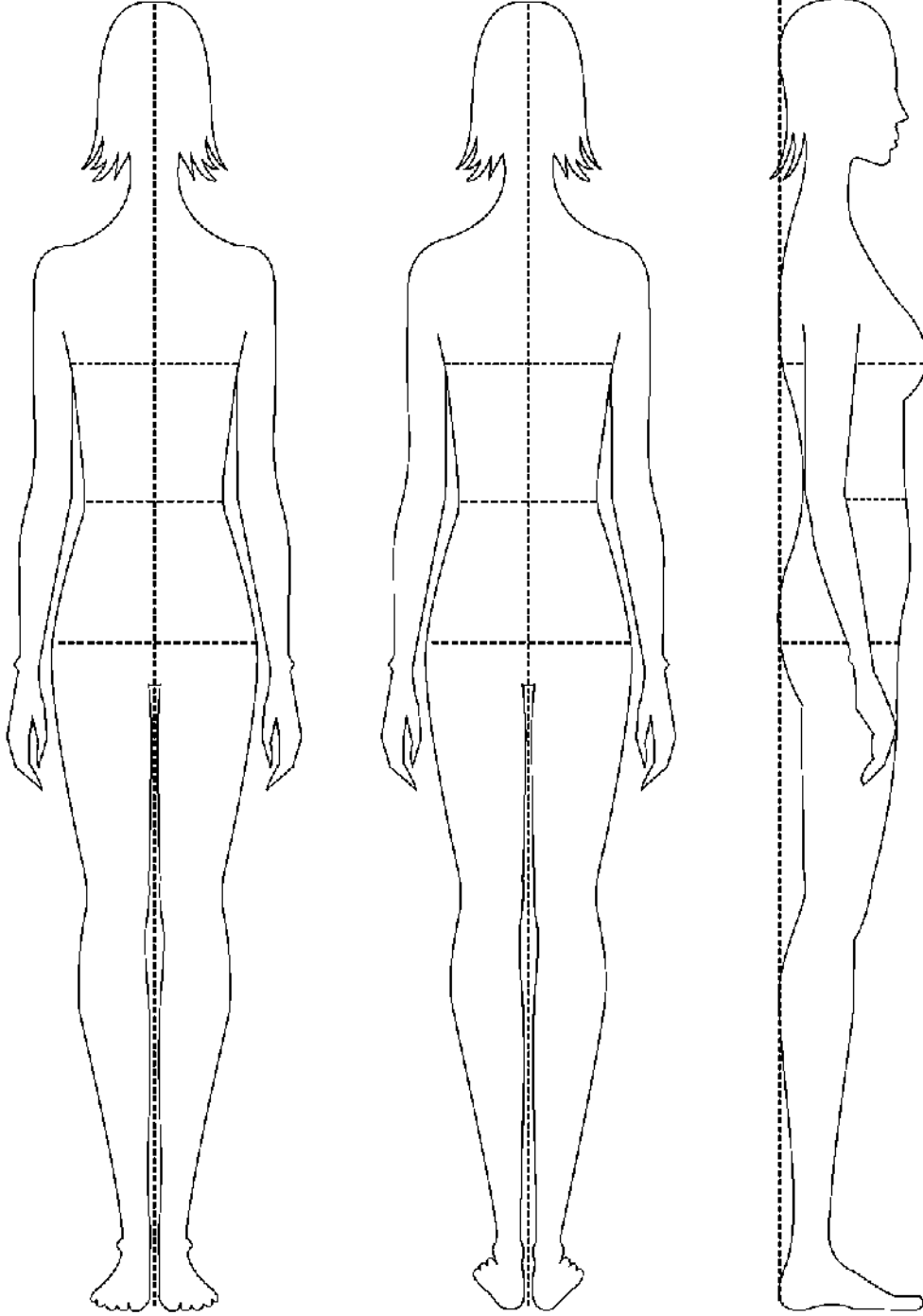
2.4.2. SİLÜET ÜZERİNE MODEL GELİŞTİRMEDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- 1- Tasarım öğeleri ve prensipleri kullanılarak, kıyafetin en çarpıcı özellikleri vurgulanmalıdır.
- 2- Sade bir kumaş ile “çarpıcı bir tasarım” veya çarpıcı bir kumaş ile “sade bir tasarım” dengesi kurulmalıdır.
- 3- Tasarım üzerindeki süslemeler ve aksesuarlar, uyumlu bir şekilde yerleştirilmelidir.
- 4- Modelin parçaları birbiri ve bütün ile uyumlu olmalıdır.
- 5- Giysi modelinde eğer kapanma payı çizilecekse, bunda cinsiyet göz önünde bulundurulmalıdır.
- 6- Giysinin kapanma payı, klasik giyimde kadınlar için, sağdan sola; erkekler için, soldan sağa kapanır. Spor ve unisex giyimde kapanma payının kapanışı değişebilir.
- 7- Moda figürleri ince uzun çizildiğinde, insan figürüne göre daha zarif, hareketli ve etkileyicidir.
- 8- Model geliştirilirken tüm insan vücut tipleri de göz önüne alınmalıdır. (Görsel 2.4.1)

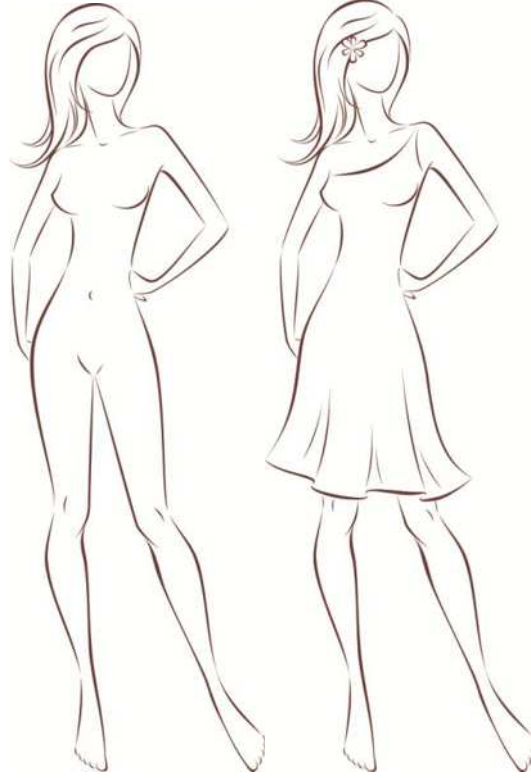
Görsel 2.4.1: Erkek ve kadın vücut tipleri

9- Modelin detaylarını yerleştirmek için ön-arka ortası işaretleri önemlidir. (Şekil 2.4.2)

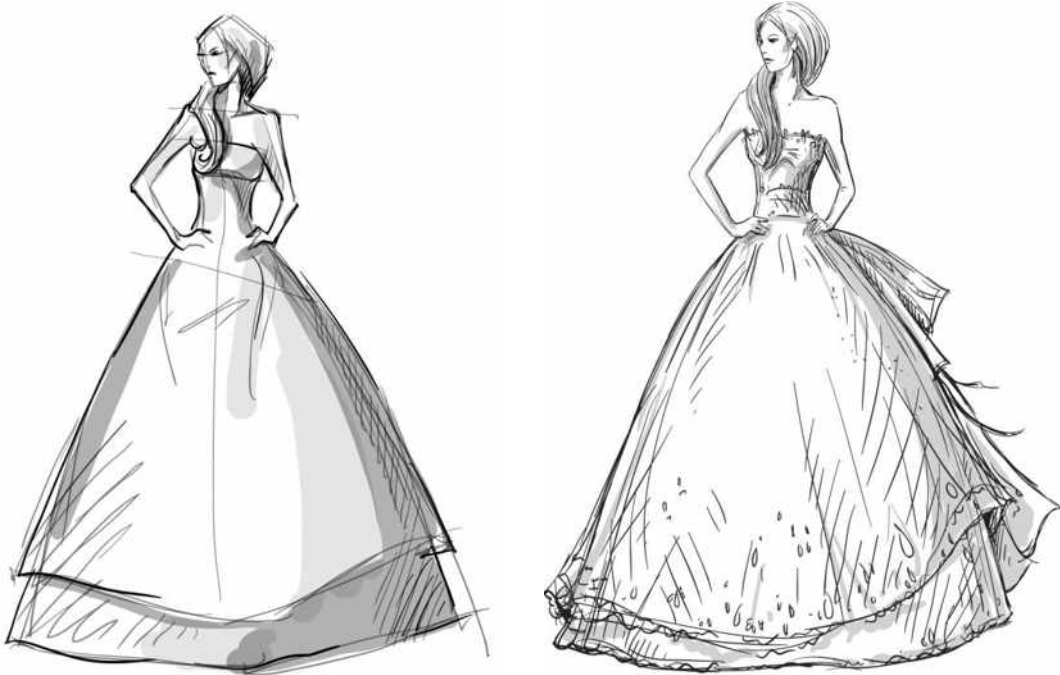
Şekil 2.4.2: Siluet ön-arka ortası işaretlemeleri

10- Moda figürlerinde, siluetin duruşu, hareketi önemlidir. Siluetin duruşunu, estetik açıdan iyi yakalamak gerekir. Örneğin: Bir elbisenin etek kısmındaki hareket, bu detayı belirtecek şekilde verilmelidir. (Görsel 2.4.2)

Görsel 2.4.2: Siluet duruşu

11- Siluet üzerine modelin tasarımı, hafif çizgilerle ve kabaca tespit edilmelidir.(Görsel 2.4.3)

Görsel 2.4.3: Taslak çizimi

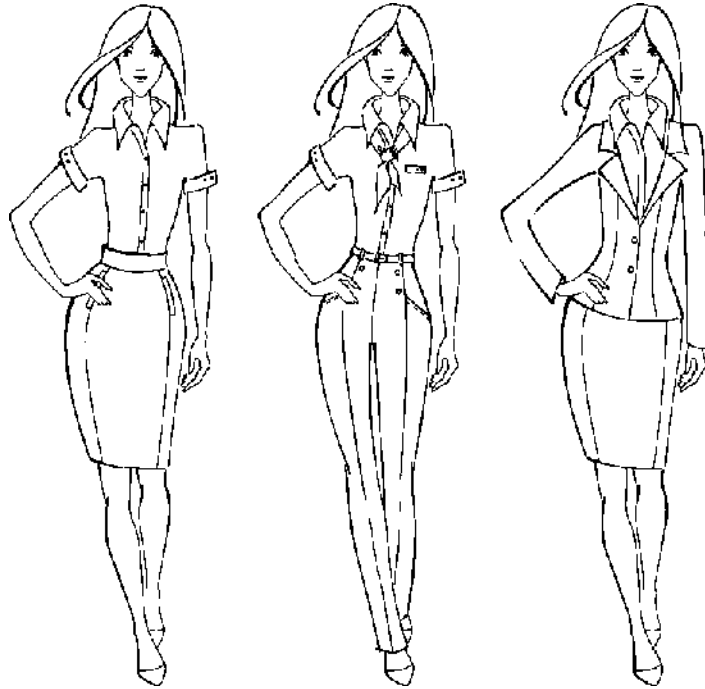
12- Giysi modelinde kup, pens gibi olması istenen detaylar ince uçlu kalem, rapido ya da fırçayla çok ince ve net olarak çizilmelidir.

13- Giysi modelinde yakanın, boyun çevresini saracak şekilde çizilmesine dikkat edilmelidir. (Görsel 2.4.4)

Görsel 2.4.4: Detayların çizimi

14- Giysi modelinde yaka, cep, kol kapağı gibi detaylar da varsa makine dikişleri ince uçlu kalem, rapido ya da fırçayla, esas görüntüsünden daha ince çizgilerle çizilmeli veya noktalarla belirtilmelidir. (Görsel 2.4.5)

Görsel 2.4.5: Dikiş detaylarının çizimi

2.4.3. ÇEŞİTLİ TEKNİKLERLE SİLÜET ÜZERİNE MODEL GELİŞTİRME

Hızlı, akıcı ve modaaya uygun çizim yapmak, tasarımcının amaçları arasındadır. Taslak çizimi ile başlanan bu süreçte küçük detaylara odaklanmadan önce, şekillere ve orantılara bakılır. Farklı efektler yaratarak model geliştirmek istenir. Bu süreç çeşitli kalem ve boya malzemeleriyle olabildiği gibi, bazen kolaj bazen ise programlar yardımıyla illüstrasyon(resimleme) şeklinde yapılır.

- **Farklı Malzemeler Kullanarak Model Geliştirme:** Bu teknikte çizim; keçeli kalemler, renkli boya kalemleri, guaj, sulu ve pastel boyalardan biri veya hepsinin birlikte kullanımı ile yapılmaktadır. Bu sayede tasarımda efekt zenginliği sağlanmaktadır. Farklı boya çeşitleri kullanarak, tasarımdaki kumaşların ve süslemelerin, gerçek dokusu çizilebilir. Genellikle parlak efektlerin yapılmasında, pastel boya ve sulu boya; transparan kumaş dokusunu oluşturmada da sulu boya kullanılmaktadır. Farklı boyama tekniklerinin, sıra dışı bir şekilde birleşmesiyle, tasarımda tazelik hissi uyandırılabilir. (Şekil 2.4.3)

Şekil 2.4.3: Farklı malzemeler kullanarak model geliştirme

- **Kolaj Tekniği ile Model Geliştirme:** Dergi, gazete, renkli kağıt, kumaş veya özel dokulu kağıtların kesilerek yapıştırılması ile oluşan resim tekniğine “kolaj” denir. Kolaj tekniği ile model geliştirme, tasarımcının en özgür olduğu yöntemdir. Birbirinden farklı dokuların, renklerin, şekillerin birleşmesiyle oluşur. Modelin dış hatlarının çizilip, içinin doldurulması şeklinde olduğu gibi, çizilmeden direk yapıştırma şeklinde de yapılabilmektedir. (Şekil 2.4.4)

Şekil 2.4.4: Kolaj çalışması

- **Dijital Tasarım İle Model Geliştirme:** Dijital tasarım yapmak için, kullanılan pek çok illüstrasyon ve vektör programları ile uygulamaları vardır. Dijital tasarım ile kısa sürede model geliştirilebilir ve renklendirilerek etkili bir biçimde sunulabilir. Çizilmiş olan detaylar üzerinden, yeni tasarımlar yapılarak, zaman tasarrufu sağlanmakta ve profesyonel tasarımların yapılmasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca, tasarımları üç boyutlu şekliyle, bir model üzerinde görmek mümkün olmaktadır. (Görsel 2.4.6)

Görsel 2.4.6: İllüstratör çizimi

2.4.4. YAPILAN ÇALIŞMALARI SERGİYE HAZIR HALE GETİRME

Tasarımların etkili bir biçimde sunulması; tasarımda kullanılan çizgiler, renkler kadar önemlidir. Tasarımların bir bütün halinde olması, temanın ve mesajın etkili bir biçimde anlatılmasını sağlar. Sunumları sergilerken aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir. (Görsel 2.4.7)

- Tasarımlarınızın çevresini, yumuşak silgi ile temizleyiniz.
- Tasarımlarınızın sağ alt kısmına, parafınızı atabilirsiniz.
- Tasarımlarınızı ön plana çıkarmak için, kenar çizgilerinden kesip, temaya uygun renkli fonlara yapıştırabilirsiniz.
- Tasarımlarınızı farklı fonlara yapıştırabileceğiniz gibi, büyük 50x70 cm lik tek bir fon üzerinde de toplayabilirsiniz.
- Tasarımlarınızı fonlara yapıştırmadan önce, yerleşim planı hazırlayınız.
- Kullanacağınız fon renklerinin, tasarıma uygun olmasına ve tasarımın önüne geçmemesine dikkat ediniz.
- Tasarımlarınızı tek bir fon üzerinde sunacaksanız, aradaki uyuma ve geçişe dikkat ediniz.
- Tasarımlarınızın sunumunda, kumaş ve malzeme örneklerine de yer verebilirsiniz.
- Tasarımlarınızın, kendi içinde uyumlu olmasına dikkat ediniz.

Görsel 2.4.7: Çalışmaların sergilenmesi

UYGULAMA FAALİYETİ 9

Etkinlik

Uygulama basamaklarını takip ederek ve önerilere uyarak hazırlamış olduğunuz hikâye panosu doğrultusunda, farklı malzemeler kullanarak tasarımlar yapınız.

Kullanılacak Araç Gereçler

- Resim Kâğıdı (A4 veya A3)
- Çizim Kalemleri
- Silgi
- Boyama Malzemeleri

UYGULAMA BASAMAKLARI	ÖNERİLER
1. Tasarlayacağınız kıyafete uygun olan silueti seçiniz veya çiziniz.	İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, gerekli önlemleri alarak, masanızın üstünü düzenleyiniz. Gereksiz malzemeleri kaldırınız.
2. Siluetin ön ortası ve bel hattını belirleyiniz	
3. Boyun çevresinden, yakayı çizerek başlayınız	Uygun, ince uçlu kalem kullanınız.
4. Omuz, kol oyuntusu ve bedenin yan hatlarını çiziniz	Siluetin 1-2mm dışından çiziniz.
5. Kolları ve detaylarını çiziniz.	
6. Giysinin boyunu ayarlayınız.	
7. Giysinin detaylarını çiziniz	Ana hatları, kalın ve koyu çiziniz.
8. Giysinin ana hatlarını netleştiriniz	Renklendirirken, sayfanızı kirletmeye dikkat ediniz
9. Tasarımı çeşitli kalem ve boyalar kullanarak renklendiriniz.	

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen derecelendirme ölçeğinde yer alan ölçütlere göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız. Performans düzeylerinin puanlaması, ölçek üzerinde belirtilmiştir.

ÖLÇÜTLER	PERFORMANS DÜZEYİ			
	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilebilir (1)
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında çalışmaya hazırlar.				
2. Tasarlayacağı giysiye uygun silüet seçer veya çizer.				
3. Giysinin ana hatları ve detay çizimlerini yapar.				
4. Ana çizgileri kalın; yardımcı çizgileri ince çizer.				
5. Tasarımına uygun boya malzemelerini belirler.				
6. Tasarımını çeşitli teknikler kullanarak renklendirir.				
7. Model geliştirme prensipleri doğrultusunda tasarımını tamamlar.				
8. Tasarımının hikâye panosuna uygunluğunu değerlendirir.				
9. Temiz ve düzenli çalışır.				
10. Süreyi verimli kullanır.				

Değerlendirme: Ölçek, 10 maddeden oluştuğu için, toplam puan: $4 \times 10 = 40$ olacaktır. Bu durumda, ölçekten alınan toplam puan: 2,5 ile çarpılarak 100 üzerinden puanlama sağlanacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ 10

Etkinlik

İşlem basamaklarını takip ederek ve önerilere uyararak, hazırlamış olduğunuz hikâye panosu doğrultusunda, kolaj tekniğini kullanarak, tasarımlar yapınız.

Kullanılacak Araç Gereçler

- Resim Kâğıdı (A4 veya A3 boyutunda)
- Dergi, gazete, fotoğraf, kumaş ve özel dokulu kâğıt vb.
- Çizim Kalemleri
- Silgi
- Makas
- Yapıştırıcı
- Boyama Malzemeleri

UYGULAMA BASAMAKLARI

1. Tasarlayacağınız kıyafete uygun dergi, gazete, fotoğraf, kumaş ve özel dokulu kâğıt araştırmaları yaparak malzeme toplayınız.
2. Uygun silueti seçiniz veya çiziniz. Siluet kullanmadan da tasarım yapabilirsiniz.
3. Topladığınız malzemelerden uygun olanlarını yapıştırmaya başlayarak, tasarımınızı oluşturunuz.
- 4 Yapıştırma işlemini yaparken, hayal gücünün sınırı olmadığını unutmayınız.
5. Siluetin açıkta kalan vücut kısımlarını, çeşitli kalem ve boyalar kullanarak, renklendirebilirsiniz.

ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, gerekli önlemleri alarak, topladığınız malzemeleri renkleri ve çeşitlerine göre gruplandırınız.
- Siluet kullanmadan tasarım yapacaksa- nız eğer, vücudun dış hatlarına uygun yapıştırma işlemi yapınız.
- Topladığınız malzemeleri yapıştırmadan önce makas ile keserek veya yırtarak çeşitli tekniklerle hazırlayabilirsiniz.
- Yapıştırma işleminde kullanacağınız yapıştırıcıyı, az veya çok fazla sürmeyiniz. Kullanacağınız yapıştırıcının, yüzeye çıkmamasına dikkat ediniz.
- Tasarımınıza göre, malzemeleri dökümlü duracak şekilde yapıştırabilirsiniz.

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen derecelendirme ölçeğinde yer alan ölçütlere göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız. Performans düzeylerinin puanlaması, ölçek üzerinde belirtilmiştir.

ÖLÇÜTLER	PERFORMANS DÜZEYİ			
	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilebilir (1)
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında çalışmaya hazırlar.				
2. Tasarlayacağı kıyafete uygun malzemeleri toplayarak, gruplandırma yapar.				
3. Çeşitli teknikler kullanarak, malzemelerini yapıştırmak için hazırlar.				
4. Tasarımını, kolaj tekniğine uygun olarak yapar.				
5. Tasarımına uygun, kumaş dokusunu oluşturur.				
6. Model geliştirme prensipleri doğrultusunda, tasarımını tamamlar.				
7. Siluetin açıkta kalan vücut kısımlarını, çeşitli kalem ve boyalar kullanarak renklendirir.				
8. Tasarımının, hikâye panosuna uygunluğunu değerlendirir.				
9. Temiz ve düzenli çalışır.				
10. Süreyi verimli kullanır.				

Değerlendirme: Ölçek, 10 maddeden oluştuğu için, toplam puan: $4 \times 10 = 40$ olacaktır. Bu durumda, ölçekten alınan toplam puan: 2,5 ile çarpılarak 100 üzerinden puanlama sağlanacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ 11

Etkinlik

Tasarımlarınızı sergiye hazırlayınız.

- Tasarımlarınızı farklı fonlara yapıştırabileceğiniz gibi, büyük 50x70 cm lik tek bir fon üzerinde de toplayarak hazırlayabilirsiniz.
- Tasarım sunumlarınızda, kumaş ve aksesuar örneklerine yer verebilirsiniz.
- Hikâye panosu ve tasarımlarınızı etkili bir biçimde sununuz.

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında çalışmaya hazırlar.		
2. Sergi için kullanılacak, araç gereçleri hazırlar.		
3. Tasarımlarını nasıl sunacağını belirleyerek, gerekli çalışmaları yapar.		
4. Tasarımlarını yerleştirmeden önce, renk ve model geçişlerine dikkat ederek, yerleşim planı hazırlar.		
5. Tasarımlarını ve hikâye panosunu, etkili bir biçimde sunar.		
6. Temiz ve düzenli çalışır.		
7. Süreyi verimli kullanır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

BİLGİLERİMİZİ ÖLÇELİM

❖ Aşağıda yer alan soruları, öğrendiğiniz bilgiler doğrultusunda cevaplandırınız.

A- Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başına “D” yanlış olanlara ise “Y” yazınız.

- ( ) Tasarımın prensiplerinden zıtlık; tasarımda, biçim, yön ve ölçü bakımından uyumsuzluk oluşturma işlemidir.
- ( ) Merkezin orta noktasına “kiriş” denir.
- ( ) Siluet üzerine model geliştirirken, ilk önce detaylar ve aksesuarlar çizilir.
- ( ) Kırmızı, mavi ve sarı, ana renklerdir.
- ( ) Taslak çizim, bir tasarımın ilk aşaması olup, yeni fikrin ana hatlarıyla, elle çizimidir.
- ( ) Giysiler, sadece üretim amaçlı tasarlanır.

B- Aşağıda verilen cümleleri okuyunuz. Boş bırakılan yerleri, uygun terim ve kelimeler ile tamamlayınız.

7. Bir cismin resmini yaparken, pürüzlülük derecesini göstermek amacıyla, kâğıt üzerine yapılan taramalar ve noktalara ..... denir.
8. İki ana rengin karıştırılmasıyla elde edilen turuncu, yeşil ve mor renkleri ..... renklerdir.
9. Ana çizgileri çizmekte kullanılan çizgi çeşidi ..... çizgidir.
10. Çemberin, herhangi bir noktasıyla merkezini birleştiren doğru parçasına..... denir.
11. .... tasarımcının modelinde kullanabileceği ana malzemedir.
12. İlham veren fikirlerin, kullanılacak olan renklerin, kumaşların, aksesuarların ve görsellerin düzenlenmiş haline ..... denir.
13. Teknik çizimde kullanılan siluet ...../..... baş oranında çizilir.
14. Dergi, gazete, renkli kâğıt, kumaş veya özel dokulu kâğıtların kesilerek yapıştırılması ile oluşan bir resim tekniğine ..... denir.

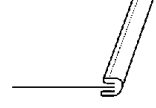
C- Aşağıda verilen soruları okuyunuz. Doğru seçeneği yuvarlak içine alınız.

15. Aşağıdakilerden hangisi moda tasarımının temel öğelerinden biri değildir?
- Siluet
  - Çizgi
  - Doku
  - Vurgu
  - Renk

16. Kişinin özel siparişi üzerine hazırlanmış olan ve “özel dikim giysi” anlamına gelen tasarlama yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Endüstriyel Tasarım
- B) Hazır Giyim
- C) Terzilik
- D) Avangart Tasarım
- E) Haute Couture

17. Yanda resmi bulunan, çift taraflı katlanmış kumaş şeritlerinin, süsleme ya da kenar temizleme amacıyla, ana kumaş kenarlarına yerleştirilmesiyle yapılan dikiş tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Overlok
- B) Biye
- C) Reçme
- D) Zincir dikişi
- E) Temiz dikiş

18. Aşağıdakilerden hangisi, klasik giyimde kadınlar için, doğru kapanma payı yönüdür?

- A) Sağ, sola kapanır
- B) Sol, sağa kapanır
- C) Kapanma yönü fark etmez
- D) Kapanmaz, uç uca durur
- E) Hiçbiri

19. Aşağıdakilerden hangisi yardımcı malzemelerden değildir?

- A) Tela
- B) İplik
- C) Düğme
- D) Kumaş
- E) Fermuar

20. Aşağıdakilerden hangisi, hikâye panosunda bulunması gereken öğelerden biri değildir?

- A) Tema ile ilgili görseller
- B) Sezon ve temaya uygun kumaşlar
- C) Giydirilmemiş, boş silüetler
- D) Model çizimleri
- E) Renk paletini oluşturan objeler

21. Aşağıdakilerden hangisi, silüet üzerine model geliştirilirken, dikkat edilecek hususlardan biridir?

- A) Sade kumaşlarla sade tasarımlar yapılarak, tasarım dengesi kurulmalıdır.
- B) Tasarımda süsleme ve aksesuarlar, modelden abartılı çizilmelidir.
- C) Model geliştirirken, insan tiplerini bilmek gerekli değildir.
- D) Model geliştirirken, ilk olarak detaylar çizilmelidir.
- E) Modelin detaylarını yerleştirmek için, ön ve arka ortası işaretlenmelidir.

22. Aşağıdakilerden hangisi hayal gücü tetikleme noktalarından biri değildir?

- A) Doğa
- B) Modacıların tasarımlarını kopyalama
- C) Sokak ve gençliğin yaşam tarzı
- D) Tarih, gelenek ve görenekler
- E) Tasarımcı ve markaların resmi web siteleri

Cevap Anahtarına; Öğrenme Birimlerinin en sonunda bulunan “Kontrol Edelim” bölümünden ulaşabilirsiniz.

3. ÖĞRENME BİRİMİ

MODEL TEKNİK FÖY HAZIRLAMA

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- 1- Teknik çizimin kullanım alanlarını sıralamayı,
- 2- Teknik çizimde yapılan doğru ve yanlışları sıralamayı,
- 3- Teknik çizim yaparken dikkat edilmesi gereken noktaları,
- 4- Serbest (ölçsüz) teknik çizim yapmayı,
- 5- Mamul giysiden ölçülü teknik çizim yapmayı,
- 6- Artistik çizimden ölçülü teknik çizim yapmayı,
- 7- Fotoğraftan ölçülü teknik çizim yapmayı,
- 8- Teknik föy hazırlarken dikkat edilmesi gereken noktaları,
- 9- Ölçülü teknik çizimlerin kontrol edilmesini,
- 10- Model detay çizimlerin kontrol edilmesini,
- 11- Ölçü tablosunun kontrol edilmesini,
- 12- Teknik föy hazırlamayı.

ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

- 1- GİYSİ DETAYLARININ TEKNİK ÇİZİMİ
- 2- TEKNİK FÖY

3.1. GİYSİ DETAYLARININ TEKNİK ÇİZİMİ

Düşünelim

Moda tasarım sürecinde teknik çizimin önemi nedir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Teknik çizim, moda tasarım sürecinde, giysinin görsel olarak sunulmasını sağlayan bir yöntemdir. Belirli kurallar doğrultusunda, çizim araçlarıyla ya da bilgisayar desteği ile aslına uygun olarak yapılan, ölçekli çizimlerdir.

Modada, teknik çizim çalışmaları, serbest (ölçsüz) ya da ölçülü olarak iki şekilde çalışılır. Bu çizimler, moda figürü(siluet) üzerine çalışılabildiği gibi, herhangi bir siluet kullanılmadan da çizilebilir. Moda tasarımında teknik çizim:

- Serbest teknik çizim ile
- Mamul giysiden, ölçülü teknik çizim ile
- Artistik çizimden, ölçülü teknik çizim ile
- Fotoğraftan, ölçülü teknik çizim ile yapılır.

3.1.1. TEKNİK ÇİZİMİN KULLANIM ALANLARI

➤ Tasarım Geliştirme ve Sunum

Taslak çizim ve artistik çizimle birlikte, üretim bilgi ve ölçülerini göstermek amacıyla kullanılır. Elle ya da bilgisayar ile illüstrasyon programlarında çizilebilir. (Görsel 3.1.1)

➤ Koleksiyon Geliştirme Panosu

Koleksiyon hakkında fikir vermek amacıyla, giysilerin stil detayları ve renk kartelası ile birlikte kullanılır.

➤ Stil Katalogları

Müşteriye, giysinin en doğru yorumunu göstermek için kullanılır.

➤ Teknik Özellik ve Ölçü Bilgi Paftaları

Üretim şartnamelerinde ölçü, detay, renk, kumaş vb. özelliklerle birlikte, giysinin ön ve arka görünümünün teknik çizimleri kullanılır.

➤ Maliyet Hesaplama Tabloları

Tek bir giysinin üretiminden, seri üretimine kadar, her bir malzemenin listelendiği ve maliyetinin hesaplandığı tablolarda, teknik çizimler kullanılır.

➤ **Trend Tahmin Katalogları**

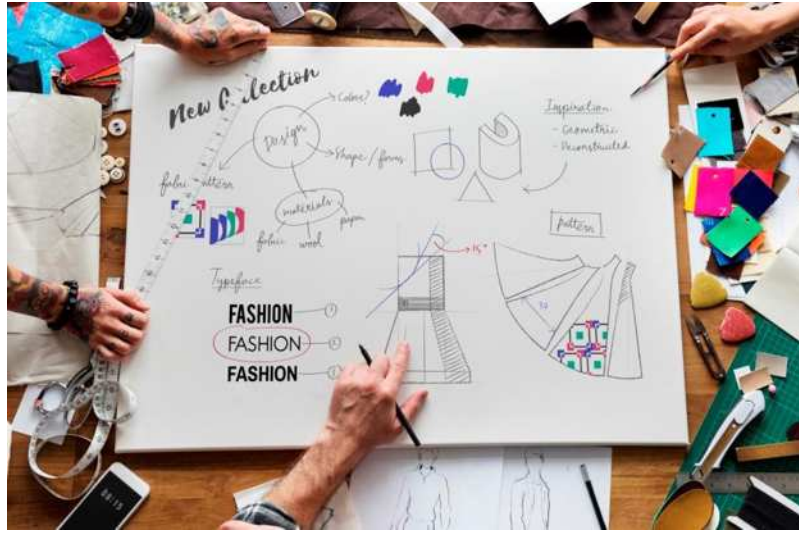
Trend kitapları, dergiler ve web sitelerinde yayınlanan gelecek sezonların moda tahminlerinin gösterildiği çizimlerde kullanılır.

➤ **Mağaza Ürün Yerleşim Planları**

Yeni sezonda mağazada yer alacak tüm ürünlerin mağazadaki yeri, kombini, askıda ya da rafta katlı bulunma durumları ile vitrin dizaynlarını gösteren 3D detaylı çizimler olarak kullanılır.

➤ **Hazır Patron Dergi ve Katalogları**

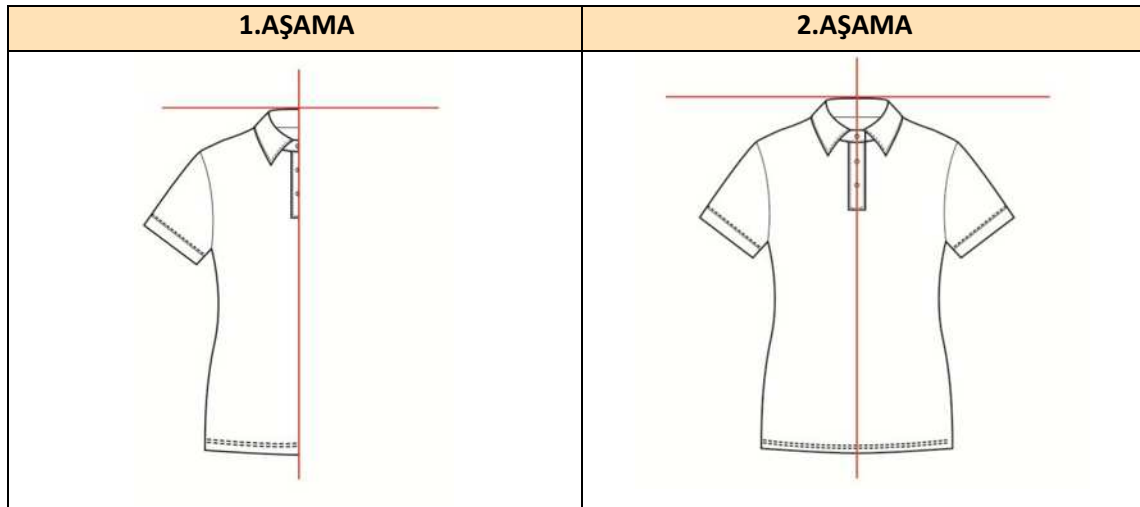
Evde, dikiş dikmede kullanılan giysilerin hazır kalıplarının bulunduğu dergilerde; kalıpların açıklamaları, giysinin ön ve arka detay görüntüleri için, teknik çizimler kullanılır.

Görsel 3.1.1: Koleksiyon geliştirme

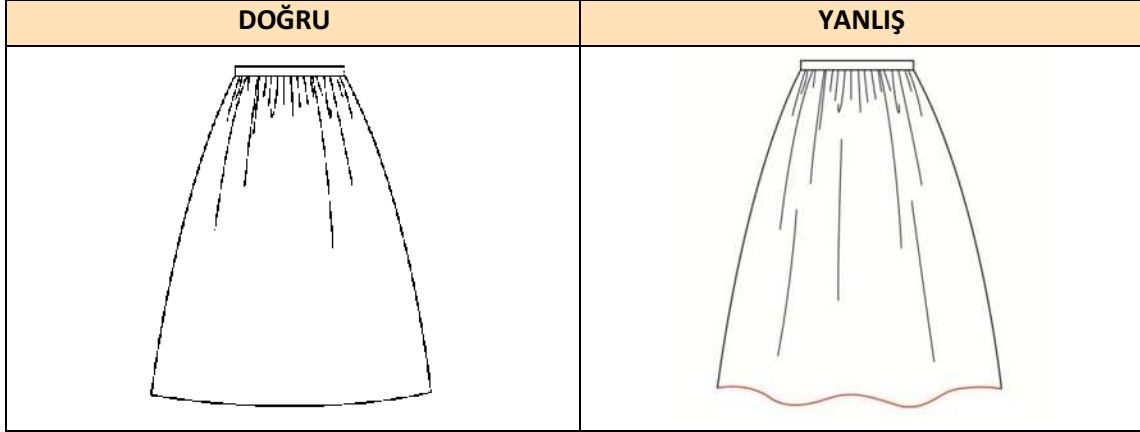
3.1.2. TEKNİK ÇİZİMDEKİ DOĞRU VE YANLIŞLAR

- 1- Giysinin sağ ve solu simetrik olmalıdır (asimetrik modeller hariç). Bunu sağlamak için, eksen çizgisinden yararlanılır. Bir tarafı çizilen giysinin, diğer tarafa kopya edilmesi veya aktarılması yöntemiyle, simetrik çizimler çizilmiş olur. (Şekil 3.1.1)

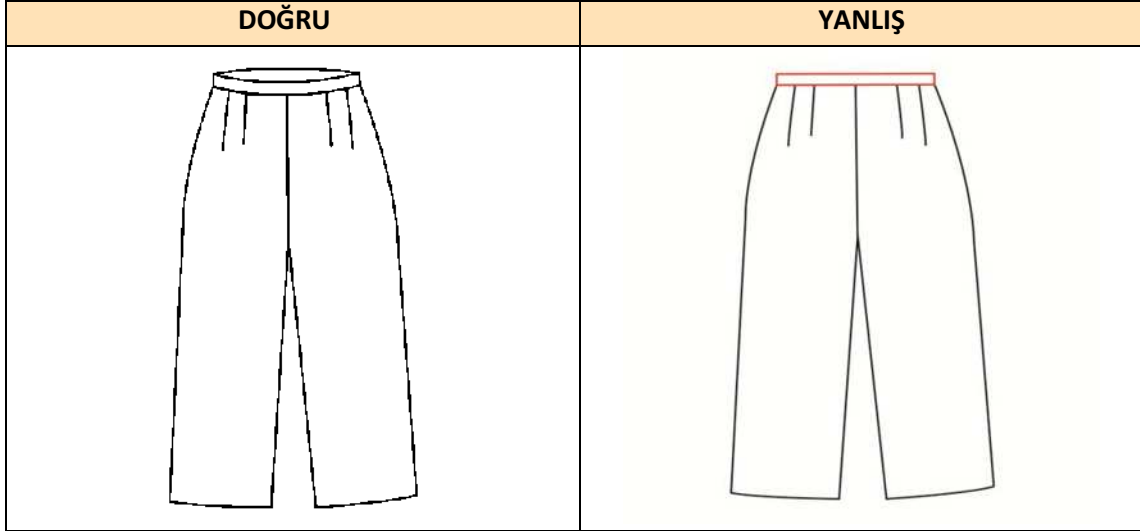
Şekil 3.1.1

- 2- Artistik çizim ile teknik çizim, birbiri ile karıştırılmamalıdır. Eteğin bel kısmındaki büzgü detayı, teknik çizimde, etek ucunun dalgalı çizilmesini gerektirmez. Bu şekilde bir çizim, etek ucunun olduğundan da geniş görünmesini sağlayarak, hataya sebebiyet verir. (Şekil 3.1.2)

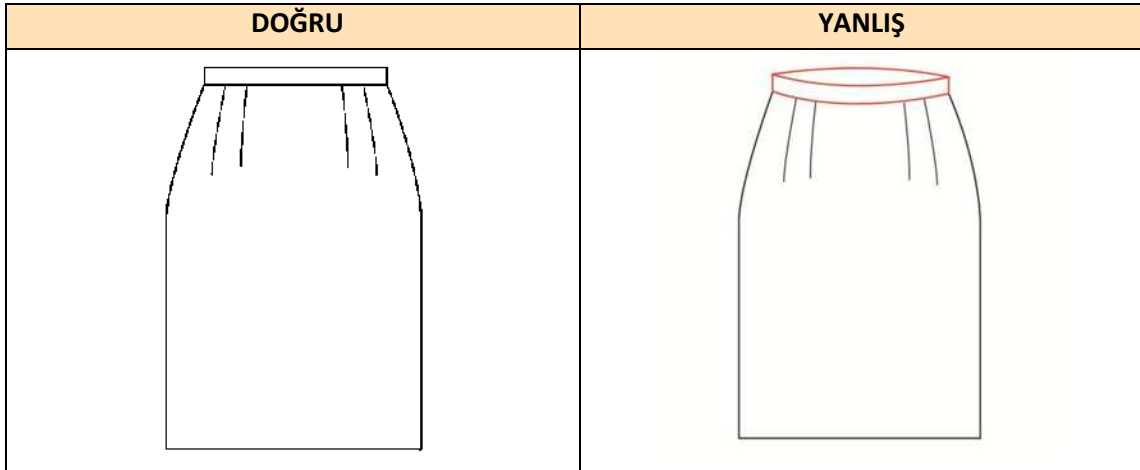
Şekil 3.1.2

- 3- Pantolon, kapri, şort vb. ürünlerin teknik çizimlerinde arka bel, ağ formundan dolayı önden görünecek şekilde çizilmelidir. (Şekil 3.1.3)

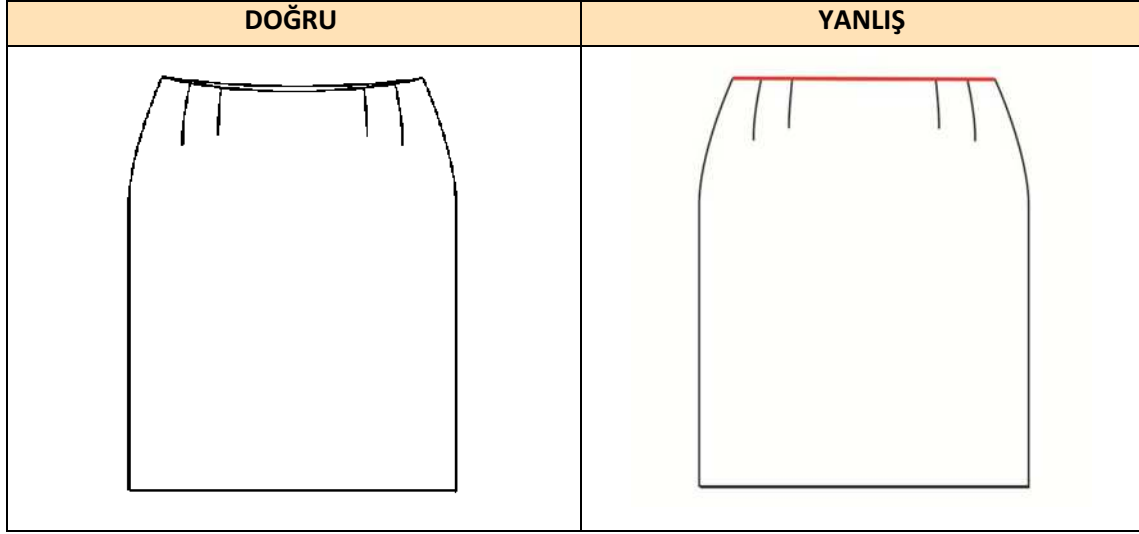
Şekil 3.1.3

- 4- Etek bel formları, düşük bel olmadığı sürece, düz olarak çizilmelidir. (Şekil 3.1.4)

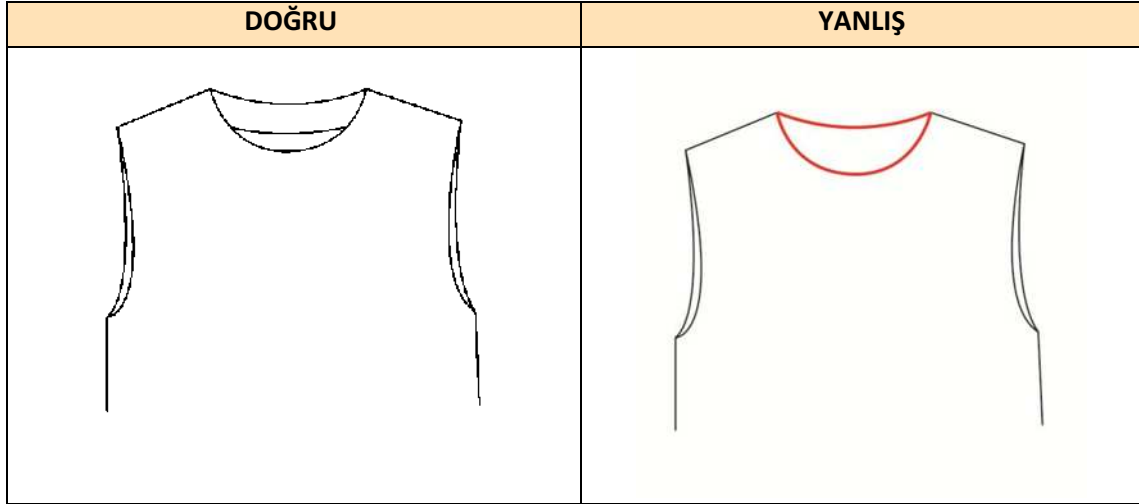
Şekil 3.1.4

- 5- Etek bel formları, düşük bel ise, hafif kavisli olacak şekilde çizilmelidir. (Şekil 3.1.5)

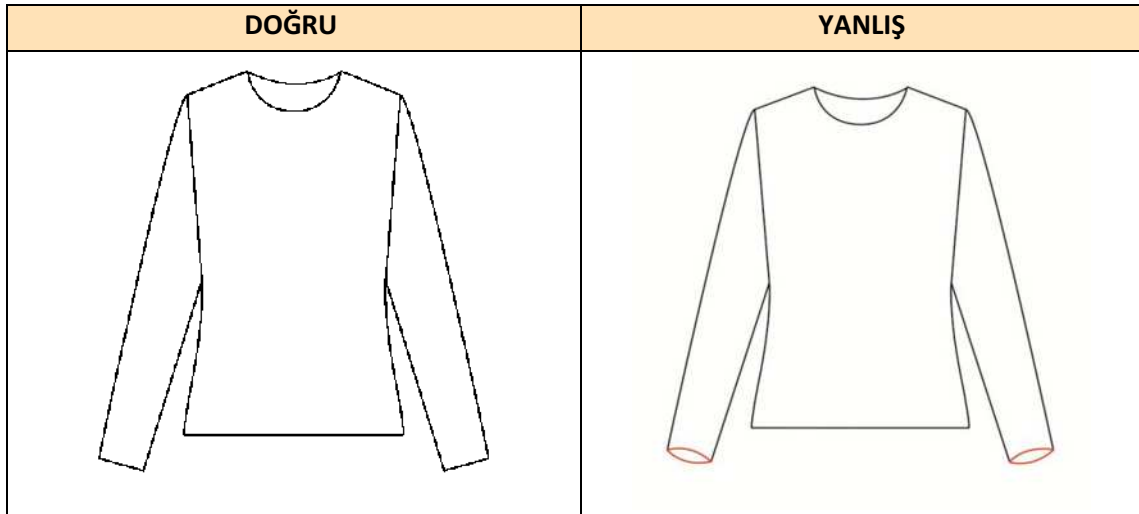
Şekil 3.1.5

- 6- Ön yaka formu, arka yakaya göre daha açıksa, önden arka yaka formu görülecek şekilde çizilmelidir. (Şekil 3.1.6)

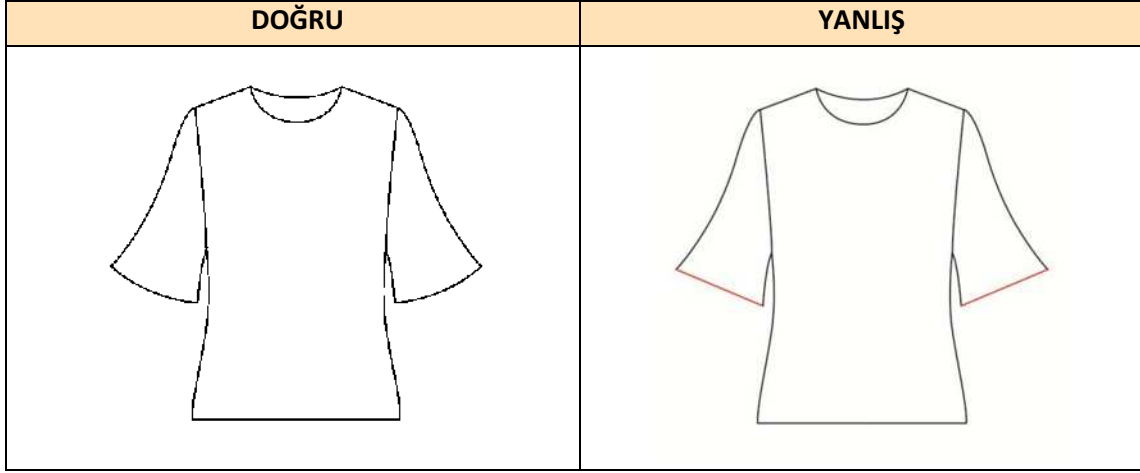
Şekil 3.1.6

- 7- Dar kol uçları, model özelliği o şekilde olmadığı sürece, düz olarak çizilmelidir. (Şekil 3.1.7)

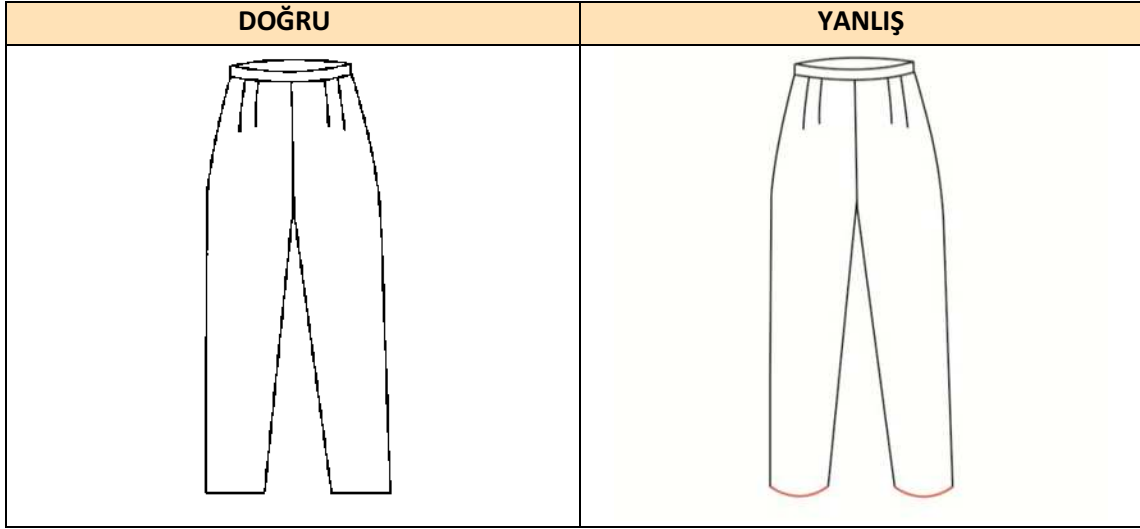
Şekil 3.1.7

- 8- Geniş kol uçları, model özelliğine göre, kavisli olarak çizilmelidir. (Şekil 3.1.8)

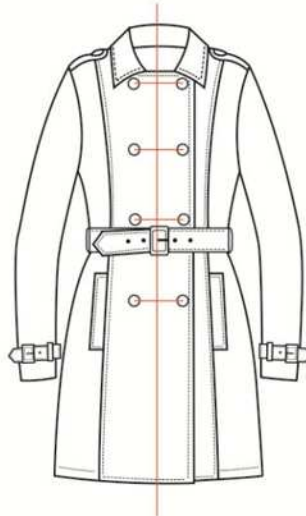
Şekil 3.1.8

- 9- Dar paça uçları, model özelliği o şekilde olmadığı sürece, düz olarak çizilmelidir. (Şekil 3.1.9)

Şekil 3.1.9

- 10- Kapamalı giysilerde düğmelerin konumu, ön ortaya eşit mesafede olmalıdır. (Görsel 3.1.2)

Görsel 3.1.2: Düğmelerin ön ortaya konumu

11- Giysi parçalarının veya dikişlerinin daha anlaşılabilir olması amacıyla, giysinin yanına daha büyük formları çizilebilir. (Görsel 3.1.3)

Görsel 3.1.3: Detayların gösterimi

3.1.3. TEKNİK ÇİZİM YAPARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Çizimin yapılacağı kâğıt ölçüleri A4 veya A3 formunda ve genellikle beyaz renkte olmalıdır.
- HB kalem veya bundan daha sert uçlu kalemler tercih edilmelidir. Aksi takdirde, çizimler dağılıbilir.
- Kopya kâğıdını çizim kâğıdına sabitlemek için, iz bırakmayan bant kullanılır.
- Kopya kâğıdını kullanırken, temiz ve düzenli çalışmaya dikkat edilir.
- Kopya kâğıdı kullanmak yerine, ışıklı masalarda çalışma, tercih edilebilir.
- Çizimde kullanılacak silüet veya eksen çizgisinin, ön ve arka ortası, simetrik olmalıdır.
- Silüet veya vücut şablon cetvelleri kullanılarak, çizim yapılabilir.
- Düz çizgiler, cetvel ile çizilmelidir. Kullanılacak cetvel kenarları, temiz olmalıdır.

Teknik Çizim Yaparken Kullanılan Araç Gereçler

- 1- Kopya Kâğıdı,
- 2- Çizim Kâğıdı,
- 3- Yapışkan Bant,
- 4- HB Uçlu Kalem (0,5 mm),
- 5- Siyah Kontur Kalemi,
  - 0,01 mm, ince dikiş detayları için
  - 0,1 mm, dikiş ve etek ucu detayları için
  - 0,3 mm, ana çizgiler için
  - 0,6-0,8 mm, kenar konturları için

- 6- Cetveller,
- Düz Cetvel
  - Aristo Cetvel
  - Gönyeler
  - Vücut Şablon Cetvelleri
- 7- Pistole.

3.1.4. SERBEST (ÖLÇÜSÜZ) TEKNİK ÇİZİM

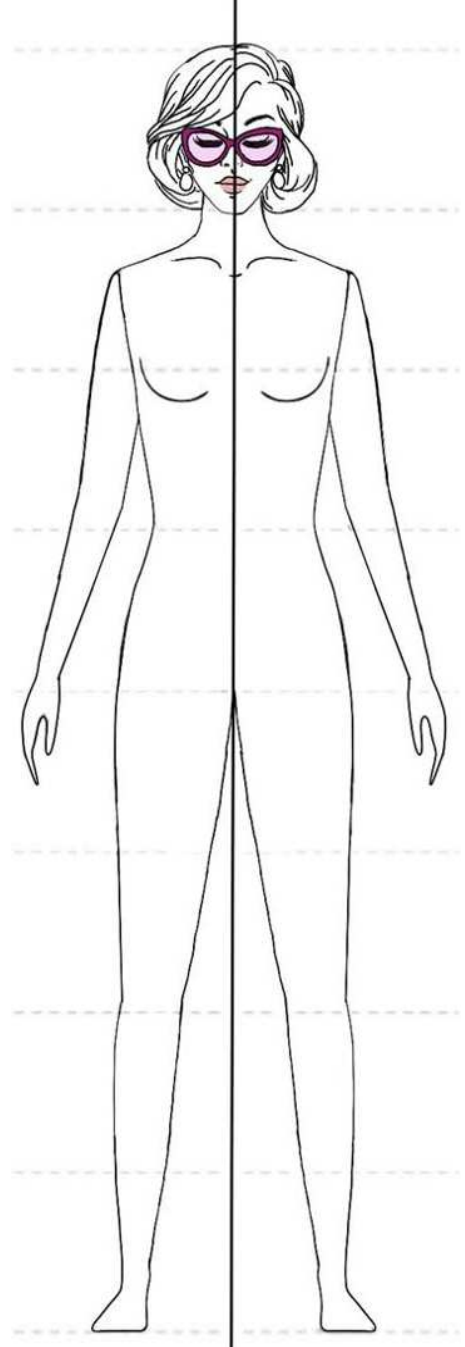

Görsel 3.1.4: Serbest teknik çizim

Tasarımcının, herhangi bir örnekten yararlanmadan, tasarımını silüet üzerine ya da silüet kullanmadan çizmesidir. Serbest teknik çizim yaparken tasarımcı, detayları, giysi parçalarını, giysinin tamamını ya da kombin ettiği bir giysi grubunu çizebilir. (Görsel 3.1.4)

Silüet Üzerine Çizim Çalışması Hazırlığı

1. Modele ve çizim tekniğine göre, 1/8 baş oranına göre çizilmiş ve oran çizgileri olan, bir teknik silüet seçilir. Vücut şablon cetvelleri de kullanılabilir. (Şekil 3.1.10)
2. Silüet şablonu, A4 boyutunda olan kopya kâğıdının (parşömen) altına yerleştirilir.
3. Silüet ve kopya kâğıdı, birbirine bantla sabitlenir.
4. Silüetin ortasından, yukarıdan aşağıya doğru bir düz çizgi (ön ve arka orta eksen çizgisi) çizilir.
5. Asimetrik bir giysi çalışılmayacaksa, giysinin sadece sağ ya da sol yarısı çizilir.
6. Gerekirse, düz hatlar için cetvel, kavisli hatlar için pistole kullanılabilir.

Şekil 3.1.10: Teknik çizim silüeti

SERBEST (ÖLÇÜSÜZ) TEKNİK ÇİZİM ÇALIŞMASI

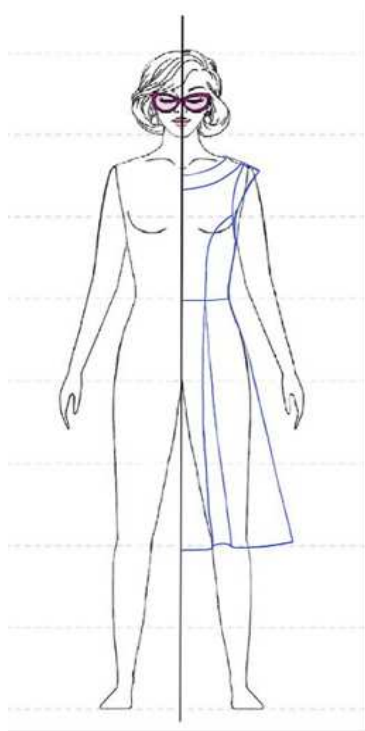

UYGULAMA BASAMAKLARI

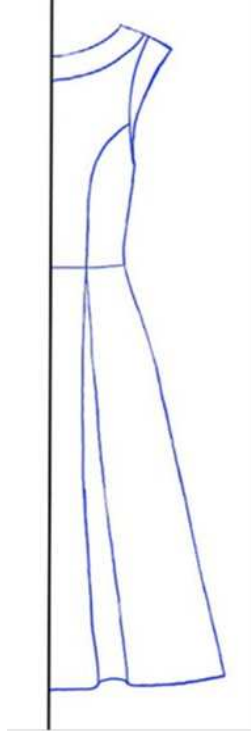
- ✚ Uygun silueti veya vücut şablon cetvelini seçerek, çizim hazırlığını yapınız.
- ✚ Tasarladığınız çizimi yapınız.
- ✚ Detay ve aksesuarlarını çiziniz. (1)
- ✚ Görsel kontrollerinizi yapınız.
- ✚ Çizimi siluet şablondan ayırınız.
- ✚ Kâğıdı, çizimin beden ortasından geçen çizgiden, ikiye katlayınız. (2)
- ✚ Çizimin diğer yarısını, kopya ederek bütünleştiriniz. (3)

ÖNERİLER

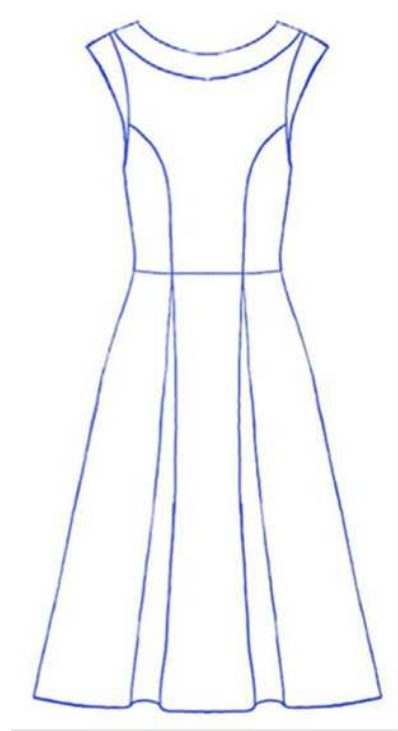
- ✚ İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
  - ✚ Çizim takımlarınızın temiz olmasına,
  - ✚ Uygun özelliklere sahip doğru kalem seçimine,
  - ✚ Leke bırakmayacak, yumuşak bir silgi seçimine,
  - ✚ Çalışma ortamının doğru şekilde aydınlatılmış olmasına,
  - ✚ Çalışılan ortamın temiz olmasına,
- DİKKAT EDİNİZ!**

1

2

3

Şekil 3.1.11

UYGULAMA BASAMAKLARI

Kolay Tasarım

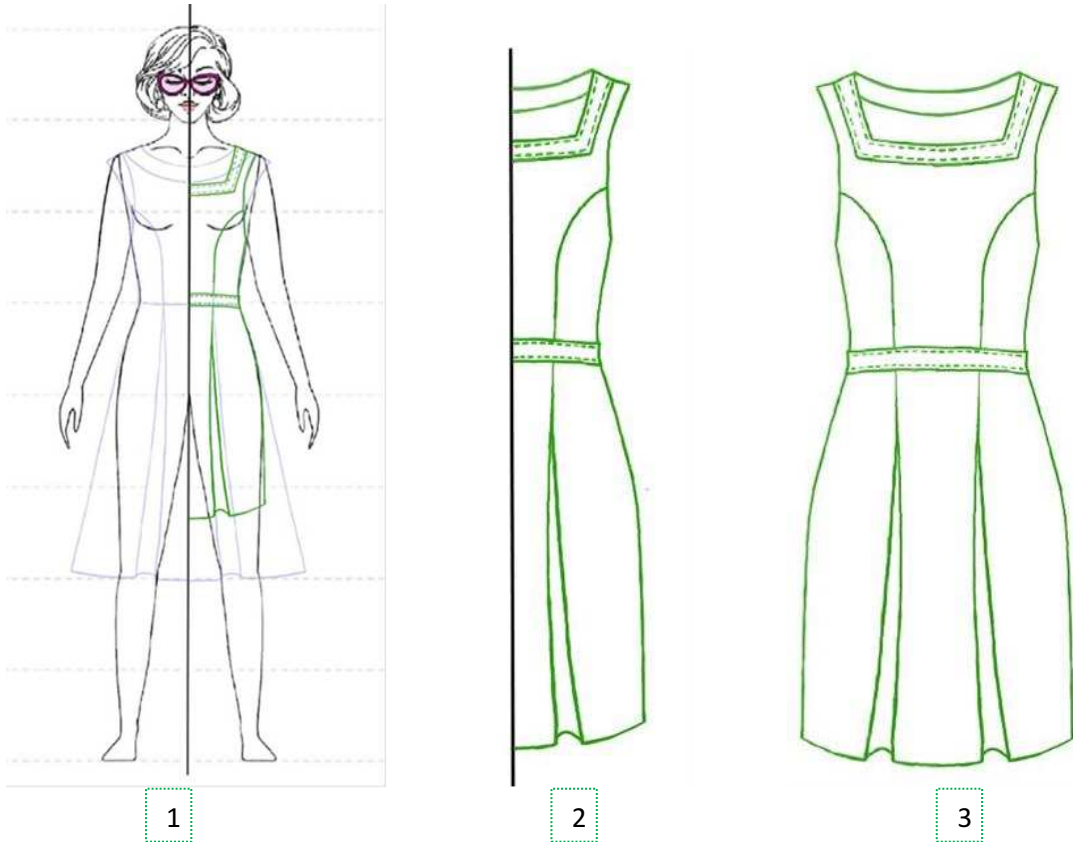
Bu yöntem ile daha önce çalışılmış bir teknik çizim üzerinden, değişiklik yaparak, yeni model tasarımları yapılabilir.

- ✚ Sırasıyla kullandığınız silüet şablonunu, üzerinde teknik çizim olan kâğıdı, en üste boş bir kopya kâğıdını yerleştiriniz.
- ✚ Üç tane kâğıdı, birbirine bant ile sabitleyiniz.
- ✚ Silüetin ortasından itibaren, yukarıdan aşağıya, bir düz çizgi çiziniz.
- ✚ Önceki teknik çizimi kullanarak, istediğiniz detaylarda, değişiklik yapınız. (1)
- ✚ Yeni tasarımı tamamlayınız.
- ✚ Çizimi silüet şablondan ayırınız.
- ✚ Kâğıdı, çizimin beden ortasından geçen çizgiden, ikiye katlayınız. (2)
- ✚ Çizimin diğer yarısını kopya ederek, ön beden çizimini tamamlayınız. (3)

ÖNERİLER

- ✚ İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
- ✚ Çizim takımlarınızın temiz olmasına,
- ✚ Uygun özelliklere sahip doğru kalem seçimine,
- ✚ Leke bırakmayacak, yumuşak bir silgi seçimine,
- ✚ Çalışma ortamının doğru şekilde aydınlatılmış olmasına,
- ✚ Çalışılan ortamın temiz olmasına,

DİKKAT EDİNİZ!

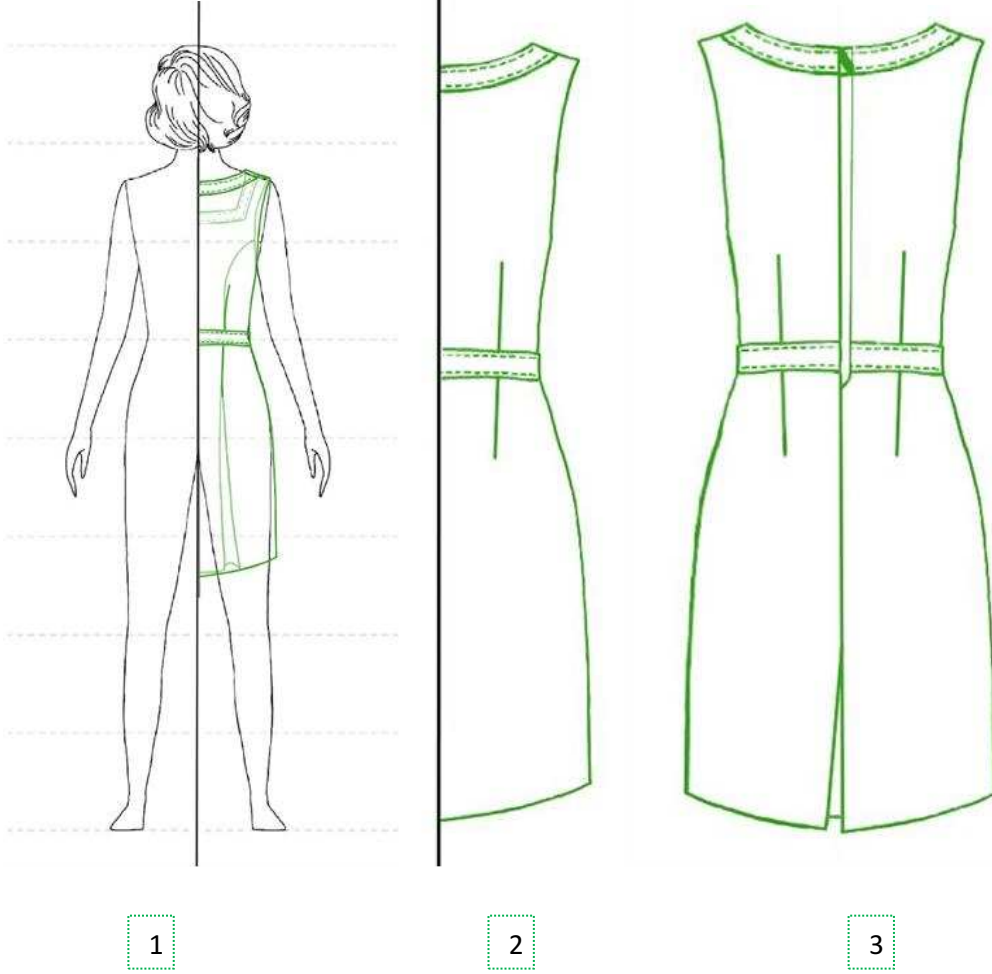

Şekil 3.1.12

UYGULAMA BASAMAKLARI

Arka Beden Çizimi

- ✚ Ön beden teknik çizimi üzerine, yeni bir kopya kâğıdı yerleştiriniz.
- ✚ Model özelliğine uygun şekilde, ön beden hatlarından yararlanarak, arka bedenin çizimini yapınız. (1)
- ✚ İstedığınız detayları ekleyiniz. (2)
- ✚ Arka bedeni tasarladıktan sonra, giysinin ön bedeninde, arka yaka detayını çizin. (3)

Şekil 3.1.13

UYGULAMA FAALİYETİ 1

Etkinlik

Serbest (ölçüsüz) teknik çizim yapınız.

- Zihninizde çizimini yapacağınız bir kaban modeli belirleyiniz.
- Uygulama basamakları sayfasını takip ederek, çalışmanızı yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.		
2. Çizimini yapacağı modeli belirler.		
3. Kıyafetin, model analizini yapar.		
4. Serbest(ölçüsüz) teknik çizim çalışması işlem basamaklarını inceler.		
5. İşlem basamakları sırasını, takip eder.		
6. Teknik çizim kurallarına göre modelin çizimini yapar.		
7. Çizim işlemini, ne kadar sürede tamamladığını söyler.		
8. Çalışmayı, yardımseverlik ve sorumluluk duygusuyla yürütür.		
9. Çalışma ortamını, çizim sonunda düzenleyerek, temiz bırakır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

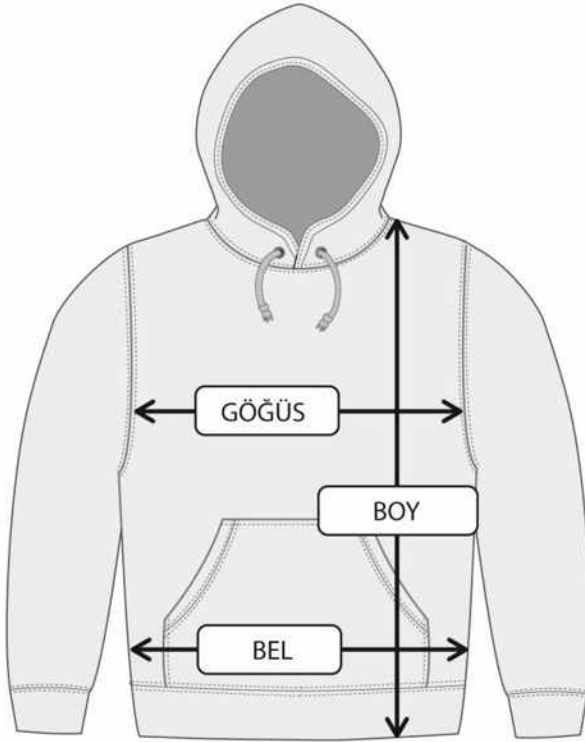
3.1.5. MAMUL GİYSİDEN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM

Mamul giysiden ya da numune üzerinde teknik çizim:

- Özellikle hazır giyimde, üretime başlamadan önce, sipariş aşamasında, model çözümlene için yapılır.
- Var olan modelden, model geliştirme amacıyla kullanılır.
- Üretim bitiminde, ürün kontrol aşamasında kullanılması için yapılır.

Mamul Giysi Üzerinden Teknik Çizim Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Teknik çizimi çalışılacak olan giysi numunesi, masa üzerine serilir.
- Dengeli bir görüntü için, giysi tam tepeden bakılarak incelenir.
- Tüm özellikleri analiz edilerek, ölçü ve oranları tespit edilir.
- Giysinin tüm detay ve aksesuarlarının yerleri ve oranları tespit edildikten sonra, çizime başlanır.
- Çizim asimetrik değilse, yarım beden çalışılır ve kopyası alınarak bütünleştirilir.

Numune üzerinden alınan ölçüler, kullanılacağı yere göre değişiklik gösterebilir. Yandaki görseldeki ölçüler, ürün kontrol aşamasında, numune üzerinden ölçü kontrolü için verilmiştir. (Görsel 3.1.5)

Görsel 3.1.5: Ölçüm yerleri

MAMUL GİYSİDEN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM ÇALIŞMASI

UYGULAMA BASAMAKLARI

1. Mamul giysiyi, çizim için hazırlayınız. (1)
2. Kâğıdın üst kısmına, yatay bir çizgi çizin. Yatay çizginin ortasından aşağıya doğru, bir dik indiriniz. (2)
3. Giysinin koltuk altından, enini tespit ediniz. Giysi eninin, boyuna oranını bulunuz. (3)
4. Bu orana uygun olarak, çizim üzerinde bir dikdörtgen oluşturunuz. (4)

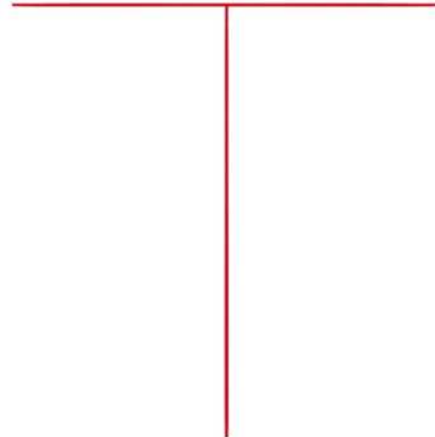
ÖNERİLER

- İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
  - Çizim takımlarınızın temiz olmasına,
  - Uygun özelliklere sahip doğru kalem seçimine,
  - Leke bırakmayacak, yumuşak bir silgi seçimine,
  - Çalışma ortamının doğru şekilde aydınlatılmış olmasına,
  - Çalışılan ortamın temiz olmasına,
- DİKKAT EDİNİZ!**

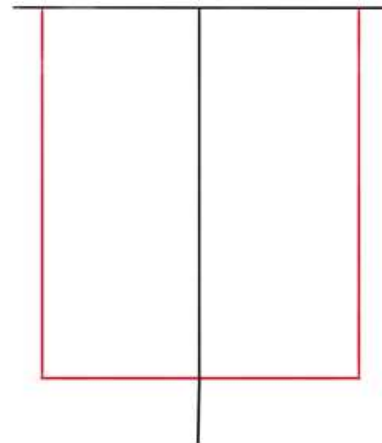
1

2

3

4

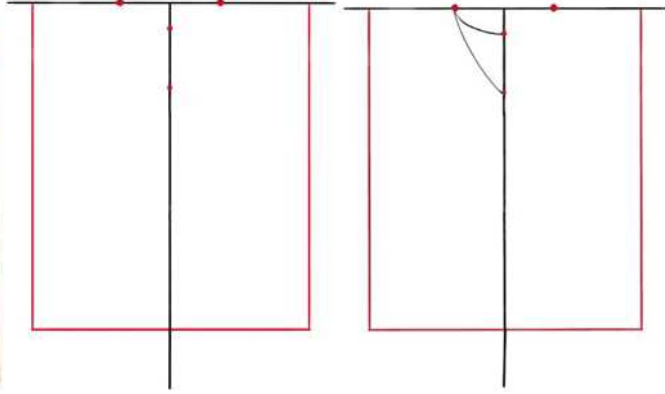

UYGULAMA BASAMAKLARI

- ✚ Giysinin, arka yaka genişliğini tespit ediniz. (5)
- ✚ Ön yakaya oranını bulunuz.
- ✚ Yatay ve dikey çizgiler üzerinde, yaka açıklığını, bu oranlara göre, nokta ile belirleyiniz. (6)
- ✚ Ön ve arka yakayı, formuna göre çiziniz. (7)
- ✚ Arka yaka ve omuz oranını tespit ediniz. (8)
- ✚ Omuzu çiziniz. (9)

5

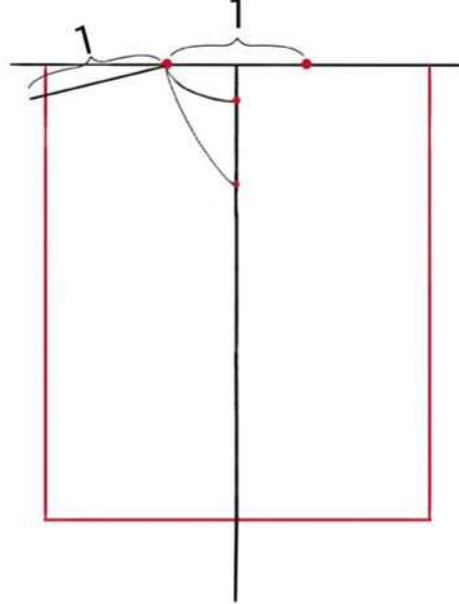

6

7

8

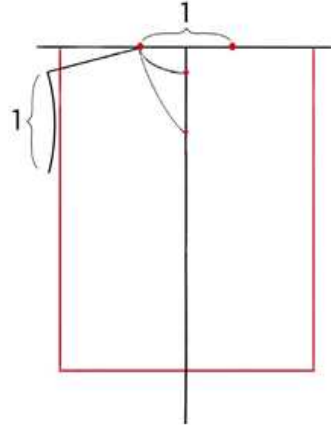
9

UYGULAMA BASAMAKLARI

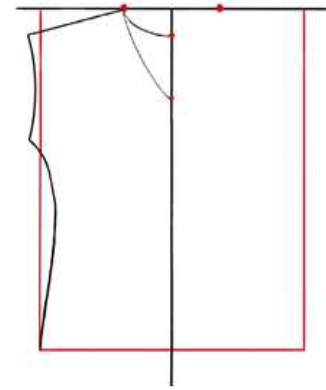
- ✚ Arka yakaya göre, kol ağzı genişliğinin oranını, tespit ediniz. (10)
- ✚ Kol genişliğini çiziniz. (11)
- ✚ Kol altı kavisini çiziniz.
- ✚ Bedenin yan tarafını, şekline uygun çiziniz. (12)
- ✚ Arka yakanın, giysi boyuna oranını tespit ediniz. (13-14)

10

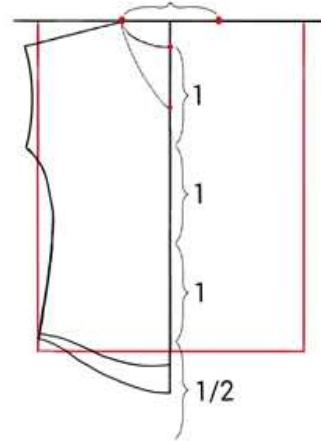
11

12

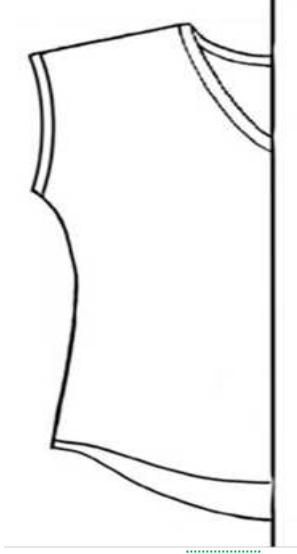
13

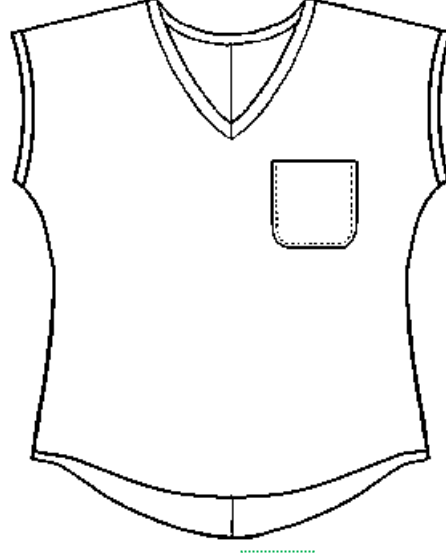
14

UYGULAMA BASAMAKLARI

- ✚ Etek ucunu, şekline uygun çiziniz. (15)
- ✚ Yaka ve kol bantlarını çiziniz. (15)
- ✚ Kâğıdı, orta çizgisinden katlayınız.
- ✚ Çizimin üzerinden, kopyasını alarak bütünleyiniz. (16)
- ✚ Yaka ve beden oranına dikkat ederek, cebi çiziniz.

15

16

Şekil 3.1.14

UYGULAMA FAALİYETİ 2

Etkinlik

Mamul giysi üzerinden, ölçülü teknik çizim yapınız.

- Bunun için, kendi dolabınızdan bir kıyafet seçiniz.
- Uygulama basamakları sayfasını takip ederek, çalışmanızı yapınız.

KONTROL LİSTESİ

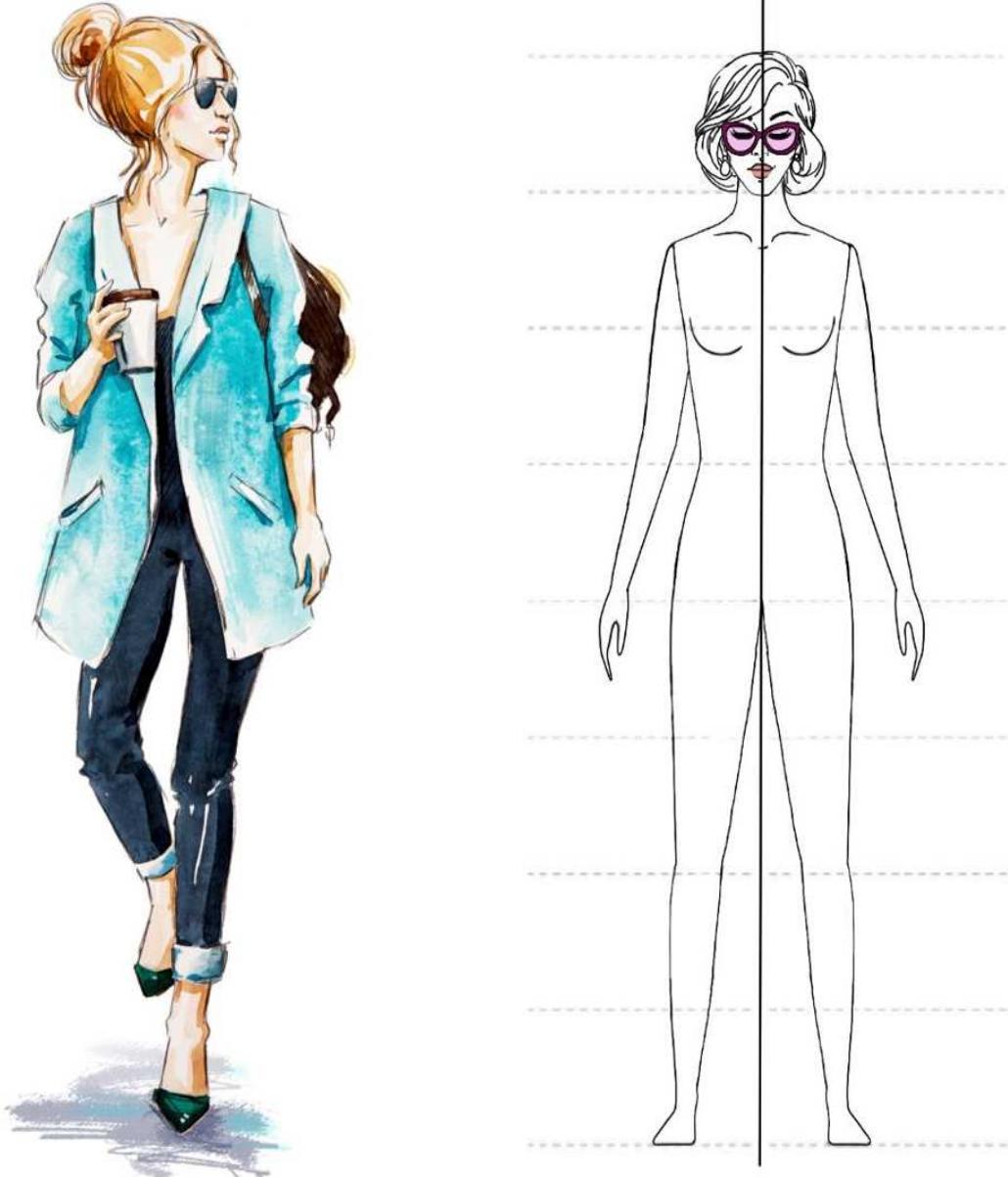
Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar		
2. Dolabından seçtiği kıyafetin, türünü söyler.		
3. Seçtiği kıyafetin, model analizini yapar.		
4. Teknik çizimi çalışılacak olan giysiyi, masa üzerine serer.		
5. Dengeli bir görüntü için, giysiye, tam tepeden bakıp inceler.		
6. Giysinin tüm detay ve aksesuarlarının yerlerini tespit eder.		
7. Giyside bulunan detayları söyler.		
8. Mezura ya da ölçü almak için, bir araç kullanır.		
9. Çizimin simetrik veya asimetrik olduğunu tespit eder.		
10. Mamul üzerinden, ölçülü teknik çizim çalışması işlem basamaklarını inceler.		
11. İşlem basamakları sırasını, takip eder.		
12. Çizimi, silüet üzerine yerleştirirken, kendine güvenir.		
13. Çizim işlemini, ne kadar sürede tamamladığını söyler.		
14. Çalışmayı, yardımseverlik ve sorumluluk duygusuyla yürütür.		
15. Çalışma ortamını, çizim sonunda düzenleyerek, temiz bırakır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

3.1.6. ARTİSTİK ÇİZİMDEN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM

Artistik çizim silueti ve teknik çizim silueti arasında, önemli farklar bulunmaktadır. Artistik çizimde, moda figürü çarpıcı ve abartılarak çizilir. Artistik çizimde, giysi detayları, siluetin duruşundan kaynaklı olarak anlaşılammaktadır. Bu nedenlerden dolayı, artistik çizim ile elde edilmiş bir tasarımın, kalıp, üretim gibi alanlarda kullanılabilmesi için, mutlaka tüm detaylarıyla birlikte, teknik çizim silüetine aktarılması gerekir. (Görsel 3.1.6)

Görsel 3.1.6: Artistik çizim

ARTİSTİK ÇİZİMDEN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM ÇALIŞMASI

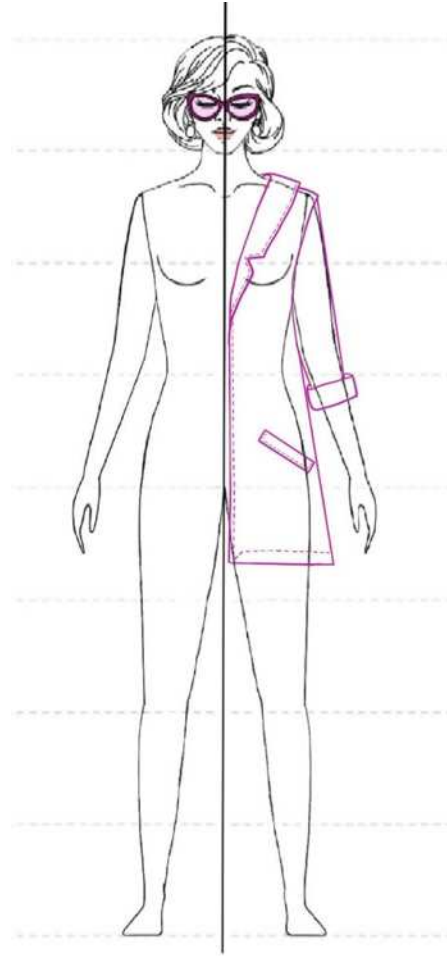
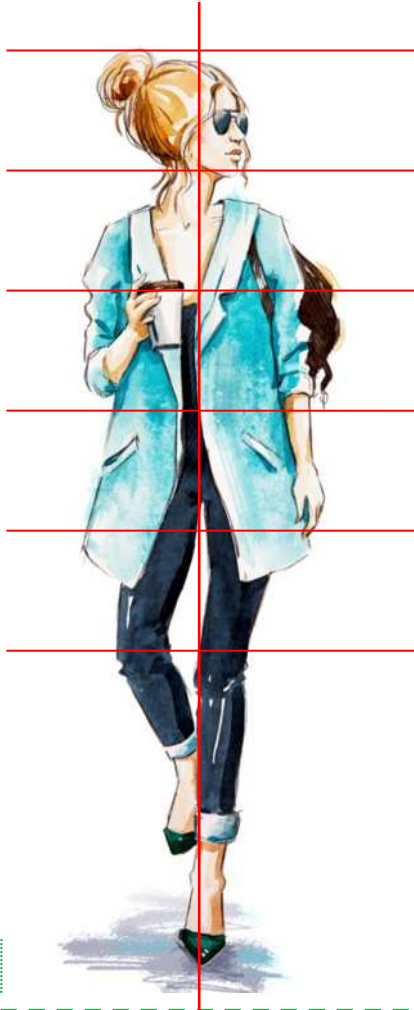

UYGULAMA BASAMAKLARI

- ✚ Siluet seçerek, çizim hazırlığını yapınız.
- ✚ Teknik çizimini yapmak istediğiniz, artistik çizimi alınız.
- ✚ Çizimin ortasından geçecek şekilde, dikey bir çizgi çiziniz.
- ✚ 1/8 baş oranına göre, yatay çizgileri çiziniz. (1)
- ✚ Artistik çizimdeki, yardımcı oran çizgilerinden faydalanarak yaka, cep ve ceket boyunu ayarlayınız.
- ✚ Artistik çizim üzerinde, ceketin görüntüsü ve oranlarına dikkat ederek, ölçülü bir şekilde çizimi tamamlayınız. (2)

ÖNERİLER

- ✚ İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
  - ✚ Çizim takımlarınızın temiz olmasına,
  - ✚ Uygun özelliklere sahip doğru kalem seçimine,
  - ✚ Leke bırakmayacak, yumuşak bir silgi seçimine,
  - ✚ Çalışma ortamının doğru şekilde aydınlatılmış olmasına,
  - ✚ Çalışılan ortamın temiz olmasına,
- DİKKAT EDİNİZ!**

UYGULAMA BASAMAKLARI

- İki çizimi görsel ve oransal olarak kontrol ediniz.
- Çizimi silüet şablonundan ayırınız.
- Kâğıdı, çizimin ortasından geçen çizgiden, ikiye katlayınız. (3)
- Çizimin diğer yarısını, kopya ederek bütünleştiriniz. (4)
- Arka yaka görüntüsünü çiziniz.
- Kontrol ve karşılaştırmaları yapınız.
- Gereken ekleme veya düzeltmeleri yaparak, çizimi tamamlayınız.

3

4

Şekil 3.1.15

UYGULAMA FAALİYETİ 3

Etkinlik

Artistik çizimden, ölçülü teknik çizim yapınız.

- Bunun için, yapmış olduğunuz artistik çizimleri kullanınız.
- Uygulama basamakları sayfasını takip ederek, çalışmanızı yapınız.

KONTROL LİSTESİ

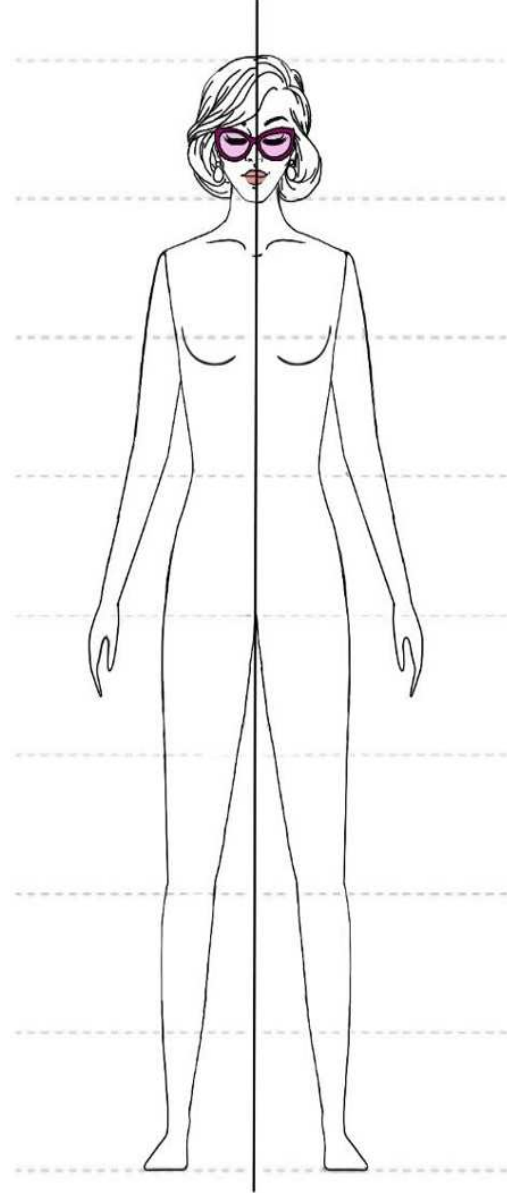
Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.		
2. Artistik çizim silueti ve teknik çizim silueti arasındaki farkları söyler.		
3. Çizeceği kıyafetin, türünü söyler.		
4. Çizeceği kıyafetin, modelini analiz eder.		
5. Giyside bulunan detay ve aksesuarları belirler.		
6. Giyside bulunan detayları söyler.		
7. Artistik silueti ölçülendirir.		
8. Ölçü almak için bir araç kullanır.		
9. Artistik çizimden, ölçülü teknik çizim çalışması işlem basamaklarını inceler.		
10. İşlem basamakları sırasını, takip eder.		
11. Çizimini, siluet üzerine yerleştirirken, kendine güvenir.		
12. Çizim işlemini, ne kadar sürede tamamladığını söyler.		
13. Çalışmasını, yardımseverlik ve sorumluluk duygusuyla yürütür.		
14. Çalışma ortamını, çizim sonunda düzenleyerek, temiz bırakır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

3.1.7. FOTOĞRAFTAN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM

Fotoğraf üzerinden, ölçülü teknik çizimlerde kullanım kolaylığı açısından, farklı bilgisayar programları ve mobil uygulamalar tercih edilmektedir. Ancak bu tür uygulamalara erişimin olmadığı durumlarda ise, teknik çizim silueti kullanılarak, çizim yapılır. (Görsel 3.1.7)

Görsel 3.1.7: Fotoğraf üzerinden teknik çizim

FOTOĞRAFTAN ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİM

UYGULAMA BASAMAKLARI

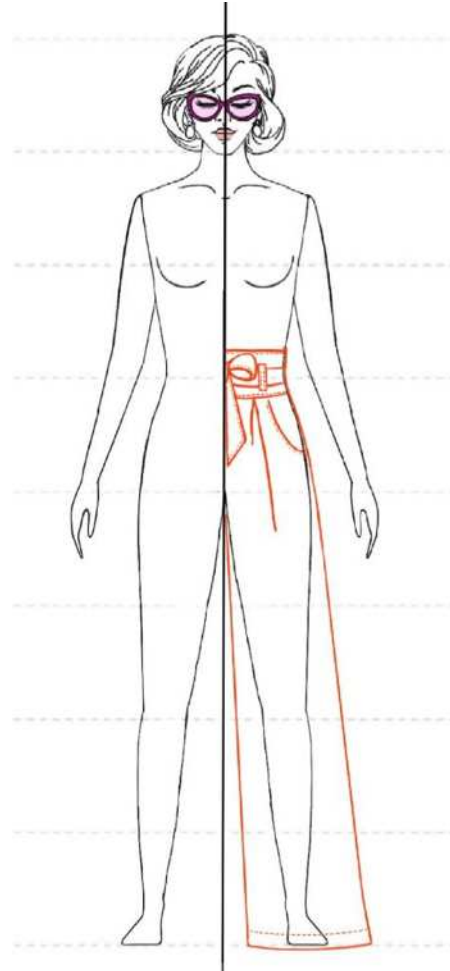
- ✚ Siluet seçerek, çizim hazırlığını yapınız.
- ✚ Teknik çizimini yapmak istediğiniz fotoğrafı alınız.
- ✚ Çizimin ortasından geçecek şekilde, dikey bir çizgi çiziniz.
- ✚ 1/8 baş oranına göre, yatay çizgileri çiziniz.
- ✚ Fotoğraftaki yardımcı oran çizgilerinden faydalanarak, pantolon boyunu ayarlayınız. (1)
- ✚ Fotoğraftaki pantolon görüntüsü ve oranlarına dikkat ederek, ölçülü bir şekilde çizimi yapınız. (2)
- ✚ Çizimi, siluet şablondan ayırınız.

ÖNERİLER

- ✚ İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, önlemlerinizi alınız.
  - ✚ Çizim takımlarınızın temiz olmasına,
  - ✚ Uygun özelliklere sahip doğru kalem seçimine,
  - ✚ Leke bırakmayacak, yumuşak bir silgi seçimine,
  - ✚ Çalışma ortamının doğru şekilde aydınlatılmış olmasına,
  - ✚ Çalışılan ortamın temiz olmasına,
- DİKKAT EDİNİZ!**

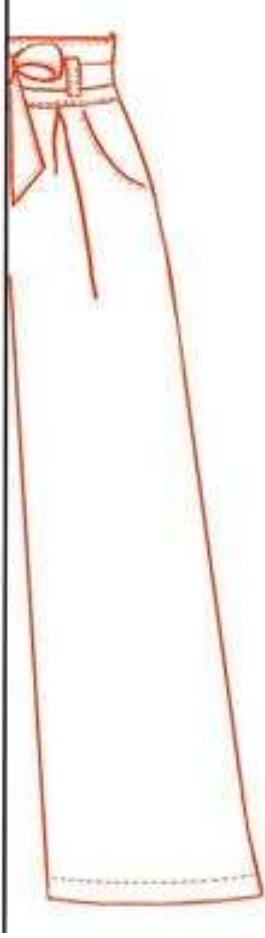
1

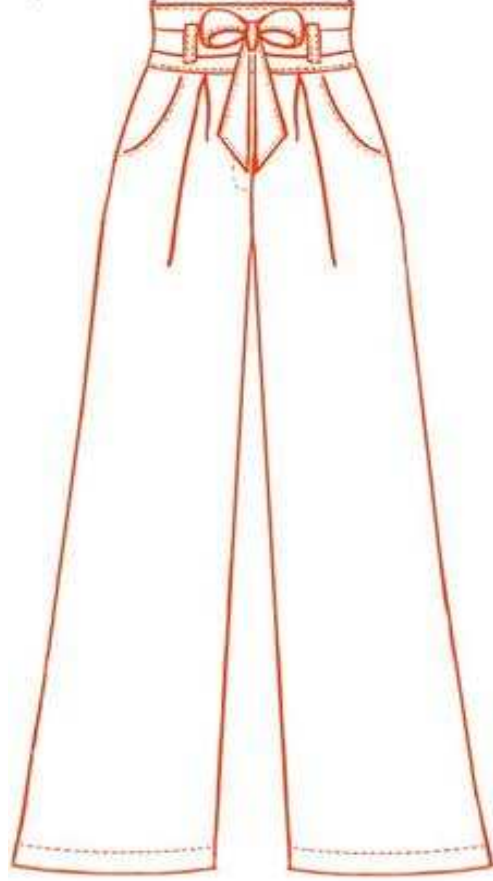
2

UYGULAMA BASAMAKLARI

- ✚ Kâğıdı, çizimin beden ortasından geçen çizgiden, ikiye katlayınız. (3)
- ✚ Çizimin diğer yarısını kopya ederek, bütünleştiriniz. (4)
- ✚ Kontrol ve karşılaştırmaları yapınız.
- ✚ Gereken ekleme veya düzeltmeleri yaparak, çizimi tamamlayınız.

3

4

Şekil 3.1.16

UYGULAMA FAALİYETİ 4

Etkinlik

Fotoğraftan, ölçülü teknik çizim yapınız.

- Bunun için, moda dergilerinden, teknik çizimini yapacağınız kıyafeti belirleyiniz.
- Uygulama basamakları sayfasını takip ederek, çalışmanızı yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.		
2. Teknik çizimini yapacağı kıyafeti belirler.		
3. Çizeceği kıyafetin, türünü söyler.		
4. Çizeceği kıyafetin, modelini analiz eder.		
5. Giyside bulunan detay ve aksesuarları belirler.		
6. Giyside bulunan detayları söyler.		
7. Fotoğrafi ölçülendirir.		
8. Ölçü almak için bir araç kullanır.		
9. Fotoğraftan, ölçülü teknik çizim çalışması işlem basamaklarını inceler.		
10. İşlem basamakları sırasını takip eder.		
11. Çizimini, silüet üzerine yerleştirirken, kendine güvenir.		
12. Çizim işlemini, ne kadar sürede tamamladığını söyler.		
13. Çalışmasını, yardımseverlik ve sorumluluk duygusuyla yürütür.		
14. Çalışma ortamını, çizim sonunda düzenleyerek, temiz bırakır.		

Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

3.2. TEKNİK FÖY

Düşünelim

Teknik föy, hangi alanlarda kullanılabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Teknik Föy: Tasarlanan ya da üretimi yapılacak olan modelin tüm detaylarını, model özelliklerini, teknik çizimini ve beden ölçülerini içeren, teknik bir form ya da belgedir. Teknik resimde amaç, ilgili kişilere yol göstermek, tüm aşamalarda aynı şekilde anlaşılır olmaktır. Teknik föy:

- Ürünün teknik özelliklerinin mümkün olduğunca kapsamlı olması ile paketlenme ve etiketlenme dâhil tüm birimlerde kullanılmasını sağlamak için,
- İki firma ya da üretici-müşteri arasında, oluşabilecek anlaşmazlıkların çözümü için,
- Üreticilerin kalite standartlarını korumalarına veya iyileştirmelerine yardımcı olmak için,
- Üreticilerin, numunelerin maliyet hesaplamalarını yapmaları için hazırlanır.

Teknik föyler; sipariş föyü, model teknik föyü, kesim föyü ve dikim föyü olarak kullanılmaktadır. Pek çok farklı form yapısı olsa da içeriği, genel olarak aynıdır. Teknik föyde yer alan bilgiler, şunlardır:

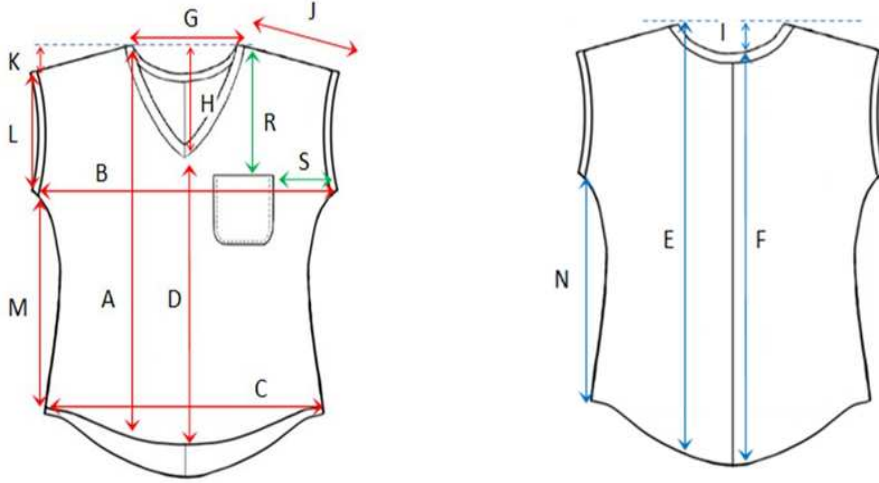
- Model Teknik Çizimi
- Model Detay Çizimleri
- Ölçü Tablosu
- Model Özelliği
- Tarih
- Firma Adı
- Model Adı
- Model Kodu
- Sezon Bilgisi

3.2.1. TEKNİK FÖY HAZIRLARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Model teknik çizimi, teknik çizim kurallarına uygun olarak yapılmalıdır.
- Giysi detayları (cep, yaka, yırtmaç vb.) teknik çizimde yeterince görünmüyorsa, ayrı olarak büyük formları çizilmelidir.
- Teknik çizimde, ölçüsü verilecek kısımlar işaretlenmeli ve harflerle isimlendirilmelidir.
- Üretilen bedenlerin ölçüleri, teknik föyde yer almalıdır.
- Teknik föylerin kullanılacağı departmana göre, modelin teknik çizimin yanında artistik çizimi, kullanılacak kumaş, aksesuar, nakış, dikiş ve baskı bilgileri, yıkama ve bakım talimatları vb. bilgilere yer verilebilir.

3.2.2. ÖLÇÜLÜ TEKNİK ÇİZİMLERİN KONTROL EDİLMESİ

Teknik çizim kurallarına uygun olarak yapılan ölçülü çizimlerde, modelin net ve anlaşılır bir şekilde yansıtılması gerekir. Yoruma açık olarak bırakılan detaylar hakkında, net karar verilir. Çizimler, doğru ölçülerde ve orantılarda olmalıdır. Ölçü tablosunun anlaşılabilir olması için, ölçüler işaretlenerek isimlendirilmelidir. Bu sayede teknik föy, bakan herkes tarafından aynı yorumlanabilir. (Şekil 3.2.1)

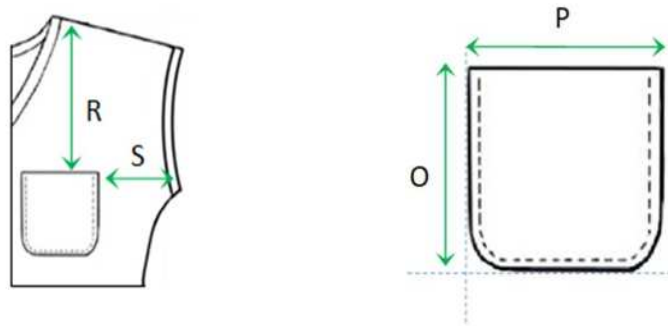

Şekil 3.2.1: Ön-arka beden tişört teknik çizimi

3.2.3. MODEL DETAY ÇİZİMLERİNİN KONTROL EDİLMESİ

Teknik çizimde, modelin genel çiziminin yanında, detay çizimleri de oldukça önemlidir. Dış hatlarıyla, doğru bir teknik çizim yapılmış olsa dahi detay çizimleri yapılmamışsa, modelin anlaşılması güçleşir.

Model detay çizimleri, modelin yakasını, cebini, kullanılan fermuarı, düğmeyi vs. gibi modelin bütünü üzerinde, ayrıntılı olarak gösterilemeyecek detayları kapsar. Ana çizgi, yardımcı çizgi, dikiş çizgileri vb. çizgilerin doğruluğu kontrol edilerek, teknik çizimin net ve anlaşılır olması sağlanır. Bazı durumlarda, yaka modeli gibi detayların duruşunu göstermek amacıyla, o kısım, silüet üzerinde de verilebilir. Ayrıca modelde olması istenen nakış, boyama, baskı vb. bilgiler gösterilir. (Şekil 3.2.2)

Şekil 3.2.2: Model detay çizimleri

3.2.4. ÖLÇÜ TABLOSUNUN KONTROL EDİLMESİ

Teknik çizimden sonraki aşama, doğru bir şekilde hazırlanmış ölçü tablosunun oluşturulmasıdır. Mamul giysiden hazırlanan ölçülü teknik çizimlerde, ürünün bedeni ve ölçüleri yazılır. Üretilmesi istenen beden ölçüleri de seri farkları tablosundan yararlanılarak elde edilir. Oranlama yöntemiyle yapılan teknik çizimlerde ise, ölçü tablosu oluştururken, var olan standart ölçü tablolarından faydalanılır. Üretim aşamasında gerekli olan tüm ölçülerin, doğru bir şekilde verilmesi gerekir.

Tablo 3.2.1: Kadın tişörtü ölçü tablosu

Ölçüler / Bedenler	S	M	L	XL
Omuzdan Ön Boy	61	63	65	67
½ Beden Genişliği	43	45	47	50
½ Etek Ucu Genişliği	43	45	47	50
Ön Ortadan Boy	48	50	52	54
Omuzdan Arka Boy	64	66	68	70
Arka Ortadan Boy	62	63,5	65	66,5
Ön-Arka Yaka Açıklığı	18	18,5	19	19,5
Ön Yaka Düşüklüğü	14	14,5	15	15,5
Arka Yaka Düşüklüğü	3	3,5	4	4,5
Omuz Genişliği	18	18,5	19	19,5
Omuz Düşüklüğü	2	2,5	3	3,5
½ Kol Genişliği	18	18,5	19	19,5
Ön Yan Boy	38	39	40	41
Arka Yan Boy	39	40	41	42
Cep Boyu	12	13	14	15
Cep Genişliği	10	11	12	13
Sol Üstten Cep Yeri	16	17	18	19
Sol Yandan Cep Yeri	8	10	12	14

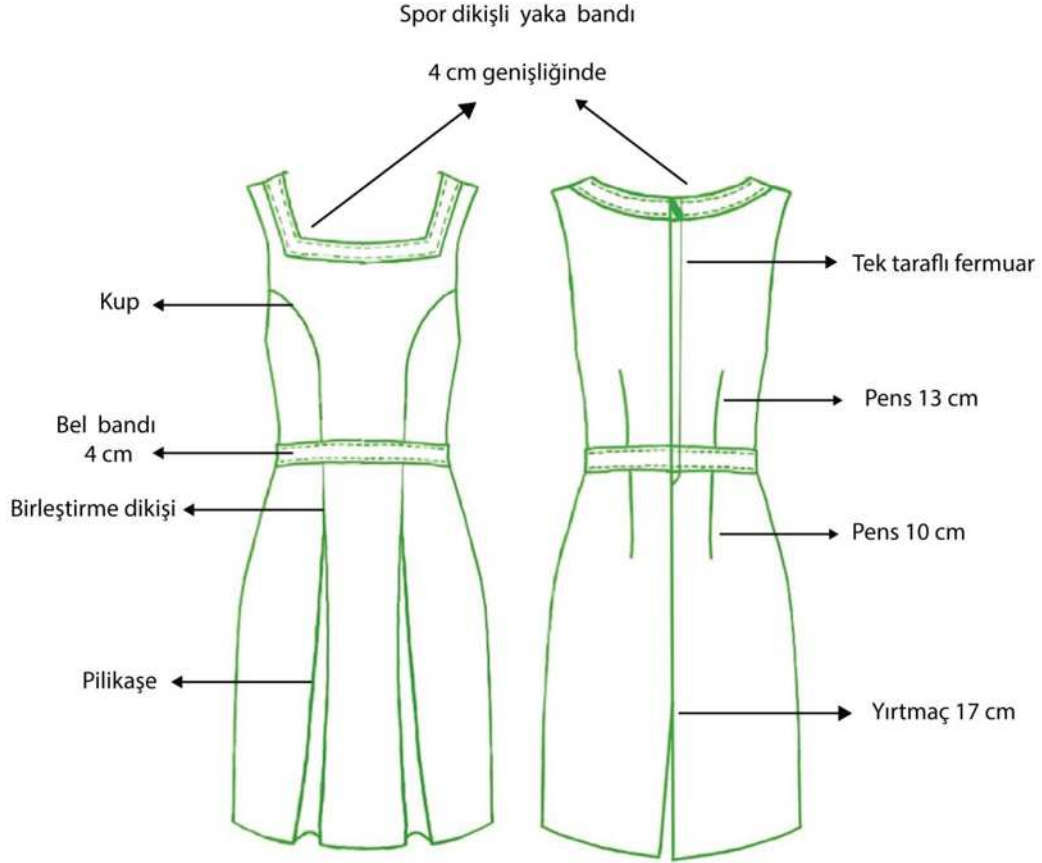
3.2.5. TEKNİK FÖY HAZIRLAMA

MODEL TEKNİK FÖYÜ						
Firma Adı: Begonya Tekstil		Model Kodu: 2020-80			Tarih: 10/05/2020	
Model Adı: Tişört		Sezon: 2021 İlkbahar/Yaz			Hazırlayan: Damla EYLÜL	
Ölçüler / Bedenler	S	M	L	XL	Ön, Arka ve Cep Teknik Çizim	
A	Omuzdan Ön Boy	61	63	65	67	
B	½ Beden Genişliği	43	45	47	50	
C	½ Etek Ucu Genişliği	43	45	47	50	
D	Ön Ortadan Boy	48	50	52	54	
E	Omuzdan Arka Boy	64	66	68	70	
F	Arka Ortadan Boy	62	63,5	65	66,5	
G	Ön-Arka Yaka Açıklığı	18	18,5	19	19,5	
H	Ön Yaka Düşüklüğü	14	14,5	15	15,5	
I	Arka Yaka Düşüklüğü	3	3,5	4	4,5	
J	Omuz Genişliği	18	18,5	19	19,5	
K	Omuz Düşüklüğü	2	2,5	3	3,5	
L	½ Kol Genişliği	18	18,5	19	19,5	
M	Ön Yan Boy	38	39	40	41	
N	Arka Yan Boy	39	40	41	42	
O	Cep Boyu	12	13	14	15	
P	Cep Genişliği	10	11	12	13	
R	Sol Üstten Cep Yeri	16	17	18	19	
S	Sol Yandan Cep Yeri	8	10	12	14	

Model Analizi	Malzeme Bilgisi	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arka ortası dikişli, V yakalı ve etek ucu kavisli, simetrik bir modeldir. ➤ Kol ağzı ve yaka, biye ile temizlenmiştir. ➤ Sol ön beden üzerinde, aplike cep çalışması yapılmıştır. ➤ Cep üzerinde, resim baskısı vardır. Cebin altında, ön beden üzerinde, yazı baskısı vardır. 	Kumaş Örneği 	Baskı Örneği

TEKNİK FÖY

Model Kodu	EY 357	Tarih	01.06.2020
Model İsmi	Kadın Kolsuz Elbise	Sezon	2021/22 Yaz
Model Tanımı	Kare Yaka Kuplu Elbise	Müşteri	EY Dream
Sipariş Numarası	8614042	Kumaş Yapısı	%85 Pamuk, %10 Polyester, %5 Likra
Beden	S-M-L	İplik	Polyester

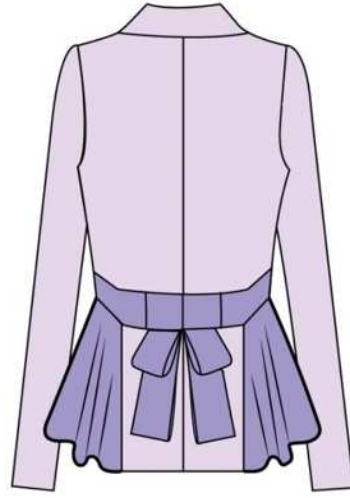

ÖLÇÜ TABLOSU					MALZEMELER	
	BEDENLER	S	M	L	KUMAŞ	FERMUAR
A	Göğüs	90	94	98		
B	Bel	72	76	80		
C	Kalça	96	100	104		
D	Arka Yaka Genişliği	21	21,5	22		
E	Koltuk Derinliği	25	25,5	26		
F	Üst Beden Boyu	41	42	43		
G	Elbise Boyu	83	85	87		
H	Omuz	7	7,5	8		

Görsel 3.2.1: Malzemeler

MODEL FÖYÜ

FİRMA ADI	NERGİS TEKSTİL	Tarih	09.06.2020		
Ürün adı	Ceket	Sezon	2021/22 Sonbahar		
İş No	3565	Kumaş Yapısı	%53Polyester, %43 Yün, %4 Likra		
Beden	36	İplik	Polyester	Düğme	Kaplama Pirinç

MODEL ANALİZİ

Erkek yakalı, kravaz kapamalı, tek parçalı takma kollu, göğüs kuplu, belde yarı peplum volanlı, arka ortası dikişli, arka belde fiyonk detaylı, simetrik bir modeldir.

	MALZEMELER		
	KUMAŞ	ASTAR	DÜĞME
TASARIMCI			
NERGİS BİLİR			

UYGULAMA FAALİYETİ 5

Etkinlik

Teknik föy hazırlayınız.

- Bunun için, yapmış olduğunuz teknik çizimleri kullanınız.
- Verilen teknik föyleri, inceleyiniz.

KONTROL LİSTESİ

Yapacağınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesinde yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken, bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ/ EVET	GÖZLENMEDİ/ HAYIR
1. Çalışmaya başlamadan önce ortamı, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri kapsamında, çalışmaya hazırlar.		
2. Çalışmada kullanılacak araç gereçleri hazırlar.		
3. Verilen model teknik föylerini inceler.		
4. Teknik föyü hazırlarken, föy hazırlamada dikkat edilecek unsurları, göz önünde bulundurur.		
5. Föyünü hazırlayacağı teknik çizimleri belirler.		
6. Föy dış şablonunu oluşturur.		
7. Teknik föy üzerinde bulunan genel bilgileri yazar.		
8. Çizmiş olduğu teknik resmi, föye aktarır.		
9. Büyük formda gösterilecek giysi detaylarının, çizimini yapar.		
10. Teknik resim üzerinde ölçüsü verilecek yerleri, işaretleyerek isimlendirir.		
11. Ölçü tablosunu hazırlar.		
12. Ürünün model analizini, föye yazar.		
13. Üründe kullanacağı malzeme ve aksesuarları, föye yazar.		
14. Temiz ve düzenli çalışır.		

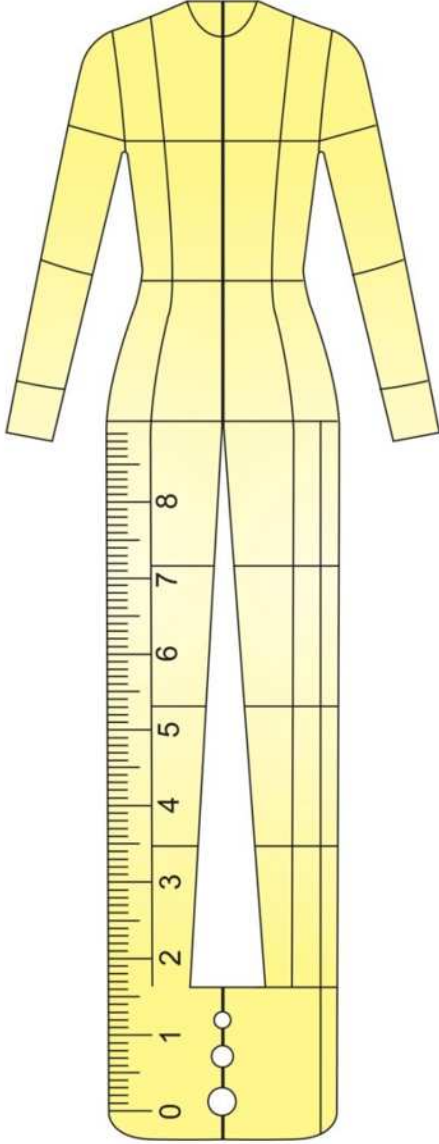
Değerlendirme: Değerlendirme ölçütleri, davranışların gözlenip, gözlenmemesi durumlarına göre yapılacaktır.

TEKNİK ÇİZİMDE KULLANILABİLECEK VÜCUT ŞABLON CETVELLERİ

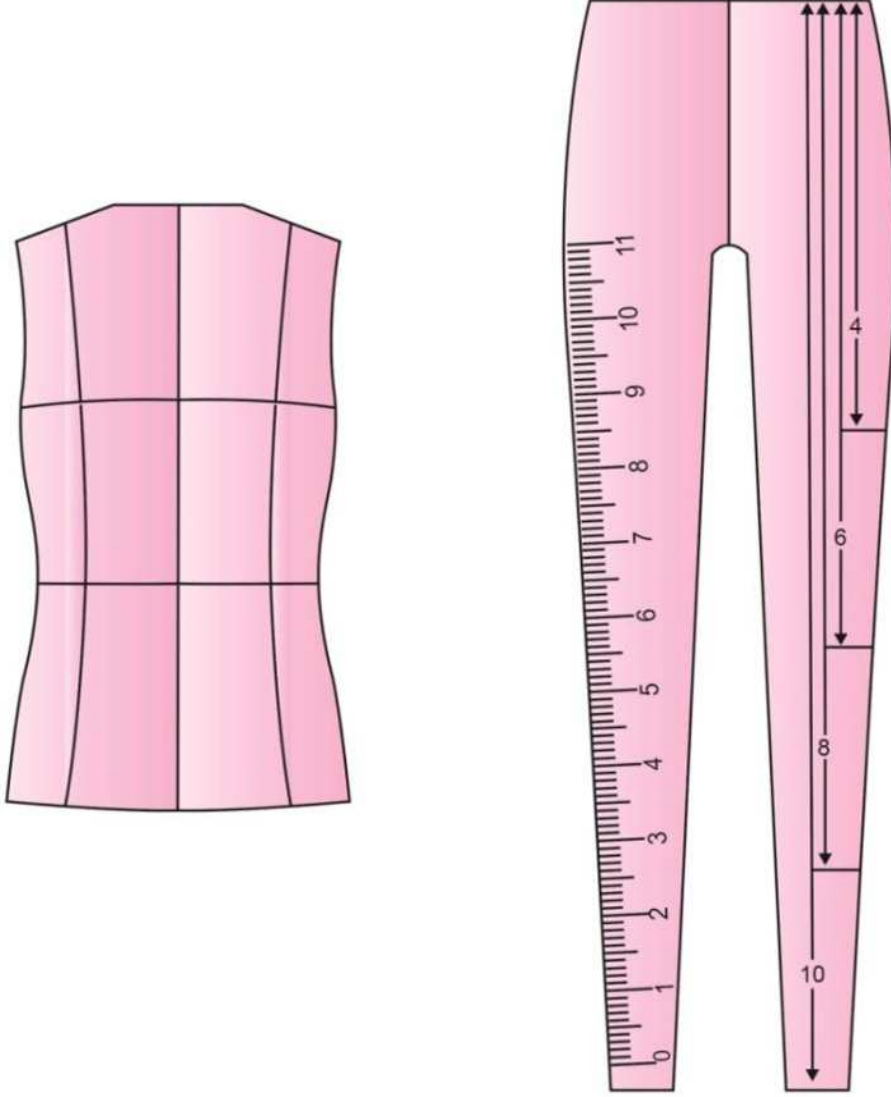

Dikkat

Size verilen vücut şablon cetvellerini, sert bir karton üzerine yapıştırıp keserek, teknik çizimlerinizde kullanabilirsiniz. (Şekil 3.2.3-3.2.4)

Şekil 3.2.3: Vücut şablon cetvelleri

Şekil 3.2.4: Vücut şablon cetvelleri

BİLGİLERİMİZİ ÖLÇELİM

❖ **Aşağıda yer alan soruları öğrendiğiniz bilgiler doğrultusunda cevaplandırınız.**

A- Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başına “D” yanlış olanlara ise “Y” yazınız.

1. ( ) Teknik resimde amaç, ilgili kişilere yol göstermek, tüm aşamalarda aynı şekilde anlaşılır olmaktır.
2. ( ) Teknik çizim, kar/zarar tablosu yapımında kullanılır.
3. ( ) Teknik çizimde, siluet üzerinde kopya alırken, kırmızı kâğıt kullanılabilir.
4. ( ) Asimetrik çizimin, bir tarafının kopya edilmesi yeterlidir.
5. ( ) Etek bel formları, düşük bel olmadığı sürece, düz olarak çizilmelidir.

B- Aşağıda verilen cümleleri okuyunuz. Boş bırakılan yerleri uygun terim ve kelimeler ile tamamlayınız.

6. Teknik çizim çalışmaları serbest (ölçsüz) ya da ..... olarak, iki şekilde çalışılır.
7. .... moda tasarım sürecinde, giysinin teknik detaylarıyla görsel olarak sunulmasını sağlayan çizimlerdir.
8. Kruvaze kapamalı giysilerde, düğmelerin konumu; ön ortaya ..... mesafede olmalıdır.
9. Tasarımcı, bir örnekten yararlanarak yapacağı tasarımını ..... üzerine çizebilir.
10. Tasarlanan ya da üretimi yapılacak olan modelin tüm detaylarını, model özelliklerini, teknik çizimini ve beden ölçülerini içeren belgeye ..... denir.

C- Aşağıda verilen soruları okuyunuz. Doğru seçeneği yuvarlak içine alınız.

11. Aşağıdakilerden hangisi, teknik föy üzerinde yer alan genel bilgilerden değildir?

- A) Tarih
- B) Firma Adı
- C) Model Adı
- D) Sezon Bilgisi
- E) Telefon Numarası

12. Aşağıdakilerden hangisi, teknik föyler içerisinde sayılmaz?

- A) Sipariş föyü
- B) Hikâye föyü
- C) Model teknik föyü
- D) Kesim föyü
- E) Dikim föyü

13. Aşağıdakilerden hangisi, teknik çizimde kullanılan çizgi çeşitlerinden değildir?

- A) Ana çizgi
- B) Yardımcı çizgi
- C) Süreksiz çizgi
- D) Dikiş çizgisi
- E) Eksen çizgisi

14. Aşağıdakilerden hangisi, mamul giysi üzerinden ölçülü teknik çizim yaparken, dikkat edilmesi gerekenlerden biridir?

- A) Teknik çizimi çalışılacak olan giysi numunesi, masa üzerine serilmelidir.
- B) Dengeli bir görüntü için giysi, yandan bakılarak incelenir.
- C) Tüm özelliklerin, analiz edilmesine gerek yoktur.
- D) Çizim yapılırken, numune üzerinde, oranlama yapılmamalıdır.
- E) Giysinin, tüm detay ve aksesuarlarının yerleri tespit edilmeden, çizime başlanmalıdır.

15. Çizim yaparken uyulacak öneriler kısmında, aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

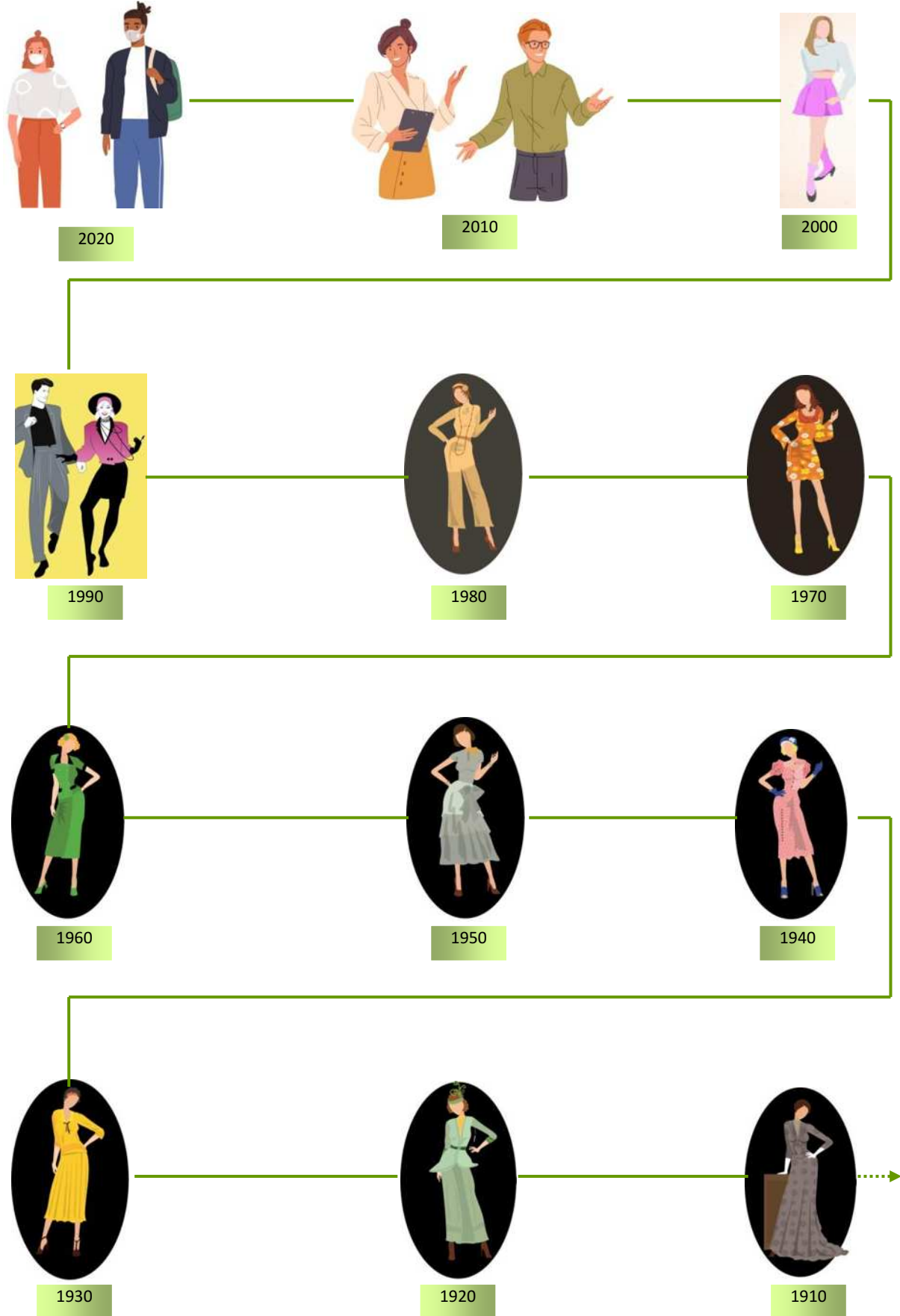
- A) Çizim takımlarınızın, temiz olması
- B) Uygun özelliklere sahip, doğru kalem seçimi
- C) Leke bırakmayacak, yumuşak bir silgi seçimi
- D) Çalışma ortamının, karanlık olması
- E) Çalışılan ortamın, temiz olması

16. Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi, teknik çizime göre doğrudur?

- A) Artistik çizim ve teknik çizimde görüntüler, aynı şekilde çizilir.
- B) Pantolon, kapri, şort vb. ürünlerin teknik çizimlerinde arka bel, ağ formundan dolayı, arkadan görünecek şekilde çizilmelidir.
- C) Ön ve arka yaka formları çok düz veya fazla kavisli olmalıdır.
- D) Dar kol uçları, yuvarlak olarak çizilmelidir.
- E) Geniş kol uçları, model özelliğine göre, kavisli olarak çizilmelidir

Cevap anahtarına; Öğrenme Birimlerinin en sonunda bulunan “**Kontrol Edelim**” bölümünden ulaşabilirsiniz.

MODANIN SEYRİ

Görsel 3.2.2: Modanın seyri

KONTROL EDELİM

1.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL ANALİZİ

A- Doğru - Yanlış

- 1- Y
- 2- D
- 3- D
- 4- Y
- 5- D

B- Boşluk Doldurma

- 6- Kalıp
- 7- Stilist
- 8- Yaka
- 9- Peto cep
- 10- Abiye

C- Çoktan Seçmeli

- 11- C
- 12- B
- 13- A
- 14- E
- 15- D
- 16- A
- 17- E

2.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL GELİŞTİRME

A- Doğru - Yanlış

- 1- D
- 2- Y
- 3- Y
- 4- D
- 5- D
- 6- Y

B- Boşluk Doldurma

- 7- Yapay doku
- 8- Ara
- 9- Kalın sürekli çizgi
- 10- Yarıçap
- 11- Kumaş
- 12- Hikâye panosu
- 13- 1/8
- 14- Kolaj

C- Çoktan Seçmeli

- 15- D
- 16- E
- 17- B
- 18- A
- 19- D
- 20- C
- 21- E
- 22- B

3.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL TEKNİK FÖY HAZIRLAMA

A- Doğru - Yanlış

- 1- D
- 2- Y
- 3- Y
- 4- Y
- 5- D

B- Boşluk Doldurma

- 6- Ölçülü
- 7- Teknik çizim
- 8- Eşit
- 9- Siluet
- 10- Teknik föy

C- Çoktan Seçmeli

- 11- E
- 12- B
- 13- C
- 14- A
- 15- D
- 16- E

MODEL ANALİZİ VE MODEL GELİŞTİRME SÖZLÜĞÜ TERİMLER VE KISALTMALAR

Sevgili öğrenci! Bu sözlük, Model Analizi ve Model Geliştirme kitabının teknik yol göstericisidir. Eğitim-öğretim dönemi boyunca, ihtiyaç duyduğun durumlarda sana yardımcı olacaktır. Ayrıca sözlükte olmayan ve yeni öğrendiğin terimleri de sözlüğe yazarak katkı sağlayabilirsin.

A

- a kesim elbise** : 1950’lerde Dior tarafından tasarlanmıştır. Genel olarak vücuda oturmayan “A” formlu giysilerin tümü.
- aba** : Geniş, kaba, sert dokuma. Yünden yapılmış kaba kumaş.
- agraf (kopça)** : Giyim eşyalarının gerekli yerlerini kapatmaya ve birleştirmeye yarayan metalden veya naylondan yapılmış iki parçalı tutturucu.
- ajur** : Delikli örgü veya dikiş.
- akort** : İş yerine iş akışını sağlamak, her departmanda çalışan işçinin verimli çalışması için, insan gücü ve malzemenin kullanımında ekonomi yapma ve ayarlama.
- alamode (elamod)** : Moda olan, ilgi çeken ve çok tutulan.
- alpaka** : Kuru, parlak görünüşlü, tiftik karıştırılarak dokunan ve yazlık elbise yapımında kullanılan kumaş türü.
- ana malzeme** : Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzeme.
- androjen (endrocın)** : Androjen stil erkek ve kadın modasında, aynı kesimlerin kumaş ve detayların kullanılması.
- anform kemer:** Vücudun şekline göre, belden aşağı yapılan kemer.
- anorak:** İnsan vücudunu, rüzgâr ve eksi derecelerdeki soğuk havalardan koruyucu nitelikli ceket.
- anvelop** : Üst üste binen parçalar.
- apartura** : Kol yırtmacını temizlemek için dikilen pat.
- aplike 1** : Giysiye, üstten takılan parça.
2 : Düz ya da desenli bir kumaştan kesilmiş motiflerin, süsleme amacıyla bir başka kumaşa yerleştirilerek, kenarlarının nakış yöntemiyle sabitlenmiş hali.
- apolet** : Giysilerin omuzlarına ve kollarına süs olarak takılan parça.
- apre** : Dokumacılıkta kumaş veya derinin cilalanmasında kullanılan madde.
- asker çuhası** : Kaba ve hafif keçeleşmiş, askeri elbise yapımında kullanılan kumaş türü.
- asorti** : Üretimi yapılan ürünün, farklı bedenlerinin müşteriye gönderilmek üzere bir araya getirilmesi.
- astar** : Giysinin iç detaylarının kapatılmasını sağlayan, giyip çıkarmayı kolaylaştıran, ömrünü uzatan yardımcı kumaş.

atlas	:	Kumaşın ön yüzünde çözümlü ipliğinin daha fazla ve atkı ipliklerinin daha kalın olduğu, saten benzeri kumaş türüdür.
auftrag (auftrag)	:	Sipariş numarası.

B

baggy(beegi)	:	Çok bol.
batik	:	Bir kumaş baskı ve boyama tekniği.
baz kalıp	:	Üzerine model uygulanılacak ana kalıp.
bikini	:	İki parçalı mayo.
biz	:	İşaret amaçlı kullanılan delici alet.
blazer (bleyzır)	:	Kruvaze kapanan, metal düğmeli spor ceket.
bluzan	:	Kalçaya sıkıca oturan kısa ve bol, spor bluz.
body (badi)	:	Giyimde vücudu mayo gibi saran ve bacak arasında birleşen giysi.
bohem stil	:	70'lerde ortaya çıkan bir yaşam tarzı. Gezgin ruhu ve renkliliği yansıtan stil.
bolero	:	Kısa kollu ve etek ucu göğsün hemen altında biten kadın ceket.
bomber ceket (bambır)	:	Kol manşeti ve bel kısmı şişkin olan mont.
bootie (buuti)	:	Kısa, bilekte biten bot.
brokar (bırokar)	:	Altın ve gümüş desenleriyle süslü, zengin oryantal ipek.

C-Ç

catwalk (ketvolk)	:	Podyumdaki mankenlerin, kedi yürüyüşünü andıran yürüyüşlerine verilen isim.
chic (şiiik)	:	Şık.
conta	:	Giyside, basen ile bel arasındaki bölgeye form vermek için kalıbın bölünmesi.
contra (kantra)	:	Ek.
country (kantri)	:	Kır veya köye ait, kaba stil.
çarliston stil	:	1920'lerde popüler olan Çarliston dansından ismini alır. Etek uçları püsküllü, düşük bel hatlı ve saç bantlı stil.
çatmak	:	İki parçanın dikilerek birleştirilmesi.
çıt	:	Dikiş birleşimini gösteren işaret ve çentikler.
çıt çıt	:	Giysilerde kapama amacıyla kullanılan, birbiri içine basılarak geçirilen iki parçadan oluşan metal malzeme.

D

d.b.i.	:	Düz boy ipliğin kısaltması.
dandy-look (dendi look)	:	Erkek giyimine özgü parçaların kadınsı detaylarla birleştirilmesi. Erkek yeleği veya kravatla, gömlek ve kalem eteğin birleştirilmesi.
demode	:	Modası geçmiş.
denim	:	Blue jeans.
diagonal (diyagonal) 1	:	Verev çizgiler.
2	:	Kenarlarına oranla verev dokuda dokunmuş kumaş.
dijit masası	:	Elde hazırlanan kalıpların çizgi ve işaretlerinin, bilgisayara aktarılmasını sağlayan elektronik düzenek.
dikiş payı	:	Kalıba, dikim için verilen gerekli fazlalıklar.
Dior kupu (Diyor)	:	Ünlü Fransız modacısının ismini alan kup.
double face (dabil feys)	:	Her iki yüzü ayrı renkte olan ve iki tarafı da kullanılan kumaş.
drapaj	:	Kalıp hazırlama tekniğidir. Kumaşın ya da kalıp kâğıdının giysi formundaki görünüşü.
drop	:	Erkek beden ölçülerinin boy, göğüs, bel farkına göre gruplanması.
düşes	:	Parlak, düzgün, akıcı, ağır bir saten kumaş.
düz boy iplik	:	Kalıp üzerine işaretlenen kumaşın, çözgü yönünü gösteren çizgi.

E-F

ekose	:	Çeşitli renk ve büyüklükteki karelerden oluşan desen veya kumaş.
elegan	:	Şık ve sade.
empirme	:	Değişik renkte boya kullanılarak, kumaş üzerine desen ve zemin basma işlemi.
empire line (layn)	:	Göğüs altında dikiş ya da büzmek için ip olan, kısa korsajlı elbise.
espadril	:	Bez ayakkabı.
etol	:	Gece kıyafetlerinin üzerine; kürk, fantezi kumaş vb. malzemelerden yapılmış, uzun omuz atkısı.
farba	:	Fırfır, farbela.
fase yapma	:	Makine dikişinin alt ipliği bol bırakması (boncuk yapması).
feminen	:	Kadınsı giyim tarzı.
frak (fırak)	:	Resmi törenlerde erkeklerin giydiği, belden dikişli, arkası uzun etekli ve yırtmaçlı takım elbise.
fütüristik moda	:	20.yy'da İtalya'da ortaya çıkan bu akım "future" (gelecek) teriminden türemiştir. Modada ise geleceği öngören, özgün tasarımlar yaratılması şeklinde açıklanır. Abartılı görünümler, farklı formlar, sıra dışı silüetler akla gelir.

G-H

gode	:	Üstü dar, uca doğru genişleyerek açılan, üçgen formlu parça.
gusto	:	Zevk.
güderi	:	Genellikle geyik ya da keçi derisini andıran, yumuşak ve mat deri.
güpür	:	Fransız danteli, iplik veya ipekten genişilmekli dekoratif bir dantel türü.
harç	:	Giysilere süs için dikilen hazır şerit.

I-İ-J

Isco (isko)	:	Uluslararası standart meslek sınıflaması.
ispanta	:	Şablon.
ihracat	:	Bir ülkenin tarım ve endüstriyel ürünlerini, bir başka ülkeye satması.
ikon/stil ikonu	:	Belirli bir döneme veya stile öncülük eden kişiler. Bu kişiler tarzlarıyla hayranlık yaratıp taklit edilirler.
ipek	:	İpek böceği kozalarından elde edilen ve dokumacılıkta kullanılan çok esnek, parlak lif.
ipek saten	:	Pürüzsüz ve parlak ipek kumaş.
ithalat	:	Bir ülkeye başka ülkelerden alınan mallar, dış alım.
jabot (cabit)	:	Bluz ve elbiselerin dantel ya da volanla süslü, şık kumaşı.
jakar (cakar)	:	Dokuma sırasında oluşturulan büyük desenlere sahip kumaş. Brokardan farkı, kendinden desenli görünümüdür.
jorjet (corcet)	:	Karışık, krep dokulu, şifondan daha ağır ve akıcı ipek kumaş.

K-L

k.k.	:	Kumaş katı.
kap 1	:	Sütyen bedenlerinde kullanılan, göğüs çevresi ile göğüs altı çevresi arasındaki ölçü farkı tablosu.
2	:	Kadınların giydiği, pelerine benzer kolsuz üstlük.
kapitone	:	İki kumaş arasına pamuk, elyaf, yün gibi malzemelerin yerleştirilip, üçgen, kare vb. şekillerde dikilmesi.
kapri	:	Boyu diz altında olan pantolon.
kapüşon	:	Mont, hırka vb. üst giysilerde, giysinin yakasına dikilmiş başlık.
kardigan (kardigin)	:	Önden düğmeli örgü ceketler.

kavadora	:	Kol evi, kol oyuntusu.
kişisel koruyucu donanım	:	Çalışanı, işinden kaynaklanan riske karşı koruyan ekipmanlar.
klasik	:	Zamanı olmayan, çeşitli değişikliklerle her dönemde kullanılan giyim tarzı.
kloş	:	Uçlarına doğru çan şeklinde açılan etek modeli.
koko	:	Kontre (karşılık işareti, çit).
koleksiyon	:	Moda tasarımcıları ve stilistler tarafından, özgün üretilen modellerin tümü.
kolevi	:	Giyside kolun takıldığı bölüm.
konfeksiyon	:	Ölçülere göre seri halde yapılıp satılan, hazır giyim eşyası.
konsiye	:	Satılmadığında, iade edilen mal.
kontur:	:	Etraf çizgisi, kesimde ve çizimde biçimin sınır çizgisi.
kordon	:	Giysilerin bel, kapüşon çevresi gibi yerlerinde kullanılan, bükümlü, esnek ve ayarlanabilir kalın ip.
korse/korsa	:	Vücudu dik ve toplu tutmak için sıkı, esnek kumaştan yapılan iç giysi.
kreasyon	:	Kişinin hayal ve çizim gücünün esin kaynakları ile birleşmesinden oluşan tasarım.
krep döşin	:	Yumuşak ve akıcı, buruşmaz, yüksek kalitede ipek.
krokodil	:	İşlenmiş timsah derisi.
kulisan kemer	:	Tünel şeklinde yapılıp, içinden kordon veya lastik geçen kemer.
kurdele	:	Süsleme ve bağlama amaçlı, çeşitli genişliklerde üretilen kumaş şeritler.
kuşgözü	:	Giyside bağcık, kordon geçişi için kullanılan metal veya plastikten yapılan gözler.
lame	:	Altın veya gümüş varakla süslenmiş, madeni lifler kullanılarak dokunmuş kumaş.
lingeria (linceria)	:	Kadın geceliği, iç çamaşırı.
lurex (llureks)	:	Simli, parlak kumaşlara verilen ad.

M-N

manşon	:	Elleri sıcak tutmak için ve aynı zamanda çanta olarak da kullanılan, rulo biçiminde kürk.
marin stil	:	Beyaz, mavi ve lacivert renk grubundan oluşan denizci stili.
maskülen	:	Erkeksi giyim tarzı.
melanj	:	Karışık şeylerden oluşan.
model makineci	:	Modelin ilk örneğini diken eleman.

mola:	Kalıba verilen yedirme payı.
mom jeans (mam cins)	: Yüksel belli, belden pilili pantolon modeli.
mostra/klapa	: Bedenden çıkan yaka formları ve fermuarlı ön kapamalarda kullanılan beden ön iç parça.
muare	: Su dalgası ya da ağaç kabuğu gibi yanardöner görünüşlü, taftaya benzer bir kumaş.
muflon	: Pardösü içine geçirilen, kürk görünümlü astar.
mulaj	: Kağıt veya kumaşla, bir modelin kalıbını olduğu gibi almak.
mulaj kâğıdı	: 1/1 ölçülerde kalıp çizimi hazırlamada kullanılan ince kâğıt.
nonwoven (nanvovın)	: Dokusuz tekstil yüzeyi.

O

organze	: Sertçe ve hafif parlak, şeffaf bir ipek kumaş.
oya 1	: Genellikle kol evine takılan, ipli şerit tela.
2	: Süsleme amaçlı kullanılan malzeme.

P-R

pafta	: Kalıp çıkarmaya yarayan, kalıp haritası.
parka	: Soğuk havalarda giyinmek için yapılmış, kapüşonlu, su geçirmez ceket.
pastal atma	: Önceden hazırlanmış pastal planı uzunluğuna göre, kumaşın hesaplanan kat sayısına, kesim masasına üst üste serilmesi ve kesilmesi.
pastal planı	: Ana kalıbı hazırlanmış ve istenilen bedenlerde serilenmiş imalat kalıplarının, imalat kumaş eni ve sipariş asortisine göre hazırlanan yerleşim planı.
pat	: Giysinin değişik yerlerine verilen kapama payı açıklığı.
patlet	: Düğmeleri veya fermuarı gizlemek için yapılan kapak.
pelur kâğıdı	: Kopya çalışmalarını için kullanılan, çeşitli renklerde ince kâğıt.
peplum	: Ceket, elbise veya bluzların bel kısmına monte edilen, etek volanı gibi görünümü, ek mini parça.
pervaz	: Giysinin kavisli ve düz kenarlarını temizlemek için hazırlanan ilave parça.
plisoley	: Güneş plisi, plise.
plotter kâğıdı (pilotır)	: Plotter makinesinde kullanılan, yapışkanlı veya yapışkansız çizim kâğıdı.
plotter makinesi	: Bilgisayarda hazırlanan beden kalıplarını, gerçek ölçülerinde çıkaran yazıcı.
prezantasyon	: Arz, takdim etmek, sunuş.

princess line (pirinsis layn)	:	Sadece dikey dikiş hatları kullanılan ince bir elbise.
proporsiyon	:	Nispet, oran. Parçaların birbirine olan oranları, parçalar arasındaki ilişki.
proses	:	Süreç.
prototip	:	Modelin esas orijinal numunesi.
punto	:	Erkek ceket yakalarına ve pantolon ceplerine atılan ince oyulgama dikişi.
raport	:	Kumaş üzerinde görülen desen tekrarı.
rayon	:	Suni ipeklere verilen ad.
regula	:	Şablona göre kesilmiş parçaların, kesilip düzeltilmesi.
retro	:	Modada geçmişe dönüş eğilimi.
ribana	:	Giysilerin kol ağzı, yaka ve etek ucuna geçirilen triko parçası.
risk	:	Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimali.
risk değerlendirmesi	:	İşyerinde var olan ya da oluşabilecek ve dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, önlenmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılması.
rivet (perçin)	:	Çanta, kemer, pantolon vb. gibi ürünlerde destekleme ve süsleme amacıyla kullanılan metal parça.

S-Ş

sason	:	Pens.
seamless (siimliss)	:	Dikişsiz iç çamaşır.
skinny jean (skini ciin)	:	Tayt gibi, vücudu saran jean modeli.
slim fit (silim fit)	:	Üzere oturan ve kişiyi daha ince gösteren dar kalıptaki giysiler.
soket	:	Kısa çorap.
stil (sitol)	:	Sanatçının eserlerindeki anlatım tarzı. Tarz, üslup, stil, moda, tavır.
stiletto (sitletto)	:	Yüksek ve ince topuklu kadın ayakkabısı.
straplez (sıtraples)	:	Omuzları tamamen açıkta bırakarak, vücudu saran ve belde biten küçük giysi.
süprem	:	Düz dokunmuş örme kumaş.
şablon	:	Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu, modelin kesime hazır kalıbı.

T

tafta	:	Genellikle gece elbiselerinde ve gelinliklerde kullanılan ipek ve asetatla dokunmuş, sert ve hisirtılı bir kumaş türü.
--------------	---	--

tela	:	Kumaş arasına farklı tekniklerle uygulanan, giysinin biçim ve dayanımını desteklemek, buruşmaya yatkınlığını azaltmak, belli bir sertlik ve biçim kazandırmak için kullanılan yardımcı malzeme.
ton sür ton	:	Aynı rengin farklı tonlarından oluşan kıyafet grubu.
trençkot	:	İçi astarlı, mevsimlik pardösü.
trend	:	Eğilim, yöneliş.
triko	:	İnce gözenekli ve rahat dokuma.
tunik	:	Uzun bayan gömleği.
tüşe	:	Kumaşın verdiği his; sertlik, yumuşaklık kayganlık vb. özellikleri.
tüvit	:	Yüzeysel çok renkli ipliklerle dokunmuş yünlü kumaş, Chanel kumaşı.
twinsset (tivinset)	:	Aynı renk ve desenden oluşan bluz ve hırkalı takım.

V

vatka	:	Giysilerde omuz bölgesini desteklemek ve anatomik vücut şekline uyması amacıyla pamuk, sünger vb. malzemelerden elde edilen dolgulu, yardımcı malzeme.
vintage (vintiç)	:	Eski, geçmiş döneme ait tek ve özel parça ya da koleksiyonlar.

KAYNAKÇA

Bora, H. (2019). *Çizgi Tipleri ve Kalınlıkları*. 22 Nisan 2020 tarihinde <https://www.drawturk.com/teknik-resim/temel-bilgiler/cizgi-tipleri-ve-kalinliklari> adresinden erişildi.

Bora, H. (2019). *Geometrik Çizimler*. 23 Nisan 2020 tarihinde <https://www.drawturk.com/teknik-resim/geometrik-cizimler> adresinden erişildi.

Dal, V. ve Gürpınar, M. (2010). *Hazır Giyim Sanayinde Hızlı Moda Kavramı ve Bir Model Önerisi*. İstanbul: İstanbul Sanayi Odası, 52-53. [Adobe Acrobat Reader sürümü]. 23 Haziran 2020 tarihinde http://www.iso.org.tr/sites/1/upload/files/hazir_giyim_model_onerisi-261.pdf adresinden erişildi.

Ertürk, N., Kipöz, Ş., Civitçi, Ş., Üreyen, M. E., Kanişkan, E. ve Kağnıcıoğlu, H. (2013). *Moda Tasarım*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi. [Adobe Acrobat Reader sürümü]. 23 Nisan 2020 tarihinde https://www.academia.edu/6821063/MODA_TASARIM adresinden erişildi.

Genç, G. (2016). *Geometrik Çizimler*. [Adobe Acrobat Reader sürümü]. 12 Mayıs 2020 tarihinde <https://silo.tips/download/teknik-resim-teknik-blmler-meslek-yksekokulu-3-geometrik-izimler-yrd-do-dr-garip> adresinden erişildi.

Jones, S. J. (2009). *Moda Tasarımı*. (H. Kılıç, Çev.). İstanbul: Güncel Yayıncılık.

Jones, S. J. (2013). *Moda Tasarımı*. (H. Kılıç, Çev.). İstanbul: Kerasus Yayınları.

MEB 2020, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları, 9.Sınıf, Model Analizi ve Model Geliştirme Dersi, Ders Bilgi Formu.

Sengir, S. ve Yücel, A. (2016, Temmuz). *Temel Tasarımda Çizgi Üzerine*. Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 6(15), 478-486. 18 Nisan 2020 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/273734> adresinden erişildi.

Szkutnicka, B. (2011). *Moda Tasarımında Teknik Çizim*. (Ş.Kipöz, Çev.). İzmir: Karakalem Kitabevi Yayınları. (2010)

Türk Dil Kurumu Sözlükleri. Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/>

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü. Erişim adresi: <http://www.tubaterim.gov.tr/>

*Kaynakça atıf sistemi, APA 6 yazım kuralları ve kaynak gösterme biçimine göre düzenlenmiştir.

GÖRSEL KAYNAKÇASI

GÖRSEL NO	KAYNAĞI	ID NUMARASI
Kitap kapağı	https://www.shutterstock.com/tr/	673962121
Simgeler	https://www.shutterstock.com/tr/	112023326, 104852375, 135493187, 1083755036, 116907085, 100252166, 1164028624

1.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL ANALİZİ	<p>Öğrenme birimi kapakları Görsel 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.9, 1.2.10, 1.2.11, 1.2.12, 1.2.14, 1.2.15, 1.2.17, 1.2.18, 1.2.19, 1.2.20, 1.2.21, 1.2.22, 1.2.23, 1.2.24, 1.2.25, 1.2.26, 1.2.27, 1.2.28, 1.2.30, 1.2.32, 1.2.33, 1.2.34, 1.2.36, 1.2.37, 1.2.38, 1.2.39, 1.2.41, 1.2.42, 1.2.44, 1.2.45, 1.2.47, 1.2.48, 1.2.49, 1.2.50, 1.2.51, 1.2.52, 1.2.53, 1.2.54, 1.2.55, 1.2.57, 1.2.58, 1.2.59, 1.2.60, 1.2.61, 1.2.62, 1.2.64, 1.2.65, 1.2.66, 1.2.67, 1.2.71, 1.2.72, 1.2.73, 1.2.75, 1.2.76, 1.2.82, 1.2.83, 1.2.84, 1.2.85, 1.2.86, 1.2.88, 1.2.89, 1.2.90, 1.2.91, 1.2.92, 1.2.93, 1.2.94, 1.2.96, 1.2.97, 1.2.98, 1.2.99, 1.2.100, 1.2.102, 1.2.103, 1.2.104, 1.2.105, 1.2.106, 1.2.107, 1.2.108, 1.2.109, 1.2.110, 1.2.111, 1.2.112, 1.2.113, 1.2.114</p>	<p>https://www.shutterstock.com/tr/</p>	<p>72368764, 673962139 538623511, 184720787, 609008375, 1163557279, 290208344, 189280352, 148465811, 153508568, 1019638699, 1174044055, 1501593218, 481615777, 406578307, 439078042, 41709250, 717888469, 1184733337, 700361539, 1558559294, 339951725, 560205064, 574913617, 481615777, 85089301, 234349705, 93585058, 1010702923, 1047524245, 1291024243, 581908207, 247564159, 609008375, 726092788, 404977864, 1163557279, 344009270, 330167213, 1022962378, 786411268, 380215384, 742982239, 411365380, 1165730809, 1074378473, 587427767, 582578548, 1719904684, 190698086, 178193402, 308820185, 509364613, 794308108, 133388198, 235928272, 1292578369, 1019638699, 155307203, 1407294554, 367218827, 84228955, 1022961532, 604898972, 1296938062, 262866920, 150488525, 216101182, 227836474, 40922233, 253441015, 337229390, 185654492, 254858974, 1034028292, 184926578, 281131745, 1528462673, 243514846, 461703490, 425932318, 184926584, 206604424, 1240513300, 537726106, 530840353, 205632733, 755158453, 540340120, 400103833, 186371963, 332176796, 366803726, 625474754, 1066457849, 271295504, 247755838, 1443932213, 1370995643, 1344084134, 1345275302</p>
	<p>Görsel 1.1.3, 1.1.5, 1.1.12, 1.1.13, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.13, 1.2.16, 1.2.29, 1.2.31, 1.2.35, 1.2.40, 1.2.43, 1.2.46, 1.2.56, 1.2.63, 1.2.68, 1.2.69, 1.2.70, 1.2.74, 1.2.77, 1.2.78, 1.2.79, 1.2.80, 1.2.81, 1.2.87, 1.2.95, 1.2.101</p>	<p>https://tr.123rf.com/</p>	<p>109014490, 6481516, 90257541, 91940566, 57145759, 86863829, 39923900, 16528082, 73844930, 40301275, 64797621, 75448258, 96940772, 147837058, 96367726, 105829227, 147340178, 47514199, 29799614, 24988645, 17031201, 33395947, 25922879, 25922875, 70227097, 5411578, 142387939, 49204669</p>

2. ÖĞRENME BİRİMİ MODEL GELİŞTİRME	<p>Öğrenme birimi kapakları Görsel 2.1.1, 2.1.2, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.9, 2.1.10, 2.1.11, 2.1.12, 2.1.13, 2.1.14, 2.1.16, 2.1.17, 2.1.18, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6, 2.2.7, 2.2.8, 2.2.9, 2.2.11, 2.2.13, 2.2.14, 2.2.15, 2.2.16, 2.2.17, 2.2.18, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.9, 2.3.10, 2.3.11, 2.3.12, 2.3.13, 2.3.14, 2.3.17, 2.3.21, 2.3.22, 2.3.24, 2.3.25, 2.3.26, 2.3.27, 2.3.28, 2.3.29, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 2.4.6</p>	<p>https://www.shutterstock.com/tr/</p>	<p>1011899374, 673962106 228467284, 177848456, 445640827, 1202562649, 717963505, 1511373812, 96431240, 283512575, 95288605, 1327648901, 163231397, 1024591447, 1120156073, 1427678918, 1180940488, 17734408, 83502469, 39880687, 142702399, 265755782, 196700384, 280202327, 107312081, 349660469, 62939767, 222044239, 1269637792, 185902418, 302001170, 288495512, 1706305288, 63398125-1199247070, 111652589, 325119833-771594871-290209145-319229003-184894586-191179028-122763508-62783590-283530488-125586905-470097287-1045662556-298456196-225452011-438278314, 189959255, 301869428, 311066726, 1011899377, 77714371, 143386288, 348480734, 732679123, 795667750, 256705732, 255370729, 278107823-262514252, 225885694-671865958, 252922999-252922867, 89426881, 100143785, 1011386677</p>
	<p>Görsel 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.15, 2.1.19, 2.2.1, 2.2.12, 2.2.19, 2.3.4, 2.3.8, 2.3.15, 2.3.16, 2.3.21, 2.3.23, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.7</p>	<p>https://tr.123rf.com/</p>	<p>53210451, 44333680, 7015975, 12159593, 35230168, 36636370, 51719527, 90746163, 67245626-95547305, 19124026, 17469095, 14922841, 46444445, 90847937, 28465542-20096471, 19087547-19333207, 72204511</p>
	<p>Görsel 2.2.10</p>	<p>Komisyon Çekimi</p>	
	<p>Görsel 2.3.3</p>	<p>Szkutnicka, B. (2011). <i>Moda Tasarımında Teknik Çizim</i>. (Ş.Kipöz, Çev.). İzmir: Karakalem Kitabevi Yayınları. (2010), 21.</p>	
	<p>Görsel 2.3.6</p>	<p>Jones, S. J. (2013). <i>Moda Tasarımı</i>. (H. Kılıç, Çev.). İstanbul: Kerasus Yayınları, 126.</p>	
<p>Görsel 2.3.7</p>	<p>İlknur ÇİRPİK - Fatma ALICI DAĞDEVİREN</p>		
3. ÖĞRENME BİRİMİ MODEL TEKNİK FÖY HAZIRLAMA	<p>Öğrenme birimi kapakları Görsel 3.1.2, 3.1.5, 3.1.6, 3.1.7, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3</p>	<p>https://www.shutterstock.com/tr/</p>	<p>674888482, 268828811 326508296, 761611645, 508436347, 1498118138, 1248888448-354508175, 1709699038- 1500520151- 297752609-1291617586- 1156911415- 1165586020-1155182890- 1155182869- 1155182893-1155182809- 1155182803-1155182833- , 211773232</p>
	<p>Görsel 3.1.1, 3.1.3, 3.1.4</p>	<p>https://tr.123rf.com/</p>	<p>69736191, 16856023-16944106, 34199640</p>

ŞEKİL KAYNAKÇASI

	ŞEKİL NO	KAYNAĞI
1.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL ANALİZİ	Şekil 1.1.1, 1.1.2, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.9, 1.2.10, 1.2.11, 1.2.12, 1.2.13, 1.2.14, 1.2.15, 1.2.16, 1.2.17, 1.2.18, 1.2.19, 1.2.43, 1.2.44, 1.2.45, 1.2.46, 1.2.47, 1.2.48, 1.2.49, 1.2.50, 1.2.51, 1.2.52, 1.2.53, 1.2.54	Komisyon üyeleri ve NihanYILDIRIM tarafından çizilmiştir.
	Şekil 1.2.20, 1.2.21, 1.2.22, 1.2.23, 1.2.24, 1.2.25, 1.2.26, 1.2.55, 1.2.56, 1.2.57, 1.2.58, 1.2.59, 1.2.60, 1.2.61, 1.2.62, 1.2.63, 1.2.64, 1.2.65, 1.2.66, 1.2.67, 1.2.68, 1.2.69, 1.2.70, 1.2.71, 1.2.72, 1.2.73, 1.2.74, 1.2.75, 1.2.76, 1.2.77, 1.2.78, 1.2.79, 1.2.81, 1.2.82, 1.2.83, 1.2.84	Komisyon üyeleri ve Nergiz ŞERİFOĞLU tarafından çizilmiştir.
	Şekil 1.2.27, 1.2.28, 1.2.29, 1.2.30, 1.2.31, 1.2.32, 1.2.33, 1.2.34, 1.2.35, 1.2.36, 1.2.37, 1.2.38, 1.2.39, 1.2.40, 1.2.41, 1.2.42	Komisyon üyeleri ve Şahin TINGİR tarafından çizilmiştir.
	Şekil 1.2.80	Görsel tasarım uzmanı tarafından çizilmiştir.
2.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL GELİŞTİRME	Şekil 2.1.1, 2.1.6, 2.1.7, 2.3.1, 2.4.3	Emine AKGÜNOĞLU tarafından çizilmiştir.
	Şekil 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6, 2.2.7, 2.2.8, 2.2.9, 2.2.10, 2.2.11, 2.2.12, 2.2.13, 2.2.14, 2.2.15, 2.2.16, 2.2.17, 2.4.2	Görsel tasarım uzmanı tarafından çizilmiştir.
	Şekil 2.2.1	Komisyon üyeleri tarafından çizilmiştir.
	Şekil 2.3.3, 2.4.1, 2.4.4	Komisyon üyeleri ve Nihan YILDIRIM tarafından çizilmiştir.
3.ÖĞRENME BİRİMİ MODEL TEKNİK FÖY HAZIRLAMA	Şekil 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6, 3.1.7, 3.1.8, 3.1.9, 3.2.3, 3.2.4	Görsel tasarım uzmanı tarafından çizilmiştir.
	Şekil 3.1.10, 3.1.11, 3.1.12, 3.1.13, 3.1.14, 3.1.15, 3.1.16, 3.2.1, 3.2.2	Komisyon üyeleri ve Nihan YILDIRIM tarafından çizilmiştir.

TABLO KAYNAKÇASI

	TABLO NO	KAYNAĞI
1. ÖĞRENME BİRİMİ MODEL ANALİZİ	Tablo 1.1.1	Komisyon üyeleri tarafından çizilmiştir.
2. ÖĞRENME BİRİMİ MODEL GELİŞTİRME	Tablo 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3	Komisyon üyeleri tarafından çizilmiştir.
3. ÖĞRENME BİRİMİ MODEL TEKNİK FÖY HAZIRLAMA	Tablo 3.2.1	Komisyon üyeleri tarafından çizilmiştir.